

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

2'nci Toplantı

10 Aralık 2015 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- *Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç'in, 26'ncı Dönemin ve 2016 yılı geçici bütçesinin hayırlı olmasını dilediğine ilişkin açıklaması*

III.- KARARLAR

A) ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN

1.- *İç Tüzük'ün 33'üncü maddesi uyarınca Komisyon toplantılarında tam tutanak tutulmasına ilişkin karar*

IV.- SUNUMLAR

1.- *Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın, 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı (1/317) hakkında sunumu*

V.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- *2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı (1/317)*

VI.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Komisyonun çalışma usul ve esasları hakkında görüşmeler

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 3

10 Aralık 2015 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 10.08

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İbrahim Mustafa TURHAN (İzmir)

SÖZCÜ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Komisyonumuzun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarımızın kıymetli bürokratları, yazılı ve görsel basınımızın değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 2'nci Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde 2016 Yılı Merkezî Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı bulunmaktadır.

II.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanı Süreyya Sadi Bilgiç, 26'ncı Dönemin ve 2016 yılı geçici bütçesinin hayırlı olmasını dilediğine ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Bu 2'nci Birleşim ama ilk ilk toplantımızda, ben, her şeyden önce bu yasama döneminin memleketimiz ve milletimiz için hayırlara vesile olmasını temenni ediyorum. İnşallah, bugün gerçekleştireceğimiz geçici bütçe de 2016 yılı için hayırlı olur, en kısa süre içerisinde de inşallah asli bütçeyi Komisyonumuzda önümüzdeki günlerde görüşmeye başlayacağız. Medise intikalinden sonra. Tekrar hayırlı olmasını temenni ediyorum. Siz değerli Komisyon üyesi milletvekili arkadaşlarımla da yasama dönemlerinin tekrar hayırlı olmasını temenni ederim.

Gündemimizde, demin de ifade ettim 2016 Yılı Merkezî Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı bulunmaktadır.

Gündeme geçmeden önce bir hususu belirtip oylarınıza sunacağım.

III.- KARARLAR

A) ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN

1.- İç Tüzük'ün 33'üncü maddesi uyarınca Komisyon toplantılarında tam tutanak tutulmasına ilişkin karar

BAŞKAN - İç Tüzük madde 33'e göre Komisyon'da yapılan görüşmelerin yeminli stenograf tarafından kayıt altına alınabilmesi için Komisyonumuzca tam tutanak tutulması konusunda karar almamız gerekiyor.

Bu bağlamda, 26'nci Dönem sonuna kadar tam tutanak tutulmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Şimdi, tasarıyla ilgili sunuşlarını yapmak üzere Sayın Bakana söz vermek istiyorum.

Sayın Bakan, sunuşa geçmeden önce bürokrat arkadaşlarımızın Komisyona tek tek kendilerini tanıtmalarını rica edeceğim. Lütfen, ayağa kalkarak olursa bütün arkadaşlarımız da görebilirler.

(Toplantıya katılan bürokratlar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, buyurun.

IV.- SUNUMLAR

1.- Maliye Bakanı Naci Ağbal'ın, 2016 Yılı Merkezî Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı (1/317) hakkında sunumu

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkan, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyeleri, değerli basın mensupları; sözlerime başlarken hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

2016 Yılı Merkezî Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı'nı sizlere sunmak üzere huzurlarınızda bulunuyoruz.

Öncelikle yüce Medisimizin 26'nci Yasama Döneminde, Sayın Başkan sizin ve Komisyonumuzun değerli üyelerinin yeni görevlerinin hayırlı olmasını diliyorum. Bu vesileyle, bugün sunacağımız tasarıya yapacağınız katkılardan dolayı hepinize şimdiden ayrı ayrı teşekkür ediyorum.

Kanun tasarısına geçmeden önce dünya ve Türkiye ekonomisine ilişkin kısa bir değerlendirmede bulunmak istiyorum.

Sayın Başkan, değerli üyeler; küresel ekonomi krizden bu tarafa beklenen iyileşmeyi sağlayamamıştır. Devam eden kırılganlıklar, aşağı yönlü riskler nedeniyle küresel büyüme potansiyelin altındadır. 2014 yılında yüzde 3,4 büyüyen küresel ekonominin 2015 yılında yüzde 3,1; 2016 yılında ise yüzde 3,6 büyümesi öngörülmektedir.

Diğer taraftan küresel ekonomide FED'in olası faiz artırımı kararı, Avrupa Merkez Bankasının genişletici para politikası, Çin ekonomisinde bir süredir olagelen yavaşlama, düşen emtia fiyatları ve artan jeopolitik gerginlikler nedeniyle global ekonomide belirsizlikler varlığını sürdürmektedir.

Türkiye ekonomisi ise küresel belirsizliklere, yaşanan uzun süreli seçim atmosferine ve mevcut jeopolitik gerginliklere rağmen sağlam temellerini korumaktadır. 2014 yılında yüzde 2,9 oranında büyüyen ekonomimizin 2015 yılında yüzde 3 civarında büyüyeceğini tahmin ediyoruz. Nitekim, bugün açıklanan üçüncü dönem büyüme oranı 2015 yıl sonu itibarıyla

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 4

büyüme oranımızın yüzde 3' ün de üzerine çıkacağına ilişkin önemli bir gösterge. Biliyorsunuz, üçüncü dönem büyüme oranı yüzde 4 olarak gerçekleşti. Bu da ekonomimiz için sevindirici bir gelişmedir.

Başta sanayi üretimi olmak üzere satın alma yöneticileri endeksi, kapasite kullanım oranı gibi son çeyreğe ilişkin göstergeler de ekonomimizdeki hızlanmaya işaret etmektedir. 1 Kasım seçim sonuçlarıyla siyasi belirsizliğin son bulması hem tüketici hem de reel sektör güveninde büyük bir sıçramaya neden olmuştur.

Sayın Başkan, değerli üyeler; doğru makroekonomik politikalar ve gerçekleştirilen birinci nesil reformlar sonucunda ekonomimizde büyük başarılar elde ettik. Türkiye'nin kişi başına millî gelirini 3 kata yakın artırdık. Gelişmiş ülkelerle aradaki farkı azaltıp ülkemizin refah düzeyini yükselttik. Aynı zamanda bu dönemde gelir dağılımını iyileştirdik ve yoksulluğu azalttık.

Dünyanın ve ülkemizin değişen şartlarını dikkate alarak 2023 vizyonumuz doğrultusunda Hükûmetimiz yeni dönemde ikinci nesil reformları hızla gerçekleştirmeye kararlıdır. Bu sayede ülkemizi yüksek gelirli ülkeler grubuna taşımayı amaçlıyoruz.

Gerçekleştireceğimiz reformları gerek seçim beyannamemizde gerek Hükûmet Programı' mızda ifade ettiğimiz şekliyle 6 temel alanda yoğunlaştıracamız. Bu alanlar şunlardır: Demokratikleşme ve adalet, eğitim, kamu yönetimi, kamu maliyesi, reel ekonomide köklü değişim ve öncelikli dönüşüm programlarıdır.

Makroekonomik önceliklerimiz ise istikrar ve güçlü büyüme, tasarrufların artırılması, mali disiplinin kararlı bir şekilde devam ettirilmesi ve fiyat istikrarı olarak belirlenmiştir. Bu nedenle, önümüzdeki dönemde bir yandan makroekonomik istikrar ve kazanımlarımızı güçlendirirken bir yandan da mikroekonomik ve sektörel dönüşümlere odaklanacağız.

Üretken alanlarda, yenilikçi ve girişimci özel sektör öncülüğünde büyüyeceğiz. Dışa açık bir ekonomi olarak her alanda rekabetçiliği geliştirerek küresel yatırımları ve nitelikli insan gücünü çebedeceğiz.

Küresel ekonomiye ve Türkiye ekonomisine ilişkin yapmış olduğum bu kısa değerlendirme ile reformlarımızın çerçevesinden sonra şimdi de Komisyonunuza sunmuş olduğumuz Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı hakkında sizlere bilgi arz etmek istiyorum.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 2016 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı bildiğiniz üzere 16 Ekim 2015 tarihinde Meclisimize sunulmuştu. Ancak, 1 Kasım 2015 tarihinde seçimlerin yenilenmesi nedeniyle tasarının gündeme alınması mümkün olamamıştır. Yapılan genel seçim sonucunda AK PARTİ, milletimizin büyük teveccühüyle tekrar tek başına iktidar olmuştur. Bu sonucun hemen akabinde kurulan Hükûmetimiz, esasen daha önce Meclisimize sunulan 2016 Yılı Bütçe Kanunu Tasarısı' nı aralık ayı içerisinde yasalaştırmayı amaçlamıştı, ancak bu mümkün olmadı. Bu nedenle, bu Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı' nı süratle Meclisimize sunduk.

Sayın Başkan, değerli üyeler; 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 19'uncu maddesinde düzenlendiği üzere, geçici bütçe kanunu, zorunlu nedenlerle merkezî yönetim bütçe kanununun süresinde yürürlüğe konulamaması hâlinde çıkarılır. Geçici bütçe ödenekleri, bir önceki yıl bütçe başlangıç ödeneklerinin belirli bir oranı esas alınarak öngörülür. Geçici bütçe uygulaması altı ayı geçemez. Cari yıl bütçesinin yürürlüğe girmesiyle geçici bütçe uygulaması sona erer.

Görüşmekte olduğumuz 2016 Yılı Merkezî Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı işte bu temel hükümler ve ilkeler çerçevesinde yılın ilk üç ayında geçerli olmak üzere hazırlanmıştır.

Sayın Başkan, değerli üyeler; konuşmamın bu bölümünde 2016 Yılı Merkezî Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı ile ilgili bazı bilgileri sizlerle paylaşmak istiyorum.

Geçici bütçe kanun tasarısı ödenekleri üç aylık dönem için, 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu başlangıç ödeneklerinin belirli bir oranı esas alınmak suretiyle belirlenmiştir.

Söz konusu oranlar, kamu hizmetlerinin aksamadan yürütülebilmesi amacıyla hizmetlerin önemi, önceliği, sürekliliği ve ödeme zamanları dikkate alınarak titiz bir çalışma sonucunda belirlenmiştir. Ayrıca, özellikle ödenek tavanları belirlenirken geçmiş yıllardaki gerçekleştirmeler de esas alınmıştır.

Bu kapsamda sizlere arz ettiğimiz geçici bütçe kanunu tasarısında ekonomik sınıflama itibarıyla belirlenen ödenek tavanları ve genel oranlar şu şekildedir:

Personel giderleri 2015 yılı başlangıç ödenek tavanının yüzde 34' ü olarak öngörülmektedir. Sosyal Güvenlik Kurumuna devlet primi giderleri 2015 yılı başlangıç ödeneklerinin yüzde 34' ü olarak öngörülmüştür; ödenek tavanı olarak 6,9 milyar TL' yi ifade etmektedir. Mal ve hizmet alım giderleri 2015 başlangıç ödeneklerinin yüzde 25' i olarak öngörülmüştür; 12,3 milyar TL' ye tekabül etmektedir. Faiz giderleri 2015 yılı başlangıç ödeneğinin yüzde 36' sı olarak öngörülmektedir, TL tutarı olarak ifade etmem gerekirse 19,4 milyar TL' ye tekabül etmektedir. Cari transferler ise 2015 başlangıç ödeneğinin yüzde 30' u oranında öngörülmüştür; 70,4 milyar TL' dir. Sermaye giderleri 2015 başlangıç ödeneklerinin yüzde 20' si olarak öngörülmektedir; 10,7 milyar TL' dir. Sermaye transferleri 2015 başlangıç ödeneklerinin yüzde 20' si olarak öngörülmektedir; 7,5 milyar TL' dir. Borç verme ödenekleri 2015 başlangıç ödeneklerinin yüzde 20' si olarak öngörülmüştür; 3,6 milyar TL olarak belirlenmiştir. Yedek ödenekler -biliyorsunuz- yıl içinde ortaya çıkabilecek öngörülme, beklenmeyen harcamalara ilişkin bir ödenek türüdür, 2015 başlangıç ödeneklerinin yüzde 25' i olarak öngörülmüştür; 2,4 milyar TL olarak belirlenmiştir. Öte yandan mevzuatı gereğince daha çok yılın ilk üç ayında harcanması gereken bir kısım ödenekler ile özellikle

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 5

arz eden bazı tertiplerdeki ödenekler için bu oranlardan daha aşağı veya daha yukarı olacak şekilde farklı oranlar belirlenmiştir.

Sayın Başkan, değerli üyeler; bu üç aylık dönemde yatırımlarda herhangi bir aksamaya mahal verilmeyecektir. Bu kapsamda kamu kurumlarının taahhüde bağlanmış iş ve hizmetlere ait ödemelere belirlenen ödenek sınırları çerçevesinde devam edilecektir. Benzer şekilde kamu idarelerinin yıllık veya daha uzun süreli yüklenmeye girişebilmelerine de imkân tanınmaktadır. Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı'na göre 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu hükümleri genel olarak uygulanmaya devam edecektir. Ancak büyük bir kısmı 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu'na bağlı cetvellerle ilgili olmak üzere özellik arz eden bazı düzenlemeler de bulunmaktadır. Bu düzenlemelerin bazılarını da şu şekilde ifade etmem gerekir:

Öncelikle Meclisimize sunulan Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı'nda 2016 yılı için açıktan atama sayısı 55 bin olarak öngörülmektedir. 2016 yılında 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu'na bağlı cetvellerdeki çeşitli parasal tutarlar 2016-2018 Orta Vadeli Programı'nda yer alan deflator oranı olarak belirlenen yüzde 6,8 oranında artırılmaktadır.

2016 yılının ilk üç ayında merkezî yönetim kapsamındaki idarelerin satın alabilecekleri toplam taşıt sayısı tasarıda 500 adet olarak öngörülmektedir. Ancak Komisyonumuz tarafından da uygun görülmesi hâlinde 2016 yılı merkezî yönetim bütçe kanunu tasarısını yakın bir zamanda Meclise sunacağımızı dikkate alarak kurumların geçici bütçe döneminde taşıt satın almamaları hususunun daha doğru olacağını düşünmekteyiz. Bu konuda Komisyonumuzun takdirlerine bağlı olarak bir önerenin komisyon görüşmeleri sırasında verileceği hususunu da ayrıca ifade etmek isterim.

Yine, kanun tasarısında merkezî yönetim bütçe gelirlerinin tahakkuk ve tahsiline izin veren bir düzenleme ayrıca yer almaktadır.

Sırası gelmişken ayrıca belirtmem gereken temel husus, Meclise sunmuş olduğumuz Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı yılbaşından önce Genel Kurulumuzdan da geçerek yasalacak. Ancak Hükümet olarak 2016 yılına ilişkin merkezî yönetim bütçe kanunu tasarısını da en yakın zamanda Meclisimize sunmayı planlıyoruz. Bu konuda ekonomiyle ilgili bakanlıklarımız tarafından çalışmalar başlatıldı. En yakın zamanda, aralık ayı içerisinde mümkün olursa, 2016 yılına ilişkin bütçe kanunu tasarısını da Meclisimize sunmayı ve ocak ayı içerisinde de görüşmelerin Meclisimizin takvimine bağlı olarak yapılmasını arzu ediyoruz.

Sayın Başkan, değerli üyeler; konuşmama burada son verirken yapacağınız çalışmalar ve katkılar için Hükümetim ve şahsım adına sizlere şimdiden teşekkür ediyorum. Bu duygu ve düşüncelerle hepinizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Bakana, sunumları için teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, şimdi tasarının geneli üzerindeki görüşmelere başlayacağız ancak öncelikle bir usul...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakan konuşsun, ondan sonra konuşacağım.

BAŞKAN – Tamam, usul olarak mı?

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Usulle ilgili söyleyeceğiniz bir şey varsa onu konuşalım.

BAŞKAN – Hayır, usul açısından Sayın Kuşoğlu'nun söz talebi vardı da o yüzden.

Geneli üzerinde mi, usul açısından mı Sayın Kuşoğlu...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ben geneli üzerinde konuşacağım.

BAŞKAN – Peki, o zaman tasarının geneli üzerindeki görüşmelere başlıyoruz.

Sayın Temizel, buyurun lütfen.

V.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- 2016 Yılı Merkezî Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı (1/317)

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; öncelikle Plan ve Bütçe Komisyonunun bu dönem çalışmalarının ülkemizin refahına, sosyal barışına ve huzuruna katkıda bulunmasını diliyorum. Plan ve Bütçe Komisyonunun sayın üyelerine, bu zor ve büyük sorumluluk gerektiren görevlerinde de başarılar diliyorum. Ayrıca, Sayın Maliye Bakanını yeni görevleri nedeniyle yeniden kutluyorum ve kolaylıklar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, biliyorsunuz bütçe kanunları yürütme organına yasama organı tarafından harcama ve gelir toplama yetkisi veren kanunlardır en basit tanımıyla. Bu kanunun uygulanması, yapılması, görüşülmesiyle ilgili olan hükümler de Anayasa'da yer almaktadır. Bir Anayasa'da bu kadar ayrıntılı hükümlerin yer alması başlangıçta birazcık garip gelebilir. "Niye bir yönetmelikte düzenlenmesi gereken şeyler Anayasa'da bu kadar ayrıntısıyla düzenleniyor?" diye düşünülebilir. Aslında yüce Meclisin hükümetlere verdiği yetkileri nasıl kullandığı...

BAŞKAN – Sayın Temizel, sizi takip edemiyoruz, müsaade ederseniz...

Arkadaşlar, basın mensuplarından çekime devam edecekler kalsın, çekime devam etmeyecek arkadaşlar süratli bir biçimde terk etsinler lütfen komisyon salonunu. Çekime devam etmek isteyen arkadaşlar da devam edebilirler çünkü bu yönde bir iki kanalın talebi vardı. Bir sınırlamamız yoktur.

Kusura bakmayın Sayın Temizel.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Estağfurullah.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 6

BAŞKAN – Sayın Temizel, buyurun lütfen.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Evet, bütçenin yapılması, uygulanmasıyla ilgili hükümlerin Anayasa’da yer aldığını, bildiğiniz bir konuyu hatırlatarak konuşmama başlamıştım. Sadece bütçenin yapılması, uygulanmasıyla ilgili olanlar değil, bütçenin denetlenmesiyle ilgili hükümler de Anayasa’da yer alır ve bu Komisyon bu iki görevini layıkıyla yapamadığı takdirde Genel Kurulda bu görüşmelerin, bu çalışmaların ve Genel Kurulun bütçeye katkısının da olumlu olacağından bahsetmek mümkün olmaz.

Biliyorsunuz, Plan ve Bütçe Komisyonu, bütçe hakkının uygulamasının bir devamı olarak iktidar partilerine bu Komisyonunda bir mutlak çoğunluk veren bir Komisyondur yani bu uygulamanın sorumluluğunu üstlenen hükümet, bütçesini istediği gibi yapabilir. Muhalefetin görevi, burada bu bütçe hükümlerinde hakkaniyeti sağlamak adına, ülke adına ve özellikle de toplumsal refahın dengeli dağıtılması adına yapacağı muhalefetle sınırlıdır; görüşlerini ortaya koyar, önerilerde bulunur, olabildiği kadar yanlış gördüğü şeyleri dile getirir ama sonuç olarak burada 25 kişinin elleri kalktığı zaman o hüküm kabul edilir. Bunda herhangi bir derdimiz yok. Ancak bu Komisyonun bir görevi daha vardır, denetleme görevi. İşte bu denetleme görevinin hiçbir şekilde aceleye getirilmesi, sadece el kaldırılıp indirilerek götürülmesi demokrasi adına bir tehlikedir. Bu çok önemlidir. Muhalefet partileri, gerekirse buradaki bütçe görüşmelerinin ivedi bir şekilde yapılmasına da karar verebilirler ya da en azından bu konuda “Olur, yapabilirsiniz.” diyebilirler. Anayasa’daki sürelere uymak zorunda değiller yani yine sınırlar içerisinde kalarak kısaltma olayını gerçekleştirebilirler ancak denetim konusunda bu Komisyonunda bulunan insanlardan hiçbir tanesinin “Ya, bu denetimi de aceleye getirelim, ivedi olarak buradan çıkartalım.” deme hakkı olamaz. Muhalefet, bu hakkını sonuna kadar izlemek zorundadır, kullanmak zorundadır ve uygulamak zorundadır.

Şimdi, değerli arkadaşlar, bütün bunların hepsini niye anlattım? Biliyorsunuz, bundan birkaç gün önce Sayın Başbakanın grup konuşmasında dile getirdiği bir konu var, geçici bütçe yerine 2016 yılı bütçesinin sıkıştırılmış bir takvimle gerçekleştirilmesi konusu. Bu konunun muhalefet partisi liderleriyle konuşulduğunu ancak Cumhuriyet Halk Partisi liderinin konuyla hiç ilgisi olmayan nedenlerle bu gerekçeye, daha doğrusu bu öneriye karşı çıktığını söylediler.

Değerli arkadaşlar, bu konuda mutlaka bir düzenleme yapmamız gerekiyordu. Bütün bu girişin hepsini bunun için yaptım. Bir kere, Cumhuriyet Halk Partisi lideri, bu konuda “Hayır, kesin olarak sıkıştırılmış bir takvimle yapmayalım.” demedi, prensip olarak “Uygundur, bunu yapalım.” dedi. Ancak muhalefetin denetim hakkından vazgeçmesi gibi bir kararı olamaz. Bu bir Anayasa hükmüdür. Dolayısıyla “Biz, bu denetim hakkımızdan vazgeçmeyeceğimize göre, Anayasa’da mızda yer alan kesin hesaplara ilgili olarak özel bir komisyon kuralım.” dedi. “Bu komisyonu yasada bir maddelik bir değişiklik yaparak ya da İç Tüzük’te bir maddelik bir ekleme yaparak çok rahatlıkla bunu gerçekleştirebiliriz.” dedi. “Bunu yapalım, denetim görevimizi orada gereği gibi yerine getirelim, bu arada bütçeyi de istediğimiz kadar anayasal sınırları içerisinde kalmak üzere sıkıştıralım.” dedi. Böyle bir talebin, daha doğrusu kabulün engelleme olarak değerlendirilmesini ve söylenmesini bizler açık söylemek gerekirse yadırgadık. Bu, hiçbir şekilde Anayasa’nın net bir şekilde iktidar partisine vermiş olduğu bir yetkiyi kullandırmama anlamına gelmez, “Kullanın ama denetim hakkını ortadan kaldırmayın.” dedi.

Birçok demokratik ülkede bu denetim hakkı çok daha ileri bir şekilde giderek kurulan kesin hesap komisyonlarının başkanlarının muhalefetten seçilmesi esası da benimsenmiştir yani bu komisyonun başkanı muhalefetten olsun, dolayısıyla açık bir şekilde bütün bunların hepsi irdelensin, değerlendirilsin istenir. Bizler de inşallah bu ülkede bu komisyonların bu şekilde çalışacağını göreceğiz, edeceğiz. Ben hiç ihtimal vermiyorum ki meslektaşım olan Maliye Bakanının bu denetimden bütçesini kaçırsın. Asla ihtimal vermiyorum böyle bir olaya ama o zaman bunun yolları açılsın ve bununla ilgili önerilerde sanki daha muhalefetin yeni bir dönem başlarken en basit konularda bile engelleme yapıyormuş gibi bir görüntü içerisinde sokulmasın, bu tartışmaların dışında kalsın.

Kısacası, Cumhuriyet Halk Partisi, 2016 bütçesinin sıkıştırılmış bir takvimle anayasal sınırlar içerisinde yapılması konusuna “hayır” dememiştir, sadece ve sadece kesin hesaplara ilgili olarak özel bir komisyon kurulup denetimle ilgili işlevlerin de orada devam edilmesini istemiştir. Bunu söylemek hakkıdır, bunu bütün kamuoyunun bilmesi de hakkıdır diye düşünüyoruz.

Değerli milletvekilleri, sonuç olarak, geçici bütçemiz görüşülecek. Sayın Bakan sundu. 2016 yılının aslında hiç de kolay bir yıl olmadığını hepimiz tahmin ediyorsunuz, öyle hiç sıradan bir yıl olmayacak, göreceksiniz. Tahminlerin çok çok ötesinde zor, tahminlerin çok çok ötesinde gelir tahminlerini de gider tahminlerini de altüst edecek bir bütçe olacak bu bütçe. Dolayısıyla dünyada konjonktürün bu kadar fazla değiştiği, bölgemizde coğrafik olarak çok sıcak bir iklimin yaratılmaya başladığı bir zamanda bütçe yapmak kadar zor bir olay da yoktur. Hele bunun aceleye getirilerek bazı şeylerinin falan atılması da bazen telafisi imkânsız zararlar veya zorluklar da yaratabilir. O nedenle de geçici bütçeden sonra 2016 yılı bütçesinin ayrıntısıyla tartışılması yani buralardan çıkacak olan fikirlerin her birisinin ayrı ayrı değerlendirilmesi çok çok önemli olabilir, çok önemli katkılar sağlayabilir bu.

Dünya iyiye gitmiyor değerli arkadaşlar, bunu biliyorsunuz. Yükselen piyasa ekonomilerine, bu arada Türkiye’ye akan ucuz paranın sonuna geldik gibi gözüküyor. Hele yıl sonunda Amerikan Merkez Bankasının özellikle de ana ülkeye yeniden kaynakları toplama konusunda atacağı adımlar bunun çok daha net işaretleri olacak. Bu, bizim ülkemizde de ciddi anlamda bir etki yaratacak ve bizim ekonomilerimiz bu olaydan zarar görecektir. “Niye zarar görecektir?” dersanız, şimdiye kadar uyguladığımız politikayla çok yakından ilgilidir bu olay. Bizler, geçtiğimiz on iki yıl içerisinde çok büyük ölçüde yabancı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 7

kaynak kullanarak ülkemizi belirli yerlere taşıdık. Kalkınmamızın temelinde borç vardı. Ciddi anlamda borç aldık değerli arkadaşlar ve çok çarpıcı bir olaydır, bu süre içerisinde Türkiye'yi ciddi anlamda borçlandırdık. Rakamsal olarak belirli kavramlar dikkate alınarak oranladığımız zaman ekonomimiz açısından bir kırılğınlıktan bahsedilmeyebilir ama bütün bu borçların hepsiyle ilgili olarak önümüzdeki günlerde çok ciddi bir sıkışıklık söz konusu olacak.

Ayrıca unutulmaması gereken bir olay var, Türkiye iki tane seçimi üst üste geçirdi. Bu seçimler sırasında da sosyal politikaların ne zamandan beri ihmal edildiğinin farkına varılarak sosyal politikalar üzerinden seçim propagandaları yürütüldü ve bütün bu faturaların hepsi şimdi geldi, yeni Hükümetin önüne konuldu.

Bir taraftan dünyada sermaye akımlarının azaltılması, bir taraftan ülkemizin çok sıcak bir çember içerisinde kalması, hatta ve hatta neredeyse sıcak çatışmaların eşğinden dönülmesi, bu arada dünyada faizlerin yeniden yükselmeye geçişi ve ülkemizin de önümüzdeki yıl içerisinde yani 2016 yılı içerisinde bütün bu koşullara rağmen neredeyse 200 milyar dolara yakın borç ödemesi yapmak zorunda olması. Bunun tamamı devletin değil, özel sektöründür, işte diğer bankalarıdır, vesaire, vesaire, toplam.

Ama burada unutulmaması gereken bir şey var Sayın Bakanım. Burada unutulmaması gereken olay şu: "Bu borç devletin borcu değildir, özel sektörün borcudur." diye Türkiye'nin önümüzdeki süreçte bu borçtan kurtulma olanağı yoktur çünkü ekonomiye etkisini siz ortadan kaldırmak zorundasınız, ekonomiye etkisini değerlendirmek zorundasınız. O nedenle de bütün bu değerlendirmelerin hepsini çok ciddi bir şekilde ele almak gerekiyor. Ülkemiz yılda ortalama 50 milyar dolar civarında cari açık vererek yürütülüyor ve bizim birikimli cari açığımız on iki yıl içerisinde 444 milyar dolar oldu. Bütün bunların hepsini göze alarak bir bütçe, bir bütçe çalışması yapmak zorundadır Türkiye ki bunun bu kadar sıkıştırılmış bir takvim içerisinde yapılmasını da beklemememiz gerekiyor idi. Türkiye bu süreç içerisinde de inanılmaz faiz ödemelerinde bulundu. Şimdi her şeyi, özellikle konjonktürdeki değişimi de dikkate alarak yeniden değerlendirmek zorundayız. Cari açığı finanse edebildiğiniz sürece, kaynak bulabildiğiniz sürece bu sorun değildir, kabul ediyoruz, sorun değildir ama edememe ihtimali başladığı zaman bu ciddi sorundur. Tasarruf oranlarımız yüzde 12'lere, 13'lere kadar düştü mü? Düştü. 14, 15 bile olsa bir şey ifade etmiyor, yüzde 35'in altındaki bir tasarruf oranıyla Türkiye'nin bir yere götürülmesi mümkün değil. Girtlağına kadar borçlanmış olan, trilyonlarca borca batmış olan hane halklarının tasarruflarından falan bahsetmeniz söz konusu değil.

Kısacası, 2016 bütçesinin görüşülmesi sırasında ayrıntısıyla konuşacağımız bütün bu konuların hepsine sadece bir değinmek için bunları söyledim. Bu bütçenin, 2016 bütçesinin uzun süreli olarak normal zamanda tartışılması önemli. Geçici bütçe, ödeneklerin belirli bir oranda artırılması suretiyle yapılan bir bütçe. Aslında adına bütçe bile denilemez bunun. Sadece daha önceki, 2015 yılı bütçesinin üç ay daha uzatılması, on iki ay yerine on beş aylık bir bütçe hâline getirilmesidir. O dönemde kullanılacak olan oranların da -biraz önce Sayın Bakanın da belirttiği gibi- çok özel durumları olan ödeneklerin, ilk üç ay içerisinde bitirilecek ödeneklerin yüzde 100'ler civarında kullanılması, onun dışında olanların da artış oranları veya verilmiş olan kararlar çerçevesinde, alınmış olan kararlar çerçevesinde artırılmasıdır. Buna pek fazla bir itirazım olmaz.

İtirazımız şu konuda olacaktır, bu konuyu özellikle önceden söylemek istiyorum: Geçen dönemde, bu bütçenin görüşülmesi sırasında Cumhuriyet Halk Partisi bütçenin bazı maddelerini Anayasa Mahkemesine taşıdı. Anayasa'ya aykırı olduğunu düşündüğümüz maddeleri vardır 2015 yılı bütçesinin, onlarla ilgili rezervimiz ve itirazımız o maddelerle ilgili uygulamalar sırasına kesin olarak olacaktır, onlardan herhangi bir şekilde vazgeçmiş değiliz. Ama onun ötesindeki sorumluluğun olduğu gibi Hükümete ait olduğunu düşünüyoruz. Maddelerin görüşülmesi sırasında da bazı eleştirilerimizi arkadaşlarımız dile getireceklerdir.

Ben, tekrar, bu bütçenin ülkemize hayırlı olmasını diliyorum. Hepinize başarılar diliyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Temizel, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bir açıklama yapmam gerekiyor bir kurumsal hafıza olarak, işte sekiz yıldır Bütçe Komisyonundayız. Tabii ki bu kesin hesap komisyonu meselesi sekiz yıldır gündemimizde, belki daha önceden de gündemde olan bir hadisedir. Ancak, Bütçe Komisyonu Anayasa 162 ve 164'e, İç Tüzük 20'ye, 6085 sayılı Sayıştay Kanunu'na ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na bağlı olarak çalışan bir komisyondur. Anayasa 164'te açık olarak "Kesin hesap kanunu tasarıları yeni yıl bütçe tasarılarıyla birlikte Bütçe Komisyonunda görüşülür." ifadesi var. Bu şu anlama geliyor: Yani, Plan ve Bütçenin dışında ayrı bir kesin hesap komisyonunu İç Tüzük'e dayanarak bir ihtisas komisyonu olarak oluşturamıyoruz. Bu, anayasal bir zorunluluktur. Ancak, tartışılan, Sayın Bakanım, Plan ve Bütçe Komisyonunun altında bir daimî kesin hesap alt komisyonunun oluşturulmasıydı ve bu, İç Tüzük çalışmaları içerisinde yer alan bir husustu ancak İç Tüzük gerçekleşmediği, çıkmadığı için de kaldı. Daha önce de hatta bir torba yasanın içerisinde de bunu koyalım istedik fakat aşağıda bütün partilerimizin grup başkan vekilleri "Böyle bir düzenlemeyi bir torba yasanın içerisinde yapmak doğru olmayacak, bunu İç Tüzük'le yapalım." dedi ki bu hususu söylemek istiyorum. Netice itibarıyla, ayrı bir kesin hesap komisyonunu Plan ve Bütçenin dışında oluşturmak anayasal olarak mümkün değil. Bunu vurgulamak istiyorum ama inşallah önümüzdeki süreçte bir kesin hesap komisyonu kurulur ve tabii ki gelen Sayıştay raporlarının daha detaylı bir şekilde Meclis tarafından incelenmesine ve denetlenmesine imkân verilir.

Sayın Günel, buyurun...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 8

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ben usulle ilgili konuşacaktım.

BAŞKAN – Peki, söz vereceğim.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

VI.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- Komisyonun çalışma usul ve esasları hakkında görüşmeler

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlar, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum. Bu dönemin ilk toplantısı. Sayın Başkan, hayırlı uğurlu olsun, ilk defa yönetiyorsunuz, başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Başkan olarak evet.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakan, ilk Bakanlığınız, ilk komisyon toplantınız, hayırlı uğurlu olsun. Hepimiz için hayırlı uğurlu olsun.

Ben bu vesileyle, Zonguldak Milletvekilimizin de babası vefat etmiş, ona da başsağlığı diliyorum. Sayın Çaturoğlu burada mıdır bilmiyorum ama göremedim.

BAŞKAN – Henüz yok, hayır bugün yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Usulle ilgili söz aldım Sayın Başkan ama ondan önce, biraz önce söylediğiniz, Sayın Bakanın da belirttiği hususla ilgili olarak da şunu söylemek istiyorum: Dediğiniz gibi, Anayasa'ya göre kesin hesap kanunu ile bütçe kanunu birbirinden ayrılmaz, birlikte görüşülmesi gerekir. Zaten, Hükümetin de gönderdiği genel gerekçede diyor ki: "Milletvekili genel seçimlerinin 1/11/2015 tarihinde yapılması nedeniyle 2016 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nın görüşülmesi ve kanunlaşması mümkün olamamıştır." Olması da mümkün değildi. Sayın Başbakanın böyle bir teklifte bulunması da aslında doğru değildi çünkü kesin hesap ile bütçe kanununu ayırmamız mümkün değildi, bu kadar süre içerisinde yetiştirmemiz de mümkün değildi. Sayın Bakanın da söylediği gibi, bizim de denetimden vazgeçmemiz mümkün değildi. Bunu herhâlde kimsenin...

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, benimki sadece teknik bir açıklamadır.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tabii, teknik olarak zaten mümkün değildi. Dolayısıyla, bunun bir siyaset konusu yapılması, bunun konuşulması da doğru değildi aslında grup toplantılarında çünkü bunlar ayrılmaz. Fiilî olarak bizim kesin hesap ile bütçe kanununu ayırmamız Anayasa'ya göre mümkün değil. Dolayısıyla da belli bir süre içerisinde, kısa zaman içerisinde bitmesi mümkün değildi. Bunun konuşulması bile doğru değildi. Biz buna karşılık yine de kesin hesabın ayrılması durumunda bunu yapabileceğimizi belirttik ama tabii teknik olarak bunu Başbakanın bilmesi mümkün olmadığı için herhâlde böyle bir teklifte bulundu. Sayın Bakan, sizin uyarmanız lazım aslında bu konularda Sayın Başbakanı. Bu yanlışların olmaması lazım.

Şimdi, usulle ilgili söz aldım...

Ha, bu dönem... Sayın Başkan, özellikle iktidar milletvekilleri geçen dönem çok katılmadılar tartışmalarımıza, konuşmalarımıza, görüşmelerimize. Denetim göreviyle ilgili olarak özellikle iktidar milletvekilleri görüşmelere pek fazla katılmadı, bu dönem daha fazla katılmalarını bekliyoruz çünkü denetim sadece muhalefetin görevi değil, bütün Meclisi görevi. Yasama organı olarak bizim hem yasama yapmak, kanun çıkarmak görevimiz var hem de denetim görevimiz var. Denetim görevi hep beraber yapılması gereken bir görev. Onun için bu dönem -düzgün arkadaşlarımız da var gördüğüm kadarıyla, tanıdığım kadarıyla- iktidar milletvekillerinin daha fazla katılmasını, denetimde daha fazla katkıda bulunmasını bekliyoruz.

BAŞKAN – Evet, bir düzeltme lütfen; düzgün olmayan bir arkadaşımız yok efendim. Yani...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tanıdıklarım diyor. Muhakkak ki öyle, düzgün olmayan arkadaşımız yoktur, seçimle gelmiş, düzgün arkadaşlarımız seçilmiştir. Öyle bir ifadede de bulunmadım Sayın Başkan.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Başkan, izin vererseniz bir cümle ekleyeceğim sadece.

BAŞKAN – Buyurun.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Aslında, ayrıntıya girip de bu toplantının amacı dışında bir şeyler konuşmamak adına kısa kestim. İç Tüzük'te yapılacak değişiklik: "Kesin hesaplar Plan ve Bütçe Komisyonuna gelmeden önce kesin hesap komisyonunda incelenir. Kesin hesap komisyonu şunlardan şunlardan şunlardan oluşur. Kesin hesap komisyonunun raporları ve kesin hesaplar Plan ve Bütçe Komisyonunda Anayasa gereği görüşülür." Madde bundan ibarettir. Dolayısıyla bütün bunların hepsini sağlardı bu olay. Belki virgüllerde, noktalarda veya arada birkaç kelime kaçırdım ama İç Tüzük'te yapılacak değişiklik bile hazırdır bu konuda. Anayasa Komisyonunda görüşmeye bile gerek yoktur böyle bir olayı. Meclis Genel Kurulu anında Genel Kurul kararı olarak İç Tüzük'te bu değişikliği de yapabiliirdi. Mutlaka Anayasa gereğince kurulsun falan denilmiyor. Bunlar aşağıda kurulacak... Alt komisyon demeyin ki hiç değilse farklı bir şey olsun ama o komisyon Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülün diyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi, Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; usulle ilgili itirazım şu: Sayın Bakan, özellikle sizin dinlemenizi rica ediyorum çünkü bana göre 5018 sayılı Kanun'dan sonra yaptığımız ilk geçici bütçe bu. Yani

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 9

biz Türkiye Cumhuriyeti olarak ilk defa “geçici bütçe” kavramını 5018 sayılı Kanun’da kullandık, ondan önce “geçici bütçe” kavramı yok bizim mevzuatımızda. 1050 sayılı Muhasebe Umumiye Kanunu’nda “geçici bütçe” kavramı yok. Daha önceki kanunlarda da şöyle bir ifade kullanılıyor: Mesela 2002’de en son yapılan, 2003 için yapılan Bütçe Kanunu’nda şöyle diyor: “2003 Mali Yılı Genel ve Katma Bütçeleri Kanunlaşınca Kadar Devlet Harcamalarının Yapılmasına ve Devlet Gelirlerinin Tahsiline Yetki Verilmesine Dair Kanun.” Tahsilat yapılmasına ve harcama yapılmasına cevaz veren bir kanun. Yani bütçe kanunu değil bu 2002’deki.

Şimdi siz bunu kopya etmişsiniz, o alışkanlıklar bugüne gelmiş. Hâlbuki 5018’de geçici bütçeden bahsediyor, ilk defa geçici bütçe 5018’le getirildi, burada var. Geçici bütçe, adı üzerinde bütçe, geliri de olacak, gideri de olacak.

Sayın Bakan, siz şimdi burada harcamalar yapıyorsunuz. Anladığım kadarıyla 200 milyar liraya yakın ilk üç ayda harcama yapacaksınız. Bunun kaynağı ne olacak? Tahsilat devam edecek ama ne olacak kaynağı? Ya tahsilat yeterli olmazsa borçlanma yapacaksınız. Borçlanma yetkisi aldınız mı? Ne kadar borçlanma yapacağınızın, ne kadar tahsilat yapacağınızın, özel gelirlerinin ne olduğunun bilinmesi lazım. Eğer bütçeyse bütçe mantığı bunu gerektirir.

5018’e bakın -Sayın Başkan, siz de- madde 3 Tanımlarda, ondan sonra (f) fıkrası, (g) fıkrası kamu kaynaklarının ne olduğu, madde 7, madde 13 (g), (h), (m) fıkraları, madde 19.

Sayın Bakan, “Karşılığı gösterilmek kaydıyla ancak bir bütçe yapılabilir, harcama yapılabilir.” diyor. Anayasa’ımızda da var bu.

Şimdi, biz bütçe diye getirdik. 2002’deki gibi tahsilata ve harcamaya cevaz veren bir kanun. Bu, bütçe değil, geçici bütçe değil. Bir şeyler değişti. Siz eski alışkanlıkla, geçici bütçe gibi, geçici bütçe getirmeniz gerekirken tahsilata ve harcamaya yetki veren bir kanun getirdiniz. Geçici bütçe değil bu. Bütçenin belli bir dönemdeki –burada dönem var, ilk üç ay- gelir ve harcamayı göstermesi gerekir. Hani gelir, nelerden oluşacak, ne kadar borçlanacaksınız?

Bakın, yeni dönemde 2000’li yıllarda Avrupa Birliği’ne de müracaatımızla 5018 çıktı, 4749 çıktı, Bankalar Kanunu çıktı, Ticaret Kanunu değişti, SPK Kanunu değişti, mali mevzuatımızda çok büyük, önemli değişiklikler oldu, kamu mevzuatımızda da önemli değişiklikler oldu. Hâlâ eski alışkanlıkla siz tahsilat ve harcamaya yetki veren bir kanun getirmişsiniz. Bu, 5018 mantığına aykırı, 5018’de böyle bir şey yok. Geliri mutlaka göstermek zorundasınız. Yani küçük bir, kıst bir bütçe yapmak zorundasınız. Adı üzerinde geçici bütçe. Siz harcama yapabilirim diyorsunuz.

Peki, bu harcamaları karşılayamazsanız ne olacak? borçlanmaya gideceksiniz. Ne kadar borçlanmaya? 4749’a göre ne kadar borçlanma yapabilirsiniz? Onun da limiti var. Nasıl yapacağız bunu? Bu, mantığına aykırı bu kanun silsilesinin. Kamu maliyesi böyle değil, farklılaştı, bunu en iyi sizin bilmeniz lazım. Bu dönemde siz bürokraside bulundunuz, müsteşarlık yaptınız. Bunun değişmesi gerekir.

Bakın, ilk defa geçici bütçe yapıyoruz, 5018’den sonra ilk defa yapıyoruz. Daha öncekiler geçici bütçe değildi, özellikle söylüyorum. Sadece harcama yapılmasına özellikle zorunlu harcamaların, cari harcamaların, personel harcamalarının yapılmasına cevaz veren bir kanundu. Adı üzerinde, bakın diyor ki: “Tahsilat ve harcama yapılmasına cevaz veren kanun” Öyleydi hakikaten ama bu, bütçe. Geliri olacak, geliri belli olacak, gideri olacak, bir tahmini olacak bunların. Tabii, kesin olarak ortaya koyamazsınız ama bir tahmini olacak. Yok böyle bir şey.

Bakın, 5018’in 19’uncu maddesini gösteriyorsunuz. Evet, 19’uncu maddede diyor ki: “Geçici bütçe uygulaması altı ayı geçemez. Cari yıl bütçesinin yürürlüğe girmesiyle geçici bütçe uygulaması sona erer.” Ama ondan önce de “Geçici bütçe ödenekleri, bir önceki yıl bütçe başlangıç ödeneklerinin belirli bir oranı esas alınarak belirlenir.” “Belirli bir oranı esas alınarak belirlenir.” Giderler için bunu yapacağız.

Gelirler tahmini olarak konacak. Yani orada gelirlerle ilgili bir şey söylenmemesi gelirin olmayacağı anlamına gelmiyor. Bütçe, adı üzerinde. Her hâlükârda o geliri göstermek zorundasınız. Vergi mi, özel gelirler mi, borç mu, bunları koymak zorundasınız. Buna göre yapalım. İlk defa yapıyor. Bu sizin için çok önemli bir olay Sayın Bakanım. Bunu doğru dürüst yapalım, örnek olsun bundan sonrasıyla ilgili olarak. Onun için bunu geri çekin, cumartesi, pazar çalışmaya hazırız, çıkaralım, doğru yapalım ama. İlk yapıyoruz. İlk defa yaptığımız bu işin, geçici bütçenin doğru olmasını temin edelim, bundan sonrakilere de örnek olsun.

BAŞKAN – Madde 19’un üçüncü fıkrasını mı söylüyorsunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet.

BAŞKAN – Bir daha okur musunuz yani orada şeye bakıyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “Zorunlu nedenlerle merkezî yönetim bütçe kanununun süresinde yürürlüğe konulamaması halinde, geçici bütçe kanunu çıkarılır.” Geçici bütçe kanunundan ilk defa burada bahsediliyor. Daha önce geçici bütçe yok. Yani biz onun geçici bütçe olduğunu söylüyorduk ama daha önce geçici bütçeyle ilgili bir tanım söz konusu değildi.

BAŞKAN – Sonraki cümle biraz sanki...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya, Süreyya Bey, bizim bu kadar teknik bilgimiz var yani. O sonrakinde diyecek ki “Ek bütçede gelir var.” Bütçe mantığından haberiniz olmadığı ortaya çıkar. Rica ediyorum, bizimle şey yaparak...

BAŞKAN – Bülent Bey...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 10

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şöyle: Geçici bütçede bütçe ödeneklerinin bir önceki yıl bütçe başlangıç ödeneklerinin belirli yıl oranı esas alınarak belirlenmesi getiriliyor. Tamam, bu harcamalarla ilgili olarak ama gelirlerle ilgili bir tahmin konulacak. O, bütçe mantığından geliyor, onu zikretmemiş, doğru ama otomatik olarak onun konması lazım.

BAŞKAN – Sayın Bakandan bir...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bakın, Sayın Başkan, değerli arkadaşlar; bu paraların harcanmasına cevaz veriyoruz. Peki, bu paralar, bu ödenekler karşılığı yoksa ne olacak? Ne olacak yoksa? Değil mi? Doğru dürüst yapmamız lazım, bir karşılığının olması lazım değil mi Sayın Bakan? Yoksa borçlanmaya gideceksiniz, vergi yoksa ya da sabit özel gelirler yoksa.

Peki, bu borçlanma ne kadar olacak? 4749'da onun bir limiti olduğunu söylüyor. Sınırsız da borçlanamazsınız. Bu mantaliteyle, bütçe mantığı içerisinde bunu birlikte getirmeniz gerekir, doğrusu odur diye düşünüyorum. Anayasa'ya göre de öyle. Anayasa diyor ki: "Kaynak gösterilmeden harcama yapılamaz." Şimdi, siz 200 milyara yakın harcama yapacaksınız, öyle bir yetki alacaksınız bu kanunla. Peki, geliri yoksa, bu, Anayasa'ya aykırı olmuş olacak. Doğru değil ve ilk defa geçici bütçe yapıyoruz. Bakın, ilk defa siz yapıyorsunuz. Onun için, bunun örnek olacak şekilde bütçe olması lazım, bütçe mantığına uygun olması lazım.

Teşekkür ederim Sayın Başkan ama bu konu önemlidir. Şeye geçmeden önce bu konunun düzeltilmesi, gerçek anlamda bir bütçe getirilmesi, onun üzerinde görüşme yapmamız uygun olacak.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, geneli üzerindeki görüşmelere Sayın Temizel'le başladık. Arada size usul için söz verdim. Yapılan eleştirilere de cevabı Sayın Bakan görüşmeler tamamlandıktan sonra geneli üzerinde verecektir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Düzeltebiliriz tabii ki.

BAŞKAN – Tabii ki.

Sayın Günal, buyurun lütfen.

V.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı (1/317) (Devam)

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli bürokratlar, çok kıymetli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yeni dönemin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum, Sayın Bakana da yeni bürokrat arkadaşlara da yeni seçilen milletvekili arkadaşlarımıza da tekrar hayırlı olsun diyorum. İnşallah, güzel bir çalışma dönemi olur.

Tabii, usule ilişkin konuşulanları tekrar tekrar söylememizin bir şeyi yok ama altını çizmekte fayda var. Son söylenen gelir hedeflerine ilişkin -Erhan Bey'le de biraz önce tartıştık, dün Sayın Bakanla da konuştuk- bir şey olması lazım yani borçlanma tarafı, gelir hedefi... Kalem kalem ayrıntısı olmasa da bir hedef olması gerekiyor. Ne kadarlık bir gelir artışı, geçen dönem gerçekleştirmeleri ne olmuş, ona göre bir şey yapmamız lazım. Dolayısıyla, böyle bir şeye başlamadan onu söylememiz lazım.

Öncelikle politikalara ilişkin görüşlerimi söylemeden önce Sayıştay Başkan Yardımcımız şu anda burada. Sayıştayın önceki raporlarına benzer şekilde gelenlere ben hızlıca baktım. Tamam, şu anda geçici bütçedeyiz diye rahat oturabilirsiniz ama arkasından gelecek şeyde maalesef o raporları bence bir daha bir gözden geçirmekte fayda var. "Gözden geçirmekte" derken raporun içeriğinden bahsetmiyorum Başkanım, size gelen raporlardaki ayrıntılardan biraz daha bize aktarmanızı, rapor değerlendirme kurulunda kısaltılan kısımlarda Meclise, bize biraz daha -zaten tamamını göndermezsiniz de- o değerlendirmelerden gönderirseniz benim çünkü merak ettiğim birkaç kurum vardı, öncelikle onlara baktım, henüz daha tamamını incelemedim ama yine benzer şekilde bize özetini sunan, neden değerlendirme yapılmadığını sunan şeyler devam ediyor. Esas, 2016 yılının bütçesini görüşürken bunların biraz daha denetim anlamında, az önce arkadaşlarımızın söylediği, "uzun olmasın" diye ayrıntıya girmiyorum ama "kesin hesap" dedikleri komisyon bu işle ilgilenecek yani esasına ilişkin konuştukları... O raporlara bence bir daha siz bir bakın, ben de biraz daha bakacağım ama bizim normal bütçe kanunumuz gelinceye kadar bize biraz daha tatmin edici raporlar gelirse daha iyi olur, aksi takdirde göstermelik kalacaktır diye söylüyorum.

Şimdilik, alt komisyonumuz olmadığına göre... Sayın Başkan her zaman diyor "Tüzük'ü değiştireceğiz inşallah." diye ama onun üstünden kaç sene geçti, hâlâ duruyor. Kesin hesap komisyonu da yok, alt komisyonumuz da yok. Dolayısıyla, Plan ve Bütçe Komisyonu bunları görüşecek. O nedenle biraz daha raporlara dikkat etmemiz gerekir diyorum.

Evet, bu dönem hayırlı olsun dedik, Sayın Bakana da hayırlı olsun dedik. Bürokratik görevden sonra şimdi siyasi sorumluluğu var. Doğal olarak da konuşma metnine baktım, yine siyasi mesajlar var. Şimdi, eskisini de o zaman bürokrat olarak değil, Bakan olarak üstlenmiş durumda olacak, biz de eleştirilerimizi ona göre yapacağız.

Ben konuşma metninin içerisine baktım, biraz yuvarlak geçiştirmiş ama yine de siyasi diyebileceğimiz şekilde başlamış Sayın Bakan da. Dönem analizi, evet, biraz da haksızlık etmeyelim, bazı bakanlara göre çok fazla şey yapmamış ama geçmişte de çok tartıştığımız, kendisinin de burada Müsteşar olarak şahit olduğu şeylerdi aslında.

BAŞKAN – "Bütçeler komisyonda siyasallaşır." diye Sayın Usta öyle söylemişti.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 11

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sen de hemen konuşmayı bitirdin herhâlde Başkanım, satışma, boşuna uğraşma yani. Arkada, Bülent Bey'e yaptın ama Biz Sayın Bakana soracağız. Sizin şu anda siyasi sorumluluğunuz yok. Zaman zaman aşağıya Sayın Bilgiçi -arkadaşlar bakıyor- davet ederiz, görüşünü açıklayacaksa sizin yerinize oturur, söz alır, devreder İbrahim Bey'e, ondan sonra konuşur, öyle diyoruz. Orası yönetme yeri. Onun için oradaki satışmalarına esasa ilişkin olursa cevap vermiyoruz. Bizim muhatabımız Sayın Bakan, bürokratlar da değil. o nedenle altını çizdim ki yanlış anlama olmasın diye.

Şimdi diyor ki: "Gerçekleştirilen birinci nesil yapısal reformlar sonucunda..." Biz kaç senedir burada "Niye yapısal reform olmuyor?" diye tartışıyoruz. Sözü bile geçtiği zaman hoşumuza gidiyor yani adı güzel ama geçen gün de söyledim, yapısal reformu fazla söyleyen Başbakan Yardımcımız Kabinede yok. Yani "İzmir, İzmir" diyen Başbakan Yardımcımız, kaç senedir ekonomiden sorumlu...

"Kişi başına millî geliri 3 kata yakın artırdık." Ne zaman? Hangi dönemde? Bu geçici bir bütçe. Geçen yıldan bu yıla, bir önceki yıldan bir sonraki yıla ne kadar artmış, hedeflerimiz ne olmuş? Şimdi, baktığımız zaman o da yok, havada kaldı.

"Refah düzeyini yükselttik, gelir dağılımını iyileştirdik, yoksulluğu azalttık." Bakıyoruz ama gördü yoksulluk oranları açıklanıyor, hanehalkı araştırmaları açıklanıyor, pek de böyle azalmış gibi durmuyor ama hangi döneme göre, hangi yıl olduğunu görürsek belki sizin haklı olduğunuz yıllar çıkabilir ama genel anlamda bakınca... Bunu niye söyledim? Asıl, ikinci nesil reformlar gerçekleşecek. Biz daha birinci neslin gerçekleştiğini görmedik. Şimdi, birtakım makro ihtiyati tedbirler –siz de biliyorsunuz, burada bürokrasiden arkadaşlarımız var- reform değil. Yani günlük işlemlere ilişkin yapmış olduğumuz şeyler veya işte dışarıdan bir etki geldi, döviz arttı, şöyle oldu, böyle oldu. Şimdi, Rusya krizi gibi işte enerjiye ilişkin, ihracata ilişkin önlem alıyoruz. Bunlar yapısal önlemler değil. Niye değil? 64'üncü Hükümet Programı'nda da vardı, Sayın Bakanın konuşmasından da aynı şeyler alınmış. "Gerçekleştireceğimiz reformları 6 temel alanda yoğunlaştıracakız." diyor.

Demokratikleşme ve adalet. Bunlar en başta olması gerekenlerdi, on üç yıl geçti o anlamda konuşursak çok konuşuruz.

Eğitim. En fazla "reform" denip mincıklanan yani aynı Bakan tarafından en az 2-3 defa sistemi değiştirilen bir alan oldu.

Kamu yönetimi. Evlere selamet, burada sorduğum zaman muhtemelen siz de verdiniz... Yani bir KHK çıkardınız kaç yıl değiştirilemeyen, Anayasa Mahkemesinden dönen bütün kurumları bir yetki kanunuyla hiç kimsenin haberi olmadan değişik KHK'larla geçirdiniz. Sayın Bakan hatırlayacaktır, burada Sayın Şimşek'e de –o zaman Ekonomi Bakanımız değil, Kalkınma Bakanlığı oldu, sonra DPT'ye de söyledik- "Ya, bunları madem yetiştiremiyorsunuz bunun yılını, tarihini değiştirin. Ağustos, hazirana yetiştiriyor OVP'nin açıklanması." dedik. KHK'ya OVP'nin açıklanmasını eylele bırakan bir madde konmuş Bakanın kendisi dahi "Nerede?" diye sorduğumda bulamadı, ben de bulamadım çünkü sizin Maliyenin bir şeyinin içine bir madde eklenmiş, OVP'nin tarihi arada kaynamış, gitmiş. Bir vergiyle ilgili bir şeydi ben de yanlış hatırlıyorsam. Yani kamu yönetiminin reformu köklü bir şekilde hem performans dayalı bir personel rejimi aynı zamanda idari yapıyla ilgili ama kamu yönetimi deyince sadece Büyükşehir Belediye Kanunu'nu, belediyeleri anlıyorsanız onu bilmiyoruz ama bir KHK'yla bütün kurumların personel yapısını, idari yapısını, kurumsal yapısını değiştirip hiç tartışmadan sonrasında defalarca "Bunun Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülmesi gerekir, Anayasa emridir, İç Tüzük emridir." dememize rağmen, geçti gitti. Dolayısıyla bir reform olmadı.

ERHAN USTA (Samsun) – Şimdi, bozulanları düzeltiyoruz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani şimdi yeniden düzelterek, herhâlde bakanlıkları birleştireceğiz.

Kamu maliyesi dedik, Sayın Bakan da güzel söyledi. Arada okudum, önceki hafta bakmıştım, Sayın Şimşek'le röportaj yapmış bir televizyon kanalı, o da diyor "Ayaklarından bir tanesi mali disiplin." Biz burada apar topar, kavga dövüş mali kuralı indirdik, aşağıda bir şey oldu, önceki dönemde bir anda geri çekildi. Yani mali kuralla ilgili bir kanun zorla getirdik. Onu geçtik, daha seçimden hemen önce Sayın Başbakan –geçen yıl başından bahsediyorum- seçim takvimine girmeden bir şeffaflık paketi getirdi ki doğrudur, Dönem Başkanlığını yaptığımız G20'nin gündeminde de şeffaflık, hesap verebilirlik vardı, buna uygun olarak da Türkiye'yle ilgili bir paket getirdi, anında Sayın Cumhurbaşkanından zılgıtı yedi. "Sırası mı şimdi bunun seçim öncesinde? Yarın ilçe başkanlığı, il başkanlığı yapacak adam bulamayız." dedi, şeffaflık paketi kalktı. Şimdi, mali disiplini, mali kuralı nasıl sağlayacağız? Ha, bunları şey olsun diye söylemiyorum, lafta kalmaması diye kayda geçiriyoruz ilk günden.

Asıl önemli kısmı, reel ekonomide köklü değişim. Köklü değişim ne demek? Aşağıda, Sayın Bakanın söylediği, istikrar, güçlü büyüme, tasarrufların artırılması, mali disiplin, fiyat istikrarı makroekonomik öncelikleri belirlenmiş. Güçlü büyüme neden yok? Yani onları bir tespit etmemiz lazım. Tasarruflar –az önce Sayın Temizel de bahsetti- sürekli görüştüğümüz konu, Türkiye'de yetersiz, tam tersine, giderek de trendimiz daha da kötüye gidiyor. Sürekli tüketen bir toplum olduk. Üretim ekonomisi yok, doğru. "Fiyat istikrarı" diyoruz evet, doğru, bir istikrar kazandık hedefin hep yani neredeyse yüzde 100'üne yakın üzerinde, yüzde 5 diyoruz, yüzde 8-9-10, Allah ne verirse... Fiyatta bir istikrar var ama hiçbir zaman bulduğumuz hedefle ilgili istikrar yok. Ya bunu farklı şekilde hedeflememiz lazım veya bunu biz artık o şekliyle söylemememiz lazım. Yani her seferinde eğer bu inandırıcılığını kaybederse bu sefer herkes kendisini ona göre endeksleyip siz "5" dersiniz ona göre hesap yapıyor, o zaman o ataleti kırmak daha zor oluyor. Ya gerçekçi hedeflememiz lazım veya bandı değiştirmemiz lazım, bilmiyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 12

“Üretken alanlarda yenilikçi ve girişimci özel sektör öncülüğünde...” çok güzel, biz de onu söylüyoruz ama üretimden çok tüketimi, ihracattan çok ithalatı teşvik eden bir anlayış olursa düşük kur, yüksek faize dayalı devam edersek bunu çözme şansımız yok.

Yani açıkçası bunları şunun için söylüyorum Sayın Bakanım, ayrıntılı olarak daha sonra çok konuşacağız ama siz de dediniz, yakında tekrar yeni dönemle ilgili, Hükümet Programı’nda yer alan hususlarla da ilgili üç aylık eylem planı, bir yıllık eylem planı, öncelikli alanlar diye söylüyoruz. Biz bunu hep yaptık. Gelin, bakın, bu şeylerden vazgeçelim değerli arkadaşlar. Yani, her seferinde plan, program, eylem planı açıklıyoruz, maalesef eyleme geçemiyoruz. Yani, bakın, bu şeyi... Daha önce bu konuda söylediklerime baktım, bugüne göre hiçbir şey değişmemiş. Biz beş yıllık kalkınma planını 2013 yılının Mayıs ayında kabul etmiştik yani sizin getirdiğiniz mayıstaydı, biz de dönem kapanmadan, 2013 yılının yazına girmeden kabul ettik. Sene 2015’in sonu, yarısı gitti yani tam yarısı gitti dönemin, beş yılın yarısı bitti. Şimdi bakın, göreceksiniz, geçen seneyi, seçimden önce, bir önceki seneden başlayarak bütçeyi biz konuşurken “Flaş flaş flaş! Öncelikli eylem planları, eylem planı 1, eylem planı 2...” diye öncelikli dönüşüm alanlarını bize yeniden anlattınız, “1.250 maddelik” diye bir de hava attınız. Ya, 1.250 maddelik tedbirler, öncelikli şey olur mu? Hangisi öncelik? Onlar neydi biliyor musunuz? Beş yıllık kalkınma planının içerisinde yer alan “25 Öncelikli Dönüşüm Programı” dediğimiz programların altında alınacak tedbirlerdi. Bunların şimdiye bitmiş olması lazım. Yarın yine göreceksiniz -arkadaşlarımız burada- Sayın Başbakanın açıklayacağı pakete bakın, bürokratların hazırladığına -sayın basın mensupları da burada- aşağı yukarı bunların yüzde 90’ı yine reform diye bizim önümüze gelecek. Ya, yapalım şunu artık; sanal gündemlerle, siyasi kısır çekişmelerle bu gündemin tıkanmasına, Türkiye’nin kaynaklarının heba edilmesine izin vermeyelim. Gelin, gerçekten çıkarılması gereken yapısal önlemler varsa biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak her zaman Komisyonunda da, Genel Kurulda da defalarca bunları söyledik sizlere. Ya, bırakın, sanal gündemlerle uğraşmayalım. Sayın Bilgiç gayet iyi biliyor. Otuz yedi gün burayı, 3 tane kanun maddesini dayatarak bir torba geçecek diye tıkamayın ya. Yani, otuz yedi günde biz buradan 5-6 tane temel yapısal kanunu görüşüp çıkarabiliriz ama onlar duruyor. Yani -kulaklarını çınlatalım- Sayın Çağlayan -burada defalarca söyledik- bir “girdi tedarik sistemi” dedi. Sizin öncelikli eylem planlarına baktığımda 1’inci maddede idi, çok da güldük, arkadaşlar da güldü aslında. Yani “Önce belirleyeceğiz, sonra revize edeceğiz.” dediği şey... “2013-2015” demiş, 2015 gelmişti zaten. Sürekli yazıyoruz, yazıyoruz kalıyor. Güzel yani yazılanlarda sorun yok da uygulamaya geçiremiyoruz. Girdi tedarik sistemi en önemli şey dedik. Dışa bağımlılığı azaltalım, yerli girdileri teşvik edelim, bununla ilgili teşvik koyalım, üretimini teşvik edelim, dışarıdan alınmasıyla ilgili önlem alalım, öncelikli alan belirleyelim diye burada konuşuyoruz ama hâlen daha eylem planının tamamlanıp revize edilmesi seçim öncesi dönem itibarıyla bitmemişti. Peki, bu kadar acilse, tasarruf açığımız varsa, dışarıya bağımlıysak, sıcak paraya bağımlıysak en önce buralardan başlamamız gerekmiyor mu?

Şimdi, bütçeye koymuşsunuz: “İkincil kaynaklara ilişkin enerjiyle ilgili bütçede yüzde 100 artış istiyoruz.” Doğru, Rusya’yla sıkıntımız var. Doğal gaz kesilirse yüzde 50’sini doğal gaz çevrim santraliyle ürettiğimiz elektrik ihtiyacımızı karşılamak için ihtiyacımız var ama biz yıllardır diyoruz ki bu kadar Rusya’ya bağlanmayalım; doğal gazda, petrolde bu kadar bağımlı hâle gelmeyelim. Gelin, bir enerji strateji belgesi hazırlayın. Bakanlık hazırlıyor; yok, 10 sayfa, nükleer 3 satır, doğal gaz 3 satır “elektrikte özelleştirme yol haritası” diye getiriyor. E peki nasıl yapacağız? Yani, bunları artık eyleme geçirmemiz lazım. E o bağımlılığı azaltmazsak... Şimdilik bir yerden bulduk, Katar’dan 3 gram aldık, oradan 5 gram aldık. Sonra ne olacak, bu anlaşmalar ne olacak, nereden tedarik edeceğiz? Bu santralleri sonra nasıl dönüştüreacağız? Doğal gazla elektrik üreten santrallerin yerine nasıl diğer ürünleri, kömürü kullanan, elimizdeki imkânları çeşitlendiren bir şey yapacağız? Diğer alanlardaki enerji yatırımlarını kaç senede bitireceğiz? Bunlara ne kadar kaynak lazım, ne kadar teşvik lazım?

Dolayısıyla, bunların hepsi havada kalıyor, hedefler tutmuyor. Her seferinde biz revize ediyoruz, bundan bahsediyoruz. Şimdi, Hükümet Programı’nda da konuştuk OVP geldiğinde de konuştuk. Doğal olarak tutmayınca ne oluyor? Geçen yıllarda efelenerek koyduğunuz hedef rakamlar, 2023 hedefleri yok. Neden? Siz de haklısınız. Bu şartlarda tutmayacağı ayan beyan görülüyor. Yazsanız bir türlü, yazmasanız bir türlü. Bürokratlar yazıp getirse o zaman geçen yılların gerçekçi olmadığı ortaya çıkacak. Dolayısıyla, gelin, bunları saklamak, gizlemek yerine hep beraber bakalım, neden bunları gerçekleştiremedik, nasıl yaparsak gerçekleştirebiliriz. Ekonomik konularda, sosyal konularda alınması gereken önlemleri Hükümet olarak, evet, tasarlayın, bürokratlarla konuşun ama gelin, burada muhalefetle uzlaşarak gerekli olan, milletimizin lehine olan çalışmaları sanal, siyasi, kısır çekişmelere takılmadan bir an önce çıkaralım. Aksi takdirde siz burada hedef açıklarsınız, beş yıllık plan biter, hâlâ öncelikli dönüşüm programlarının bile 5 tanesini gerçekleştiremeden bitirmiş oluruz, Türkiye’nin zamanını heba ederiz.

Bunları çok daha fazla tartışabiliriz ama biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak hep üreten ekonomi dedik; üretim öncelikli, girişimciliği yüksek, katma değerli, yüksek teknoloji ürünleri öncelik verelim dedik, burada defalarca da konuştuk. Çok fazla bir şey yapmaya gerek yok. Önümüze gelen, Kalkınma Bakanlığının, bürokrasinin hazırladığı bu öncelikli alanların yarısını bile o plan döneminde gerçekleştirseniz büyük başarı sayarız. Yani, orada yazıyor zaten. 3’ünü biz önemseriz, 5’ini siz öne alırsınız ama 10 tane alanın yapılması gerekeni belli. 2 tanesini daha sonraya bırakabiliriz. Biz deriz ki bunu yapalım, siz “Şunu yapalım.” dersiniz. Baktığımız zaman, eğer ana fikirde, ana felsefede anlaşıyorsak -orada yazan- girişimciliği, yenilikçiliği teşvik edelim, öncelikli alanları belirleyelim, 2023 hedeflerini revize edip ulaşılabilir bir şekilde gerekli önlemleri alalım diyoruz, söylediğimiz bu. Ayrıntısını konuşabiliriz ama her seferinde bu şekilde hedefi açıkla,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 13

tutmadı, sonra göz boyar şekilde aradan kaldırırsak... Oraya koymayınca millet bilmiyor değil ki arşivde yer alıyor. Yani, 25 bin dolar millî gelir hedefi duruyor. E tamam, dolar yükselince düşer. Bundan çekinmeyin ya deyin ki: "Kardeşim, biz bunu söylediğimizde dolar hedefi tahmini suydı. Şimdi dışarıdan etkiler var, içeriden etkiler var. Seçim oldu, dolar 3 liranın üstüne çıktı, indi. Sonuç itibarıyla da yüzde 30-40 kurdan zarar var. Millî geliri dolara böldüğümüz zaman da bu tutmuyor." Bunda çekinecek bir şey yok ki. Yazın oraya gene: "Geçen sefer şöyle demiştik, bu sefer böyle oluyor. TL bazında bakarsak da şu kadarını gerçekleştirdik, şu kadarını gerçekleştiremedik." diyeceğiz. Rakamı oradan silince ortadan kaybolmuyor, onu söylüyorum yani. O zaman basının diline, medyanın diline düşüyorsunuz. Çünkü ortada, 2023 hedeflerini söyledik, yıllardır söylüyoruz, OVP'ye giriyor, yıllık programlara giriyor, kalkınma planına giriyor.

Onun için gelin, yapıcı bir şekilde, bu dönemi heba etmeden, işi yeniden siyasi, kısır çekişmelere dökmeden hep beraber oturalım, önce siz o alanları belirledikten sonra bakın, alınması gereken önlemleri hep birlikte alalım. Yoksa ciddi sıkıntılar, yapısal anlamda da, şimdi Rusya kriziyle tetiklenen enerjiyle ilgili de, diğer temel girdilerle ilgili de önümüzde sıkıntılı bir süreç olabilir. Onun için, Türkiye'nin buna ihtiyacı var ve biz de Milliyetçi Hareket Partisi olarak yapıcı, yol gösterici bir politika izlemekten yanayız. Tek şartımız ülkenin birliği ve bütünlüğüne ilişkin, devletin ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğüne ilişkin birtakım kısır çekişmeler yerine ülkemizin gelişmesine, refah düzeyinin yükselmesine, burada belirttiğiniz gibi gelir dağılımının iyileştirilmesine, yoksulluğunun azaltılmasına yönelik politikalara ilişkin önlemleri de hep birlikte alalım diyorum.

Hepinize teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Günel.

VI.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- Komisyonun çalışma uslu ve esasları hakkında görüşmeler (Devam)

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, benim usulle ilgili bir itirazım vardı, ona cevap verilmedi. Ben yarım kalmamın diye Mehmet Bey'i bölmedim ama buna cevap verilmesi gerekir. Usul esastan önce geliyor. Onun cevaplanması gerekiyor.

BAŞKAN – Şöyle: Siz usul açısından, gelen tasarının 5018'in ruhuna uygun olmadığı noktasında...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ruhuna değil.

BAŞKAN – Bir eleştiri olarak kabul ettik biz bunu. Pek usule müteallik değil bu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, değiştirilmesini de istedik; ona göre tamamlanmasını, değiştirilmesini istedik tasarının.

MUSA ÇAM (İzmir) – Muhatap olarak Sayın Bakan yanıt versin.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Geneline geçtik.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, hayır, geçtik de ben iyi niyetli bir yol söylüyorum. Biz çıkmasını diye uğraşmıyoruz ki her zaman için bu değişiklik yapılabilir. Örnek olması lazım, ilk defa yapılıyor. "Onun için bir bütçeyse bir bütçe gibi getirilsin." dedik. Bununla ilgili olarak Sayın Bakanın görüşünü de alalım.

BAŞKAN – Tabii ki Sayın Kuşoğlu, sizin geçici bütçe yapma tekniği açısından bir eleştiriniz söz konusu. Bunu bir itiraz gibi kabul edemiyorum. Burada farklı görüşler de var. Yani...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Var mı, bilelim?

BAŞKAN – Var, arkadaşlar söz alacaklar. Bakın, şu an mesela Sayın Yıldırım'a söz vereceğim, belki farklı bir görüş bu konuda ortaya koyacak, bilemiyorum ki.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, hayır. Tasarıyı getiren...

BAŞKAN – Yani, Sayın Bakanım, peki, o zaman işi uzatmak istemiyorum. Yani usul olarak doğru olduğunu düşünmüyorum ama Sayın Bakanım buyurun. Sayın Kuşoğlu'nun 5018'in geçici bütçe yapma tekniğine uygun olmadığı noktasında gelen tasarının bir iddiası ve bir usul tartışma talebi var. Bu konuya bir cevap lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ben özür dilerim Sayın Başkan. Bakanı töhmet altında bırakmayın, cevap demeyin. Yani görüş ve düşüncelerini... Yani onu mecbur ediyorsunuz iktidarı savunması için.

BAŞKAN – Başka şey yok, mecbur. Hükûmeti temsilen Sayın Bakan oturduğuna göre buna zorunlu.

Teşekkür ediyorum Sayın Tanal.

Buyurun Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben tabii -Sayın Vekilimizin yaptığı konuşmada kullandığı savunma konusu önemli- Maliye Bakanı olarak burada Hükûmet adına geçici bütçe kanunu tasarısını savunmak üzere bulunuyorum. Bu savunmayı yapmam da doğal.

Öncelikle, Sayın Vekilimiz Bülent Kuşoğlu'nun kamu maliyesine ilişkin ilkesel tutumunu öteden beri bilirim ve takdirle karşılarım. Kamu maliyesinde şeffaflık, hesap verebilirlik, kamu maliyesinin temel kamu maliyesi ilkelerine uygun olarak kurgulanması ve uygulanması hepimizin öteden beri arzu ettiği, her zaman üzerinde titizlendiğimiz konulardır. Bugüne kadar bulunduğum görevlerde de bu hususa sonuna kadar riayet ettim ama tekraren söylemek gerekirse Sayın Vekilimizin bu konuda daha önceki dönemlerde de, bugün geçici bütçe kanunu tasarısının içeriğine ilişkin olarak da yaptığı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 14

değerlendirmeleri, görüş ve önerileri önemseydiğimi, yaklaşımının olumlu olduğunu söylemem gerekir. Burada mesele bu değerlendirmelere ilişkin bizim bakış açımızın ne olduğu.

Biliyorsunuz, 5018 sayılı Kanun 2004 yılında yani AK PARTİ hükümetleri döneminde çıkan ve kamu maliyesine yepyeni bir çerçeve kazandıran, kamu maliyesinde şeffaflığı, hesap verebilirliği, önceki dönemlerle mukayese edilemeyecek ölçüde arttıran bir kanun. İlk defa bu dönemde bütçe kanunlarının orta vadeli bir ekonomik çerçeveye dayandırılması gerektiği, üç yıllık bir bütçeleme yapılması gerektiği bu kanunda bu hüküm altına alındı. Bu 5018 sayılı Kanun'un çalışması uzun yıllara dayanan bir çalışma. Aslında, onu da, bu çalışmaya önceki dönemlerde katkı veren herkesi burada takdirle anmam lazım.

Geçici bütçe kanunu sayın vekilimizin söylediği gibi ilk defa 5018 sayılı Kanun'da düzenlenmiş. Geçici bütçe kanununun aslında esas bütçe kanunu çıkana kadar zorunlu nedenlerle çıkan bir kanun olduğu hüküm altına alınmış. Temelde esas olan yılbaşı girmeden önce gelir-gider tahminleri yapan, gelir için tahmin yapan, gider için harcama izni veren bir bütçe kanununun çıkarılması. Biz arzu ederdik ki hakikaten aralık ayı içerisinde 17 Ekim 2015 tarihinde Meclise sunulan bütçe kanun tasarısı görüşülebilseydi de 1 Ocak 2016 tarihinde bu kanun yürürlüğe girseydi. Sayın Bakanımız Zekeriya Temizel'in yaptığı değerlendirme önemli, söylediği sözler önemli. Hakikaten bütçe kanunları görüşülürken bütçe hakkı, Meclisin denetleme hakkının da yeteri ölçüde kullanılması lazım. Yaptığı değerlendirmeler hepimiz için önemli. Biz burada yürütme organına harcama yetkisi veriyoruz, Hükûmete harcama yetkisi veriyoruz, bir yıl sonraysa Hükûmet olarak biz buraya geliyoruz, sizin bize vermiş olduğunuz yetkiyi ne şekilde kullandığımızı izah ediyoruz. Sayıştay bu konuda denetimlerini yapıyor ve bütçe hakkı, kesin hesap kanununun görüşülmesi suretiyle de yerine getiriliyor. Hakikaten, bütçe kanunlarının görüşülmesi aceleyle getirilmemeli. Kesin hesap kanunlarının görüşülmesi aceleyle getirilmemeli. Biz de aynı yaklaşımlar içindeyiz. Sadece bundan önceki yıllardaki bütçe görüşme takvimlerine bakıldığında, ilk defa bu konu gündeme getirildiği andan itibaren eğer hızlı bir şekilde bir başlangıç yapabiliydik, önceki yıl takvimlerinden de çok kısa olmayan bir takvimde bizim esas bütçe kanunu görüşme imkânımız olurdu diye düşünüyorum. Plan Bütçe Komisyonları vefakâr komisyonlardır, özverili komisyondur, sabahlara kadar biz burada çalışıldığını biliyoruz. Çok yoğun bir mesai sarfedilmek suretiyle bu görüşmeler daha yoğun bir şekilde yapılarak ve bütçe hakkından da asla taviz verilmemek suretiyle bu görüşmeler yapılabilirdi.

Sayın Kuşoğlu'nun, tabii, kendisinin yaptığı bir değerlendirmeye ilişkin burada bir açıklama yapmam lazım, Sayın Başbakanın uyarılmaması hususunda Maliye Bakanı olarak bana dönük bir ifade kullandı. Sayın Başbakanımızın muhalefet partisi liderleriyle yapmış olduğu görüşmelerde AK PARTİ olarak hiçbir zaman için şu teklifte bulunmadık: "Geçici bütçe kanunu ile kesin hesap kanunu birbirinden ayırt edilerek görüşülsün." demedik, "Önceki yıllardaki görüşme hangi içerikteyse, Anayasa'ya ve 5018 sayılı Kanun'a uygun olarak, o içerikte görüşülsün." dedik.

Şunu da baştan ifade etmem lazım: Her iki muhalefet partisi lideriyle yapılan görüşmelerde de başlangıçta olumlu, ilkesel bir bakış açısı sergilendi. Benden önce görüşlerini ifade eden milletvekillerimiz de ifade etti, hakikaten global olarak hem jeopolitik hem de ekonomik olarak zor bir dönemden geçiyoruz. Bu dönemde piyasaların önünü görebilmesi, karar alıcıların sağlam ve tutarlı bilgiler üzerinden, projeksiyonlar üzerinden karar verebilmesi çok önemli. Aslında bütçe kanununun bir an önce çıkarılmasının arkasında yatan neden bütçe kanununa verilen önemin azlığından değil, tam tersine, bütçe kanunları hem siyasi bir dokümandır ama aynı zamanda ekonomide karar alıcılar için temel yol gösterici, inandırıcılığı olduğu sürece, inandırıcılığı ve tutarlılığı olduğu sürece yol gösterici bir dokümandır. Dolayısıyla, bir an önce -burada her türlü eleştiri, katkı yapılır, değerlendirmeler yapılır ama- bütçe kanunlarının çıkarılması önemlidir. Piyasadaki bütün aktörler buna göre kendi hesaplarını kitaplarını yaparlar. Biz bu nedenle geçici bütçe kanunu görüşmeleri tamamlanıp çıksa bile süratle 2016 yılına ilişkin bütçe kanununu da Meclise sevk edip sizlerin takdirlerine, tartışmasına açacağız.

Şimdi, geçici bütçe kanunlarının hangi sebeple, hangi içerikte hazırlanacağı, neleri ihtiva ettiği hususu 5018 sayılı Kanun'un 19'uncu maddesinde açık bir şekilde ifade edilmiş. Sayın Vekilimiz burada geçici bütçe kanunu kavramından hareketle geçici bütçe kanunu ifadesi varsa esas bütçe kanunlarına ilişkin düzenlemelerin de kıyas yoluyla aynen geçici bütçe kanunu için de geçerli olduğunu değerlendiriyor. Açıkçası biz o düşüncede değiliz. Eğer kanun koyucu böyle bir düşüncede olsaydı bu kadar titizlikle hazırlanan bu kanunda geçici bütçe kanununun da hazırlanma yönteminin, içeriğinin dayandığı varsayımların esas bütçe kanununa ilişkin maddelerdeki gibi olacağını açık bir şekilde yazardı. Böyle yapılmamış. Yani, bu geçici bütçe kanunları, biliyorsunuz, olağanüstü kanunlardır. Bir an önce esas bütçe kanununun getirilmesi amaçlanır ama kamu maliyesi teorisinde, biliyorsunuz, temel hususlardan bir tanesi şudur: Yürütme organı, yasama organından izin almaksızın, yetki almaksızın 1 Ocakta bir kuruş para harcayamaz, taahhüd girişemez, ihale yapamaz. Dolayısıyla, mutlaka ve mutlaka, geçici bütçe kanunlarının temel vasfı, yürütme organına, yani hükûmete bir harcama yetkisinin verilmesidir. Böylelikle, yürütme organı yapacağı harcamalar konusunda kısıtlanır, sınırlanır. Onun için, geçici bütçe kanununun içeriğine ilişkin 19'uncu maddede, bütçe ödeneklerinin, yani bir sonraki yıl için altı aya kadar varacak bir sürede yapılacak harcamanın tavanları konusunda bile sınırlamıştır. Bakın, eğer böyle bir düzenleme olmasa pekâlâ da denilebilirdi ki, geçici bütçe kanunu döneminde -Hükûmet- biz size belli rakamları ihtiva eden bir bütçe tasarısı da getirebilirdik. Hayır, kamu maliyesini düzenleyen 5018 sayılı Kanun diyor ki: "Hükûmet eğer bir geçici bütçe getirecekse bir önceki yıl Meclisten geçmiş olan, Meclisin onayından çıkmış olan bütçe kanununda belirlenmiş ödenek tavanlarına nazaran belirli oranlarda harcama yetkisi

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 15

alabilir.” Yani yürütme organını bir sonraki yıl bütçesinin ödenek tavanları konusunda sınırlıyor. Onun için, size sunmuş olduğumuz geçici bütçe kanunu tasarısındaki ödenek tavanlarına bakarsanız, istisnai olarak yüzde 100 oranı var ama hep belirli oranlar dâhilindedir. Onun için, geçici bütçe kanununun temel vasfı, 1 Ocaktan itibaren esas bütçe yapıncaya kadar, Hükûmetin, yürütme organının zorunlu -bakın, zorunlu- ve gündelik işlerin yürütmesi için gerekli olan harcamaları yapabilmesine imkân sağlamaktır. Onun için, bir orta vadeli program perspektifi olmadan, bir orta vadeli mali plan perspektifi olmadan, bütçenin gelir tarafına ilişkin olarak geçici bütçe kanunuyla ilgili bir tahminde bulunmak, bir tahmin yapmak 5018 sayılı Kanun’un getirdiği kamu maliyesinin temel ilkelerini düzenleyen maddelere aykırılık teşkil eder.

Bir başka husus: Teknik olmasına rağmen burada söylemem...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakan, neden aykırılık teşkil eder, bir daha söyler misiniz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Geleceğim Sayın Vekilim, geleceğim.

Biliyorsunuz, bu geçici bütçe kanununun... Yani Sayın Vekilimizin söylediği husus çok önemli. Biliyorsunuz, bütçe kanunları yürütme organına harcama izni verir, gelirlerin de toplanmasına izin verir. Yani, bu geçici bütçe kanunu çıkmazsa, 1 Ocaktan itibaren ben, yani maliye 1 kuruş katma değer vergisi tahsil edemez, özel kanunlarda belirlenmiş olan gelirleri tahsil edemez. Onun için, geçici bütçe kanunuyla ilgili burada yaptığımız düzenlemede, “mevcut mevzuattaki düzenlemelere uygun olarak gelirlerin tahsiline devam olunacağı” hükmü var.

Bir de, belki biz onu izah edemedik -Sayın Vekilimizin üzerinde durduğu konu önemli- teknik olarak, yoksa siyasi bir argüman olarak değil, teknik argüman olarak söylemem gerekirse biz bu kanun tasarısında bir maddede şunu söylüyoruz: “2015 yılı bütçe kanununun hükümleri 2016 yılında da uygulamaya devam olunur bu geçici bütçe kanunu tasarısındaki istisnai hükümler hariç olmak üzere.” Bu ne anlama geliyor? Sizin söylediğiniz hususa ilişkin değerlendirme yapmak için. 2015 yılı Bütçe Kanunu’nun bir (B) cetveli vardı, yani bütçenin gelir tahminlerini gösteren cetvel. Biz o cetveli teknik olarak, bu geçici bütçe kanununda yer alan hüküm çerçevesinde, 2016 yılı içerisinde uygulanmak üzere taşımış oluyoruz. Dolayısıyla, bizim geçici bütçe kanunu yılın tamamı için 2015’te öngörülen gelir tahminlerini öngören bir kanun tasarısı. Biliyorsunuz, bütçe kanunları, kamu kurumlarının yıl içinde yapmış olduğu harcamaları düzenleyen, onlara uygulanmasını sağlayan çok detay da, teknik düzenlemeler de ihtiva eder. Geçici bütçe kanununa bütün bunları tekraren yazmazsak, o kanunu taşımazsak o zaman o detay harcamaların yapılması mümkün değil. Onun için biz burada “2015 yılı bütçe kanunu hükümleri itibarıyla 2016 yılında da uygulanır.” demekle, cetvellere ilişkin istisnai düzenlemelerimiz hariç olmak üzere, 2016 yılına taşımış olduk.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Borçlanma?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yine, borçlanma da aynı şekilde, evet.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Gelirlerle ilgili bir tahmin yapılmasının bir mahzuru var mı? Sonuçta, “bütçe” diyorsak kaynakları göstermek zorundayız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle: Biliyorsunuz, her bütçe kanunu aynı zamanda borçlanma limitini de belirleyen hükümlere sahip. Şu anda biz 2015 yılı Bütçe Kanunu’nu hükümleri itibarıyla 2016 yılına bu geçici bütçe döneminde taşıdığımız için sizin söylediğiniz husus önemli. Borçlanma limitiniz ne? 2015 yılındaki borçlanma limitini biz 2016’ya bu hüküm nedeniyle taşımış olduk bir boşluk meydana gelmemesi için.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Üç aylık yüzde 25 anlamında mı söylüyorsunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, oradaki toplam borçlanma limitini taşımış olduk. Dolayısıyla, söylediğiniz kaygılar önemli. Bunları...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Toplam olamaz ki, döneme yansıyan kısmı olabilir, toplam olamaz ki!

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Mefhumi muhalifinden çıkaracağımıza bunu da görmemiz gerekir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Efendim, bir şey söyleyebilir miyim? Bakın Sayın Vekilim...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Efendim, bunları bütçede görebilmemiz gerekiyor, şu mantığı. Yani hakiki olarak baktığımızda da öyle, uygulamada da öyle. Ben diyorum ki: İlk defa siz bunu yapıyorsunuz, ne güzel, size kısmet olmuş, güzel bir şey, tarihî bir olay, bunu da en iyi şekilde yapalım. Ben “Bütçe çıkmaz.” ya da “Yokuş yapalım, biraz geciktirelim...”, böyle bir şey söylemiyorum. Sadece, ilk defa geçici bütçe yapıyoruz, bunu da gelecektekilere de emsal teşkil edecek şekilde doğru dürüst, dört başı mamur bir şekilde yapalım.

Şimdi, altı aylık olsaydı Sayın Bakanım bu bütçe, hedef koymayacak mıydınız, altı aylık olsaydı gelir koymayacak mıydınız?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Karşılıklı olacak ise ben de o zaman... Şimdi Sayın Vekilim, bir müsaade eder misiniz, izah edeyim.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu tecrübelidir, böyle yürümeceğini bilir efendim, orada sıkıntı yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben de tecrübeliyim efendim, ben de Plan Bütçe Komisyonunda 2006 yılından beri bu bütçeyi hazırlayan, Plan Bütçe Komisyonunda bürokrat olarak bulunan bir kardeşinizim. Mutfakta çalışmış, bütçenin disiplinine, kamu maliyesinin dengelerinin memleket ekonomisi için önemine inanan bir kardeşinizim.

Bu dönemde, geçici bütçe kanunu çalışmalarını da, Bakan olarak göreve başladığım ilk andan itibaren, sizin söylediğiniz kaygıları da test etmek suretiyle çalıştım. Ama geçici bütçe kanunları istisnai, zorunlu ve kısa süreli, bir an önce

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 16

esas bütçe kanununun gelmesine kadar geçen sürede zorunlu harcamaları ve gündelik işleri çözmek için getirilen bir kanundur. Tabii ki gelir tahmininin yapılması doğrudur ama her gelir tahminini ben size... Bütçe kanununda yer almamakla beraber teknik olarak yapılan birtakım gelir tahminleri rakamlarını mutfak çalışması olarak her an yapıyoruz, sürekli yapıyoruz. Ama burada o çalışmaların her birisinin kendisine göre varsayımları var. O varsayımları siyasi bir doküman olan orta vadeli program dokümanına döküp yayınlamadan, bütçe kanununa ekli bir tablo olarak koymadan ben dersem ki “Gelir tahminini şu kadar yaptık.”, siz bu defa diyebilirsiniz ki “Bunun dayandığı varsayımlar nedir?” Dolayısıyla, geçici bütçe kanunları gerçekten... En kısa zamanda, şundan emin olun, en kısa zamanda biz yeni bir orta vadeli program, yeni bir orta vadeli mali plan dokümanını hazırlayacağız, bunlara dayalı olarak 2016 yılı merkezî yönetim bütçe kanunu tasarısını hazırlayacağız ve geldikten sonra siz bizim bütün rakamlarımızı mutlaka burada değerlendireceksiniz. Bunların hepsine de, vereceğiniz her türlü katkıya da şimdiden teşekkür ederim. Ama şeyi...

BAŞKAN – Kifayeti müzakere diyelim buna Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – ...özellikle ifade edeyim: Geçici bütçe kanununun doğru dürüst yapılması, geçici bütçe kanununun olması gerektiği şekilde yapılması, kamu maliyesinin temel ilkelerine uygun bir şekilde yapılması konusunda hiçbir eksiğimiz olmadığını düşündüğümü ifade etmek isterim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkanım, müsaade ederseniz, usulle ilgili...

BAŞKAN – Cevaplama değil efendim, yani cevaplayayım dersiniz olmaz.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Katkı vermek istiyoruz.

BAŞKAN – Çünkü cevap verme konumunda değilsiniz Sayın Kuşoğlu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Konuyu ben gündeme getirdim, onun için.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlarım; konu kısaca şu: Geçici bütçe yapıyoruz ve ilk defa yapıyoruz, Komisyon olarak, Türkiye olarak ilk defa geçici bütçe yapıyoruz. Daha önce, daha önceki kanunlarda belirtildiği üzere, harcamaların yapılmasına ve gelirlerin tahsiline yetki veren kanunlardı, geçici bütçe değildi. Bütçeler, adı üzerinde, gelir ve gideri ihtiva eder, ihtiva etmesi gerekir. İlk defa yaptığımız için de dört başı mamur, anlaşılır bir şey yapalım, gelecek yıllara güzel bir eser bırakalım düşüncesiyle ben bu tartışmayı açtım.

Şimdi, Sayın Bakan diyor ki, çok güzel bir ifade kullandı, “Bütçeler ekonomide karar alıcılar için temel göstericidir.” Şimdi, bir bütçe yapıyorsunuz, neyi temel alacağız? Sayın Bakanım, bu dönemde, belki bugün bir reform açıklaması var, neye göre bunu yapıyorsunuz? Bir af mı çıkacak? Bakın, herkes bekliyor Sayın Bakanım, bir af mı çıkaracaksınız, bir af mı çıkaracaksınız? Vergilerde bir artış mı söz konusu? Bunları bilmek istiyor insanlar. Siz, geçici bütçe yapıyorum diyorsunuz, yapıyorsanız bunları da ortaya koyacaksınız. Bunların olması lazım. Af mı çıkaracaksınız, bunun dedikoduları var.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, yani, geçici bütçenin tanımı net olarak 5018’ in 19’ uncu maddesinde belirtilmiş vaziyette.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, belirtilmiş. Diyor ki...

BAŞKAN – Ama siz bunun dışında bir şeyi sürdürüyorsunuz ama...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, net olarak bütçenin tanımı dışında bir tanım yapılmamış Sayın Başkan. Diyor ki: “Zorunlu nedenlerle merkezî yönetim bütçe kanunu süresinde yürürlüğe konulamaması hâlinde geçici bütçe kanunu çıkarılır.” Geçici bütçe ödenekleri de buradaki ödenekler de, yani bu sene için 2015 ödenekleri esas alınarak bir önceki yıl ödenekleri esas alınarak konulur. Burada gelir olmaz, gelir tahmini olmaz, ne kadar borçlanma yapılacağı, ne kadar vergi tahsilatı yapılacağı, ne kadar vergi konacağıyla ilgili bir şey olmaz demiyor ki. Şimdi, siz bugün belki bu hafta içerisinde yeni reform paketi açıklayacaksınız, neye göre açıklayacaksınız? Bütçenin bunu kavraması gerekmez mi?

BAŞKAN – Kanunlar oluru tarif ederler.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Altı aylık yapsak, geçici bütçe altı aylık yapılabilir, hiç gelir tahmini koymayacak mıydınız? “Üç ay çok kısa bir zaman.” diyorsunuz. Niye konulmasın? Bütçeyse konması gerekir. Bütçe adı üzerinde geliri gideri olacak, iki taraf da sonuçta tahmindir, plandır, bunların tutmaması değil.

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, görüşlerinize saygı duyuyoruz ama...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi, siz diyorsunuz ki: “Deflatör ve diğer baz alınan rakamlar henüz belli değil.” Olur mu? Siz daha önce Maliye Bakanlığı olarak bir 2016 bütçesini Medise sundunuz. Burada deflatör ve diğer baz alınması gereken rakamlar da vardı. İlk üç ay için mi bunları koyamıyoruz, sunamıyoruz, olur mu, değil mi? Yani, daha önce bunu, 2016 bütçesini sunmuşsunuz, burada da deflatör ve diğer baz alınması gereken rakamların hepsi var. 2016’ nın geçici bütçesi için mi bunu koyamıyoruz? Ben sadece örnek teşkil etsin diye... Kayıtlara girdi, ben bu konuda bir uyarıda bulundum. Siz de kabul etseydiniz, daha doğru dürüst, daha dört başı mamur bir geçici bütçe yapmış olacaktık, daha iyi olacaktı. Dediğiniz gibi, ekonomide karar alıcılar için de, bugün buraya bakan ekonomide karar alıcılar için de önemli olacaktı ama bunları yapmayalım diyorsanız benim diyeceğim bir şey yoktur. Sonuçta siz Maliye Bakanı olarak Hükümet adına sorumlusunuz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 17

Ben uyarımı yapmış oldum. Sayın Başkan da zaten bir an önce bu iş bitsin, çabucak çıkaralım derdinde. Tamam Sayın Başkanım, bir an önce çıkaralım bunu hep beraber.

BAŞKAN – Başkanın her zaman derdi odur biliyorsunuz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yanlış yanlış da olabilir ama bir an önce çıkaralım.

BAŞKAN – Millet sizden bütçe bekliyor efendim.

Teşekkür ediyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Böyle bir şey olur mu? Değerli arkadaşlar, bakın, daha ilk günden böyle bir mantaliteyle hareket ediyoruz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Sayın Dağ'ın usul açısından bir talebi var.

Buyurun.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Usulle ilgili.

Yani aslında Bülent Bey talebinden vazgeçtiğini ifade eden birtakım cümleler kullandı ama yine de ben usulle ilgili iki açıdan değerlendirmek istiyorum.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yok, sorumluluğun kime ait olduğunu belirtiyorum.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Birincisi: Tabii, İç Tüzük açısından usul esası boğar, doğru ama siz önce ifade ettiniz - tutanaklara da geçti zaten- geneli üzerinde konuşmak isteyen var mı diye. Genelin tartışmasından sonra, ancak daha sonra usul tartışmasına geçti. Aslında genel görüşmelere geçildi. Dolayısıyla, o açıdan, tekraren bir usul tartışmasına dönülmesinin İç Tüzük açısından doğru olmadığını düşünüyorum.

BAŞKAN – Başkanlık Divanının yetkisindedir Sayın Dağ, teşekkür ediyorum.

Buyurun.

HAMZA DAĞ (İzmir) – İkincisi, burada geçici bütçeyle ilgili 19'uncu madde gayet açık. 19'uncu madde konusunda Sayın Bakanımız zaten ayrıntılı açıklama yaptı. Ben de ayrıca açıklama yapacak değilim ama CHP sözcüleri arasında bir çelişkiyi burada gördüm. Sayın Temizel, bu geçici bütçenin, 2015 bütçesinin üç ay uzatılması... Veya ifade edenler açısından yani CHP milletvekilleri açısından bir çelişki olduğunu ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Sayın Dağ, yeni bir tartışmaya vesile oluyorsunuz.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Sayın Başkanım, yeni bir tartışmadan ziyade, burada bir usul tartışması olacak bir durum yok dolayısıyla biz geneline devam edelim.

BAŞKAN – Ama Sayın Temizel'e cevap hakkı doğdu şimdi size yani.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Genel Kuruldaki gibi olmalıym da.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Sayın Temizel, biraz önce 2015 bütçesinin üç ay uzatıldığını dolayısıyla bu geçici bütçenin bu anlama geldiğini ifade ettiler. Dolayısıyla, biz burada geçici bütçe maddelerini görüşmeye devam edelim. Bizim şahsi görüşümüz bu şekildedir.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Dağ.

Sayın Usta...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Cevap hakkı olarak...

BAŞKAN – Cevap hakkınızı vereceğim efendim.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de öncelikle bütün Komisyonu, Hükûmeti ve basın mensuplarını ve bürokrat arkadaşlarımızı saygıyla selamlıyorum.

Ben geneli üzerindeki konuşmamda aslında bu konuya girecektim ama usul tartışması çerçevesinde gittiği için o esnada söz almak istedim.

Şimdi, Sayın Bakanın ifadesi: "Piyasalara yön vermek önemli." Evet, önemli. Belirsizlik yaratmamamız lazım. Biraz daha bu maksatla aslında 2016 yılı...

AHMET YILDIRIM (Muş) – Sayın Başkan, genele geçildi, bu usul değil.

BAŞKAN – Usul tartışmasından söz aldılar, geneli üzerinde görüşmüyoruz. Geneli üzerinde söz sırası sizde.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Ben içeriğine binaen söylüyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, hayır. Usule ilişkin...

2016 yılı bütçesinin sıkıştırılmış bir takvimle görüşülmesinde aslında Hükûmet bu amaçla talep etti fakat şimdi, hem geçici bütçe tasarısı metnine hem Sayın Bakanın bugünkü konuşmasına baktığımızda aslında belirsizliği Hükûmet kendisi yaratıyor. Bu belirsizliği yaratmaya ne zaman başladı? Orta vadeli programla başladı. Orta Vadeli Program'ın hemen ikinci paragrafında yeni bir orta vadeli program çıkarılabileceğine ilişkin bir ifade var. Hâlbuki piyasalar yön görmek istiyor. Yani siz o gün Orta Vadeli Program'ı hazırladığınızda elbette ki tekrar Hükûmet olma niyetiyle, gayretiyle hazırlamış oluyorsunuz "Ben bunu şimdi çıkartıyorum ama buradaki hedefleri değiştiririm." şeklinde bir orta vadeli programda bir maddenin olması zaten başlı başına bir belirsizlik oluşturdu. Şimdi, burada da geçici bütçe kanununa, tasarıya baktığımızda Sayın Kuşoğlu bence haklı. Şimdi, biz yaklaşık 158 milyar lira ödenek tavanını burada en sonunda onaylayacağız yani 158 milyar liralık bir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 18

ödenek olsun veya olmasın konusunda bu komisyon bir karar verecek ama bu komisyonun bunun karşılığında ne kadar gelir oluşacağına ilişkin hiçbir bilgisi yok. Ne kadar borçlanma olacak? Oradaki tavanın geçen yılın tavanının aynısı olması filan bir şey değil, yani bir yıllık tavanı siz üç ayda nasıl verirsiniz? Yani bunların bilinmesi lazım. Şey tartışılabilir, yani 5018'deki hüküm, geçici bütçe kanunu tasarısına böyle bir gelir hedefini koyup koymama konusunda belki tartışma olabilir, orada farklı yorumlarımız olabilir ama hiç olmazsa Sayın Bakanın konuşma metninde biz bu dönem için şu kadar gelir öngörüyoruz, şu kadar iç borçlanma, şu kadar dış borçlanmayı programlıyoruz demesi lazım. Şimdi, yeni bir tartışma, yeni bir belirsizliği Sayın Bakan az önce cevap verirken tekrar yarattı. "OVP'yi değiştireceğiz." dedi, "Yeni bir mali plan çıkacak." dedi. E, şimdi, bundan sonra piyasalar bekleyecek. Zaten seçimler nedeniyle uzun süredir belirsizlik içerisinde olan Türkiye ekonomisi bir üç beş ay daha tekrar belirsizliğin içerisinde Hükümet kanalıyla itiliyor. Bakın, 2016 bütçesi...

BAŞKAN – Öyle söylemedi ama Sayın Bakan. Çok kısa süre içerisinde, aralık ayı içerisinde OVP'deki revizeyi yapacağız dedi. Üç beş aya yansıyan...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yeni bütçeye...

ERHAN USTA (Samsun) – Ne zaman çıkacağını bilmiyoruz. Muhtemelen 31 Mart'a kadar süre alıyoruz. Dolayısıyla, 31 Mart'tan önce çıkacak ama...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Konuşmamda ifade ettim, bu beni bağlar çünkü. Bir an önce orta vadeli program ve mali plan güncellemesini yapıp ardından bütçeyi mümkünse aralık ayı içerisinde Meclise sunacağımızı ifade ettim.

BAŞKAN – Bu da hepsinin aralık ayı içerisinde olacağı anlamına geliyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Şimdi, Hükümet sunacaktır, tabii ki bunun kanunlaşması, görüşülmesi tekrar uzayacaktır. Burada şunu yapmak lazım yani mesela temel konulara ilişkin bugünkü Geçici Bütçe Yasası'nda bir, mesela, asgari ücret konusunda... Asgari ücret konusunda bir devlet katkısı olacak mı olmayacak mı bu konuda bizim ve kamuoyunun bir fikir sahibi olması lazım. Bakın, bu uygulama 1 Ocak itibarıyla başlayacak, şu anda bilmiyoruz, belki Hükümet de bilmiyor ama Hükümetin bunun bir an evvel kararını verip buraya bugün bu bilgiyle gelmeniz lazım. 158 milyar liralık bir ödeneye, harcamaya izin veren bir kanun tasarısını görüşüyoruz. Onun haricinde...

BAŞKAN – Sayın Usta, şimdi, geneli üzerinde bütün arkadaşlarımız fikirlerini belirttikten sonra zaten Sayın Bakanın bu manada bir cevap hakkı doğduğunda bu değerlendirmelere kendisi girebilir. Maddelerde zaten bunları görüşeceğiz ama sizinki de usulün dışına çıktığı için yani içeriğe döndüğü için...

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkanım, o zaman ben meramımı...

BAŞKAN – Çünkü iki gruptan birer arkadaşımıza geneli üzerinde söz verdik. Sayın Yıldırım ısrarla şey yapıyor o yüzden...

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Genelini ayrıca konuşacağız, şimdi usulle ilgili şeyi konuşuyoruz. Diyoruz ki: Geçici Bütçe Kanun Tasarısı bu unsurları taşımali. Bakın, yani, bunların hiçbirisini göremiyorsunuz. Kanun tasarısında ne gördüysek, ne yazıldıysa onların tekrar ifadesi de Sayın Bakanın konuşma metninde var. Şimdi, belki yeni bir teamül oluşacak, bir uygulama yapıyoruz. Sayın Kuşoğlu bu konuda çok haklı. 5018'den sonra ilk kez böyle bir şey çıkartıyoruz, bundan sonra başka hükümetler de çıkartacak bunu. İyi yönetim açısından, yani kamu mali yönetiminin ıslah edilmesi açısından ve 5018'in ruhu açısından bunun olmasında aslında fayda var. Tabii, bu aşamadan sonra bu yapılabilir mi yapılamaz mı, geri çekilir mi çekilemez mi o kısmı nihayetinde burada karar verilecek bir husus olabilir, ona bir şey diyemem. Ancak, usul açısından Geçici Bütçe Kanun Tasarısı bu yönüyle eksiktir, 5018'in ruhuna da uygun değildir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Sayın Başkan, usulü bitirmeden önce benim bir söz hakkım vardı.

BAŞKAN – Efendim, cevap hakkınızı kullanırsanız birleşimi kapatmadan.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ama usulü geçmeden önce, bitirmeden önce söyleyeyim. Farklı bir şey söylemeyeceğim, farklı bir şey söylemeye de niyetim yok.

BAŞKAN – Peki, buyurun Sayın Temizel.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Aslında burada hem geçici bütçeyle ilgili olarak görüş bildiren arkadaşlarımız hem de geçici bütçeyi hazırlayan Hükümet tarafı kendi açısından haklı. Yani burada "Bu doğrudur, mutlaka şu doğrudur." denmez. Burada eksik olan 5018. Burada şu cümlemin içerisinde olması gereken olay şuydu: "Geçici bütçe ödenekleri bir yıl önce başlanmış ödeneklerin belirli bir oranı esas alınarak belirlenir..." virgöl. Eskiden 1050'nin arkasında uygulanacak vergi kanunları vardı, derdik "Şu cetvel oldu mu bu uygulanır ve şu cetveldeki kanunların da uygulamasına devam edilir." diye. Bu eksik olduğu için burada konuşulan şeyler, dile getirilen şeyler bir düzenlemeye olanak taşımaması açısından çok yerinde ve doğru, buna böyle bakmak gerekir. Ama zorlanıldığı takdirde, hani "Kanun koyucu böyle düşünmüştür." denir de kanun koyucu da burası zaten sonuçta, bu kanun burada çıktı. Daha önceki dönemlerde bir gün tek maddelik bir kanun geçirdik buradan. Tek maddelik kanunda ne anlatacaksınız? Anlatamıyorsunuz her şeyi "Bakanlık yetkili, Bakanlık yetkili" dedik geçtik, sonra oturduk, yetki tartışıyoruz Bakanlıkta. Arkadaşlardan birisi "Efendim, kanun koyucu belki bunu böyle

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015 Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 19

düşünmemiştir.” dedi, “Yahu, işte herkes oradaydı, kanun koyucusu mu var bu işin?” dedik. Şimdi, işin aslı bu. Bu kanunda burada bir cümle eksik, kesinlikle eksik.

BAŞKAN – Sayın Hamza Dağ anladığı efendim sizin ne dediğinizi.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Evet.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Ama bu kanunu düzenleme şeklinin içerisinde o bütçenin üç ay daha devamı var, bu da doğru ama burada dile getirilen hususlar; bu açıklık ortadan kaldırılabilir mi, bu yasa düzenlemeyen Plan ve Bütçe Komisyonunun bir kararı olarak yapılabilir mi olaydır, olay bundan ibarettir. Tartışma çok yerinde ve doğru bir tartışmadır aslında. Zaman kaybı falan değildir, asla öyle algılanmasın, engelleme de değildir. Şu hüküm olsa hiçbir sorununuz yok. Bu hüküm olmadığı için çok genişten giderek bunun içerisinde bu mündemiçtir diyoruz. Mündemiçtir, bana göre mündemiçtir ama şu ifadelerle göre de kesin olarak eleştirilerin hepsi sonuna kadara doğrudur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, usul tartışması tamamlanmıştır, geneli üzerindeki görüşmelere devam ediyoruz.

Sayın Yıldırım, söz sırası sizde, buyurun.

V.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ (Devam)

1.- 2016 Yılı Merkezi Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı (1/317) (Devam)

AHMET YILDIRIM (Muş) – Teşekkür ederim.

Ben de konuşmama Divanı, Sayın Bakanı, Komisyon üyesi arkadaşları, bürokratları ve değerli basın emekçilerini saygıyla selamlayarak başlamak istiyorum. Tabii, bu arada, 26'ncı Yasama Dönemi Komisyon üyelerine ve Sayın Bakana 64'üncü Hükümetteki görevi hayırlı olsun.

Tabii, ben, bugün burada sözü edilen birkaç hususa dikkat çekerek başlamak istiyorum. Başbakanın bir iki muhalefet partisi lideriyle görüşmüş olması, bir kalıcı bütçe kanun tasarısı hazırlığı çerçevesinde yapıldığı iddiası doğru değildir. Ne konuştular diğer iki muhalefet lideriyle bilmiyoruz. Bunu Genel Kurulda gündeme getirdik. Bakanlar Kurulundan, Sayın Başbakanın en kısa sürede HDP eş genel başkanlarından randevu isteyeceği ve kalıcı bütçe yasa tasarısıyla ilgili görüşeceği ifade edildi, Bakanlar Kurulu kendi sözünü havada bıraktı.

BAŞKAN – Yok, Cumhuriyet Halk Partisi kabul etmedikten sonra şey olmadığı için o görüşme trafiği kesildi.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Ben, Genel Kurulda bize söylenene binaen bunu ifade edeyim.

Madem öyle, oradan devam edeyim ben. Aslında, kalıcı yasa tasarısı hazırlığını kendileri gündeme getirdi siyasi iktidar, kendileri vazgeçtiler. Muhalefet partilerinden birinin veya birkaçının kabul etmemesi sonrasında bir vazgeçişin söz konusu olduğunu düşünmüyorum. Siyasi iktidarcı on üç yıllık sürede birçok yasa tasarısının tek taraflı hazırlanıp buradaki bütün itirazlara ve değişikliklere, önerilere kapalı tutularak geçirildiğini fazlasıyla tecrübe etmiş durumdayız. Yani, kendileri böyle bir şey düşündüler, kalıcı bütçeyi kendileri düşündüler, kendileri vazgeçtiler. Yoksa, yeterli oya sahipler -hem Komisyonunda hem Genel Kurulda- getirdiler, geçirebilirler. Yani buna dair de özellikle diğer iki muhalefet partisinin tavrına göre bir başka muhalefet partisi lideriyle görüşülmemiş olması söyleminizi kabullenebilmem çok mümkün değil Sayın Başkan.

Bir diğer husus, tabii, biz burada -ne kadar sürer bilmiyorum ama- hazırlanan Geçici Bütçe Yasa Tasarısı'nı rakamlar ölçeğinde de tartışacağız. Ama ben açık söyleyeyim, kişisel olarak da, grup olarak da burada rakamlardan önce biz siyasi olarak tartışacağız. Biz burada siyasetçileriz, siyasi iradeyiz, buradaki her arkadaş gibi. Biz siyasi olarak tartışırız, daha sonra rakamlar özgülünde de şüphesiz karşı çıktığımız, şerh koymamız gereken hususları ayrıntılı dile getireceğiz.

Önceki gün Sayın Bakanın Komisyondaki parti sözcülerini çağırarak bilgilendirme yapmış olması nezaket açısından gerçekten değerli, bunu özellikle ifade etmek isterim. Ama orada zaten Zekeriya Bey'den veya benden genel anlamda... Zekeriya Bey'in kısa bir değerlendirmesi oldu. Biz bunları Komisyonda tartışacağımız için şimdilik bir şey söylemeyelim, grubumuzla birlikte istişare yaparız, ondan sonra burada tartışırız düşüncesiyle çok fazla bir şey söylemek istemedim ama genele dair bazı hususlara dikkat çekmek istiyorum.

Birincisi, Sayın Bakan konuşmasının başında 2015 yılının 3'üncü çeyreğinde yıllık büyüme hızının 2015'te öngörülen büyüme hızının ortalamasından çok yüksek çıktığını söyledi, doğru. İşte, yüzde 4 3'üncü çeyrekte çıkmış olması öngörülen 2015 büyüme hızını doğruluyor. Herhâlde şunu da Sayın Bakan düşünüyordur: 4'üncü çeyreğin bu kadar iç açıcı olmayacağını bizatihi bu işin başında, Bakanlığın başında olan şahıs olarak kendisi tahmin ediyordur. Çünkü, son 5-6 aydır bölgesel gelişmeler, Türkiye'deki çatışmalı ortam, harcama dengelerinin altüst olması, deyim yerindeyse bir savaş ekonomisinin ülkenin gündemine ve bütçesindeki harcama kalemlerine sokulmuş olması yansımaları 4'üncü çeyrekte itibaren diğer çeyreklerde ve yeni yılda da devam etmek üzere gösterecektir. Çünkü, bir ülkede özellikle askerî harcamalar, savunma harcamaları ne kadar kısılırsa, özellikle de bir iç problem ne kadar barış yoluyla çözülmeye çalışılırsa orada sadece akan kan önlenmiş olmaz, onunla sınırlı kalmaz, ülkedeki refah düzeyi yükselir, ekonomik göstergelere çok kısa sürede yansımaları yapar ve son iki buçuk üç yıldır da herhâlde Müsteşar olarak bunun rahatlığını fazlasıyla yaşamışsınızdır Sayın Bakan.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 20

Bir diğer husus, önceki günkü görüşmemizde de, bugün de Sayın Bakan küresel krizden kaynaklı risklere dair ülke olarak tedbirler geliştirdiğimizi söylediler. Şu anda Türkiye'nin taşıdığı en büyük riskin küresel krizlerin yanında hatta ondan daha fazla bölgesel krizlerden kaynaklı olduğunu ve ülkemizin dış politikasının ülkenin ekonomisine negatif yansımalarını bugünden sonra çok daha fazlasıyla hissederek yaşayacağız. Bu, sadece siyasi iktidarı etkilemeyecek, 78 milyon insanı fazlasıyla etkileyecektir. Çünkü, içte yaşanan bu çatışmalı durum, buna harcanan ödenekler, açık veya gizli hiç fark etmez nihayetinde ülkenin hazinesinden gidiyor, kaynaklarından harcanıyordur. Açık veya gizli olması bir hususu değiştirmez, sadece siyasi iradeden ve yasama faaliyeti yürüten bizlerden bunu gizlemiş olmaya hizmet eder gizli bütçeler, onun ötesinde hiçbir şeye hizmet etmez.

Bölgesel gelişmelere dair hiç iç açıcı bir noktada değiliz. Orta Doğu'da zaten çok kötü bir dış politikanın içteki ekonomiye yansımaları alabildiğine yaşıyorduk, bunun üzerine Rusya, Rusya ile birlikte giderek yaygınlaşacak olan İran ve Çin krizleri de eklenince -yani çok söylemek istemem çünkü bundan hiçbirimiz mutlu değilizdir- 2016 ve sonrasındaki yıllarda ülke ekonomisine dönük uzun metrajlı hesaplar yapma konusunda bizi zorlayacaktır.

Bir diğer husus, Sayın Bakan, özellikle burada o gün aktarmış olduğunuz bu taslakla ilgili, tasarıyla ilgili olarak dikkatinizi çekmiştir. Ben o gün özellikle burada bulunmayan söylemlerinize dair de bazı notlar aldım.

Şimdi, az önce Sayın Erdoğan da söyledi. Bizim bugün burada görüştüğümüz 2016 yılının sadece yüzde 25'lik bir zaman dilimini kapsayan bütçe yasa tasarısıdır. Doğru mu Sayın Bakan? Sadece yüzde 25'ini ama burada neredeyse...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Zaman dilimi olarak.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Evet, ben de onu özellikle vurguladım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir şey harcama trendi olarak değil.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Tabii ki, tabii ki.

Ama burada özellikle harcama kalemleri, bütçe kalemleri arasında ciddi uçurumların olduğunu görüyoruz. Yüzde 100, yüzde 70 üstü kalemler, bazıları da işte zaman dilimine yakın orana tekabül eden rakamlarla karşı karşıyayız. Arkadaşlardan, özellikle Komisyon üyesi ve önünde bu tasarının olduğu bütün arkadaşlardan rica ediyorum. Bakılırsa şu çok net görülür: Yüzde 70 üstü bütün oranlar özel müteşebbislere yapılacak ödemelerdir. Bu ne tez canlılık? Düşünün, örneğin bazı rakamları söyleyeyim ben. Millî Eğitim Bakanlığından başlayayım, mesela kamudaki eğitim yatırımlarıyla ilgili bir şey burada yok ama organize sanayi bölgelerine yapılacak özel okullar veya özel okullara yapılan eğitim-öğretim destekleri. Özel okullara, kamu okulları değil. İkisinde oran, birinde 70, birinde 75. Yine aynı şekilde, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığında elektrik şirketlerinin ikinci yıl kaynak ihtiyacı yüzde 100, tamamı ilk üç ayda ödenecek. Bir diğer husus, özellikle arkadaşlarım da ifade ettiler, kara yollarıyla ilgili olarak planlanan oran, hemen şuradan bakıyorum, yüzde 75. Şimdi, özele dair oranın bu kadar yüksek tutulması, ilk üç ayda neredeyse tamamına yakın bir ödemenin yapılması hususundaki tez canlılığı biz kamusal yatırımlara veya toplumsal barışın tesis edilmesine dönük yatırımlarda da görebiliriz.

Bir de, önceki gün Sayın Bakanın özellikle "Başbakanlık Kalem" adı altında "Barışı destekleme ve koruma hareketi ödeneği" diye açtığı kalem yüzde 85. Ben de çok az soru sormuştum Sayın Bakana, sorduklarımdan biri buydu. Verdiği cevap, işte Bosna gibi, Çeçenya gibi, Kırım gibi...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – "Çeçenya" demedim.

AHMET YILDIRIM (Muş) - Belki hafızam beni yanıltıyor olabilir Sayın Bakan.

"Birleşmiş Milletler çatısı altında yürütülen yurt dışı çalışmalar." dediniz. Özellikle sizin cümlelizden aldım, "Birleşmiş Milletler çatısı altında yürütülen yurt dışı çalışmalar." Ülke adını yanlış ifade edebilirim, bu konuda bağışlayın, düzeltebilirsiniz, ülke adı hususunda.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çok hassas olmak lazım, yer isimleri önemlidir.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Devam edeyim Sayın Bakan.

Mesela, Orta Doğu'ya dair var mı yok mu? Eğer açılacaksa bundan sonraki ayrıntılarda bunlar açılmalı. Mesela, üç gündür intikal edilen ülkenin devleti ve hükûmeti tarafından rahatsızlık duyulan bu Irak'a intikal ve oradaki belli bir grubun eğitimi ve askerî intikalin bütçesi buradan karşılanıyor mu karşılanmıyor mu? İşte, bugün de iki müsteşar, MİT Müsteşarı ve Dışişleri Bakanlığı Müsteşarımız da söz konusu ülkenin başkentine intikal etmiş durumdadır ve konuşmamı bir hususa dikkat çekerek çok fazla uzatmadan tamamlamak istiyorum.

Sayın Bakan, malumunuz 7 Haziran 2015 günü bir genel seçim yaşadık ve seçim barajını aşarak Parlamente'ye gelen dört siyasi partiden biri Halkların Demokratik Partisiydi. Bununla alakalı olarak 7 Haziran ile 1 Kasım arasındaki zaman diliminde yüzde 13'lük oy oranına, 1 Kasımdan sonra ise yüzde 11'e yakın bir oy oranına sahip olarak hazine yardımı hak eden oranın çok üzerinde bir oy aldık. Bu konuda 7 Haziran sonrası hak edilen hazine yardımı için Maliye Bakanlığına başvurumuz var parti olarak. Yine 1 Kasım öncesinde de hazine yardımı hak edildiği, yeni bir seçime gidildiği hâlde Parlamente'de bunu hak eden ve 2015 yılında seçim yardımı almayan tek siyasi parti olarak ikinci defa başvuru yaptık. Sayın Bakan bu sürenin belli bir döneminde Müsteşardınız, belli bir döneminde bir seçim hükûmeti olan 63'üncü Hükûmetin Maliye Bakanısınız...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok. İlk defa, yeni başladım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 21

AHMET YILDIRIM (Muş) – Affedersiniz. Belli bir diliminde Müsteşardınız, belli bir bölümünde ise Bakansınız. Bugüne kadar verilmiş iki başvuruya ilgili olarak bir cevap yok. İkisinde de idari sorumluluğunuz var Sayın Bakan. Düşünün biri beş ay, biri iki buçuk ay önce verilmiş iki dilekçe nasıl cevapsız kalır? Ve Parlamentodaki 3'üncü büyük gruptan söz ediyorum, bir siyasi partiden söz ediyorum. Birinde Müsteşarsınız, birinde, bugün hayırlı olsun, bakansınız. Nasıl cevap verilmez? Böyle bir ülke yönetimi, böyle bir idari yönetim olabilir mi? Ve vermeyişiniz üzerinden bugün de... Var olan durumu söyleyeyim, 1 Kasımdan hemen sonra da...

BAŞKAN – Hiçbirinde müsteşar değil di yalnız, o vurgulamayı yapalım. Milletvekiliydi 7 Hazirandan itibaren.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Öyle mi? Ha, pardon.

BAŞKAN – 7 Nisandan çok daha önce mart ayı itibarıyla ayrılmıştı görevden.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Önemli değil ama cevap veriniz.

BAŞKAN – Hayır, cevabı verirsiniz o konuda.

AHMET YILDIRIM (Muş) – Ama burada sorun şu: Bakanlık tarafından Parlamentonun 3'üncü büyük siyasi grubuna sahip siyasi partiye iki defa yapılmış başvuruya rağmen cevap verilmemiş olması. Ve bugün bu yargıya taşınmış durumda; hem idari olarak taşınmış durumda hem de talebimize karşı idari usulsüzlüğün yapılması, idari görevin yerine getirilmemesi hususunda yargıya taşınmış durumda hem de açık söyleyelim, hak ettiğimiz hazine yardımının yapılmamış, bugüne kadar da bunun yerini bulmamış olması itibarıyla yargıya taşınmış durumda. Buna dair de mutlaka cevabınız olacaktır. Özellikle Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı'yla ilgili aldığımız notlar daha fazla. Bunlar biraz daha tarafımca elzem görüldüğü için ifade edildi. Mutlaka bir cevabınız olacaktır.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Sayın Yıldırım'a teşekkür ediyorum.

Söz sırası Sayın Tamaylıgil...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Sayın Böke...

BAŞKAN - Sayın Böke, buyurunuz.

SELİN SAYEK BÖKE (İzmir) - Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, kıymetli bürokratlar ve sevgili basın emekçisi arkadaşlarım, öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bugün burada 2016 yılı Merkezi Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı'nın görüşmelerine başlamış bulunuyoruz. Ama bu tasarının değerlendirmesinin genel bir çerçeve içerisinde yapıldığı bir gün olduğunu da anımsatmak istiyorum ve bu vesileyle hepimizin de 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü'nü de kutlamak istiyorum.

Hepinizin bildiği gibi, 10 Aralık 1948'de İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi ile hepimiz için çok kıymetli olan bu haklar tesis edilmiş oldu. Aynı zamanda, unutmayalım ki bu belge sadece insan hakları değil, insan haklarının bir parçası olarak da bütçe hakkını da tesis eden ve bugün bizim burada yaptığımız bu değerli tartışmaları da günlük hayatın bir parçası hâline getiren bir bildirgeydi.

Bütçe hakkının ne olduğunu, ben, biraz tartışmış olmamızla beraber, yeniden hatırlatmak istiyorum çünkü altının kuvvetle çizilmesi gereken bir ihtiyaç olduğunu ve Türkiye'nin yıllardır bu alanda zemin kaybettiğinin hatırlatılmasının da önemli olduğunu düşünüyorum.

Bütçe hakkı, yasama organının hükümete yani yürütmeye belirli bir dönemdeki gelirleri toplamasına -biz gelirlerle ilgili bir detay konuşmuyor olabiliriz ama esasında konuşuyor olmamız gerektiği buradan belli- ve giderleri yapmasına yetki ve izin vermesi, sonra da denetlemesidir. Bu "denetleme" kısmının özellikle altını çizmek istiyorum. Zira biraz önce değerli milletvekili arkadaşlarım da hatırlattılar, denetlemede sadece muhalefetin yükümlülüğü yoktur, hepimizin eşit olarak, alnımızın teriyle kazancımızın karşılığında ödediğimiz vergilerin nereye harcandığını denetleme hakkı bakidir ve bu hakkın kullanılması için kurumsal yapının oluşması da esasında iktidarın birincil görevlerindendir. Bunu hatırlatmamız gerekiyor.

Unutmayalım ki bütçeler sadece ve sadece devletin cüzdanı değildir, aynı zamanda devletin vicdanıdır da. Bu açıdan, evrensel insan hakları tartışmasının bir parçası olarak bütçe hakkının konuşulması gerekliliğini de çok önemsiyorum.

Bütçe hakkı, demokratik toplumların oluşması açısından da çok kıymetlidir. Biz Türkiye'de eğer bir demokrasi açığı, bir hukuk açığı ve özgürlük açığı olduğundan bahsediyorsak bunun temel sebeplerinden birisi, burada denetlemeye, şeffaflaşmaya yönelik konulmuş olan duvarlardır esasında. Eğer biz yeni dönemde Türkiye'de demokrasi inşa edeceksek o zaman bütçe hakkının iyi kullanıldığı bir ilk adımı atarsak demokrasi yönünde de Hükümet programının önceliklediği söylenen bir adımı da atmamız mümkün olacaktır.

Unutmayalım ki demokratik anayasalarla tanınan haklar sadece insan haklarının özgürlük açısından değil, ekonomik, toplumsal, kültürel, inanç ve keyfî tutuklama, hapis ve sürgünden korunma, bağımsız ve tarafsız mahkemelerde adil ve kamuya açık olarak yargılanma hakkı ile düşünce, vicdan, din, toplanma ve örgütlenme özgürlüklerini de barındırır. Bu açıdan, on üç yıllık AKP iktidarının karnesi çok zayıftır. Bu karnenin son notunu da geçtiğimiz hafta bizler, halkı bilgilendirmek amacıyla doğru bir haber yazmış olan iki çok değerli gazetecimiz Sayın Can Dündar ve Erdem Gül'ün tutuklanarak yargılanmasında da görmüşüz ve bunu yaşamış olmamızla yeniden insan hakları tanımının sadece bütçe hakkıyla sınırlı olmadığı, bütçe hakkıyla birlikte tutuksuz yargılanma hakkının da eşit şekilde bir değerlendirmeye tabi olması

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 22

gerekliliği ortadadır ve bir bütçenin de bütün bu özgürlükleri barındıran adımları nasıl detaylı bir şekilde içerdiğinin sunulması da -geçici veya kesin olması fark etmez- bir yükümlülüktür diye düşünüyoruz.

Bu hakların tanınmadığı bir ülkede ekonominin iyi işlemlerini beklemek açıkçası saflık olur. Sayın Dündar ve Sayın Gül'ün tutuklanmış olmasını sadece bir medya özgürlüğü olarak tartışmak yanlış olacaktır. Eğer bir ekonomik kalkınmada yeni modele ve yeni bir paradigmaya geçeceksek o zaman ekonominin önünde duran özgürlük engellerini de tartışıyor olmamız gerektiği aşikâr.

Sadece insan hakları konusunda değil, Türkiye'nin yaşadığı makroekonomik çaresizliğin de mimarisinde AKP'nin on üç yıllık iktidarının olduğunu unutmayalım. Bunu özellikle vurguluyorum çünkü bizlere sunulmuş olan Hükûmet programı âdeta on üç yıllık bir iktidarın devamı değil de bugün yeni başlayan bir temiz sayfa iktidarıymış gibi sunulmuş ama bugün başarılar atfedilmek istendiğinde o on üç yıldaki bazı noktalara değinilerek başarılarından söz edilmiştir. Bu tutarsızlıklar bizim ana muhalefet partisi olarak ısrarla vurgulamamız gereken, her platformda da söyleyeceğimiz ve sizlerle birlikte o on üç yılın hesabını vermeniz için, aynı zamanda yarına dair doğru yolu hep birlikte keşfetmemiz için de bize ek bir görev vermektedir.

Değerli arkadaşlar, evet, her şey yeni başlamıyor. Esasında yeni başlaması gereken bir dönemdeyiz çünkü her şey çok kötü gidiyor. Bizlerin kesin hesap komisyonu önerimiz reddedildi, yapılabilecek olmasına karşın reddedildi. İşte bu yüzden biz bugün kesin değil de geçici bir bütçe tartışıyoruz. Çünkü Cumhuriyet Halk Partisinin açıkça önerisi şeffaflığa, hesap verilebilirliğe, bütçe hakkı olan denetlemeye izin verilmediği için bugün geçici bütçeyi konuşuyoruz.

İzin vererseniz, madem kesin hesapları konuşmak istemiyoruz, ben Türkiye'de bir ortalama vatandaşın ailesindeki kesin hesabı sizlerle paylaşayım o zaman. 2002'de 12 kilogramlık tüp gazın fiyatı 21 lirayken bugün 69 liraya çıkmış; neredeyse yüzde 230 artmış. Bir ekonomik kesin hesaptan bahsedeceksek vatandaş için önemli olan kesin hesap burada zaten. 1 metreküplük belediye suyunun tutarı 1,45 liradan 4,56 liraya çıkmış; artış oranı yüzde 214. Dört kişilik ailenin aylık sınırı 380 liradan 1.391 liraya çıkmış; artış oranı yüzde 258. Dört kişilik ailenin yoksulluk sınırı 1.155'ten 4.530'a çıkmış; artış oranı yüzde 284. Kişi başına düşen kamu borcu 3.897 liradan 8.838 liraya çıkmış. Biz eğer bir kesin hesaptan bahsedeceksek önce bu kesin hesaplarla başlayalım, ondan sonra sizlerle birlikte bütçede bunların ne demek olduğunu da kesin hesabına bakalım. Bir kilo ekmeğin fiyatı bu süre içerisinde yüzde 288 artmış. Gelirin yüzde 300 arttığı iddia edilen durumda, oysa ki gelir artık OVP'de farklı raporlanarak düşüşün saklandığı ve 10 bin doların hızla altına gerileyen yaklaşık 8.000 dolara düşmüş bir düzeydedir. Yani gelirimizin artış hızı azalmış, hatta gelir düşmeye başlamış, bununla birlikte vatandaşın kesin olarak harcama yükümlülüğü olan ve kendisine hesap yaratan bütün unsurlar daha pahalı hâle gelmiştir. O zaman bizim ekonomiden ne beklediğimiz, bütçeden ne beklediğimiz, bütçeyle nasıl bir hedefe ulaşmak istediğimizi tartışıyor olmamız gerekir. Bizim sadece kabaca istisnai oranları konuşarak değil, detaylı olarak "Vatandaşın ihtiyacını bizler bu bütçeyle nasıl gidereceğiz, kesin hesaplarını nasıl düzelteceğiz?" konusunu geçici de olsa tartışmamız zaruridir. Bu tartışma içerisinde ben biraz önce ifade edilen OVP tartışmasının ve gelir tartışmasının, esasında bir usul tartışmasının ötesinde bir içerik tartışması olduğunu da anımsatmak istiyorum.

Sayın Bakan biraz önce açılış konuşmasında büyük ekonomik başarılarından bahsetti ve bu başarıların gerçekleşmiş olan birinci nesil reformlara dayandığını söyledi. Birinci nesil reformlar hukuk, demokrasi, kurumların bağımsızlığı, özerkliği, bu kurumların iyi işlemesi, detaylı Sayıştay raporlarının gelmesi, mali disiplinin sadece kağıt üstünde kalmayıp denetleme mekanizmasının iyi çalışmasıyla gerçekleşir. Şimdi sizlere soruyorum: Bu birinci nesil reformların hangisi Türkiye'de hâlâ geçerlidir? Eğer biz yarına dair bir konu konuşuyorsak, o zaman geçmiş yıllarda yapıldığı söylenen birinci nesil reformlarda nasıl geriye adım atıldığı ve bunların nasıl düzeltileneğine dair bir öngörüü de paylaşma yükümlülüğünün Hükûmette olduğu kanaatindeyim.

Burada Merkez Bankasının özerkliğinin aldığı darbe, bunun sonucunda enflasyon hedefini tutturamamaktaki başarısızlık, bununla birlikte Türkiye'ye duyulan güvenin azalmış olması gibi unsurlar makroekonomik çerçeve içerisinde de bir kesin hesap olarak sunulması ve tartışılması gereken konulardır.

Bakın, bir kesin hesap daha var. Vatandaş mutsuz, vatandaş endişeli, vatandaş karamsar. Vatandaşın karşısına yeni karamsarlıklar koyarak onları korkutup ekonomiyi ikinci plana itmek bir strateji olabilir ama gerçeği ortadan kaldırmaz. Vatandaşımız yarınki ekonomik durumuyla ilgili kaygılıdır. Çok borçlu, borcunu geri ödeyip ödememek konusunda endişeli, bunu ödeyebileceği bir zeminin olup olmayacağı ve bununla ilgili bir reform paketinin uygulanıp uygulanmayacağıyla ilgili tereddütte. Neden? Çünkü Sayın Bakan, yine, konuşmasında başarılı olan birinci nesil reformlardan sonra ikinci nesil reformlara geçileceğinden bahsetti. Ancak biz Haziran 2013'te burası tarafından onaylanmış olan ve yıllardır hepimizin iktisatçı olarak bütün detaylarıyla tartıştığı, konuştuğu Onuncu Kalkınma Planı'nın siyasete malzeme edildiğini gördük. Eğer bir iş yapılacaksa vakit kaybetmeden işin yapılması da işin ciddiyetine dair ve ne kadar önemsenerek sahiplenildiğine dair de bir sinyaldir. Vatandaşın karamsarlığının sebebi de, işte, reform paketini siyasetleştiren, iş yapan değil iş konuşan, âdeta kendisi muhalefetteymiş gibi davranan bir dizi Hükûmet hareketinden de kaynaklanmaktadır.

Dünya değişiyor, bu değişen ihtiyaçların bütçelere doğru yansıtılması çok önemli; Sayın Bakanım da bu tespiti yaptı zaten. Eğer bütçe ciddiye alınacaksa, o zaman bütçenin neye dayandığını da biliyor olmamız gerekiyor, değişen koşulları nasıl barındırdığının da tartışılıyor olması gerekiyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 23

Bakın, ekonominin iyi işleyebilmesi için bir güven ve güvenlik ihtiyacı olduğu yadsınamaz, ve güvenlik için de sizin komşularınızla iyi ilişki yürütüyor olmanız gerekir. Eğer iyi ilişki yürütmediğiniz bu dış politika sonucunda ekonomide maliyetler ortaya çıkmaya başlamışsa, o zaman bu maliyetlerin, geçici de olsa, bütçeye nasıl yansıtıldığının açıkça ortaya konması gerekir.

Bugün gelinen noktada neredeyse bütün komşularımızla sorunumuz var. En son yaşanan Rusya krizinin de ciddi ekonomik etkileri olduğu zaten sizlerin bakanları tarafından da paylaşıldı.

Bir hatırlatma yapmak istiyorum: Türkiye ile Rusya arasında 2014 yılında 31 milyar dolarlık bir ticaret hacmi var; 10 milyar dolara yakın bir yurt dışı müteahhitlik faaliyetimiz var, 4 milyar dolara kadar yükselmiş de turizm gelirimiz var. Bunların hepsini kaybetme ihtimalimiz olan bir zeminde geçici bütçenin bunları nasıl telafi edeceğinin detaylı şekilde paylaşılması gerekir. Burada bir kalem dışında hiçbir kalemden Rusya etkisinin nasıl telafi edileceğine dair bir detay paylaşılmamış, bunun paylaşılmasının genel prensip açısından da iyi bir örnek olacağını düşünüyoruz.

Müsaade ederseniz, ben bizlerin hazırladığı bazı önerileri de paylaşayım. Bunların da ileride tartışılmasının önemli olduğunu düşünüyorum.

Rusya'yla ticaret yapan ihracatçılarımızın, ithalatçılarımızın, orada yatırım yapan müteahhitlerimizin ve turizmcilarımızın nasıl bir kayıp yaşadığına dair ciddi bir tespit komisyonunun kurulması şarttır. Biz Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu işi yapıyoruz ama esasında burada yükümlülük Hükümetin kendisindedir.

Durumun tespitinden sonra mutlaka kredi borçlarıyla ilgili, alacaklarla ilgili, vergi yükümlülükleriyle ilgili, SGK primleriyle ilgili bir dizi önlem alınacaktır. Bunlar geçici bütçeye yansıtılmazsa bu bütçenin gerçekçiliğinden bahsetmek ve ciddiyetinden bahsetmek mümkün olmayacaktır.

Şirketlerimizin yeni pazarlara açılması gerekiyor. Bu, harcama yapmadan yapılabilecek bir şey değil. Harcama yapmadan önümüzdeki üç ay bu şirketlerimizi korumuyorsak, onları nasıl bir zemine bıraktığınıza dair de o zaman dürüst ve açık bir tabloyu da sergilemek gerektiği kanaatindeyim.

Uzun zamandan beri inşa edilmesi gündemde olan doğal gaz depolama tesislerinin bitirilmesinin hızlandırılması yapısal reformlar açısından önceliklidir. Eğer ikinci nesil reformları tartışacaksak, o zaman bugün geçici bütçe için bu detayları şimdiden tartışalım ve neden olmadığına dair değerlendirmeyi de bununla birlikte yapalım.

Yenilenebilir enerji yatırımlarının hızlandırılması gerektiği aşikâr. O zaman beklemeyelim, ikinci nesil reformlar içerisinde bu Rusya krizinden kaynaklı enerji sorununa, gelin, böyle yenilikçi bir çözümü bugün geçici bütçe üzerinden Türkiye'nin en önemli meselesi hâline getirelim.

Hepinizin bildiği gibi, bu yıl on birincisi hazırlanan Orta Vadeli Program 11 Ekim 2015 tarihinde yayınlandı. Evet, doğru, erken seçim ve yeniden seçim hikâyesiyle biz bunların detayını konuşamadık ama şimdi konuştuğumuz bu geçici bütçenin 2015'in sizin de doğru olmadığını bildiğiniz OVP'si üzerine oturduğunu da unutmayalım lütfen. 2015 OVP'sinin artık gerçekçi olmadığını sizler kabul ettiniz zaten. Şimdi gerçekçi olmayan bir OVP üzerinden bir geçici bütçe tartışmak da yeniden bizi, esasında, usul tartışmasının bir içerik tartışması olduğuna da getirmiş oluyor, bunu da animsatmak istiyorum.

Sözlerimi bitirmeden önce, biraz önce tartıştığımız önemli bir meselenin de vurgulanması gerektiğini düşünüyorum. Bütün bu gelişmeler ışığında, 2016 yılının ilk üç aylık dönemi için sunulmuş olan bu geçici bütçe kanunu tasarısının genel gerekçesine bakıldığında beni endişeye sevk eden ibareler olduğunu söylemek durumundayım.

Burada Sayın Bakanın söylediği bir hususun yeniden altını çizmek istiyorum: Bütçeler yol göstericidir. Bütün ekonomik geleceğe dair tasarıda bulunan aktörlere, evine ekmek alan kişiye, asgari ücretle çalışan çalışana, çocuğunu okula gönderen anneye, yarın yatırım yapacak olan şirkete, ihracat yapana, ithalat yapana yol gösteren tablo burası. Eğer biz işimizi ciddiye almıyorsak, o zaman bunun yol gösterici bir doküman olması mümkün olmaz.

Şimdi, izninizle endişemi paylaşayım. Genel gerekçede bütçe kanunlarının birer teknik doküman olmayıp Hükümetlerin siyasi yaklaşımlarını ve kamu hizmetlerinin mali tezahürünü yansıtan belgeler olduğu belirtilmiştir. Doğrudur, siyasi bir yanı vardır, siyasi tercihlerle şekillenir; biz zaten bu siyasi tercihlerle ilgili endişelerimizi dile getiriyoruz ama unutmayalım, bütçeler teknik dokümanlardır ve teknik gücü yoksa o zaman, işte, sadece siyasileşmiş, siyasete malzeme edilmiş Onuncu Kalkınma Planı'ndan farklı olmayan bir dokümana dönüşmesi ihtimali, riski Türkiye'nin yarınki ekonomik koşullarıyla ilgili de önemli bir endişeyi ortaya çıkarmaktadır.

Tekrar edeyim: Bütçe, devletin cüzdanı olarak tekniktir ama doğru, aynı zamanda devletin vicdanıdır da. Biz vicdanla ilgili de, cüzdanla ilgili de endişeliyiz, bu endişelerimizi paylaşmaya devam edeceğiz. İşimizi gerçekçi ve ciddi yapalım. Bu dokümanları biz ciddiye alıyoruz, ciddiye aldığımız için de endişeliyiz.

Hepimize çok iyi bir, hayırlı bir dönem olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Böke.

Sayın Usta, buyurun lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, bürokrasimizin değerli temsilcileri, basınımızın güzide elemanları; hepinizi sevgiyle, sayıyla selamlıyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 24

Bu yeni dönemin Komisyonumuz için de hayırlı olmasını temenni ediyorum. Sayın Bakana da yeni görevinde başarılar diliyorum.

Şimdi, tabii, bütçe geçici olmuş, kalıcı olmuş, bir bütçeyi konuşuyorsak önce Türkiye ekonomisine bir bakmamız gerekiyor.

Bugün on üç yıllık bir iktidarın getirdiği bir geçici bütçe kanun tasarısını görüşüyoruz. Dolayısıyla, hem de bizim de siyasette yeni olmamız, Komisyonunda da yeni olmamız nedeniyle, biraz da bu nedenle, on üç yıl nasıl geçti, Türkiye'nin ekonomik sorunları nedir, ne değildir, on üç yıllık iktidardan sonra bugün nasıl bir Türkiye manzarası var, buna ilişkin düşüncelerimi sizlerle paylaşmak istiyorum.

Tabii, Sayın Bakanın konuşma metninde "Bir kısım şunları yaptık, bunları yaptık." deyip 2002'ye referansları da olunca zaten benim böyle bir konuşma yapmamı da haklı kılıyor. Sayın Bakan da çünkü onları icraat olarak ortaya koymuş bulunuyor.

Şimdi, bugün baktığımızda...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bürokrat mıydınız?

ERHAN USTA (Samsun) – Ben bürokrattım tabii, yani, şimdi, siyasi sorumluluğu olanları...

Şöyle düşünelim: "Bugün Türkiye'nin, Türkiye ekonomisinin temel problemleri nedir?" diye baktığımızda, bir defa çok aşırı ölçüde dışa bağımlı bir ekonomimiz var, yani, hem mal açısından dışa bağımlı hem de finansman açısından dışa bağımlı bir ekonomiyiz biz.

Enerjide dışa bağımlılığımız malum. Bunu bir şekilde de çözemedik, çözülmesi de çok kolay değil, tabii bu nihayetinde bir doğal kaynak, buradaki bağımlılığımız belli.

Bunun dışında, tabii, teknoloji üreten bir üretim yapımız olmadığı için bir sürü sermaye malında da dışa bağımlılığımız var. Biraz da uygulanan politikalarımızın tesiriyle geçmişte ürettiğimiz birçok ara malını da bugün üretemez durumdayız, burada da ara malı açısından da ciddi ölçüde bir dışa bağımlılığımız var. Mal açısından böyle.

Finansman açısından baktığımızda, özellikle son dönemde yurt içi tasarrufların aşırı ölçüde düşmesi nedeniyle finansman açısından da büyük ölçüde yurt dışına bağımlıyız. O nedenle dışarıda olup biten bizim ekonomimizi çok etkiliyor. O nedenle, örneğin 2009'un ilk çeyreğinde bizim ekonomimiz yüzde 15 küçüldü. Niye? Çünkü küresel krizin etkisiyle sermaye girişlerinde bir yavaşlama olduğunda bizim üretimiimiz anında duruyor, anında buna refleks veriyor.

Şimdi, tabii, bir yıllık, iki yıllık iktidardan sonra "Ya, bu tüm meseleleri hemen mi çözeceğiz?" şeklinde bir argüman ileri sürülebilir ama, tabii, on üç yıllık bir iktidarı değerlendirirken biraz bu gözle bakmamız lazım. Çünkü bu süre hakikaten bir siyasi partinin programını uygulaması, projelerini hayata koyması açısından çok önemli bir süre ve Türkiye'de -tahmin ediyorum- hiçbir siyasi partiye de bugüne kadar nasip olmadı.

Şimdi, hem kamuda hem özeldə biraz kamu maliyesi açısından da olaya bakarsak -özellikle kamu açısından baktığımızda- aslında aşırı bir tüketimin olduğunu görüyoruz. Yani, son on yıla baktığımızda, kamu tüketimi yaklaşık olarak 3 puan millî gelire oran olarak artmış. Özel sektör, özel tarafta da var çünkü "Tasarrufumuz düşük." diyorsak, zaten bunun anlamı tüketimin yüksek olmasıdır. Ekonomide bir israfın olduğunu görüyoruz. Şimdi, kaynağımız az dolayısıyla kaynak az olunca dış kaynak ihtiyacımız var. Tabii, dış kaynak kullanmakta da bir limit var. Yani, başkasının kaynağını kullanabilmek önemlidir, o ekonomiye güven olması önemlidir, bunu önemsiyorum. Ama millî gelirin yüzde 3'ü kadar, 5'i kadar kullanabilirsiniz ve bunları da verimli alana yatırırırsanız eğer dış kaynağı kullanmak sürdürülebilir olur. Şimdi, hem dış kaynak kullanacaksınız... Hatta bazı yıllarda millî gelirin yüzde 10'una kadar, 2011 yılında yüzde 9,5'a da çıktı cari açık. Cari açık dediğimiz şey dış kaynak arkadaşlar, hepimiz biliyoruz. Yani, millî gelirin yüzde 9,5'u kadar dış kaynak kullanacaksınız, ondan sonra gidip sadece yüzde 20'lik bir yatırım yapacaksınız ekonomide. Yani, yüzde 20'lik yatırım -ülke genelinde toplam yatırım yüzde 20- yüzde 9,5'luk cari açık. Bunun anlamı şu: Yüzde 9,5'u dış kaynak. Yani, yüzde 20'lik yatırımın yarısını kabaca dışarıdan kaynakla finanse ediyorsun, sadece yarısını kendi kaynaklarınla finanse ediyorsun. Oysa bizde tasarruf oranı yüzde 13-14 civarında -yüzde 10'a kadar düştüğü şeyler oldu- ama bizim durumumuzdaki ülkeler, gelişmekte olan ülkeler ortalamasına baktığımızda yüzde 33 tasarruf var yani kabaca onlardan bir 20 puan tasarruflarda alttayız. Bu çok önemli bir şey.

Şimdi, büyümek istiyoruz, uzun vadeli hedeflerimiz var. Büyümek için yatırım yapmak gerekiyor. Yatırım da ancak bir kaynağınız varsa olur, tasarrufunuz varsa olur. Dış tasarrufla işte bir defa yüzde 9,5 cari açık verdik, ondan sonra Türkiye üç dört yıldır yüzde 3'ün altında veya ortalama yüzde 3 civarında büyümek zorunda kaldı. Zaten o gaz-fren tartışmasının temelinde de o var. Çünkü bir daha o nispette yüksek bir cari açık veremiyorsunuz, çünkü ekonominizin kırılganlığı artıyor. Bu sefer çok daha ciddi krizlerle karşı karşıya kalıyorsunuz.

Burada hemen yeri gelmişken -sabahleyin Sayın Temizel de ifade etti- o dönemde, tabii biz bürokratken de çok karşı çıktık: "Efendim, finanse edildiği sürece cari açıktaki sorun yoktur." filan şeklinde bir laf başlı başına yanıltır. Finanse edilmeyen hiçbir cari açık olmaz zaten yani mutlaka finansmanı varsa cari açık doğuyor, yoksa zaten küt diye, büyümeniz eksilere gidiyor, cari açığınız olmuyor. "Finanse edildiği sürece cari açık vermekte sorun yoktur." gibi bir söz -bu çok ifade edildi AK PARTİ hükümetleri tarafından, onun için ifade ediyorum- yanıltır, finanse edilmemiş hiçbir cari açık yoktur. Önemli olan, siz cari açığı, yurt dışından kullandığınız kaynağı içeride nerelere yatırırıyorsunuz? Şuraya gelmek istiyorum:

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 25

Türkiye'deki diğer bir temel sorun alanı da bu. Kaynak tahsisinde çarpıklık var. Biz hem az olan kendi kaynaklarımızı hem de yurt dışından kullandığımız kaynakları büyük ölçüde üretken olmayan alanlara yatırıyoruz. Gayrimenkul, inşaat, konut, rezidans, AVM, ne dersiniz... Tabii ki bir ekonominin ihtiyaç duyduğu konut yapılacaktır, bunun önünde zaten hiç kimse duramaz. Ama bunun ötesinde, bu alanları aşırı kârlı hâle getirerek -bakın, bunlarla ilgili çalışmalar var, yani bu sektörün aşırı kârlılığına ilişkin çalışmalar var- ülkenin kaynaklarının sanayiden bu alanlara doğru kaymasına devlet eliyle, Hükümet eliyle aracılık etmek Türkiye'nin aslında son on yılda yaptığı en büyük hatalardan bir tanesi oldu. Biz bunu çok ifade etmeye çalıştık yani inşaat kaynaklı gayrimenkul... Tabii, bu başka sorunlara da neden oluyor. İmarla ilgili düzenlemeler özellikle yolsuzlukların, usulsüzlüklerin temel kaynağıdır ve bunu yoğun halk kitleleri filan paylaşmıyor. Yani, yönetimlere yakın olan çok sınırlı bir kesimin elde ettiği bir kaynak ve tabii burayı bu şekilde cazip hâle getirdiğiniz zaman Türkiye'nin en büyük elektronikçisi bile gidiyor AVM yapıyor. Yani şimdi o AVM yaparsa elektronik teknolojisini kim üretecek bu ülkede? İşte o yüzden, 2002 yılında ihracat içerisinde yüksek teknoloji ürünlerin payı yüzde 6,2'ye yakın 2013 yılına geldiğimizde yüzde 3,8'e düşüyor. Çünkü hiç kimse artık sanayide yatırım yapmıyor, var olan yatırımlarını da sanayinin dışına kaydırıyor. Hatta zaman zaman da ülkedeki kamu yönetimindeki yanlışlıklar nedeniyle yurt dışına kaydırıyor içerideki yatırımları. Şimdi, dolayısıyla bu kaynak tahsisindeki çarpıklığın ve üretken olmayan alanlara yönelik aşırı kaynak yığılmasının önlenmesi gerekiyor.

Az önce ifade ettik, özel sektör tasarrufları ve ülke genelindeki tasarruflar çok düşük olduğu için özel sektör yatırımları da yetersiz. Bu da Türkiye'nin diğer bir sorunu.

Şimdi, tabii, yatırım olmayan bir ekonomide de... İmalat sanayisi açısından konuşuyorum. Arkadaşlar, imalat sanayisi bir işin olmazsa olmazıdır. Bakın, bizde yüzde 14 civarında imalat sanayisinin millî gelir içerisinde payı var. Yani, bizim gibi emsal ülkelerde bu pay bizden en az 7-8 puan daha yüksek. Yani, üretmeyen bir ekonominin gelir yaratması ve cari açığını mal açısından da kapatması diye bir imkân yok. Tabii, düşük bir yatırım olduğu zaman -az önce ifade ettik- teknoloji seviyesi de düşük oluyor.

Diğer bir sorunumuz işletmelerdeki ölçek sorunu. Bunu hem sanayide aslında hem de tarım sektöründe görüyoruz. Ciddi ölçüde bir ölçek sorunu var. Düşük ölçekli yani küçük ölçekli firmalar ile -OECD'nin çalışmaları var buna yönelik-verimlilik arasında ciddi bir korelasyon var. Yani, ölçek ne kadar düşük olursa -tabii belli sektörlerdeki de kastetmiyorum yani bilişimle ilgili sektörlerde bu ayrı ama- diğer sektörlerde, küçük ölçekli firmalarda verimliliğin daha düşük olduğu yapılan uluslararası çalışmalarda da ortaya konulmuş durumda.

Diğer bir sorun alanımız enflasyon. 2000 yılından itibaren Türkiye tabii ciddi bir dezenflasyon programı uyguluyor. Başlangıçta örtülü, daha sonradan açık olarak enflasyon hedeflemesi rejimine de geçildi fakat -sabahleyin Sayın Günel da ifade etti- biz bu enflasyonda hedeflerimizi bir türlü tutturamadık. Yani, uzun süredir hep yüzde 5 hedefimiz var ama bunun da en az 3 puan üzerinde bir enflasyonla karşılaşıyoruz. Hadi hep 8 olsa problem değil veya hep 7 olsa problem değil. Şimdi, tabii ciddi de bir istikrarsızlık var, çok oynaklık var enflasyonda. Bu da aslında kurla çok ilişkili bir husus. Merkez Bankasının çalışmaları da bunu ortaya koyuyor. Bir ara işler iyi gittiği zaman Merkez Bankasının "Kurun enflasyona geçişkenliği azaldı." şeklinde ifadeleri oldu ama son dönemde tabii, yeniden kurdaki artışların enflasyona yansımından dolayı bu geçişliliğin güçlü olduğuna yönelik ifadeler var tekrar. Enflasyon ve fiyat istikrarsızlığı Türkiye'nin diğer önemli bir sorunu.

Kayıt dışılık yüksek. Maalesef, Türkiye'nin, yani kamunun yaptığı bir çalışma yok bakın kayıt dışılıkla ilgili. Maliye Bakanı bile-şimdiki Maliye Bakanımız değil, şimdiki Maliye Bakanımızın kullanıp kullanmayacağını göreceğiz ama- bundan önceki Maliye Bakanımız bile Schneider diye bir yabancı uzmanın, akademisyenin jenerik olarak yapılmış, bütün OECD ülkelerine yönelik olarak yapılmış bir çalışmasını "Türkiye'de kayıt dışılık şudur, budur." şeklinde kullanıyor. Yani, bu, bu ülkenin bir ayıbı, kamu bürokrasisinin de bir ayıbı. Maalesef, ne Maliye Bakanlığı ne Kalkınma Bakanlığı ne de diğer kuruluşlar -ciddi bir kayıt dışılık- Türkiye'de kayıt dışılığın ne olduğuna ilişkin bir çalışma yapamadı. Bunlar Dokuzuncu Kalkınma Planı'na da konuldu, Onuncu Kalkınma Planı'nda zannediyorum buna ilişkin de bir tedbir var. Tabii, kayıt dışılığın yüksek olduğu ayrı bir şey, bir de böyle bir çalışmanın olmaması da bizim ayrı bir ayıbımız. Ama kayıt dışılıkla ilgili... Tabii, kayıt dışılık her şeyi tahrip ediyor ekonomide. Yani, kamu yönetimini de tahrip ediyor, ekonomik yönetimi de tahrip ediyor, ciddi bir tahribat oluşturuyor. Kayıt dışılığı bir an evvel azaltmamız gerekiyor.

Diğer bir sorun alanımız bizim, kamu maliyesinde kalite sorunu. Hem kamu gelirlerinde hem de kamu harcamalarında ciddi bir aslında kalite sorunu var. Türkiye aslında şunu 2000'li yılların başından itibaren çok önemli bir şekilde başardı: Çok ciddi kamu açıklarımızı çok makul seviyelere getirdik. Ancak bunu yaparken büyük ölçüde ilk zamanlarda kaliteyi bir kenara itmemiz çok da normal olabilirdi belki, çünkü açığın yüksek olması önemliydi ancak 2000, özellikle 2005'te mesela, neredeyse toplam kamu açısından baktığımızda kamunun hiçbir açığı olmadı yani toplam kamu fazlasına dahi geçildi. Fakat sonradan genişleyici maliye politikalarıyla tekrar yüzde 2-3 bandında toplam kamuda bir açığımız var, bu da makul olabilir ama 2005-2006'dan sonra veya 2007'den sonra yapmamız gereken şey, bu kamu maliyesinin hem gelir tarafının hem de harcama tarafının kalitesine odaklanmamız gerekiyordu, Türkiye bunu maalesef başaramadı. Bu şu açıdan önemli arkadaşlar: Şimdi, yani birtakım makro hedefleriniz var, diyorsunuz ki: "Cari açığı düşüreceğim. Büyümeyi artıracam." veya sosyal yardımlarla ilgili hedefleriniz var, başka şeyleriniz var. Şimdi, kamu maliyeniz sizin bu hedeflerinize yardım eder mahiyette

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 26

olmadığı zaman, hedeflerinizle o hedefleri gerçekleştireceğiniz en önemli aracınız olan bütçe arasında ciddi bir kopukluk oluyor. Yani, o yüzden biz cari açık problemini aşamadık. Yani, on yıldır yazıyoruz, işte ben de bürokrat olarak bunları hep yazdım. On yıldır "Cari açığı düşüreceğiz." diyorsunuz, cari açığı düşürmeyi Türkiye başaramadı. Yani, şu anda yüzde 5 cari açık olması, düşük gibi görünmesi bir şey değil, yüzde 2,5-3'lük bir büyümeyle yüzde 5 cari açık hâlâ yüksek bir cari açıktır. Yani, biz o uzun vadeli hedefler açısından olması gereken yüzde 7'lik büyümeleri yakaladığımızda bu cari açık tekrar yüzde 8-10'lara gidecektir. Yani, büyümeyi düşürerek elde edilen bir başarıyı başarı olarak kabul etmemek lazım, buna hiç kimsenin onay vermemesi lazım. Dolayısıyla, kamu maliyesinin hem gelirlerine hem de harcamalarına ciddi ölçüde kalite anlamında bakılması lazım; bu da Türkiye'nin önemli bir sorunu.

Tabii, daha temel sorunlarımız da var; iş gücünün niteliksizliği, eğitimle ilgili sorunlarımız var. Ama, dedik ya başlangıçta on üç yıllık bir iktidardır, şimdi, iki yıllık bir iktidar olsa iş gücü niteliğiyle ilgili bir eleştiriyi burada çok fazla söylemek uygun olmayabilir, iki yılda ne yapacaksınız o kadar stoku? Ama, on üç yıldan sonra artık bu eleştiri haklı bir eleştiri oluyor, burayla ilgili yapılması gereken çok önemli hususlar var.

İş gücü piyasamız etkin çalışmıyor ve tabii, en önemli sıkıntılardan bir tanesi de hem kamuda hem de özel sektörde kurumsal kapasite yetersiz; bu yetersizliğin aşılması lazım. Özellikle kamuda, bakın, rekabet endeksinde Türkiye 2014'te beş basamak birden düştü ve en önemli faktör kamu kurumlarının etkisizliğiyle ilgili faktördü. Yani, bu düzenleyici, denetleyici kuruluşlar, işte yarı otoriteler, onlar dâhil, Türkiye'de kamu kuruluşları hızla yıprandı, güven azaldı ve bu güven azalması da Türkiye'nin küresel rekabet endeksinde hemen etki etti; buraları düzeltmemiz lazım. Sabahleyin de ifade edildi, bu kanun hükmünde kararname de bu kamu tarafında kurumsal kapasitenin bozulmasına çok ciddi katkı yaptı. Zannediyorum Hükümet bu yanlışın farkında, o yüzden "Kamu yönetimini de ıslah edeceğiz, iyileştireceğiz." diyor. Bu da yeni bir usul tabii, bir bozuyorsun, bir şeyler yapmak da tekrar reform oluyor.

Şimdi, tabii, bu sorunların ortaya çıkardığı temel sonuçlar ne? Kırılgan bir ekonomiye sahip oluyoruz. Yani, bir yerde birisi öksürse ondan sonra Türkiye ekonomisinin hemen ateşi yükseliyor, hemen kurda, hemen faizde bu etkileri çok hızlı bir şekilde görüyoruz. Ben burayı uzatmak istemiyorum ama belki buna itiraz olursa daha sonrasında bu kırılganlığa ilişkin bir kısım çok çarpıcı göstergeler var, bunları da ifade edebiliriz.

Diğer bir sonuç nedir? Düşük ve istikrarsız büyüme. İşte bir yıl yüzde 9 büyüyorsunuz, öbür yıl yüzde 2 büyüyorsunuz, bir yıl yüzde 5 büyüyorsunuz. Yani, yüzde 9 büyüme, yüzde 2 büyüme; ortalamasını 5,5 kabul edelim, 2 tane 5,5 etmiyor. Yani, bir yüzde 9, bir yüzde 2 ekonomide ciddi sıkıntı çıkartan bir büyüme tarzıdır. Dolayısıyla, bu temel problemlerden dolayı Türkiye ekonomisinin böyle istikrarsız bir büyüme seyri var.

Tabii, bütün bunlardan sonra ortaya çıkan bir sonuç da yüksek işsizlik. Birazdan ifade edeceğim ama yeri gelmişken şimdi de söyleyebilirim. Yani, bizim planlarda neredeyse yüzde 4,4'e kadar olan işsizlik hedeflerimiz varken bugün en son 2015 için Orta Vadeli Program'daki işsizlik tahmini yüzde 10,5. Türkiye'de toplam işsizlik yani ortalama işsizlik hâlâ yüzde 10'un üzerinde, zaten gençlerdeki işsizlik oranının çok daha yüksek olduğunu, yüzde 18-19'da olduğunu hepimiz biliyoruz.

Tabii, bu temel problem alanlarının ortaya çıkardığı diğer bir sonuç da hem gelir düşük, düşük gelir daha da düşüyor. Yani, Türkiye'nin 2008 yılında yakaladığı 10.400 dolar kişi başı geliri -yaklaşık on yıldır, 2008-2018; 2018'de de yine en son Orta Vadeli Program'da 9.980 dolar kişi başı gelir hedefi olduğunu düşündüğümüzde- 2008 yılında yakalanan gelir nominal dolar olarak bakın, 2018'de hâlâ yakalanamıyor. Türkiye'nin kayıp bir on yılı var burada. Yani, 2 bin, 3 bin dolarlardan bir defa bunu belli şeylerle, o geçişle, tarımdan özellikle tarım tarafından sanayiye geçişle bir yükseltme imkânını Türkiye yakaladı. Bu değerlidir ancak ondan sonra daha olması gereken, bunun tekrar sürdürülmesiydi fakat onu sürdüremedik. Burada bir on yılın kaybını görmemiz lazım. Hele hele bunu, bir de dolarda da enflasyon olduğunu düşünürsek reel getirdiğimizde bugün yani 2018 için yaklaşık kabaca 10 bin dolar dediğimiz şey on yılda yüzde 2 enflasyondan yüzde 20 deseniz 8 bin dolardır. Yani 2008'de yakaladığımız 10.400 doları -kaba söylüyorum bunu, esas rakamları arkadaşlar yapabilir- 2008 dolar fiyatlarıyla 10.400 doları 2018'de biz reel olarak 8 bin dolar olarak hedeflemek durumundayız. Onun da daha tutup tutmayacağı meçhul.

Yüksek cari açık, az önce ifade ettik, temel sorun alanlarının ortaya çıkardığı bir sonuç.

Düşük verimlilik, bakın, Türkiye verimlilik konusunda ciddi sıkıntı içerisinde olan bir ekonomi. Kalkınma Bakanlığı bunun hesaplarını yapıyor, hem iş gücü verimliliği açısından yapılıyor hem de toplam faktör verimliliği açısından yapılıyor. Yani, son on yılda... 2007'ye kadar yine toplam faktör verimliliğinin büyümeyle katkısı iyi ama 2007 sonrasında bazı yıllarda ciddi negatifler var ama toplamda baktığınızda toplam faktör verimliliğinden büyümeye bir katkı gelmiyor. Hele hele bizim gibi yatırım ihtiyacı olan, daha doğrusu tasarruf ihtiyacı olan ve yüksek yatırım yapma... Yani, millî gelirin yüzde 28'i, 30'u kadar bizim yatırıma ihtiyacımız var, biz bu yatırımları yapamıyoruz. Böyle bir ekonomide toplam faktör verimliliği üzerinden büyümeye katkı çok daha önem arz ediyor.

Borç, diğer bir sorun alanımız, hem özel sektör açısından... Özel sektörün ciddi açık pozisyonu var ve özel sektörün dış borçları olağanüstü yükseldi. İşte son çeyrek itibarıyla, 2015-Q2 itibarıyla 405 milyar dolar dış borcumuz var. Bu çok yüksek bir dış borçtur, özellikle özel kesimin dış borcu çok yüksek. Hane halkının borçluluk oranı da hızlı arttı. Geldiği seviye olarak çok yüksek olduğu belki söylenemez ama artış trendinin çok hızlı olduğu aşikârdır, bu da zaten tasarruflardaki düşüşü açıklayan diğer bir husus.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 27

Şimdi, bu sorun alanları ve ortaya çıkardığı sonuçlardan sonra haklı olarak Hükümet de diyor ki: "Reform yapacağız." Hatırlarsanız 7 Haziran seçimleri öncesinde muhalefet partileri genelde Türkiye'nin reform ihtiyacına çok ciddi vurgu yaparken Hükümet kanadından öyle çok ciddi bir reforma yönelik hususları çok fazla duyamadık işin doğrusu. 1 Kasım seçimlerinde yine Hükümet partisi de; Adalet ve Kalkınma Partisi de reform vurgusu yaptı. Fakat, tabii, şimdi, on üç yıl iktidarda olan bir Hükümetin hakikaten reform yapıp yapmayacağı konusunda, verdiği bu sözlerin ne kadar geçerli olup olmadığı hususunda bir fikir yürütmemiz için aslında baktığımızda elimizde yeteri kadar bilgi, belge var. Yani, şu anda ekonomiyle ilgili konuştuğumuz için söylüyorum, diğer alanları bir kenara bırakıyorum. Aslında Türkiye'de Adalet ve Kalkınma Partisi döneminde ekonomi alanında 5018 sayılı Kanun önemlidir, ciddi bir reformdur. 2003 yılının zannediyorum aralık ayında çıkmıştı ama tabii çalışmaları çok eskiden başladı, 2000 yılında, hatta 98 yılında başlayan çalışmaları ama bu Hükümete nasip olmuştur. Onun dışında, bilmiyorum, Sayın Bakanın bize söyleyebileceği ekonomi alanında yapılan ne tür bir reform var? Şimdi "Birinci nesil reformlar yaptık, ikinci nesiller yapacağız." deyince –ekonomiyle ilişkili kısımlar için söylüyorum- bunları hakikaten ben duymak istiyorum. Yani, biz iş gücü piyasasıyla ilgili bir reform yaptık mı, biz cari açığı düşürmek için üretimle ilgili, üretim desenimizle ilgili, reel kesimle ilgili ne tür reformlar yaptık, ben bunları duymak istiyorum. Yani, yaptığımız küçük meselelerin reform olduğunu söylemek çok fazla mümkün değil. Özellikle 2007, 2008'e kadar 57'nci Hükümet döneminde yapılan reformlar Türkiye'yi belli bir noktaya getirdi. O esnada da çok fazla reform ihtiyacı olmadı. Ancak 2007, 2008 sonrasında ortaya çıkan reform taleplerine, ekonominin ihtiyaç duyduğu reform taleplerine cevap verilmemesi ve bu reformların yapılmaması, az önce söylediğim, 2008'de yakaladığımız 10 bin doların üzerindeki kişi başı gelirin bugün hâlâ yakalanamamasının ve bunun altında kalmasının temel açıklayıcısıdır. Ciddi reform ihtiyacı vardır fakat o reform iradesini maalesef biz bugünkü Hükümette göremiyoruz, inşallah, yapılsın diye de tabii ki temenni ediyoruz. Bunlar yapılamadığı için aslında. Hedefler açısından fikir yürütmek açısından söylüyorum, örneğin biz Dokuzuncu Kalkınma Planı'nda yüzde 7 büyüme hedeflemiştik, yedi yıl ortalaması; gerçekleşme yüzde 3,5 yani hedefin yarısında kalmış bir durum var.

Şimdi, dolayısıyla, aslında baktığımızda Türkiye uzun vadeli hedeflerinden hızla uzaklaşıyor. "2023 hedefleri" ifadesinin bazen sözel olarak geçilip rakamlarının kullanılamamasını da anlamak mümkün çünkü ben bugün burada ifade ediyorum, bu trendle giderse hiçbir şekilde Türkiye maalesef ve maalesef 2023 hedeflerini yakalayamayacaktır. Yani, 2018'de hâlâ 9.980 dolar kişi başı gelir hedefleyen bir Türkiye ekonomisi -2018'den sonra beş yıl kalıyor 2023'e- 2023 yılında nasıl 25 bin dolara çıkaracak, böyle bir imkân var mı? Yani, her yıl üst üste -yüzde 23'tü yanlış hatırlamıyorsam-...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Satın alma paritesine geçecekler o tarihte, birden çıkacak.

ERHAN USTA (Samsun) – Efendim, o ayrı bir garabet zaten. Yani, onu Mehmet Şimşek Bakanımız gelince... Hepsini, bütün malzemeyi de şimdi tüketmeyelim diye onları biraz da Kalkınma Bakanlığına hazırlıyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu arada 2023 vizyonlarını muhalefet sahiplenmiş, teşekkür ederiz.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Bakanım...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sahiplenme değil ki o. O zaten bizim vizyonumuzdu da siz almıştınız, biz seslenmedik. Çabuk bakan olsun Sayın Bakanım, helal olsun ya.

ERHAN USTA (Samsun) – O zaman Sayın Bakan şimdi bize tabii top attı, sağ olsun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok şey yapıyorum arkadaşlar, güzel bir şey yani.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Onun müellifi bizdik yani.

ERHAN USTA (Samsun) – Kendisiyle zaten bizim çok ateşli...

BAŞKAN – Siz uzun yıllar paslaşmışsınızdır zaten.

ERHAN USTA (Samsun) – ...toplantılarımız oldu Sayın Ağbal'la, şimdi burada da olacağı benziyor. Şimdi, kendisi "2006'dan itibaren ben bu Plan ve Bütçe Komisyonuna gelirim." dedi. Ben 1989'dan beri bu Plan ve Bütçe Komisyonundayım. Bunun eski hallerini de biliriz yani şeklinin, şemalinin farklı olduğu zamanlarını da biliriz, o günden beri geliyorum.

Türkiye 2023'e ilişkin hedeflerini ilk kez 57'nci Hükümet döneminde Sekizinci Kalkınma Planı'nda koymuştur. Sekizinci Kalkınma Planı'nın koordinasyonunda da büyük katkısı olan bir bürokrat olarak da aynı zamanda biz o çalışmaları yaptık. "2023" kelimeleri de ifadeleri de resmî olarak, devlet belgesi olarak ve devletin hedefleri olarak ilk kez o zaman konulmuştur. 10'uncu büyük ekonomi hedefi o zaman konulmuştur, 2 trilyon dolara ilişkin hedef o zaman konulmuştur.

Şimdi, AKP bazen kendisinden öncekileri -arkadaşlarımız hiç bilmediği için- kendisinden önceki tamamen yok sayıp...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Milat kabul ediyorlar.

ERHAN USTA (Samsun) – ...ilk kendi kullandıklarını duyup "Bunu ilk kez biz söyledik." gibi bazen de ifadeler kullanıyor, bu yanlış bir şey. Yani, önemli değil, önemli olan bu ülkenin hedefleri.

BAŞKAN – "Siz kullanmadınız." demedi, Sayın Bakan bugün 2023 hedeflerini yeniden bu kadar sahiplenmenizden duyduğu memnuniyeti ifade etti.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Tercümana ihtiyacı yok Sayın Bakanın.

BAŞKAN – Ben öyle anladım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, tercümana ihtiyacı yok ya.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 28

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Bakanın söylediği yani “bizim 2023” demek istiyor çünkü bu çok sık yapılan bir hata. Bunu da her defasında düzeltmek zorunda kalıyoruz.

Türkiye'nin devlet politikası olarak 2023 hedefleri ilk kez 2001 yılında veya 2000 yılında Sekizinci Kalkınma Planı'yla konulmuştur. Bu önemlidir. Bunun hangi parti gelirse gelsin mutlaka bir ülkenin hedefinde olması lazım, bu hedefin herkes tarafından da benimsenmesi önemli. Bunu benimsemekte problem yok. İçimizin sızladığı nokta, Türkiye bu hedeflerden hızla uzaklaşıyor.

Bakın, o gün için anlamlı olan hatta -şimdi girmeyecektim ama bir miktar girelim- Onuncu Kalkınma Planı'nı yaparken anlamlı olan bu hedefler bugün ciddi ölçüde anlamsızlaştı. Mesela, Onuncu Kalkınma Planı'nda 2018 yılı için Sayın Bakan... Türkiye'nin Onuncu Kalkınma Planı ne zaman çıktı? 2013 yılının Haziran ayında. Arkadaşlar, bakın, iki buçuk yıl oldu. İki buçuk yıl önce, bizim, 2018 yılı için -Onuncu Kalkınma Planı'nın son yılı 2018 olduğu için- 16 bin dolar kişi başı gelir hedefimiz vardı. Bu, Türkiye'nin hedefidir, nihayetinde Türkiye Büyük Millet Meclisinin kabul ettiği bir metindir plan. 16 bin dolardı.

Şimdi, en son çıkan Orta Vadeli Program'da -revize edileceği söyleniyor; revizenin aşağı yönlü mü yukarı yönlü mü olacağını bilmiyoruz, geldiği zaman onu da konuşacağız- 11 Ekimde gelen Orta Vadeli Program'da bu 9.980 dolara düşürüldü. Bakın, iki buçuk yılda. Şimdi, 16 bin dolardan 25 bin dolar yine anlamlı olabilir ama 16 bin dolar olan hedefi siz 10 bin dolara düşürüyorsanız, ondan sonra hâlâ “Ben 25 bin dolar hedefini koruyacağım.” diyorsanız bu inandırıcı olmaktan çıkar. Tabii, bunu göstermemek için, o 9.980 doları göstermemek için -orada akli sıra kim yaptıysa onu, kimin akli bilmiyorum ama çok yazık ettiler çünkü kredibil bir dokümandır orta vadeli programlar- o satırı oradan sildiler. Sanki silince bu kayboluyor. Halbuki aşağıdaki 2-3 tane rakamı çarpıp böldüğün zaman da çok kolay olarak ulaşabileceğiniz bir rakamdı bu. Yani, böyle bir şark kurnazlığına gitmiş oldular.

Şimdi, Sayın Başkanım, usul tartışmaları esnasında ifade ettim fakat tekrar birkaç hususu gündeme getirmek istiyorum.

Şimdi, Türkiye ekonomisine ilişkin bu genel değerlendirmeden sonra, önümüzde 158 milyar TL'lik bir harcamaya izin veren bir bütçe kanun tasarısı var. Bunun gelir tarafı yok dedik. Şimdi, hadi kanun metnine bunlara ilişkin bir şey konulmadı, konulmayabilir diyelim. Ama bunun mutlaka Sayın Bakanın konuşma metninde olması gerekirdi. Hadi, oraya da koymadık. Herhâlde biz de şimdi bir soru olarak da bunu ifade edersek buna ilişkin gelirleri kendi en son yapacağı şeyde verir diye düşünüyorum çünkü bunu bilmek bizim hakkımız.

Nasıl bir dış konjonktür öngörüyoruz? Sadece dünya ekonomisine ilişkin bir büyüme tahmini var orada, sadece yüzde 3,5'luk, 2016 için. O da ilk çeyrek değil, bakın. Buna ilişkin de bize bir fikir verilmesi lazım çünkü nihayetinde üç aylık bütçe de toplamın dörtte biri, az bir şey değil ve baktığınız zaman mevsimsel olarak da sanki ilk çeyreğe daha fazla bir yüklenme olacağını görüyoruz. Dolayısıyla, dış konjonktüre ilişkin bize varsayımlarını daha detaylı olarak vermek durumundalar.

İlk çeyrek büyüme tahmini Türkiye'de nedir, onu da bilmek durumundayız. Yani, öyle ya, 158 milyar liralık harcamamız var, gelirin ne olduğunu bilmiyoruz ama kendilerinin çalışmaları vardır mutlaka. Ama burada varsayımları büyüme tahmini nedir, onu bilmemiz lazım. Ama daha önemlisi, nasıl bir maliye politikası çerçevesi üzerine oturtulmuş bu geçici bütçe? Yani, ödeneklere baktığınızda, faiz dışı giderlerin geçen yıl ilk çeyrekteki harcamalara göre şu anda ödenek tavandan... Tabii, hepsinin harcanması gerekmiyor, böyle bir açıklama yapılırsa bu yetersiz bir açıklama olur ama gerekmemekle birlikte izni de veriyorsunuz. Yüzde 38'lik bir artış var. Yani, Türkiye'de bir çeyrekte öbür çeyreğe yüzde 38 enflasyon mu var ki biz ödenekleri yüzde 38 artırıyoruz veya ödenekleri değil de geçen yılın harcamasına göre şimdi vereceğimiz ödenekleri yüzde 38 artırıyoruz. Faiz dışı giderler de yüzde 38; 37,9 tam rakamı faiz dışı giderlerde.

BAŞKAN – Dönemsel olarak.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, rakamda çok tartışma istersen, benden sana tavsiye.

BAŞKAN – Dönemsel olarak bakmak lazım yani bir 25'i almak lazım orada baz olarak herhâlde, değil mi? 13,9'luk bir artış.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır efendim, hayır; hiç öyle bir hesap yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Neyse yani rakamlara girme Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Başkan da fena değildir, rahat ol sen Mehmet.

ERHAN USTA (Samsun) – Şimdi, geçen yılın harcamaları var, bakın, o zaman söyleyelim, zaten kendileri veriyorlar burada. Geçen yıl ilk üç ayda 100,5 milyar TL faiz dışı harcaması yapılmış, bu yıl verdiğimiz geçici bütçe ödenek tavanı 138,6 milyar. Dolayısıyla, burası yüzde 37,9'luk bir artışa tekabül ediyor, bu çok yüksek bir artış. Yani, en son ekim itibarıyla yüzde 8,1 enflasyon olduğunu filan düşünersek veya 8,10 diyelim, onlar çok önemli değil yani küsuratlı şeyler ödeneklerde ama hani yüzde 10 civarında ben burada bir artış beklerken yüzde 38'lik bir artış çok yüksek. Bunun bir izah edilmesi gerekiyor yani bunun altında ne var? Mesela, az önce ifade etmiştim, asgari ücretle ilgili bir varsayım mı var bunun altında veya işte milletvekillerimizden ifade edenler oldu, tabii Hükümet partisinden bir kısım hedefleri var yani koyduğu birtakım reformlar var, onlara ilişkin parasallaştırma mı yapıldı, bunları bilmiyoruz ama bunların söylenmesi lazım.

Mesela, en önemli “öncelikli dönüşüm programları” deniliyor, 1.250 tane eylem diyoruz, zaten süre sıkıştı orada, iki buçuk yıl geçti, bir iki buçuk yıl kaldı. Bu iki buçuk yılın bir çeyreğini konuşuyoruz, buraya ilişkin bir parasallaştırma yapıldı mı? Yani, öncelikli dönüşüm programları kapsamında yapılacak o eylemler için buraya ne kadar ödenek konuldu, bu konuda

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 29

Parlamentonun aydınlatılması lazım, bunların hiçbirisini bilmiyoruz. Dolayısıyla, burada gelir tahminlerinin ayrıca verilmesi lazım, onu birkaç defa ifade ettik yani bu gelir tahminlerini bilmek Parlamentonun hakkıdır diye düşünüyorum. Yani, bunları yoksa neye göre oylayacağız? 158 milyar da bunun karşılığında 100 milyar mı gelir olacak, 80 milyar mı olacak, 160 milyar mı? E, bizim 160 milyar gelirimiz olacaksa fazla vermeye gerek yok, bir miktar daha harcama da yapabiliriz diye düşünmek lazım. Yani, nihayetinde, sonunda onaylayacağımız şeyin ne olduğunu, bizi nereye götüreceğini de bilmek hepimizin hakkıdır diye düşünüyorum.

Ben değerlendirmelerimi burada bitirmek istiyorum. Hepinize çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Aydoğan, buyurun lütfen.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, mola yok mu, öğlen arası yok mu?

BAŞKAN – 13.30’da efendim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – 13.30 dünyanın neresinde yemek saati?

BAŞKAN – Plan Bütçe Komisyonunda.

Hoş geldiniz.

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Ben öncelikle, Sayın Bakanı, Plan ve Bütçe Komisyonunun değerli üyelerini, bürokratları ve elbette ki gece gündüz bizleri izleyen basın emekçilerini saygıyla selamlıyorum.

Değerli arkadaşlar, her bütçe konuşmasına, görüşmesine geldiğimizde bizler, HDP milletvekilleri olarak diğer milletvekilleri gibi, şüphesiz ki hazırlanan bütçenin ülkenize, Türkiye’ye hayırlı olmasını diliyoruz. Yine, aynı dilekleri, aynı temennileri ben yapacağım.

Ancak, ne yazık ki bu dilek ve temennilerden sonra, bütçenin, bize düşen payı, bize derken seçtiğim il Diyarbakır’a, Batman’a, Mardin’e, Siirt’e, Şırnak’a, Van’a, Hakkâri’ye, Erzurum’a -Erzurum’un bir bölümüne, öyle diyeyim- Dersim’e, buraya düşen payı ne yazık ki biber gazı oluyor, gaz bombası oluyor, TOMA’lar oluyor, panzerler oluyor, Emniyet teşkilatına yeni alınan kripiler oluyor ve son olarak da Sayın Başbakan beyaz Toroslardan bahsetmişti, onların yerine alınan her tarafı simsiyah camlarla kaplı olan Ford Ranger’lar oluyor. Biz artık bunun değişmesi gerektiğini düşünüyoruz yani ülkenin belli bir bölümüne bu bütçeden ayrılan payın artık bunlar olmaması gerektiğini düşünüyoruz.

Sayın Bakan hazırladığı taslakta, yaptığı sunumda da demokratikleşme ve adaletten bahsetti. Demokratikleşmenin ve adaletin geliştirilmesi gerektiğinden bahsetti. Doğrudur, demokratikleşme ülkemizin en önemli gündem maddelerinden biridir. Demokratikleşme arttıkça, demokratikleşme geliştikçe elbette ki bu ülkenin en önemli sorunu olan Kürt sorunu da çözülecek, barış gelecek bu topraklara. Barışın gelmesiyle, demokratikleşmenin de gelişmesiyle birlikte bu ülkenin belli bir kesimi de bu bütçeden hak ettiği hakkı alacak. Yani, eğer demokratikleşme gelişirse, eğer bu ülkenin en temel sorunlarını biz çözebilirsek bütçeden eğitimle ilgili, sağlıkla ilgili, işsizlikle ilgili, kadın sorunlarıyla ilgili gerekli hakkı da bu ülkenin belli bir bölümü de almış olacak. O nedenle, bu bütçede en fazla payın demokratikleşmeye ayrılması gerekir. Evet, bu ülkede demokratikleşme nasıl sağlanacak? Hükûmetin bu konuda öngörüsü neyse en fazla payı buraya ayırması gerekir çünkü gerçek anlamda eğer bunu başaramazsa Türkiye, yapılacak bu geçici bütçelerin, gerçek bütçelerin de pratikte hiçbir anlam ve önemi kalmayacaktır.

Bütçeyle ilgili bir sunum yaptı Sayın Bakan tabii ki, ben de muhalefetten konuşan pek çok arkadaşın dediklerine katılıyorum. Bu bütçede bir gelir ve gider tahmininin olması gerekiyor. Niçin olması gerekiyor? Bakın, bu ülkede, tam yüz yirmi gündür, bu ülkenin belli bir bölümünde, ticaretin, alışverişin, nüfus yoğunluğunun epey yüksek olduğu yerlerde sokağa çıkma yasakları var. Sokağa çıkma yasağı demek ticaretin, alışverişin bitmesi demektir; esnafın, tüccarın, işverenin iş yapamaması demektir. Şimdi, ben sormak istiyorum: Ülkenin bu belli kesiminde, belli illerde, ilçelerde gerçekleştirilen bu sokağa çıkma yasağının sonucunda, bu tüccardır, esnafıdır, işverenidir, vergilerini ödeyebilecekler mi? Şu anda Diyarbakır Sur’da tam dokuz gündür devam eden bir sokağa çıkma yasağı var arkadaşlar. Diyarbakır Sur, Diyarbakır’ın ticaret anlamında merkezidir, bütün alışveriş merkezleri orada, ticaret merkezleri orada, oteller moteller orada. Dokuz gündür bütün iş yerlerinin hepsi kapalı, Diyarbakır Sur’un etrafı Özel Harekâtlı ve Jandarma Özel Harekâtlı çevrilmiş durumda. Şu anda Diyarbakır’ın işvereni de, tüccarı da, esnafı da Sayın Başbakandan, tahmin ediyorum randevu aldılar, bugün ve yarın Ankara’da olacaklar ve oradaki mevcut tabloyu kendilerine aktaracaklar. Bize aktardıkları şudur: Bankalar artık bize kredi vermiyor, biz bankalardan çektiğimiz krediyi geri ödeyemiyoruz. Elbette ki bütün bunları yapamayan işverenin, tüccarın, esnafın vergisini ödemesi de mümkün değil. O nedenle, yani önümüze bir gelir ve gider tahmininin, bu Türkiye’nin mevcut koşulları gözönüne alınarak konulması gerekirdi. Biz de görmeliydik, acaba yani ülkenin belli bir kesiminden bu Hükûmet vergi alabilecek mi veya yaşanan bu durumdan kaynaklı neler yapılacak.

İşte, Rusya krizi var, Rusya krizinden kaynaklı Antalya’da yaşanan durum var. Antalya halinde bekleyen sebzelerden, meyvelerden turşu yapmaya kalkıyorlar. Hepsinden de turşu yapacak halleri yok ya bu insanların? İyi yaptın da bu turşuyu nereye satacağın? Oradaki hem hal esnafı kan ağlıyor hem de en önemlisi tabii ki çiftçi, orada bunları üretenler, peki, bunların vergilerini nasıl verecekler? Rusya çağrı yaptı, turist olarak vatandaşlarını göndermiyor. Biz de biliyoruz ki Antalya’da bu sezonda en fazla Rus turist var. Eğer demokratikleşme gelişmezse, eğer Türkiye’nin temel sorunları, başta Kürt sorunu olarak, çözülmezse giderek metropollerde de yaşanacak sıkıntılardan sonra yurt dışından turist de çekemeyeceğiz. Turizm sektörü de

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 30

batacak yani önümüzdeki dönem, 2016 hepimiz için çok zor geçecek, Türkiye için çok zor geçecek. O nedenle, diyorum ki: En ayrıcalıklı, öncelikli bütçe demokratikleşmeye ayrılmalı. Ne yapılacaksa bunun için yapılmalı. Eğer orada bir gelişme sağlayamazsak ekonomi de bitecek. Ki Türkiye ekonomisinin önemli ayağı yani topladığı vergi turizm sektöründen geliyor. Turizm de yaşanan bu çatışmalı ortam nedeniyle biterse bu bütçenin -zaten rakamlar sunulmamış- hiçbir kıymetiharbiyesi olmayacak yani burada yapılan tartışmaların. Öyle, Sayın Cumhurbaşkanının dediği gibi herhâlde değildir, ben iktisatçı değilim ama yani "Rusya sebze meyve almazsa almasın. Bizden yedek parça almazsa almasın. Bize doğal gaz vermezse vermesin. Biz güçlü bir ülkeyiz, bütün bunların hepsinin üstesinden geliriz." demekle, bildiğim kadarıyla, bu işler olmayacak, böyle sonuçlanmayacak. Eğer doğru bir dış politika hattı izlenmezse bu iş sadece Rusya'yla da sınırlı kalmayacak. Öyle görünüyor ki komşularımızın hepsiyle çatışmalı bir noktaya geldiğimizde... işte, Irak Hükûmeti ne yaptı arkadaşlar? Irak Hükûmeti Türkiye'den yapılacak ithalatı yasaklamaya çalışıyor. Şu anda gidin bakın, İpek Yolu'nda binlerce tır bekliyor. Ne olacak bu işin sonu? Burada bir şey tartışıyoruz ama öngörülerin hiçbirisi bu hazırlanan geçici bütçe kanunu tasarısında yok. Biz burada tabii, muhalefet olarak bu kaygılarımızı hem sizlerle hem de Türkiye kamuoyuyla paylaşıyoruz. Umuyoruz ve diliyoruz ki bütün bunlar gerçekleşmez. Bizim bu ülkenin dışında gidecek bir yerimiz yok, hepimiz bu ülkede yaşayacağız ama bu şekilde yaşayamayacağımız da açıktır, aşîkârdır. O nedenle, en temel sorunlarımızı çözerek, bu sorunları da çözdükten sonra kendi içimizde birliği sağlayarak, bütün Türkiye halklarının birliğini sağlayarak bu etrafımızda örülen çemberden çıkabileceğimizi ben kişisel olarak düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum söz verdiğiniz için Başkan, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aydoğan.

Sayın Çam, buyurun lütfen.

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ediyorum.

Plan ve Bütçe Komisyonunun saygıdeğer üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarının çok değerli temsilcileri, basınımızın çok değerli emekçileri; hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.

Bugün 10 Aralık İnsan Hakları Günü ama ne yazık ki ülkemizde de dünyada da insan hakları ihlallerinin ne kadar zirve yaptığını, ne büyük haksızlıkların ve adaletsizliklerin yapıldığını hep birlikte ibretle izliyoruz. Dileğimiz ve arzumuz hem ülkemizde hem de dünyada insan hakları ihlallerinin sona erdirilmesi ve insanların insanca yaşayacakları bir dünyanın hep birlikte inşa edilmesidir.

Bugün bir başka önemli gün, 10 Aralık. Bundan yaklaşık iki ay önce, 10 Ekimde, çok uzaklarda değil, belki 5-6 kilometre veya 8-10 kilometre ileride, Ankara Gar Meydanı'nda patlatılan bomba sonucu 120'ye yakın insan hayatını kaybetti. Bunları unutmak mümkün değil. Çocuklarını, eşlerini, babalarını, annelerini, kardeşlerini, yakınlarını kaybeden aileler bugün saat 10.04'te Gar Meydanı'nda toplandı, kaybettikleri için saygı duruşunda bulundular ve oraya karanfiller bıraktılar. Çok üzgünüz. Bu ülkede barışın ve kardeşliğin egemen kılınması için toplanan binlerce insanın arasına canlı bombaların, IŞİD bombacılarının gönderilmesi ve orada bu insanların hayatını kaybetmesi gerçekten yüreğimizi dağlıyor. Benim için biraz daha trajedik bir olay o gün çünkü ben de oradaydım. Benimle beraber birçok milletvekili arkadaşımız, emek ve demokrasi mücadelesinde bulunan sendika, meslek örgütleri, barolar, sivil toplum kuruluşlarının temsilcileri, hepimiz ama hepimiz o gün oradaydık; barış için oradaydık, özgürlük için oradaydık, demokrasi için oradaydık, kardeşlik için oradaydık, savaşı ve sömürsüz bir dünya için oradaydık ve kapının orada, patlayan bombanın olduğu yerde, ben de buradaydım, patlatılan o bombadaki bilyeler benim önüme düştü arkadaşlar. Şimdi, bir taraftan sevinelim mi, bir taraftan kayettiğimiz insanlar için üzülelim mi, böyle bir ikilem arasında...

Ama beni en çok etkileyen, hepimizin çocukluğunda olduğu gibi, evde, 8-9-10-11 yaşlarında, çocuk yaşlarında olduğumuzda, babamız veya annemiz evden dışarı çıktığında çocuklar olarak bizler hep "Baba ben de geleceğim, baba ben de geleceğim, baba ben de geleceğim." veya "Anne ben de geleceğim, anne ben de geleceğim." diye tuttururuz ve onlarla beraber gideriz. İşte o gün de yine, Devlet Demiryollarında çalışan bir emekçi kardeşimizin 9 yaşındaki oğlu Muhammet Veynel Atılğan, ilkokul 3'üncü sınıfta; yine o gün o sabah o da "Baba ben de geleceğim, baba ben de geleceğim seninle." diyerek babasının elinden tutmuş, Ankara Gar Meydanı'na gelmiş; temiz duygularla, şarkılar türküler söyleyerek, halaylar çekerek geldiği o yerde o cansız bedenini hep birlikte toplamak maalesef bizim üzerimize düştü arkadaşlar. Dolayısıyla, 10 Aralık ve 10 Ekim bizler açısından, insan hakları açısından önemli birer gündür. Hayatını kaybeden tüm arkadaşlarımızı ve şehitlerimizi bir kez daha burada rahmetle anmak istiyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün burada, Komisyonumuzun ilk toplantısında önümüzdeki dönemle ilgili halkımız için, en çok da yoksul, emeğiyle geçinen, emeğini helal kazanan insanlarımız, kadınlarımız, gençlerimiz için güzel şeyler yaparız. Yeni seçilen milletvekili arkadaşlarımıza ve geçtiğimiz dönemlerde Müsteşar olarak toplantılarımıza iştirak eden ve bu dönemde Bayburt Milletvekili olarak seçilip Maliye Bakanı olarak karşımızda bulunan Sayın Bakana da başarılar dileriz ama onun naif tutumu, güler yüzlü olması bizim burada onu eleştirme hakkımızı tabii ki ortadan hiçbir şekilde kaldırmayacaktır.

Bu bölümde 2015 yılının gerçek bütçesini, bugün burada -eğer normal takvim çalışmış olsaydı- 2015 yılının gerçek bütçesini ve 2014 yılının da kesin hesabını konuşuyor olacaktık arkadaşlar ama normal takvim çalışmadı, çalıştırılmadı arkadaşlar. Ve bugün burada görüştüğümüz geçici bütçe Türkiye Cumhuriyeti devletinin kurulduğu günden bugüne kadar ilk geçici bütçe de değil. 1920'lerden günümüze kadar olan bu süreçte birçok geçici bütçe yapılmış arkadaşlar, şu veya bu

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 31

nedenlerden dolayı. Hükümet düşürülmüş, yapılamamış; seçim olmuş, yapılamamış; güvenoyu alamamış, yapılamamış ve bu nedenlerden dolayı zorunlu olarak geçici bütçe dönemleri yaşanmış arkadaşlar. Örneğin son yirmi beş yıl içerisinde baktığımızda da 1988 yılında, 1992 yılında, 1996 yılında, 1999 yılında ve 2003 yılında olmak üzere geçici bütçeler de yapılmış. Bu geçici bütçelerin yapılmasının her birinin ayrı ayrı hikâyesi ve ayrı ayrı öyküsü var arkadaşlar. Bugün burada görüştüğümüz bu geçici bütçenin de bir hikâyesi, bir öyküsü mevcuttur. Niçin bugün geçici bütçe yapıyoruz, neden? Ne oldu Türkiye’de de biz bir geçici bütçe yapmak mecburiyetinde kaldık? Bunun bir perde arkasına bakmamız gerekiyor arkadaşlar, o nedenle sizleri biraz gerilere götüreceğim.

12 Haziran 2011 yılında Türkiye’de bir genel seçim gerçekleşti ve o dönem seçilen arkadaşlarımızın bir bölümü burada, bir bölümü de yeni seçildi ve istikrarlı bir şekilde dört yıl Türkiye’de bir seçim gerçekleşmedi, milletvekili seçimi ve 7 Haziran 2015 yılında Türkiye’de Parlamento yenilendi ve yeni bir milletvekili seçimi gerçekleşti ama ondan önce, yaklaşık on ay önce, 10 Ağustos 2014 yılında yine Türkiye’de ilk kez halk tarafından bir Cumhurbaşkanı seçildi. Bu, Türkiye’de ilk kez gerçekleşiyordu ve halkın oyuyla yapılan bir seçimdi. Kuşkusuz, o günün Başbakanı haksız ve adaletsiz bir seçim kampanyasıyla birlikte, yürütmüş olduğu o kampanyayla birlikte Türkiye’de yüzde 52 oy aldı ve Cumhurbaşkanlığı Köşkü’ne çıktı ve yemin etti, tarafsızlığı üzerine, namusu ve şerefi üzerine sadık kalacağına Meclis kürsüsünde hepinizin huzurunda yemin etti arkadaşlar. Buna sadık kaldı mı, kalmadı mı, tabii ki hepinizin bu konuda farklı düşünceleri var ama bize göre o yemine sadık kalmadığı açık ve nettir arkadaşlar, bunu söylememiz gerekiyor. 7 Haziran seçimlerine giderken, bir ülkenin Cumhurbaşkanının etmiş olduğu yemine sadık kalması gerekirken, tarafsız olması gerekirken yaklaşık olarak 20-25 ilde temel atma ve açılış gerekçeleriyle meydanlarda ve stadyumlarda bir seçim mitingi yaptı arkadaşlar. “400 milletvekili verecek misiniz?”, “Anayasa’yı değiştirecek misiniz?”, “Başkanlık sistemini getirecek misiniz?” diye 7 Haziran seçimlerinden önce bir seçim kampanyası gerçekleştirdi. Bunu kabul etmek, bunu saygıyla karşılamak mümkün değildir çünkü Cumhurbaşkanının mevcut Anayasa içerisindeki yetkileri bellidir, onun içerisinde kalması gerekirken âdeta yemin ettiği Anayasa rafa kaldırılmış ve yeni bir dönem başlatılmıştır. Şimdi, bütün bunlara rağmen on üç yıl aralıksız 3 genel seçim, 3 yerel seçim, 2 referandum ve Cumhurbaşkanlığı seçiminde Türkiye’de altmış yıllık çok partili dönemde hiçbir siyasi partinin elde edemediği bir başarıyı da elde etmiştir, bunu da tebrik etmek gerekir. Muhalefet partileri olarak da bizim şapkamızı...

BAŞKAN – 4 genel seçim yalnız, 3 değil; 4, genel seçim sayısını yanlış söylediniz.

MUSA ÇAM (İzmir) – 3 genel seçim, hayır, 7 Haziranda kazanmadınız.

BAŞKAN – Yok, olur mu?

MUSA ÇAM (İzmir) – Müdahale etmeyin.

BAŞKAN – Birinci parti olmak kazanmış olmak canım.

MUSA ÇAM (İzmir) – Olmaz, iktidar olmak ayrı bir konu, birinci parti olmak ayrı, biz onu konuşmuyoruz.

Dolayısıyla, 3 genel seçim, 3 yerel seçim, 2 referandum ve 1 Cumhurbaşkanlığı seçimini kazanmış bir siyasi parti var karşımızda ve o hakkı da teslim etmek gerekir. Muhalefet partileri olarak bize düşen görev de burada nerede yanlışlık yapılıyor, ne yapılıyor, bunu gözden geçirmemiz gerekir. Ama şunu söylememiz gerekiyor: Bütün bunlara rağmen, bütün bu baskılara rağmen, bütün bu tehditlere rağmen on üç yıl aralıksız destek verdi. Kamunun bütün imkânlarını ve olanaklarını, kaynaklarını seferber ederek kullandığı bu seçim kampanyasında vatandaş dedi ki: “Bir dakika! Ne senin 400 milletvekilini - sonra revize ettiler, 330’a düşüler- ne başkanlık sistemini ne de Anayasa’yı değiştirecek çoğunluğu sana vermiyorum.” Ve on üç yıl destek verdiği, tek başına iktidar yaptığı AKP’yi alaşağı etti, 258 milletvekiliyle teslim etti.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Alaşağı oldu yani?

MUSA ÇAM (İzmir) – Bu, Türkiye açısından bir dönüm noktasıdır.

ERKAN KANDEMİR (İstanbul) – Sonra ne oldu?

MUSA ÇAM (İzmir) – Burada ne yapılır, ne yapılması gerekir? Doğal olarak 1’inci partiye hükümeti kurma görevi verilir. Bugüne kadar altmış yıllık süre içerisinde, on-on iki günlük süre içerisinde Cumhurbaşkanı hükümeti kurmak için 1’inci partiye görev verirken bu dönem tam otuz gün sonra, arkadaşlar, görev verdi, otuz gün sonra. Bu kadar keyfilik, bu kadar aymazlık olabilir mi?

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Bu ifade hoş bir ifade değil Sayın Çam.

MUSA ÇAM (İzmir) – Yasalar, kanunlar bu kadar hiçe sayılabilir mi? Bu kadar keyfi tutumlar izlenebilir mi? Bunu kabul etmek mümkün müdür? Değildir arkadaşlar. Son derece keyfi ve son derece aymaz bir tutum sergilendi ve bir ay sonra hükümet kurma görevi verildi.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Sayın Çam, ifade hoş bir ifade değil.

MUSA ÇAM (İzmir) – Mikrofon orada, söz alırsınız, konuşursunuz.

MEHMET ŞÜKRÜ ERDİNÇ (Adana) – Konuşacağız.

MUSA ÇAM (İzmir) – Dolayısıyla, Türkiye’de olağanüstü bir dönem yaşandı arkadaşlar ve hemen arkasından, o güne kadar Türkiye’de terör olaylarının sifra indiği bir dönemden sonra 20 Temmuzda Suruç’ta Türkiye’nin değişik yerlerinden barış, demokrasi, insan hakları ve bölgede yaşanan olayları izlemek için oraya giden o insanların olduğu yerde canlı bomba patlatıldı ve 32 insan hayatını kaybetti. Bir anda düğmeye basıldı, bir anda düğmeye basıldı ve 32 insan hayatını kaybetti arkadaşlar. Hemen arkasından, uyuyan iki polisin öldürülmesi; daha sonra, iki ton patlayıcı bombanın olduğu traktörlerin

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 32

karakollara gönderilmesi. İki gram değil, iki kilo değil, 20 kilo değil, 200 kilo değil, 2 ton! Peki, bu ülkenin istihbarat örgütü, bu ülkenin güvenlik güçleri nerede? Geçmişin Başbakanı, bugünün Cumhurbaşkanı diyor ki: "Kemal Kılıçdaroğlu'nun nefes alış verişini bile izliyoruz, takip ediyoruz." ama Türkiye'de tonlarca dinamit karakollara gönderiliyor, oralara gönderiliyor, buralara gönderiliyor, istihbarat yok. Bu eski yöntemler, kontrgerillanın, gladyo örgütlerinin Türkiye'de hedefe varmak için yapmış olduğu terör örgütlüğü ve patlamaların sonucudur arkadaşlar ve bir noktada basıldı ve buraya kadar getirildi arkadaşlar.

Suruç'taydım, sordum cumhuriyet savcısına ve kaymakama arkadaşlarımızla birlikte: "Sayın kaymakam, bir şey merak ediyorum. Bu kadar insan hayatını kaybetti, üzgünüz, acımız büyük, hiçbir güvenlik görevlisinin hayatını kaybetmemesi sevindirici ama nasıl oluyor ki -böyle bir toplantının yapılacağı belli, bu kadar insanın buraya geleceği belli- siz önlem almazsınız?" diye sorduğumuzda "Efendim, güvenlik güçlerini istemediler 'Bizi tahrik eden bir unsurdur.' O nedenle uzak durmalarını istedik, biz de almadık."

Şimdi, Dikmen kapısında veyahut da Çankaya kapısında 3 kişi bir araya gelsin, sendikacı, meslek örgütü, sivil toplum örgütü "Bir basın açıklaması yapacağız." desin 300 polis gelir arkadaşlar. Kimisi kayıt yapar, kimisi fotoğraf çeker, kimisi resmîdir, kimisi sivil, var oğlu vardır.

BAŞKAN – Sayın Çam, bütçe için beş dakikanız kaldı.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bitireceğim. Daha var Sayın Başkan, neden buraya geldiğimizi önce iyi anlamamız gerekir.

BAŞKAN – Hani, geçici bütçe üzerindeki şeyin yani.

MUSA ÇAM (İzmir) – Şimdi, dolayısıyla, başlatılan bir süreç vardı ve buraya geldik. 1 Kasım seçimleri, bizim istediğimiz, vatandaşın istediği, yurttaşın istediği bir seçim değil arkadaşlar, bir kişinin istediği bir seçimdir. Ülke kan gölüne dönsün, güvenlikle yani ölüm ile sıtma arasında bir tercih yapın. Zaten bu olayların olduğu günde de bu ülkenin sağlıktan sorumlu bakanı dedi ki: "400 milletvekili verselerdi böyle olmazdı." Ona benzer birçok açıklamayı AKP milletvekilleri, koskoca Anayasa profesörleri, hukukçuları bile buna benzer açıklamaları yaptılar. Ama, en sonuncusunu AKP İzmir İl Başkanı söyledi, dedi ki: "Allah şehitlerimizden razı olsun, bundan sonra şehit gelmeyecek." Tüyü dikti. Şimdi, neden işte 1 Kasım'a geldiğimiz gerekçeleri bunlardır. Eğer bütün bunlar yapılmamış olsaydı, Türkiye'de bir koalisyon hükümeti kurulmuş olsaydı şu veyahut da bu partilerle, biz bugün burada bir geçici bütçeyi değil, 2016'nın bütçesini ve 2014 yılının kesin hesaplarını görüşüyor olacaktık. O nedenle, bu geçici bütçenin bir dayatma bütçe olduğunun bir kez daha altını çizmek isterim.

Değerli arkadaşlar, 1 Kasım seçimlerinde sandıktan tek başına bir iktidar çıkmıştır ama o da kuşkuludur, kesinlikle siyasi istikrar çıkmamıştır. 1 Kasım seçimlerinden sonra yaşadığımız son bir aya geri dönüp baktığımızda, bu ülkede siyasi istikrar olduğundan, halkın da bu siyasi istikrarın meyvelerini topladığından asla söz edemeyiz. Neredeyse önemli bütün sınır komşularıyla sıcak savaşın eşiğine getirilmiş bir ülkede siyasi istikrardan söz etmek asla mümkün değildir.

Borsadaki şirketlerin değeri düşüyor, Türk parası değer kaybediyor, faiz oranları yükselmeye devam ediyor, yabancı yatırımcılar Türkiye'den çıkmak için fırsat kolluyor, enflasyon artıyor, sanayiciler yatırımlarını askıya almış bekliyor, doğrudan yabancı sermaye yatırımı gelmekte nazlanıyor. Ekonomik ortama bakıp da "Bu ülkede siyasi istikrar var." ya da "Bu istikrarın olduğuna da herkes inanıyor." asla diyemeyiz.

1 Kasım'da sandıktan tek başına iktidar çıktığı konusunda az önce kuşkularımı belirttim. Yanlış anlaşılmasın, bu kuşku seçim sonuçlarına saygı duymadığım anlamında değil, adaletsiz bir seçim olduğunun altını çizmek isterim.

Bakınız, 10 Ekim ile 1 Kasım tarihleri arasında sadece TRT'de Recep Tayyip Erdoğan yirmi dokuz saat, AKP otuz saat, Cumhuriyet Halk Partisi beş saat, MHP yetmiş dakika, HDP on sekiz dakika, TRT dâhil 12 televizyon kanalında Recep Tayyip Erdoğan yüz otuz sekiz saat, AKP iki yüz otuz sekiz saat, CHP otuz altı saat, MHP yirmi bir saat, HDP altı saat arkadaşlar... Şimdi, bütün bunlara bakarak 1 Kasım seçimlerinin adil, eşit bir seçim olduğunu söylemek mümkün müdür arkadaşlar?

Anayasa'mıza, yasalarımıza ve devlet yönetme geleneklerimize göre Hükümetin kullanması gereken yetkilerin yüzde 75'i saray tarafından kullanılmaktadır. Bugünkü AKP Hükümeti, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'la kurulmuş bir koalisyon hükümeti görünümündedir. Bu koalisyon hükümetinin ne yazık ki büyük ortağı Recep Tayyip Erdoğan, küçük ortağı ise AKP'dir. AKP, iktidarını Recep Tayyip Erdoğan'la paylaşmaktadır. Kaldı ki bu, uyumlu bir paylaşım da değildir. Sürekli AKP'nin ödün vermesiyle süren bir ortaklıktır.

Bir ülkede siyasi istikrar için istenir, neden beklenir? Ekonomi istikrar içerisinde büyüsün, herkes kendini güven içerisinde hissetsin, çalışanlar işini kaybetmekten korkmasın, iş arayan iş bulabileceğine inansın, refah artsın, temel hak ve özgürlüklere kimse dokunmasın, çocuğu, canı, malı, parası güvende olsun, yolu mahkemeye düşerse adil yargılsın ister arkadaşlar. Türkiye'de bugün itibarıyla böyle bir ortamın olduğunu yüzü kızarmadan söyleyebilecek kaç namuslu insan vardır merak ediyorum. Ülkenin geri kalan kesimlerine kulaklarını tıkayıp sarayın politika ve entrikalarına teslim olmuş bir Hükümet ülkeye siyasi istikrar asla ve asla getiremez. Bütün politikaları sarayın esenliğine, güvenliğine, hassasiyetine, korkularına, kuşklarına, kuruntularına, aile ilişkilerine göre belirlenen bir hükümetten, halkın yararına iş yapması asla ve asla beklenemez.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 33

Değerli arkadaşlar, Türkiye 2010 yılına bütçesiz girmektedir. Her ne kadar görüşmekte olduğumuz yasa tasarısı 2016 Merkezî Yönetim Geçici Bütçe Kanun Tasarısı ismiyle Meclise sunulmuş olsa da bu asla bir bütçe kanun tasarısı değildir. Burada yapmaya çalıştığımız şey, Hükûmete kamu harcamalarını yapma, kamu gelirlerini tahsil etme yetkisi vermekten ibarettir. Dolayısıyla, bu tasarı, içeriğiyle önümüzdeki dönemde izlenecek politikalarla ilgili olarak herhangi bir sinyal vermemektedir. Yani son dört yılda olduğu gibi önümüzdeki yıl da Türkiye kör karanlığa doğru sürüklenecektir ve sürüklenecektir.

Hiçbir ülkede, bütün sorunları bütçe kanunlarıyla çözmek asla mümkün olmamıştır. Bizim de böyle bir beklentimiz zaten yok. Ancak kurulu bir ay olmasına rağmen bu Hükûmetin attığı herhangi bir adım da yoktur. Şimdiye kadar attığı tek adım, on yıldır sürdürülmekte olan faiz gelirlerinden diğer gelirle göre daha az vergi alınmasına ilişkin uygulamanın süresini beş yıl daha uzatmak olmuştur. Oysa hükûmetler için ilk bir ay, üç ay, altı ay çok önemlidir. Bu sürede bir şey yapılırsa yapılır, ondan sonra oturduğunuz koltuklar sıcak gelmeye başlar ve bir şey yapamazsınız.

BAŞKAN – Sayın Çam, lütfen toparlar mısınız.

MUSA ÇAM (İzmir) – Daha yeni başladık.

BAŞKAN – O zaman yemek arasından sonra devam edelim.

MUSA ÇAM (İzmir) – Oysa Türkiye'nin artık zamanı kalmamıştır. Çünkü, Türkiye yıllardır kan kaybetmektedir. Ekonomi son dört yıldır patinaj yapmaktadır. Türkiye ekonomisinin yıllık ortalama büyüme hızı yüzde 3'lere kadar inmiştir. Dolar olarak baktığımızda, son iki yılda Türkiye'nin millî geliri 100 milyar dolara yakın azalmıştır. Sadece 2015 yılında Türkiye'nin millî gelirindeki azalma 75 milyar dolar olmuştur.

Bir hükûmet, ilk kez bir ekonomik programda, cari fiyatlarla, dolar cinsinden millî gelir ve kişi başına düşen gelir hesabı yapmaktan utanmıştır, korkmuştur, sarfınazar etmiştir. Kişi başına düşen gelirin, 2015 yılında 10.000 dolar, 2016 yılında da 8.000 dolar civarlarında olacağı beklenmektedir.

Türkiye'nin 2016 yılında da yerinde saymaya devam edeceği açıktır. Hatta, gerek Türkiye'nin komşularıyla yaşadığı krizler gerekse de dış ekonomik gelişmeler böyle devam ederse Türkiye, 2016 yılında bugün beğenmediğimiz yüzde 3 oranındaki büyümeyi bile arar hâle gelebilecektir.

Türkiye'nin çok acil çözüm bekleyen sorunları vardır. Ancak ülkenin bu acil sorunları, koalisyonun büyük ortağının yani Recep Tayyip Erdoğan'ın kendi kişisel geleceğini garanti altına almak için yarattığı gündemin gerisinde kalmaktadır.

İşsizlik yüzde 10'un üzerindedir ve gelecek yıllarda azalacağına ilişkin en ufak bir umut yoktur. Benden önceki konuşmacılar da bunun üstünü basa basa çizmişlerdir. Türkiye, millî gelirinin yüzde 6-7'si oranlarında cari işlemler açığı vermektedir. G20 ülkeleri içerisinde, millî gelirine göre en yüksek açığı veren ülke konumundadır. Yurt içi tasarrufları yetersiz, dışarıdan para gelmezse derin bir ekonomik krize girecek kadar dayanaksız ve kırılgandır. Parası ve ekonomisi, dünya piyasalarında yaşanacak küçük bir esinti karşısında kasırgaya uğramış gemiler gibi sallanacaktır. Ama Türkiye bunlar yerine başkanlık sistemini konuşmaktadır.

Türkiye'nin kısa vadeli değil, uzun vadeli doğrudan yabancı sermaye yatırımlarına ihtiyacı var. Yani parayı getirip hazine bonosuna, devlet tahviline, hisse senedine yatırıp bir-iki ay kaldıktan sonra kazancını çuvala yükleyip kaçacak yatırımcıya değil, Türkiye'ye teknoloji getirecek, üretim yapacak, istihdam yaratacak yatırımcılara ihtiyacı var. Türkiye bugün bu tür yatırımcıyı çekecek politikalar geliştirmek yerine başkanlık sistemini konuşmaya zorlanmaktadır, o tuzağa çekilmektedir.

Türk lirası yüzde 30 değer kaybettiği hâlde ihracatımız yüzde 10 civarında azalmaktadır. Sadece AKP değil, bir ülke toptan Recep Tayyip Erdoğan'ın korku, kuşku ve kuruntularına teslim olmuş durumdadır. Yaşayıp göreceğiz, önümüzdeki aylarda bu Meclisin gündemi asla bu ülkenin yoksullarının, emekçilerinin, gençlerinin, kadınlarının, engelli vatandaşlarının, emeklilerinin, işsizlerinin, yaşlılarının sorunlarını değil, Recep Tayyip Erdoğan'ın kişisel kaptırı, korku ve kuşkularına göre belirlenecektir.

BAŞKAN – Sayın Çam, lütfen son cümlelerinizi alayım.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bitiriyorum.

Türkiye'nin çok acil olarak yeni ekonomik politikalara ihtiyacı var. Bu ihtiyaç halkın refahını artırma, yoksulluğu azaltma, işsiz vatandaşa iş, aç vatandaşa aş bulma zorunluluğumuzdan doğmaktadır. Bunun için de Türkiye'nin çok köklü değişim ve dönüşümlere gitmesi gerekmektedir.

Anayasa'mız yeni baştan gözden geçirilecektir. Yargı bağımsız değil. Yürütmeden ve Recep Tayyip Erdoğan'dan bağımsız bir yargı sistemine ihtiyacımız var. Yargısı böyle olan bir ülkeye hangi yabancı yatırımcı güvenip de iş kurar merak ediyoruz. Eğitim sistemimiz içler acısı. Diplomalı cahiller yetiştiren bu sistemden bilimsel, sorgulayan, analitik düşüncüyü teşvik eden bir sisteme geçmemiz gerekir. Vergi gelirlerinin yüzde 70'ine yakını dolaylı yollardan toplanıyor. Bu durum gelir dağılımını bozuyor. Bu durumu değiştirecek yeni bir vergi reformuna ihtiyacımız var.

Son yıllarda üretim ithalatla yer değiştirdi. İthalat yerine üretimi ve ihracatı destekleyecek politikalar geliştirmeye ihtiyacımız var. Enerjide dışa bağımlı, hatta tek bir ülkeye ve tek bir kaynağa bağımlı hâle geldik. Bunu dönüştürecek adımlar atmamız gerekiyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 34

Tarım üretimi yaptığımız alanlar, hayvan varlığımız azalırken tarım ürünü ithalatımız artıyor. Nüfusunun yüzde 20'sinden fazlası tarımdan geçinen bu ülkenin, tarımda kendine yeten ve daha fazla tarım ürünü ihraç eden bir ülke hâline getirilmesi gerekiyor. Cumhuriyet Dönemi'nde ilk kez sap ve saman ithal eden bir ülke hâline geldik. Türkiye Cumhuriyeti devleti döneminde ilk kez Kurban Bayramı'nda Angus ve bir araba markası olarak bildiğimiz limuzini ithal eden bir ülke hâline geldik.

Hiçbir zaman demokrat, özgürlükçü bir ülke ne yazık ki olmadık. Buna rağmen son yıllarda özgürlüklerimiz büyük ölçüde kısıtlanarak demokrasiden oldukça geriye gittik. Basın özgürlüğü, düşünce özgürlüğü, düşündüğünü ifade edebilme özgürlüğü ve daha birçok alanda son yıllarda yaşanan geriye gidişi durdurmak ve ileriye taşımak gibi bir sorumluluğumuz var.

Buradan, Silivri'de tutuklu olan Can Dündar'ı, Erdem Gül'ü ve Nokta dergisi tutuklusuz gazeteci arkadaşlarımızı bir kez daha buradan selamlıyor ve selamlarımızı da gönderiyoruz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye'nin etrafı ateş çemberine dönmüş durumda. Boşa geçirecek bir dakikalık bile zamanı olmayan bu ülkenin Hükûmeti ise çok temel sorunlarda bile sesini çıkaramamakta, bütün önemli açıklamalar Sayın Recep Tayyip Erdoğan tarafından yapılmaktadır. Türkiye bir komşu ülke tarafından kaçak petrol işi yapmakla suçlanmakta, ne Başbakan ne Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı ne de Gümrük ve Ticaret Bakanı çıkıp net bir açıklama yapmamakta, bütün bu açıklamalara ailesi de suçlanan Cumhurbaşkanı tarafından yanıt verilmektedir. Hükûmetin Türkiye'nin sorunlarına bir an önce sahip çıkması gerekiyor.

Değerli arkadaşlar, sözlerimi şöyle sonlandırmak istiyorum: Bu bir geçici bütçe ama bu geçici bütçeye bizi mahkûm eden AKP'nin on üç yıldır ülkeyi yönettiği siyasi anlayış ve politik tercihlerdir. Elbet bunun bir gün sonu olacaktır. O sonu bizler getireceğiz ve burada bu demokratik mücadelemizi gerçekleştireceğiz.

Bu bütçenin ülkemize hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Çam.

Değerli arkadaşlar, birleşime saat 14.30'a kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.39

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 35

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.33

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İbrahim Mustafa TURHAN (İzmir)

SÖZCÜ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

----- 0 -----

BAŞKAN – Evet değerli arkadaşlar, İkinci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Tasarının geneli üzerindeki görüşmelere kaldığımız yerden devam edeceğiz.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Başkanım, ne bürokrasi burada ne Divan burada...

BAŞKAN – Divan burada, Divan teşekkür etti. Başkan oturdu mu Divan teşekkür etmiş oluyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yok, yarı yarıya eksikiz yani o anlamda.

BAŞKAN – Peki, beş dakika nefeslenelim o zaman, olur.

Sayın Karabıyık, buyurun lütfen.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlar, değerli bürokratlar ve basın emekçilerimiz; sağlıklı bir çalışma yapmak istiyorsak bütçe çalışmalarında o zaman gerçekçi, sağlam veriler üzerinden hareket etmemiz önemlidir diye düşünüyorum. Bu nedenle bize gösterilen değil, gerçekleşen ve ülkeye yansıyan bazı veriler üzerinde biraz durmak istiyorum. Az önce Selin Hanım da gayet net ifade etti, oradan birkaç noktaya değineceğim, sonra farklı konular üzerinde yoğunlaşacağım.

Öncelikle, Türkiye’de ekonomik kırılganlık son derece kötü durumda, kırılganlık endeksinde 145 ülke içerisinde en kötü seviyelerdeyiz.

İkinci aşamada, bu az önce bahsettiğimiz kişi başına gelir üzerinde durmak istiyorum. 2015 yılı için 850 milyar dolar olarak öngörülen millî gelir, aslında 1 dolar 2,74 kurundan hesaplandığında 703 milyar dolara geriledi ve tabii bir önceki yılın ortalamasına göre yüzde 12 düşmüş oldu. Ancak, az önce de ifade edildiği gibi, cari yöntemden bir gecede satın alma gücü paritesine geçildiğinde sanki 2,3 artmış gibi gösterildi ve 9 bin 081 dolardan 19 bin 500 dolara fırladı yani bir gecede sanki zenginleşildi. Tabii, bu rakamlar Orta Vadeli Programda yer alıyor. Peki, satın alma gücü paritesi yanlış mıydı? Hayır, ülkelerin kullandığı bir yöntemdir ama ülkeler, bildiğiniz gibi, her ikisini de kullanıyorlar. Biz ise şu ana kadar kullanmayıp 2008 küresel krizinde bile ihtiyaç duymadan seçime iki buçuk hafta kala böyle bir yöntemle geçmiş olduk. Bunu ifade etmek istiyorum özellikle.

Bir başka nokta, öncelikle Türkiye’de gelir dağılımının iyileşmesi asla söz konusu değil. Bakın, 27 ülke içinde sondan 3’üncüyüz gelir dağılımında. Maddi yoksulluk yaşayanların oranını hesaplıyoruz. Bu veriler TÜİK verileri, 29,4’e inmiş, iyileşmiş gibi görünüyor. Biraz incellerseniz aslında kullanılan yeni bir modül olduğunu ve anket sorularının değiştiğini göreceksiniz. Örneğin, sorulardan bir tanesinde “Haleniz 445 liralık bir harcamayla karşılaştığınızda karşılayabilecek düzeyde midir?” derken sonraki yıl değişen soruda “410 liralık bir gelirle karşılaştığınızda borç alsa da karşılayabilecek durumda mıdır?” gibi -6 tane sorudan bir tanesini örnek veriyorum size, değişen- bu tür yöntem ve modül değişikliğiyle sonuçların değiştiğini görüyoruz çok net olarak ve bunlar aslında gerçeği birdenbire iyileşmeyi yansıtmayan verilerdir. Gelir dağılımındaki bozulmanın her zaman için kısa dönemde toplam talebi azaltarak büyüme üzerinde de olumsuz etki yarattığını da unutmamak gerekiyor. Tabii, gelir dağılımı eşitsizliği sağlık ve eğitim imkânlarına erişimden ülke içinde refahın dağılımına, suçlarda artışa kadar çeşitli konularda toplumu da etkiliyor. Sorunun çözümü gelir düzeyini artıracak politikalarla mutlaka. Yani, yoksullukla mücadelede elde edilen bir başarı söz konusu değil şu anda, Hükümetin ifade ettiği gibi yoksullukla mücadelede bir başarı söz konusu değil bana göre.

Bir başka nokta: Yıllık 200 milyar dolar dış kaynak ihtiyacımız var yaklaşık. İki buçuk yılda net bazda baktığımızda sermaye gelmedi. 10 milyar dolarlık net çıkış yaşandı. Şirketlere baskı da yatırım yapılabilir ülke sıralamamızı olumsuz etkiledi, güven endeksi de düştü.

Şimdi, 64’üncü Hükümet Programı’ndaki ifade şu: “Büyüme ve Makroistikrar” başlıklı bölümde: “Ülkemizi hem yerli hem yabancı yatırımcı için cazip bir ortam hâline getirdik ve uluslararası sermaye girişinde büyük artışlar sağladık.” deniliyor. Maalesef durum böyle değil. 2002-2007 yılları arasında dünya ekonomisinin hızlı büyüdüğü ve Türkiye’nin de bundan nasibini aldığı ortada. Bu süreçte bir taraftan da çok iyi bir yabancı girişi yaşandı. Ancak daha sonra birtakım nedenler ve Hükümetin de siyasi gerekçelerle şirketlere yaptığı baskılar ekonomiye gerçekten büyük zarar vermiştir. Türkiye yatırım endeksinde 6 sıra gerilemiştir.

Bir başka nokta, cari açık konusunda. Şöyle ifade ediliyor programda: “Ödemeler dengesi ekonomi politikalarımızın esası, cari açığı düşürmeye devam ederken büyümeyi daha iyi bir ödemeler dengesi bilançosuyla gerçekleştirmek şeklinde olacaktır. Dış ticaret dengesini iyileştirmeyi, artan kaynaklarımızı üretken alanlara yönlendirerek daha fazla gelire dönüştürmeyi hedefliyoruz.” Maalesef sormak istiyorum: Aslında bu daha önceden yapılması gereken bir nokta değil miydi? Oysa kaynaklar lüks konutlara, AVM’lere kaydırıldı, üretim desteklenmedi. Bu nedenle zaten ihracat da büyüme de bu hâle

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 36

geldi. AKP iktidarında ihracata dönük ürünlere, katma değeri yüksek ürünlere kaynaklar yeterince aktarılamamıştır. Bu çok net ortadadır.

Cari açığın finansmanına baktığımızda, evet, "sürdürülebilir cari açık" kavramını kullanıyoruz, doğrudan ve dolaylı yatırımlar geliyor cari açık miktarı kadar olursa diyoruz. Ancak tabii ki gerçekleşemeyen, sürdürülemeyen veya kapanamayan kısım ise rezervlerden karşılanıyor, bir de net hata noksan kalemindeki girişlerden karşılanıyor. Şimdi, burada aklımıza bir soru geliyor çünkü veriler şeffaf değil asla. Cari açığın finansmanında sürdürülebilir olmayan kısımda, kaynağı belli olmayan girişler acaba nereden kaynaklanıyor? Bakın, son on dört yılda Türkiye'ye kaynağı belli olmayan para âdeta akın etmiş durumda. Merkez Bankası verilerine göre 2002-2015 yılları arasında 37,5 milyar dolar meğhul bir para girdi. Şimdi, net hata ve noksan kaleminin içerik ayrıntısı nedir? Sadece istatistiksel hatalardan oluşsa bir yerde dengeye gelmesi gerekir. Ama bu hesapta üst üste gelen artışlar nasıl açıklanabilir? Sekiz ayda ortaya çıkan 26,6 milyar dolarlık cari açığın 10,9 milyar doları kaynağı belli olmayan döviz girişiyle karşılanmıştır yani net hata ve noksan kaleminin sekiz aylık ihracat tutarı olan 101,5 milyar doların yüzde 10,7' sine ulaşmış olduğunu da burada ifade etmek istiyorum.

Geliyorum enflasyonla ilgili bir eleştirime. Merkez Bankasının görevi fiyat istikrarını sağlayabilmektir ancak fiyat istikrarı maalesef dönem dönem sağlanamamıştır. Enflasyon hedefi orta vadeli programda yüzde 6,3 olarak gösterildi, sonra 7,6'ya yükseltildi ama enflasyon 8,1'lerde seyrediyor. Tabii, para arzındaki artış, artı büyüme hızı ve paranın devir hızı dikkate alındığında enflasyonun yüzde 9'lar seyrinde olabileceği de aslında tahmin edilebilir.

Şimdi, burada bir şeyi ifade etmek istiyorum, daima söylediğimiz bir nokta var. Uzun vadeli faizleri düşürme ve büyüme için çok güçlü bir destek sağlanabilmesi ancak bağımsızlığı güçlendirilmiş bir Merkez Bankasıyla mümkün olacaktır, bunun altını özellikle çizmek isterim.

Bir başka sorumuz da şu: Enflasyon hedefi, manşet enflasyon TÜFE mi, yoksa çekirdek enflasyon mu olacaktır? Bu noktada da aslında bir açıklık ihtiyacı söz konusudur.

Yine, mali disiplin başlığı altında yer alan kamu ihaleleri konusunda çok kısa bir şey söylemek istiyorum. Kamu kaynaklarının verimsiz kullanılması, özellikle ihalelerde maliyetlerin yüksek çıkması da istikrarsızlığı yaratan önemli bir diğer sorundur. Bunun da kısa kısa altını çizmek isterim çünkü içerikleri aslında ayrıntılı ama çok zaman almak istemiyorum.

Bir başka nokta, istihdam üzerindeki vergi ve kesintilerin brüt ücrete oranı yüzde 37'dir. Bu yük kaçak işçi çalıştırmayı teşvik etmektedir, ayrıca emek yoğun yatırımlar engellenmektedir. Bu nedenle istihdam yükü Avrupa Birliği ortalaması olan yüzde 25'lere indirilmelidir görüşündeyim.

Özelleştirme konusunda da söyleyeceğim bir nokta var. Aslında tabii ki özelleştirme birtakım ekonomik hedeflere ulaşmak amacıyla kullanılan araçlardan biridir. Eğer özelleştirme bir araç yerine amaç olarak kullanılırsa asla başarılı olma ve ekonomiye fayda sağlama işlevini sağlayamaz. Özelleştirme amaca ulaşmanın araçlarından bir tanesidir. Özelleştirme uygulamalarında nihai amacın ulusal ekonominin bir bütün olarak etkinliğini ve verimliliğini artırmak, dış rekabet gücünü yükseltmek ve toplumsal refahı çoğaltmak olduğunu da belirtmek istiyorum. Fakat sadece kaynak yaratmak amacıyla anlamsız kullanıldığında günü kurtaran ancak geleceği kaybeden bir uygulama özelliği de arz eder. Eğer verimsiz ve kârsız olup da özelleştiği zaman verimliliği artacak, istihdam ve gelir artışı sağlayacak, toplumsal fayda yaratacaksa ne güzel ama gelecekteki kârlarıyla birlikte ucuza ve ülke için stratejik önemi olduğu hâlde elden çıkarılmış ve kontrol dışı kalması bile göz ardı edilerek zaten yüksek kazanç potansiyeli olan bir yerin satışı yapılarak tepside sunulmuşsa bunun yanlış olduğunu düşünüyorum. Burada kamu yararından değil ancak kamu zararından söz edilebilir diyorum.

Az önce yine değinildi, iç tasarruf oranımızın kırılganlığımızı artırdığı. Zaten ekonomik kırılganlık endeksinde 145 ülke içerisinde en kötü durumdayız.

Bakın, iç tasarruf oranımızda iyileşme değil, kötüleşme var. AKP iktidarında yabancı sermayeye daha da muhtaç hâl geldik. Çünkü 2000 yılı öncesi yüzde 20'lerde olan yurt içi tasarruflar düzeyi, özellikle on yıldır oldukça geriledi ve yüzde 12,4 seviyelerine geriledi.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – O yüzde 20'ler mevduat faiz oranlarının yüksekliğinden kaynaklanıyor.

LALE KARABIYIK (Bursa) - Açıklayacağım, evet efendim, açıklayacağım ama o aradaki ifadeyi net olarak anlatmıyor, bu da Türkiye'nin kırılganlığını daha fazla artırıyor.

Evet, aslında daha çok not ettiğim nokta var ama özellikle bu noktalarda şapkamızı önümüze koymak ve buna göre gerçek verilerle, Türkiye'ye yansıyan gerçek verilerle bütçe çalışmasının yapılması gerektiği görüşündeyim.

Teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Paylan, buyurun lütfen.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Divan, Sayın Başkan; hayırlı olsun.

Sayın üyeler, Sayın Bakan, yeni dönem hepimize, ülkemize hayırlı olsun diyorum, başarılar diliyorum sizlere. Komisyonumuza da başarılar diliyorum, umarım iyi bir çalışma dönemi geçiririz.

Ben biraz Sayın Bakana ve bürokrasiye hitap edeceğim tabii ki çünkü iktidar bloğundan pek bir eleştiri gelmediğini görüyoruz, genelde hep bu taraf konuşuyor. Hâlbuki demokrasilerde iktidar blokları da hükûmeti eleştirirler çünkü

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 37

Parlamentonun denetimi bir bütündür, iktidarın da eleştirilerini duymak isteriz. Bakalım duyabilecek miyiz? Çünkü denetim yalnızca muhalefete ait değil, iktidara da aittir.

Şimdi, şöyle başlamak istiyorum, Hükümet programından bir referans vererek başlamak istiyorum: Hükümetin programında benim en çok önem verdiğim cümle, insan onurunu esas alacağı cümlesiydi. İnsan onurunu birinci noktaya koymamız gerekiyor çünkü, bakın, para pul, ekonomi, işte, bankadaki para, evimiz, fabrikalar, sokaklar, dükkânlar, her şey boştur. Önemli olan insan onurudur ve huzurlu bir ülkede yaşamaktır. Bugün Suriye'nin hâlini görüyoruz, ben Suriye'yi çok iyi bilen bir insanım, defalarca gittim Suriye'ye. Halep dünyanın en güzel şehirlerinden birisiydi, bugün yangın yeri. Esad da yollar yapıyordu, barajlar yapıyordu, işte "Havalimanı yapıyorum." diyordu, insanlarına "Daha ne istiyorsunuz?" diyebiliyordu ama demokrasiyi tesis etmemiştir, kurumsallaştırmamıştır. Orada da bir devlet sistemi vardı; otoriter, baskıcı, Kürtleri yok sayan, işte, belli muhalefet gruplarını yok sayan, baskıcı bir hükümet vardı, yıllarca bir istibdat rejimi uygulandı. Şu anda Suriye'nin hâlini görüyoruz. Esas olan demokrasiyi tesis etmektir ve bu dönemde de umalım ki... Şu anda çok karamsar günlerden geçiyoruz ama demokrasiyi tesis etmemiz esas olmalı.

Şimdi, "Bunun Plan ve Bütçeyle ne alakası var?" diyenler olabilir. Bu, Plan ve Bütçenin temel konusudur çünkü ülkede bir savaş ekonomisi mi olacak, yoksa bir barış ekonomisi mi olacak, Plan ve Bütçe belirler. Biz barış ekonomisi olmasını istiyoruz, barış bütçesi olmasını istiyoruz. Bugün ülkemizde kaynaklar... Son dönemde bütçede görüyoruz rakamları da, biz onları aynı zamanda kafamızda da hissediyoruz çünkü her gittiğimiz eylemde kafamıza gaz bombaları atılıyor, kurşunlar kafalarımızın üzerinden geçiyor, her türlü demokratik tepkiye çok büyük bir şiddetle devlet maalesef karşılık veriyor ve yangın maalesef şu anda Suriye'yi yakmış durumda, Allah korusun ülkemizin de şu anda eşliğinde, bu yangından hem ülkemizi hem bölgemizi korumamız lazım. Ama Hükümetin son dönemdeki rakamlara da yansıyan şekilde savaşa para harcadığını görüyoruz. Bu, rakamlarda var Sayın Bakan. O konuda sizden ricam, son dönemde güvenlikçi harcamalara olan artışla ilgili biraz bilgi vermenizi rica ediyorum ve şu yeni dönemde, şu üç aylık dönemde de ne kadarlık bir artış öngördüğünüzü, bu güvenlikçi politikalara, bildirmenizi rica ediyorum.

Şimdi, bir de Sayın Başbakan bir cümle daha etti bütçede, "Güvenlikçi politikalar ile özgürlükçü politikaların dengesini kuracağız." dedi. Sayın Bakan, galiba, güvenlikçi politikalar ve özgürlükçü politikalar dengesinden bahsetmişti Sayın Başbakan Hükümet programında. Galiba güvenlikçi politikalar konusunda kantarın topuzu fazlasıyla kaçtı. Özgürlükçü politikaları tamamen rafa kaldırdık ve buzdolabına değil, derin dondurucuya kaldırdık galiba, buzdolabının alt tarafı değil, o derin dondurucu tarafı vardır ya, özgürlükçü politikaları o çok daha derine kaldırdık galiba. Hükümetin bir an önce bu özgürlük noktasını hatırlaması gerekiyor ve özgürlükçü politikalar özgürlükçü bir bütçeyle olur çünkü savaş parasız olmaz.

Bakın, ben dün Dersim'de ve Diyarbakır'daydım. Ya, yol boyu gördüğümüz tek şey, eminim milyonlarca liraya alınan o Kirpi araçları, Akrepler, TOMA'lar, savaş aygıtları, tanklar, toplar. Sanki bir savaş yeri ülkemiz ve bunların çok büyük paralara alındığına hiçbir şüphem yok. Hani insanlık boyutunu esas almamız gerekiyor ayrı ama. Yani, hani "yatırım" deniyor mesela o illere, "yatırım" denen şeyler de güvenlik yatırımları. Yok karakolları kalekola çevirme, güvenlik duvarlarını artırma, güvenlikçi politikalar, bütün kamu kurumlarının etrafına duvarlar örme gibi yatırımlar yapılıyor yalnızca. Hâlbuki bizim bu paraları sosyal politikalara, insana, demokrasiye harcamamız gerekiyor ve bunu hatırlamamız gerekiyor. Bakın, üç yıla yakın bir barış süreci devam etti. Herkesin umutlarının büyüdüğü bir dönemdi. Ekonomimizin bölgede de ciddi anlamda can bulduğu bir dönemdi.

Bakın, Sur'da doğru düzgün işletme yoktu üç yıl önceye kadar, üç yılda inanılmaz bir şekilde canlandı. Hani bir yangın geçer ya, yangından sonra orman tekrar canlanmaya başlar... Filizler vermişti, o filizler boy almaya başlamıştı, şimdi o fidanlar tekrar yangınlar altında, maalesef, yanıyor. İnsanlık onuru da devre dışında, şu anda ekonomi de devre dışında.

Ekonomiyi beşinci plana atıyorum. Bakın, dediğim gibi, para pul boştur, esas olan demokrasiyi tesis etmektir. Bu anlamda Hükümetten de hepimizden de yani bütün Parlamentodan da iktidardan, muhalefetten beklentim bir an önce o derin dondurucuya kaldırılan barış sürecini ve demokratik özgürlükçü bütçe, özgürlükçü politikalar noktasını hatırlamamızın çağrısını yapıyorum. Sayın Bakan, bu çok önemli. Çok tekrara düşmeyeceğim. O anlamda bu bütçede de ne kadar özgürlüğe ne kadar güvenliğe para harcayacaksınız, ne kadar barışı tesis etmek için ne kadar özgürlüğü ve özgürlükçü politikaları?

Bakın, mesela, bahsettiğimiz şeyler basit, bunlar tabii ki yasalarla çözülmesi gereken şeyler, öngörüleriniz anlamında söylüyorum.

Talepler var, demokratik talepler. Ana dili temelli çok dilli eğitim mesela, Millî Eğitim Bakanından talep edeceğiz, bununla ilgili bir yasa çıkmasını. Ne var bunda ya? İnsanlar dünyanın pek çok ülkesinde, yüze yakın ülkesinde ana dili temelli çok dilli eğitim yapıyorlar. Ya, taleplerimiz bu yönde pek çok demokratik talep. Bunlara para harcamayalım. Bir an önce bu TOMA'lara, Akreplere, o korkunç şeylere para harcamayalım. Sınırlarımızı elbette koruyalım ama sınır ötesine niye bu kadar para harcıyoruz? Mesela, Musul'a niçin askerlerimiz gitti? Orada bir yangın var. Niçin askerlerimiz gitti? Ha -eğitim için ise- daha az bir sayıydı, şimdi binin üzerinde komandonun gittiğini biliyoruz ve tanklarla, toplarla.

İşte, Rusya'yla şu anda ciddi bir sıkıntımız var, bütün bölge ülkeleriyle ciddi bir sıkıntımız var ve Birinci Dünya Savaşı'nın yüzüncü yılında yeniden bir kaos içindeyiz ve Allah korusun ülkemizi de bu yangından korumamız gerekiyor. Bu anlamda güvenlikçi politikalar ve özgürlükçü politikalar hem içeride hem dışarıda... Elbette ki sınırlarımızın güvenliği sağlanmalı ama sınır ötesine harekâtlar, sınır ötesine silah sevkiyatları anlamında da bu anlamda da ciddi bir şekilde

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 38

düşünmemiz gerekiyor ve sınır ötesine sevk edilen silahlar ve yatırımlar, bu tanklar, toplar anlamında dikkatimi çeken bir şey var, o konuda da sizden bilgi rica edeceğim. Bu örtülü ödenek, çok ciddi bir artış var -şimdi bir Başbakanlık örtülü ödeneği vardı- o rakamda çok büyük bir artış var ama artı bir de hesabını soramayacağımız -maalesef, Anayasa'ya göre sorumsuz- Cumhurbaşkanlığı örtülü ödeneği çıktı ve orada da çok yüksek rakamlara tekabül ediyor 2015 bütçesinde harcanan rakamlar. Bu rakamları sizden rica ediyorum ve bu üç aya dair öngördüğünüz bir trend var mı? Çünkü, tekrar bu silahlara harcandığını bildiğimiz için bunların ve özel timlerin, hani sayın vekilin bahsettiği Rangerlerin içindeki özel silahlara. 1990'lı yıllarda, bilirsiniz, bu rakamlar gene örtülü ödenekten harcanırdı, o Susurluk'ta gördüğümüz silahlara harcanırdı. Bu örtülü ödenek noktasında da bir bilgi özellikle sizden rica ediyorum.

Sayın Bakan, sayın üyeler; bizim ilkelerimiz konusunda birkaç hatırlatma yapmak istiyorum.

Şimdi, birinci ilkemiz, mesela, cinsiyet eşitlikçi olmasını istiyoruz bütçenin. Yalnız, şurada gördüğümüz manzara çok kötü. İktidar partisi bloğuna bakıyoruz, bir üyemizi bizim muhalefetimizle Divana seçebildik ama başka kadın yok iktidar bloğunda. Bürokrasi bloğuna bakıyoruz, arkada bir kadın arkadaşımızı görüyorum yalnızca. Sayın Bakan, siz de arkanıza bir bakar mısınız, yalnızca bir kadın arkadaş var bürokraside.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Daha çok arkadaşımız var, bugün gelmemişler.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Vallahi bilmem, yalnızca bir kadın arkadaşla geldiniz buraya bürokraside.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Y anda da arkadaşlarımız var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama niye arkanızda değiller, yanınızda değiller?

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – 2011'de bu eleştiriyi Sayın Mehmet Şimşek'e yapmıştım, o da aynı sizin gibi söylemişti.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hanımefendinin görevi nedir Sayın Bakan?

BAŞKAN – Komisyonumuzun en büyük destekçisidir efendim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değerli arkadaşlarım, merak etmeyin, Maliyeyi incellerseniz, bakın, karar mekanizmalarında yetki sahibi olan bayan arkadaşlarımızdır.

GARO PAYLAN (İstanbul) – “Kadın” diyelim.

Sayın Bakan, bakın ama biz sizin kurmaylarınız anlamında, etrafınızda bu görüntüyü net olarak görmemiz lazım. Türkiye bu fotoğrafı hak etmiyor. Yani, Bakanlar Kurulunda 1'den 2'ye çıktınız, gelişme değil o da. Yirmi sekizde 2 sanıyorum.

BAŞKAN – Yüzde 100'lük artış var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yüzde 100 artış. Ama burada...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Garo, kaç tane genel müdür var onu soralım. Hanımefendi bir de görüntü olarak mı konuldu, onu da soralım.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, sizden ricamız genel bütçeyi görüşürken bu sıralarda yarı yarıya görmeyi hedeflemenizi istiyoruz. Gerçekten bu fotoğraf bizler için önemli, bizim ilkelerimiz konusunda. Eminim siz de bu konuda hassassınızdır. Erkek arkadaşlar belki azalacaklar ama kadın arkadaşların çoğalmasını mutlaka istiyoruz.

Sayın Bakan, diğer bir duyarlılığımız ekoloji. Şimdi, çevre noktasında, ekoloji noktasında gerçekten hassasiyetin bence düştüğü bir AKP iktidarı dönemi yaşadık, on üç yıl yaşadık ve benim yaşadığım şehir İstanbul, şu anda betona teslim olmuş durumda. Üçüncü köprü'nün de, o yolların da son ormanlarımız, kuzey ormanlarını tarumar etmesiyle şu anda betona gittikçe daha fazla teslim oluyor noktadayız ve İstanbul 15 milyondan 20 milyona doğru koşuyor. Bu anlamda, bütçenin mutlaka ekoloji noktasında hassas olması lazım ve çok büyük bir kaybımız var. Karadeniz'de, biliyorsunuz, o yukarıdaki yol şu anda Yargıtay kararıyla durduruldu. Ormanlarımızı, derelerimizi, yaşamımızı koruyalım. Bu hepimiz için önemli. Hepimiz gittikçe yaşanmaz şehirlerde yaşıyoruz. Bu anlamda, bu bütçenin bu noktada hassas olması gerektiğini düşünüyorum.

Diğer mesele, bütçe emekten yana olsun istiyoruz. Bakın, bu vurguları hiç duymadım şu sunuşunuzda. Biz çevreci, ekolojist, kadın eşitliğinden yana, emekten yana bütçe yapacağız diye bir vurgu yapmadınız. Lütfen bu vurguları yapın, bu vurgular önemli. Yani, bu vurguları yapmaya sizi çağırıyorum. Şu anlamda, sizi çünkü şöyle gördüm...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yapıyoruz da bu seferde diyorsunuz ki “Çok güzel şeyler anlatıyorsunuz, çok reklam yapıyorsunuz.”

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yok, siz Sayın Bakan, bunları lütfen yapın.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam, söyleyeceğim o zaman.

NURETTİN DEMİR (Muğla) – Yapın, yapın, söylemeyin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam. Siz de teşekkür edersiniz, AK PARTİ hükûmetlerinin memura, işçiye, emekliye bu kadar güzel şeyler yaptığını duymaktan siz de memnun olursunuz inşallah.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama, o yönde eleştirilerim var size yani genel olarak tabii ki Hükûmetinizin politikalarına.

BAŞKAN – Arkadaşlar, tam tutanak olduğu için mikrofon açılmadan konuştuklarınızı stenograf arkadaşlar takip etmekte zorlanıyorlar. Bu konuda dikkatinizi rica edeceğim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 39

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, siz savaş karşıtı birisine benziyorsunuz, yüzünüzden öyle hissediyorum, gerçekten öyle. Ama, umarım ki bu konuda sizi bir dahaki toplantıda daha sert eleştirmem, Hükûmetin bir an önce o derin dondurucudan çıkarmasını bekliyoruz. Bugün Sur’da dokuzuncu gününde sokağa çıkma yasağı. Ya, bir hayal edin. Siz nerede oturuyorsunuz bilmiyorum, Ankara’da ise, mahallenizde dokuz gün sokağa çıkma yasağı olduğunu düşünün ve devlet bütün gücüyle oraya baskı yapıyor, insanlar ekmek, su, en temel insanlık haklarından yoksun olarak yaşıyorlar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O mahallede olan insanları özgürleştirmeye ve insan haklarına uygun bir şekilde yaşayacak bir ortam üretmeye çalışıyoruz. Sorun, bunu engellemeye çalışan, o insanların özgürlüklerine kasteden illegal yapıları oradan çıkarmak.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bakın, bu söylemi 90’larda...

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Özel harekâtlarla çıkaramazsınız, hiç uğraşmayın.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bakın...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kendiliklerinden çıksınlar oradan.

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Konuşarak, anlaşarak çıkaracağız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O illegal yapılar çıksınlar o zaman, siz söyleyin.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bakın, bu 90’lı yıllarda...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, onların üzerinde etkiniz varsa siz söyleyin, çıksınlar oradan. Yoksa devlet olarak biz sonuna kadar çıkaracağız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bakın, ben size şunu söyleyeyim: Sizinle beraber...

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Vallahi, bugün çıkartırsınız, yarın gene kazarlar, ben size söyleyeyim. Aynen öyle olacak.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Siz de kazmayı destekliyorsunuz, belli.

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Destekleyelim... Ben size gerçeği söylüyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Peki, kazmalar bir olmuş.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bakın, Sayın Bakan, bakın, bir şey söyleyeceğim...

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Bir gerçeği söylüyorum ben size. Bu iş karşılıklı konuşularak anlaşılacak bir şey, çözülecek.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Size bir şey anlatayım Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biz de onu söylüyoruz. Keşke yapabilsen.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, bakın, Sur’da bu yaşanıyor.

Şimdi, size bir soru sormak istiyorum. Bosna’da Sırplar ablukaya almışlardı “sniper”larla ve bütün devlet gücüyle Bosna...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çok talihsiz bir karşılaştırma.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, hayır, çok doğru bir karşılaştırma.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Böyle bir karşılaştırma yapmayın.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, hayır... Ben bitireyim, müsaade edin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın, bu ülkenin vatandaşları...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Müsaade edin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir dakika...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Müsaade edin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama cümle yanlış yere gidiyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, o zaman bitireyim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Böyle bir karşılaştırmayı yapmanıza müsaade edemem.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bitireyim. Hayır, hatip benim, müsaade edin.

Şimdi, bakın, şöyle: Ve orada Bosna halkı direndiler, hendekler kazdılar, barikatlar kazdılar, sırf kendi özgürlükleri için. Orada baskıcı bir rejim vardı, şimdi nispeten daha demokratik bir rejim var ve bu konuşularak oldu. Yani orada Miloseviç de “Onlar teröristtir. Onlar şöyledir, böyledir.” diye açıklama yapıyordu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın, çok yanlış karşılaştırmalar yapıyorsunuz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, bakın, özgürlükçü politikalarla bunlar çözülür.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, bakın, bir ülkenin...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bunlar özgürlükçü politikalarla çözülür.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çok yanlış karşılaştırmalar yapıyorsunuz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, bunlar özgürlükçü politikalarla çözülür.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Özgürlüğü biz sizden daha iyi biliriz, demokrasiyi biz sizden daha iyi bilirsiniz...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Allah’ınızı seversiniz, yapmayın o zaman.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – ...insan haklarını biz sizden daha iyi biliriz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 40

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, neyse, ben bitireyim cümlem.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O bölgedeki insanların can ve mal emniyetini, o bölgeye yerleşmiş şer odaklarından kurtarmak ve o bölgeye özgürlüğü getirmek istiyoruz. Bu kadar basit.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bakın, hepimizin demokrasiye ihtiyacı var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ve şu anda demokrasi rafa kaldırıldı, buzdolabında, derin dondurucuya kaldırıldı diyorum. Konuşulan süreç...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Niye? Niye oluyor? Niye?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Çünkü masa devrildi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kim devirdi?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Cumhurbaşkanı dedi ki: “Süreç yoktur, Kürt sorunu yoktur, çözüm yoktur. O masayı da yanlış bulurum. Derin dondurucuya kaldırıyorum.” Buzdolabıydı, derin dondurucu diyorum ben.

Masa devrilirse... Bakın, bir valiye dahi bir telefon açtığımızda çıkmayabiliyor. “Konuşma mekanizmaları, iletişim mekanizmaları, diyalog mekanizmaları kesilirse... Bizim konuşarak çözemeyeceğimiz hiçbir sorunumuz yok.” diyoruz, bakın, konuşarak çözemeyeceğimiz hiçbir sorunumuz yok ama bu diyalogla olur.

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Önce terörden vazgeçmek lazım Sayın Vekil.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, buyurun, siz toparlayın. Buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Müsaade eder misiniz.

BAŞKAN – Arkadaşlar, müdahale etmeyelim, söz isteyen arkadaşlarımıza söz vereceğim ben.

Buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – O anlamda, konuşmamızın başında da olduğu gibi, bu güvenlikçi politikalardan vazgeçip özgürlükçü politikalara hemen dümen kırmamız gerekiyor. O olduğu anda... Bakın, hendek yoktu üç yıl boyunca, barikat yoktu, TOMA'lar yoktu, hayat canlanmıştı, ondan bahsettim. Hayatı tekrar canlandıralım, bir daha geriye dönüşü olmayacak şekilde canlandıralım. Çünkü bakın, 90'lı yılların hatiplerine bakın, Çiller'in hitabetine bakın, Sayın Çillerin. Yani o hitabetlere dönmüş durumdayız. Hamaset diliyle bir şeyi çözemeyiz. Yani siz bana yüz tane laf söylersiniz, ben size yüz tane laf söylerim, çözemeyiz. Hamaset diliyle hiçbir şeyi çözemeyiz. Diyalogla, istişareyle ve çözüm masasıyla bu işi çözebiliriz, bu kadar, bunu söylüyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O mahallelerde o silahların ne işi var?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bakın, oradaki...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O mahallelerde o silahların ne işi var? Siz ona cevap verin.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bakın, ben size şunu söylüyorum: Silah olmasın, barikat olmasın, hiçbir şey ama bakın...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, yani o silahların ne işi var orada?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bakın, o zaman gelin, beraber soralım, ne işi var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Soruyorum, ben size soruyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Tamam, bana niye soruyorsunuz? Oradaki gençlere sorun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çünkü siz oradaki eli silah tutanlar adına konuşuyorsunuz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, asla. Yapmayın lütfen. Bu ithamı kabul etmiyorum.

Ben çözüm için konuşuyorum. O anlamda, çözümü esas alan politikalar devreye girdiği anda barikat da olmaz silah da olmaz. Üç yıl boyunca silah yoktu.

ERKAN KANDEMİR (İstanbul) - “Ama” lı konuşmaların kime ne faydası var ya? Yani özgürlükçü politikalar...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Evet ama...

BAŞKAN – Arkadaşlar, bakın, mümkünse... Size de söz vereceğim. Sayın hatip de şimdi tamamlıyorum zaten konuşmasını.

Buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Süre sınırı var mı Başkanım? “Tamamlıyor.” dediniz de.

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Nevşehir) – Olsa iyi olur Başkanım.

BAŞKAN – Yani teamüller noktasında bir sınır var, bu yönde bir karar almadık.

Buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yok, MHP'li arkadaş bir saat konuştu, ben daha dokuzuncu dakikamdayım. Yani ben uzun konuşmayacağım, birkaç dakika içerisinde toparlayacağım.

BAŞKAN – Buyurun, buyurun.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakan, siz benim ne söylediğimi anladınız ama yine benzer şekilde... Şimdi, ben sözümü geri almak da istemiyorum. Barıştan yana bir insansınız.

Lütfen, hamaset diline ben de dikkat edeyim, siz de dikkat edin. Lütfen, karşılıklı olarak...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015 Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 41

Bakın, dokuzuncu gün sokağa çıkma yasağı olan bir yerden bahsediyoruz ve bir an önce çözüme odaklı politikaların devreye girmesi gerekiyor. Bunun için siz çok önemlisiniz. Para olmadan savaş olmaz. Bakın söyleyeyim, parasız silah alınmaz, parasız TOMA, Akrep, şu bu alınmaz. Özgürlükçü politikalara dümen kırın. Savaşı esas alan politikalara imza atmayın, size çağırım budur. Ne dışarıda ne içeride. Dışarıya silah mı gönderiliyor? İmza atmayın. Örtülü ödenekten olan harcamaları biliyoruz, büyük çoğunluğu silah, hiç kuşumuz yok. Biliyoruz dediğim, elbet elimizde delil yok. Bazı delilleri Can Dündar ve Erdem Gül çıkardı, onlar da şimdi hapisteler. Örtülü ödenekten gittiğini biliyoruz, MİT'in bütçesinde çünkü böyle bir rakam yok. O anlamda, bir an önce içeride ve dışarıda barışa yatırım yapalım, ezcümle söyleyeceğim bu.

Diğer noktada, bir eleştirim de şu, barışın dışında genel ekonomi politikalarına dair: Şu vergi politikaları. Bakın, harcadığımız her rakamı fakirlerin genelde vergileriyle finanse ediyoruz. Maalesef vergi adaleti yok. Hep söylenir: "Vergi adaletini sağlayacağız. Zenginden daha çok alacağız, fakirden daha az alacağız." Hiç olmadı bu iş. Ben, sonuç olarak, etrafımdaki insanlardan da görüyorum ve her kesimden insanlarla tanıştığım, sektörleri iyi bilirim. Yani ranttan vergi almıyorsunuz, bugüne kadar almadınız. Bakın, son yıllarda, eminim, herhâlde 1 trilyon dolara yakın rant yaratılmıştır son on yılda. Yani şu anlamda söylüyorum, yeni yaratılan imar alanları, her gün bakıyoruz bir yerde imar açılıyor, 1 milyar dolarlık proje, 5 milyar dolarlık proje. Bunlar ne oluyor? Hazine arazisi olan yerler TOKİ eliyle ranta çevriliyor ve birilerine... Tabii ki pek çok kesimler ondan yararlanıyor ama esas olarak rant ekonomisi bundan faydalaniyor ve vergilenmeyen bir rant ekonomisi var. Bu kamu arazilerinde bir tasarı vardı. Mesela, imar açıldığı anda yaratılan rantlar vergilendirilecekti. İvedi olarak üretimden... Tabii ki üreticiyi korumamız gerekiyor çünkü üretim, imalat sanayisinin gayri safi yurt içi hasıladaki payı gittikçe düşüyor. Rant ekonomisinin vergilendirilmesi gerekiyor ve -yani bu bir klişe ama bu klişeyi hiç hayata geçiremedik- zenginden daha yüksek oranda, daha fazla ve yoksuldan daha az vergi almamız gerekiyor. Bugün 5 bin liralık arabasıyla benzin istasyonuna giden kişi de aynı vergiyi veriyor, yüzlerce trilyonu olan da aynı vergiyi veriyor. Veya haberleşme vergilerinde, diğer vergilerde. O açıdan bu gelir vergisi meselesini ve rant vergilerini ivedilikle gündeme getirmenizi bekliyoruz. Bu konuda da görüşlerinizi bekliyorum.

Peki, benim şimdilik konuşmam bu kadar.

Dediğim gibi, ben tekrar aynı cümleyi tekrarlayıp bitireyim: Savaş karşıtı bir insana benziyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hepimiz öyle olmalıyız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Umalım ki bu yönde, barıştan yana, savaş karşıtı imzalar atın lütfen.

Teşekkürler.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Paylan.

Sayın Tamaylıgil...

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Sayın Başkan, çok teşekkür ederim.

Sayın Bakan ve değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; bütçe görüşmelerinin ilk alıştırmaya turunu yaptığımız bu toplantıdan sonra esas ağırlıklı 2016 bütçesiyle ilgili geniş bir çalışmanın önümüzdeki günlerde bütçe ilkelerine, ülke menfaatine, halkın bizden beklediği yasama ve yürütme ilkelerine uygun olarak gerçekleşmesini ve buradaki gerçekleyle ifade edilen bütçe kanununa bakış açısının yetersizliğinin de farkına vararak gerçek 2016 kesin bütçesi oluşturulurken o farkındalık içerisinde bütçe yapılmasını temenni ediyorum.

Öncelikle, siz Sayın Bakanım, hayırlı olsun. Uzun yıllar hem bürokratik kademe olarak önemli görevler yerine getirdiniz. Plan Bütçe Komisyonunda umut ediyorum ki yapılacak olan tüm çalışmalarda öncelikle siyasi değerlendirmeler değil, halkımızın bizden beklemiş olduğu ve bugün Türkiye ve dünya gerçeğindeki yapılması gerekenleri temel alarak bir çalışma sergileyebileceğinizi ve bürokrat arkadaşlarımızla beraber ve yaşamayı yerine getiren tüm üyelerle beraber bu anlayış içinde olabileceğimizi tahmin ediyorum.

Tabii, çoğunlukçu bakış açısının ilk yansımasını -bunu eleştireceğimi söylediğim için tekrar eleştiriyorum- Divan oluşumu içinde yaşadık. Çoğunlukçu bir bakış açısı ve demokratik bir temsilin Divan oluşumunda kendini demokratik olarak görememesi bizim ilk gerçekleştirdiğimiz toplantının aslında bu dönem için bize yaşattığı ilk olumsuz örnek olarak kendini gösterdi. Umud ediyorum, yaşanmışlar ve ondan sonraki temennilerimizle oluşacak olan süreç doğru ve -yine altını çizerek söylüyorum- yasama ve demokrasi ilkelerindeki o çoğulcu bakış açısını sağlayacak temelde gerçekleşir.

Ben öncelikle genel gerekçeden bakarak bütçe kanunuyla ilgili olarak ortaya konan teknik bakış açısını öteleyen değerlendirmeyi yine bütçelerin bazı ilkeleri ve fonksiyonlarıyla değerlendirmemiz gerektiğini vurgulamak isterim. Bütçelerin hem klasik olarak baktığınızda fonksiyonları vardır hem de çağdaş makroekonomik dengelerle bakıldığında çeşitli fonksiyonları vardır. Bunları görmezden gelerek sadece halk vergisini ödesin, biz de o toplanan vergilerle beraber siyaseten ortaya koyduğumuz tercihleri önceleyelim, ona göre de bu ülkedeki, hani hep denir ya yetim hakkı, onun hakkını koruyacak olan tercihleri, temel ilkeleri göz ardı ederek oluşturalım der isek eğer bunun çok doğru bir yaklaşım olmadığını beyan etmek isterim. Tabii, bütçelerin hem iktisadi ve mali fonksiyonları var hem hukuki fonksiyonları var, siyasi fonksiyonu da var ama onunla beraber denetim fonksiyonu da var. Yani, bunları öteleyerek, bunları dikkate almadan yapılabilecek olan bir yaklaşımın çok da doğru olacağına inanmıyorum.

Diğer taraftan, çağdaş makroekonomik gerçekler açısından baktığınızda, bütçelerin bir de konjonktürel fonksiyonu var, ki o fonksiyon bugün içinde yaşadığımız ve dünya ve Türkiye gerçekleri açısından çok önemle altını çizmemizi gerektiren bir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 42

bakış açısını da beraberinde getiriyor. Diğer taraftan, kimisi telafi edici olarak bakar, kalkınma fonksiyonunu öne alarak bütçeye bakar, kaynakların tahsis ve oluşumuyla ilgili olarak değerlendirme yapar, gelir dağılımı -ki biraz önce pek çok arkadaşımızın da dile getirdiği, örnekleriyle sunduğu- açısından etkisi vardır ve bütçelerin en önemli konularından, fonksiyonlarından biri de açıkçası istikrarın sağlanmasıdır. Bütün bunları göz ardı edip dar kalıplar içerisinde bir bütçeleme bakış açısı oluşturursak da zannedirim, hizmet edeceği ve oluşturacağı gelecek, toplumsal paylaşım açısından son derece yetersiz ve kısıtlı kalır, hiçbirimiz bunun da gerçekleşmesini istemeyiz.

Şimdi, tabii, 2015 bütçesinden sonra bir geçici bütçe oluşturuyoruz. Bu geçici bütçeyi oluştururken 5018'deki birtakım tanımları dikkate alıyoruz ama bugün geldiğimizde Sayın Başbakanın da bir basın toplantısını seyrederek bu ikinci toplantıya geldik, orada da Sayın Başbakan bir eylem planı açıkladı. Eylem planının içerisinde bir aylık, üç aylık, altı aylık, bir yıllık hedefler var. Biz şimdi burada geçici bütçe yapıyoruz, Başbakan da orada bir eylem planı açıklıyor. Bu eylem planı ile bu geçici bütçe arasındaki yansıma, gerçekleşme, içerisinde var olanlar veya neye dayanak teşkil ederek bunlar hedefleniyor, ortaya konuyor, burada bir tutarsızlık kendini gösteriyor diye düşünüyorum açıkçası.

Diğer taraftan, şimdi, son olarak dış ilişkiler açısından işte bir Rusya gelişimi, oradaki ekonomik boyutlar... Ekonomiden sorumlu Başbakan Yardımcımız kendine göre bir rakam verdi. Tabii, belli uluslararası kuruluşların değerlendirmelerinden, uluslararası bankaların değerlendirmelerinden birtakım rakamlar çıkıyor ama derler ya bir tane derdimiz olsa al baş üstüne koy. Yani, biz stratejik derinlik diye yola çıktık, derinlik oldu kara delik, etrafımızdaki bütün komşu ve ticari ilişki kurduğumuz ülkelerle karşımıza çıkan tabloda sürekli olarak Türkiye'ye birtakım faturalar çıkıyor. Bir taraftan Irak'la yıllar itibarıyla gelişen bir politika, şimdi karşımızda ekonomik faturası; Suriye, ona göre bir fatura; Mısır, ona göre bir fatura; işte Libya'dan gelen bir fatura; Avrupa ülkeleri... Şimdi, hani bir tek Rusya'yla olsa iş, tamamıyla baktığınızda toplamda karşımıza çıkan envanter oldukça yüklü. Burada çeşitli aktörler var, bunun içinde tabii, devletin, yürütmenin sorumluluğu ve yapması gerekenler var. Küreselleşen ekonomik yapı içerisinde farklı aktörler var, burada sorumluluk almış, fatura ödeyecek veya var olacak; bürokratik kademe var, siyasi aktörler var. Böyle bir süreçte "Ben yaptım, tek başıma böyle bakıyorum, böyle çözüyorum." yerine...

Şimdi, bakın, geçici bütçe, arkasından normal 2016 bütçesine gideceğiz. Ekonomik Sosyal Konsey diye bir konsey var bu ülkede, hem de 2010 yılında referandumu yapılarak Anayasa'da isimlendirilmiş, yazılmış bir Ekonomik Sosyal Konsey var. Ben mi duymadım arkadaşlar bilmiyorum, şu son bir yıl içinde toplandı mı bu Sosyal Konsey?

MUSA ÇAM (İzmir) – 2009'dan beri toplanmıyor.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Şimdi, diyoruz ki bütçenin içinde emekçinin sesi olsun, işte, yatırımcının sesi olsun, kadınların sesi olsun, gençlerin sesi olsun, güzel. Peki, bu ekonomik aktörlerin niye bir araya gelip bir arada değerlendireceği... Artık geçmişteki yaşananlardan tarih tekrerr etmediği zaman gerçek anlamda başarıyı elde etmiş oluruz. Tarihi tekrerr ettirmek yerine ders alarak tekrerr ettirmemek lazım. Ekonomik Sosyal Konseyin bir toplantısı, ki kanununu bile çıkaramadık Sevgili Başkan, hatırlarsanız, geçen dönem kanununu bile çıkaramadık.

BAŞKAN – Öncelikli işlerimizden.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kadük oldu, kadük.

BAŞKAN – Yenileniyor, yenileniyor.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Ya, bu ülkede bir özel durum varsa, çözümler üretilecekse alacağınız işte enerjiyle ilgili veyahut yaşanan sosyal, siyasal her türlü olayla ilgili böyle bir toplantıya ve ona göre de bütçelemeye ihtiyaç var.

Diğer taraftan, orta vadeli program dediğinizde, orta vadeli program üç yıllık bir taahhüname. Şimdi, üç yıllık taahhünameyi eylülde, ekimde verdik. Şimdi, Değerli Bakan da söyledi, orta vadeli program ve mali planı değiştireceğiz, revize edeceğiz, tekrar bütçeyle ilgili süreç yaşanacak. İki ay, üç ay önce bir program hazırladık, o programın içerisinde üç yıllık taahhünameyi verdik yani bunun şurasında kaç ay geçti ki taahhüdümüzde değişiklik yapıyoruz ve niye yapıyoruz? Yani, bu ihtiyaç nereden kendini hissettirdi ve bunu yapma ihtiyacı duyuyoruz? Zaten o orta vadeli programlar da bir yılan hikâyesidir. Yazılmış olan, işte son üç dört yıla bakın, mayıs, haziranda orta vadeli program ile mali planın gelmesi lazım, sonra bütçe yapılacak deriz. Bir bakınız, tam yumurta kapağı gelmiş, ekim ayında nasıl yetiştirilemiyorsa bunlar gelir ve arkasından bütçe çalışmaları süreci işletilir. Yani, biraz gerçekleri gerçek, reel çözümlerle ortaya koyacak bakış açısıyla değerlendirmemiz gerektiğine açıkçası inanıyorum.

Şimdi, tabii, bu yine satın alma gücü paritesine göre gayrisafi hasıla noktasındaki değerlendirmelere de yani o orta vadeli programdan bahsedip de değinmemek veya oradaki bakış açısını burada da konuşmamak elden gelmiyor açıkçası. Şimdi, bakınız, orta vadeli program dâhilinde satın alma gücü paritesine göre gayrisafi yurt içi hasıla hesabını gördük. Tamam, hadi sizin dediğiniz gibi, sizi mutlu edecekse ona göre çıksın millî gelir hesabı. Yani, siz o rakamı görünce kendinizi hani biraz daha kandırıyor gibi hissediyorsanız -halkı ne kadar ama- siz o rakamla mutlu oluyorsanız gelin sizin rakamınızla konuşalım ve ona göre şöyle bir değerlendirme yapalım ve bu satın alma gücü paritesine göre uluslararası kaynaklarda var olan rakamlarla Türkiye'nin bir karşılaştırmasını yapalım.

Şimdi, döneceğimiz, bakacağımız yer IMF'nin Dünya Ekonomik Görünüm veri seti. O veri setine baktığınızda, ki 1980 yılı itibarıyla başlıyor, orada 2015'e kadar da karşılaştırmaları, ölçümleri yapmışlar ve gayrisafi yurt içi hasılamızın

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015 Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 43

dünyadaki -o satın alma gücü pariteleriyle karşılaştırıldığında- gayrisafi hasıla içindeki payını çıkarmışlar. Türkiye bu payda neredeymiş? Hani, "Biz büyüdük.", "Biz şöyle değiştik.", "Şöyle başarılar elde ettik." E, haydi bir karşılaştıralım, neymiş durum yani diğer ülkelerdeki neymiş? Yine aynı rakamlarla baktığımızda, 1990'lı yıllarda Türkiye 15'inci sıraya kadar yükselmiş, 80'lerde 20'ymiş, 15'inci sıraya kadar yükselmiş. Yani satın alma gücü paritesine göre genel gayrisafi yurt içi hasıla rakamlarında, bugün geldiğimiz nokta 18'inci sıra. Yani ister satın alma gücü paritesi ister farklı bir şeyle karşılaştıralım ortada bir gerçek: Bizim ligimizde veya farklı, uluslararası rekabette olan ülkeler, biz 1990'lardan sonraki süreçte onların gerisinde kalmışız, yani bizim nefesimiz yetmemiş. Bu gerçeği çok doğru görmek lazım. Ben sizin verdiğiniz rakamlarla karşılaştırarak söylüyorum. Diğer taraftan da yine satın alma gücü paritesinin, ona bağlı olarak gayrisafi yurt içi hasıla büyüklüklerinin ülkeler açısından karşılaştırmasına da baktığımızda, yine 15'inci sıralardan 18'inci sıralara düşmüş olan bir Türkiye gerçeğiyle karşı karşıyayız.

Şimdi, bu böyleyken, birtakım doğruları... Çünkü biraz önce bütçelemenin ilkelerini ortaya koyarken, fonksiyonlarını söyleyip ilkelerini dile getirdiğimizde... En önemli ilkelerinden birisi de samimiyet ilkesi. Bu samimiyet ilkesi de tahminlerle uygulama sonuçlarının birbirine yakın olmasını ifade ediyor. O yüzden, samimiyetten sonraki ikinci ilkesi de doğruluk ilkesi, yine bütçe ilkeleri arasında. O da tahminlerin ve kullanılacak tekniklerin doğruluğunu ve tutarlılığını gerektiriyor. Yapılacak çalışmaların, ortaya konulan tercihlerin aynı paralelde, bu paralelde gerçekleşmesini temenni etmek ve onu gerçekleştirmek şart oluyor.

Şimdi, tabii, bir bütçenin 2016 bütçesi olarak bu zaman diliminde çıkması, bizim ayrı bir kesin hesap komisyonu talep etmemiz ve onun gerçekleşmesiyle beraber, yine söylüyorum, bizim üzerimizde tabii ki bir hak var. Bu hakkı, ki "bütçe hakkı" dediğimizde... Aslında kul hakkının en fazla yansıdığı yer bütçe hakkı. Bize milyonlarca insan gelirine göre veya gelirinin üstünde, katkısına göre adaletli, adaletsiz vergi ödüyor, bu ülkeye vergi ödüyor ve diyor ki: "Al bu vergiyi, bu vergiyi hakka uygun olarak kullanımının kararını ver, sonra da kullanılıp kullanılmadığını denetle." diyor. Şimdi, denetleme aşamasına geldiğinde Sayıştay raporları muamma oldu, muamma oldu. Sayıştay raporlarını incelemek muamma oldu, saklanıp gizlemek, ötelemek... Arkasından, haydi bu sene bir Sayıştay denetim raporları çıktı, onları bir incelemek... Ki, bu, herhâlde önümüzdeki günlerde çok daha etkin olarak gündemimizde olmaya devam edecek. Sayıştay raporlarına bakıyorum, yani bunu ben söylemiyorum, raporun İnternet sayfasına girin, hepimiz de görürüz. Diyor ki: "Muhasabe kayıtları tutmuyor.", "Tahakkuklar yapılmıyor.", "Ödenekler ve ödenecekler takip edilmiyor.", "Kayıp işlem ve hatalar oluşuyor." ve "142 kamu idaresinden 104'ünde bütçe hedef ve gerçekleşmeleri arasında meydana gelen sapmaların nedenleri hakkında açıklama alamıyoruz." Yani şimdi, kesin hesap komisyonu kurulup o bütçenin kesin hesap açısından incelenmesinin çok önemli bir görevi var hepimize yani bunun iktidara da var, muhalefete de var. İktidar da yaptığı işin doğrusunu, yanlışını görecektir; halk açısından da baktığınızda, bize halkın hakkını helal etmesini sağlayacak, bize verdiği hukuki görevini de layıkıyla yerine getirecek olan bir tercihi dile getiriyoruz. Ha, bunu getirip günlük siyasette grup toplantılarında "Vay işte, efendim, muhalefet bunu kabul etti, etmedi." söylemine taşımanın da ben yeni başlayan ve böylesine bir Türkiye'de, yani bir taraftan güvenlik, terör, dış çevrede yaşanan sorunlar, uluslararası ilişkilerde her gün birilerinin çıkıp söylediği birtakım başlıklar ve böyle bir gündemde bu kadar dar kalıplı bakarak siyaset yapmanın da zaten başlangıçtan en büyük hata olarak kendini gösterdiğini görmemiz gerektiğini düşünüyorum.

Diğer taraftan baktığınızda, G20 toplantılarında Türkiye geldi, ev sahipliği yaptı. Ne güzel, dünya liderleri geldi. Kimi nerede kaldı, nerede kalmadı, ne yaptı, ne etti; onları geçtik. G20 toplantılarının ana hedefi büyüme, sağlıklı büyüme. Peki, biz ev sahibi ülke olarak, sonuçlara baktığınızda rakamsal değerlerle hedeflerin neresindeyiz? Yaptığımız veya yapacağımız ekonomik hedeflendirmelerle bu rakamlarla... Yani biz ev sahibiyiz, kırılganlıkta ilk 3, işte, borçlanmada, riskte ilk 5, yani böyle birtakım rakamlarla ve sıralamada da riskin getirdiği gerilemeyi yaşayan bir sonuçtayız.

Şimdi, Türkiye'yi ve önümüzdeki 2016'yı hep beraber çok doğru okuyarak, doğru kararlar vererek, "ben" demeden kararları uygulayacak yöne getirmeliyiz tedbirlerin alınması konusunda.

Şimdi, "Reformlar yapacağız." Sayın Bakan da "reformlar", "reformlar", diyor, hayretlere düşüyorum yani ben diyorum ki: Acaba Adalet ve Kalkınma Partisi bambaşka bir parti olarak mı bu seçimlerde seçildi, geldi, Hükümeti kurdu? "Hedefler" diyor ortaya konulan, haydi kamu maliyesi, haydi maliye, Maliye Bakanlığı, burada bütçe görüşüyoruz "Kamu maliyesinde reform yapacağız." On üç yıldır neredeydiniz Sevgili Bakanım? Siz de müsteşardınız yani, o reformlarda elinizi kim tuttu yapmamanız için?

MUSA ÇAM (İzmir) – Yerleri dardı!

BAŞKAN – Yok.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) - İşte, üretim açısından baktığınızda, "yeni, reformist yeni bir sanayi üretimi" diyoruz. Ya, bir gerçek, yıllardır bağıırıyoruz "Bu ülke orta gelir tuzağına düştü, bunun getirdiği ana göstergeler var. Orta gelir tuzağına düşen ülkelerde tasarruflar geriye gider, imalat sanayisi geriye gider.", "Sanayide çeşitleme ihtiyacı vardır, bunu yapmalısınız.", "İş gücü piyasasını düzenlemelisiniz." diyoruz. Yani şimdi, iş gelmiş sadece -kurtarıcı- satın alma gücü paritesine göre millî gelire kadar gelmişiz, bu sefer aklımıza dank etmiş ki biz bu millî gelir ve büyüme hesaplarında ve hedeflerinde, ekonomik olarak kurduğumuz makroekonomik hedeflerde yanlış yapıyormuşuz, haydi her şeyi değiştirelim. Şimdi, bu gerçekleri doğru görmek... Çünkü diğer arkadaşlarım da tasarruf oranlarını söyledi, neden gerilediğini söyledi,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 44

beyefendi faizlerle karşılaştırdı; ya, ortada bir gerçek var: Biz müsrif olarak, her yönüyle müsrif bir ülke hâline geldik, tasarruf edemiyoruz. Biz bundan önce... Yani hepimiz tasarrufun ne olduğunu öğrenciliğimizden bildirdik ama artık üreticisi de vatandaşı da esnafı da... İmkânı da kalmadı tasarruf yapmaya ve ondan sonra, borçlanma, borçlanma rakamları... Şimdi, artık eski günler bitti, o saadet günleri bitti; dünyada para boldu, Türkiye'ye geliyordu, o paranın bolluğunda isteyen istediği gibi harcayıp onun içinde o müsriflerini de götürüp farklı şeylerle karşılıyordu. Artık bu iş bitti. Yani dünyada paraya sahip olmak, aldığınız borçları geri ödemek, döndürmek öyle çok kolay değil.

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Nüfusumuz genç, harcıyor efendim.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Bu gerçekleri de görerek bir planlama, bir program yapmanın şart olduğunu söylemek istiyorum. Hesap verebilirlik ve şeffaflıktan söz etmenin şart olduğunu söylemek istiyorum ve kesin hesap konusunda yoğun bir takip içerisinde Sayıştay raporlarıyla beraber bunun takibi içinde olacağımızı söylemek istiyorum. Ve sevgili milletvekilimizi de tebrik ediyorum, ben geçen senelerde görmüştüm, cinsiyet ayrımcılığına karşı olarak toplumsal cinsiyet eşitliği temelinde Maliye Bakanlığının bir proje uygulayacağını, işte, Maliye Bakanlığı bünyesi içerisinde, bilmiyorum öyle bir şeyler vardı değil mi? Toplumsal cinsiyet eşitliğiyle ilgili siz kendi içerisinde Maliye Bakanlığı olarak, özellikle bütün bütçeye de yansısı ve Türkiye'deki toplumsal cinsiyet eşitliğini ortadan kaldıran yaklaşımları engelleyecek bir anlayış ortaya koyacağınızı Maliye Bakanlığı olarak beyan etmişsiniz ya iki sene önce ya üç sene önce.

BAŞKAN – Söзlerinin arkasındalar efendim.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Vallahi, şimdi, aynı şeyleri ben de paylaştım. Gördüğüm zaman, yani nerede, nereden... Keşke olsa. Yani düşünsenize, Türkiye Büyük Millet Meclisi ilk araştırma komisyonunu kuruyor kadına şiddet ve boşanmalarla ilgili. Gelin, onun bir de ekonomik yönünü düşünün bakalım bütçe yaparken. Ne oluyor, neden bu olaylar yaşanıyor? O yüzden, umut ediyorum ve diliyorum ki bugünün hassasiyeti ve yine bu geçici bütçe kapsamında gelir kaleminin ihmal edildiğinin de ben de altını çizerek söylemek istiyorum. Harcadığınızda yığıtlık, harcamalarda yığıtlık gelir e göre olur, gelirin ötesine gitmemesi gerekir.

Bir; bu harcama demişken de, Vergi Harcamaları Raporu'nu 2007 yılından beri niye çıkartmıyoruz? Sevgili Bakanım, siz madem maliye kökenlisiniz, ondan da çok büyük mutluluk duyduk. Bu saydamlık ve hesap verebilirlik ilkeleri gereği sizin de bu dönem bunu başlatacağınızı ve vergi harcamalarının hangi sosyal ve ekonomik gruplara destek olunduğunu gösteren kamuoyuyla paylaşacak Vergi Harcamaları Raporu'nu çıkartacağınızı umut ediyor ve diliyorum.

Çok teşekkür ediyorum, daha sonra maddeler üzerinde görüşmeye devam ederiz.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum Sayın Tamaylıgil.

Sayın Erdoğan, size söz vereceğim ama Sayın Kalaycı ve Sayın Ayhan gelmişler bizim eski Komisyon üyelerimiz; kendilerine de hoş geldiniz diyoruz.

Evet, Sayın Erdoğan, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Erhan Usta da yeni vekilimiz.

BAŞKAN – Evet, siz de hoş geldiniz Sayın Vekilim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ayrımcılık yapıyorsunuz.

BAŞKAN - Efendim, bu, Komisyon üyelerine bir pozitif ayırım yani hep kadınlara olacak değil ya pozitif ayırım.

Evet, buyurun.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Allah o günleri de gösterecek. Cinsiyet ayrımcılığı “Toplumsal cinsiyet” diyoruz, bir gün sizler de onu isteyeceksiniz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Yine erkek kotası uygulayacağız inşallah.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Aynen öyle!

BAŞKAN – Bu duaya da amin.

Buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ona da amin... Hepsine “amin” zaten sizde bu aralar.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri, Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli bürokratlar; öncelikle bu geçici bütçenin memleketimize, halkımıza, yurdumuza hayırlı olmasını diliyorum.

Şimdi, bu bütçe konuşmasına ben demokrasi konuşmasıyla başlamak istiyorum ki demokrasiyi çok iyi anlamazsak bütçeyi anlamakta zorlanıyoruz, sonra da gereksiz tartışmalar, yazışmalar, atışmalar oluyor.

Demokrasinin üç tane temel kurumu var. Biri, yasama yani biz; üyesiyiz ya, milletvekiliyiz ya. Diğeri yürütme, masanın şu yanında genelde erkek ağırlıklı duran kısmı ifade ediyor. Bir de yargı var; burada kısmen Sayıştay bir yerde oturuyor ama hani bir yargı organı var. Bu üçünün arasında da ayrılık olması gerekiyor yani çok iyi geçinebilirler ama birbirine karışmamaları lazım ki bir demokrasi olsun. Yani bizim ülkemizde olduğu gibi yürütme, hem yasamayı hem yargıyı ele geçirirse o da faşizm oluyor. O olmuyor, o kötü bir şey oluyor. Bir demokrasi için yasamanın, yürütmenin, yargının birbirinden ayrı olması lazım. Bu ne demek? Mesela, buradaki iktidar ve muhalefet milletvekillerinin birlikte bütçe üzerinden denetim yapması demek ama eğer yasama, yürütmenin tahakkümü altına girerse iktidar muhalifleri sürekli susuyor, konuşmuyorlar. Bunu sadece muhalefet kendi gücüyle yapmaya çalışıyor; bu da yürütmeye geniş imkânlar yaratıyor. Yürütme, çünkü yürütme şöyle bir şey yapıyor: Millet bize yetki veriyor, diyor ki: Seni seçtim milletvekili, hepinizi seçtim;

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 45

sizin adınız yasama. Önce, kural koyun yani yasa çıkaralım, mesela bütçeyi çıkaralım, sonra da o yürütme o kurala göre yürütsün -Yani "yürütsün" derken, işlemleri yürütsün tabii, yanlış anlaşılmasın. Adı "yürütme" de bazen yanlış anlaşılıyor o anlamda söylüyorum- sonra gelsin ve size bir hesap versin. Buna da denetim fonksiyonu diyoruz.

Şimdi, bizim önce yasama fonksiyonuna bakıyoruz arkadaşlar. Ben geçen sene şunu gördüm: Bir şube müdürü -Ben bürokrasi kökenliyim- bir kanun yazar, daire başkanı görür, genel müdür yardımcısı beğenir, genel müdüre gösterirler, müsteşar ayaküstü imzalar Meclise gelir. O şube müdürünün yazdığını ilahi bir vahiy gibi ya burada harfini değiştiremez ne muhalefet ne iktidar. Bürokrasi bu kadar güçlüdür aslında, bir şube müdürü yasama organı hâline gelmiş olur; oysa böyle mi olmalı? Hayır. Millet bize yasa yapalım diye yetki verdi size değil ama fiilen siz kullanıyorsunuz. İşte bu, kötü bir şey. Bu demokrasi yani böyle hani gülümseyerek karşılıyoruz da bu ülke sizin de ülkeniz. Tabii, ben şeye söylüyorum Bakana söylüyorum arkadaşlar.

BAŞKAN – Tabii, bürokrat arkadaşlar cevap veremezler zaten.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yo, yo Bakana söylüyorum.

BAŞKAN - Evet, Sayın Bakana yönelik olarak...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yürütmenin başına söylüyorum ben, Naci Bey'e söylüyorum. Naci Bey, arkadaşları tanıdığım için onlara bakıyorum, siz kendi üzerinize alın hal

Şimdi şöyle: Bizim yasama fonksiyonumuz böyle kör edilmiş oluyor.

Bir de denetim fonksiyonumuz var bizim. Şimdi, denetim fonksiyonunu nasıl yapacağım milletvekili olarak? Bana Anayasa ve İç Tüzük belirli yetkiler vermiş. Mesela, diyor ki: "Soru önergesi soracaksın." Bu ne demek? Ben Sayın Bakan veya Sayın Bakan gibi bakanlara kendi görev alanlarıyla ilgili soru soracağım ve ben hep şunu gördüm: Ben bunlara zor soru sorduğumda hiç cevap vermiyorlar. Mesela ben bunlara diyorum ki: "Şu işlemden şöyle bir şey olmuş mudur? "AK PARTİ Hükûmeti olarak biz şöyle yamanız..." böyle beylik şeyler. Ya arkadaş, ben onu sormuyorum sana. Yani böyle şey... Tabii, onu da bir bürokrat yazıyor, bakan izin veriyor o bürokratin bizimle dalga geçmesine. Çünkü benim soru sorma hakkımın iyi olup olmadığı, bu hakkımın olup olmadığı sizin saklamak istediğiniz şeylerde ortaya çıkar. Bu böyle bir şeydir. Şimdiye kadar ben enerjide, ulaştırmada ne zaman zor soru sorduysam... Zor sorunun anlamı şudur: O cevapla Hükûmetin gizlemek istediği bir şey açığa çıkacağı için ben cevap alamıyorum. Keza Meclis araştırma önergelerinde öyle. Neyin araştırılmasını istediyseniz araştırırdılar. İşte, en acısı ne oldu? Soma dedik; ya araştırın. Başına baret bile taktı çocuk, çıktı... 302 madenci gitti. Belki bu araştırma önergelerinin, hepsini demiyorum, bir kısmı kabul edilseydi memlekete hizmeti olurdu. Bunlar da kör edildi ama en önemli bir şey var: Şimdi, bu bütçe hakkıyla ilgili bir şey.

Şimdi, bütçede bana diyor ya "Denetim yap." Ben nasıl yapacağım? Ben yasama üyesiyim. Bizler adına, dünyanın bütün yasama organları adına yürütmeyi denetlemesi için bağımsız bir kurum kuruyorlar. "Supreme Audit" diyorlar buna, süper "audit" tarafsız "audit" bağımsız denetim yani Sayıştay.

Bu Sayıştayın raporları geliyor mu? Gelmiyor. Niye? Çünkü "Duman oluruz gelirse." öyle dedi. "Gelirse duman oluruz." dedi. Niye duman oluyor? Çünkü Sayıştayın görmesini istemediği ve bizim de bilmemizi istemedikleri işlemler yaptılar çünkü insan böyle duman olur.

Burada iki yaklaşım var; sizi de şey yapayım. Diyor ki: "İş yapmamıza mevzuat engel." Ya arkadaş, yürütme ve yasama elinde, mevzuatı değiştir; hayır, öyle bir şey yok. Mevzuat kalacak, mevzuat sadece muhalif iş adamlarına, muhalif gazetecilere, muhalif düşününlere, trafikte muhalif sürücülere, onlara uygulanacak, bu mevzuat onlara engel gösterilecek ama öbür tarafta tam bir anarşi "anarchy" iktidarsız, yani kuralın olmadığı, her şeyin yapılabileceği anlamına gelen bir düzen kurmak için mevzuat tutuluyor. Türkiye'deki hukuk ile mevzuat muhaliflere yönelik tutulmaktadır. Mesela, kamu ihale mevzuatı böyledir. Tarafsız bir iş adamı gitsin başvursun, ihale almaya çalışsın Kamu İhale Genel Tebliği'nin küsuruncu maddesi ona engel çıkar ama sevilen bir iş adamı gitse kanun bile uygulanmıyor. Böyle bir duruma geldik. Ha, bu, sonsuza kadar gitmeyecek. Üzülüyorum ki kendi yaptığınızın faturasını siz ödemeyeceksiniz, hep beraber ödeyeceğiz çünkü aynı ülkenin yurttaşlarıyız. Yani sizin bu yaptığınızın faturasını ödemeye başladık, daha ağırları da gelecek.

Şimdi, bu denetim meselesi, Sayıştay meselesinde kaldık. Sayıştay raporu gelmiyor. İşte, Sayıştay burada oturuyor. Ya, Sayıştay Başkan Vekilinin Hükûmetin yanında ne işi var? Allah aşkına, oraya oturur mu tarafsız, bağımsız olan? Oturma düzeni olarak bir tarafsızlık, bağımsızlık görüyor musunuz? Tarafsız ve de bağımsız... Çok özür dilerim, aynı zamanda bütçeniz olduğunu da biliyorum ama Sayıştay Başkan Vekili Hükûmetin yanına oturmaz, siz buraya otursunuz. Bu, sizin görüntü anlamında tarafsız ve bağımsız olduğunuzu gösterir. Avrupa Birliğinden bir parlamenter geldiğinde sizin şuraya oturmanız bizim Hükûmet kalitemiz açısından o kadar önemli ki. Rica ediyorum, bundan sonraki Sayıştay başkanları en azından görüntü olarak buraya otursunlar. Çünkü siz onları denetliyorsunuz; aranızda tarafsız ve bağımsız bir ilişki olacak, onlar size hiç karışmayacak. Rapor Okuma Komitesiyle bütün raporlarınızı kuş ediyorlar ya, hani bir Sayıştay denetçisi - aslan gibi, namuslu adamlar var- gidiyor yazıyor böyle bir rapor, Sayıştaydan çıkıyor şöyle bir rapor "Her şey çok güzeldir." diye. Ha, bunu da söyleyeyim, aradan otuz yıl geçse bile bu devlet öyle bir şeydir ki bunlar unutulmaz ve onu kuş edenler de bulunur muhakkak. Bütün bürokratlara sesleniyorum. Onu kuş edenler muhakkak devlette bulunur. Mesela, ben hayatım boyunca kömür yolsuzluğunu unutmayacağım. İşte, ben bir devlet görevlisi olduğum dönemden başlayarak hiç

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 46

unutmayacağım, aklıma mih gibi yazdım. Ölürüm çocuğuma bırakırım, başka bir şeye bırakırım, siyasetçiye bırakırım. Hayatım boyunca unutmayacağım o yetimin hakkının nasıl yağmalandığını.

Devam ediyorum... Şimdi, Sayıştayın durumu -geldik arkadaşlar- yazık, günah. Sayıştay bunu söylesaydı başınız bu kadar belaya da girmezdi. Bakın, bir anda eski ortağınız, eski paraleliniz, sonra birden dik kesiştiniz, size neler etti. Eğer Sayıştayın önünü açsaydınız, Kamu İhale Kanunu'na bu kadar müdahale etmeseydiniz, bunlar olurken yapabilseydiniz başınıza bunlar gelmeyecekti. Şimdi, paranoyak bir hâl var ve bu paranoyak hâl devlet yönetimini de etkiliyor arkadaşlar. Yani herhangi bir bürokrat her an için, eğer laikse "Ergenekoncu", muhafazakârda da "paralel" diye suçlanma riskiyle karşı karşıya. Ben bürokraside biliyorum binlerce mektup yağıyor "Bu paraleldir." diye. Ya, böyle devlet yönetilmez, o insanlara da yazık. Yani bir mektupla paralel ilan edilen bir sürü insan çıktı. Ekmekleriyle oynadılar. İşte, o yukarıda bir yere...

Bakın, ben şunu söylüyorum: Biz onu çekmiş adamları. Benim 2011 ve 2012 yılında Mediste bütün AKP milletvekilleri üzerime atlıyordu: "Nerede o gömülmüş silahlara ne diyorsun? Darbeci..." diye. Dedim ki, arkadaşlar yapmayın. Bakın, burada kötü bir şey var, burada hukuksuzluk var. Ergenekon, Balyoz, Oda TV, KCK zamanıydı. Yapmayın dedim ya. Deliller sahte, bir orduyu almış içeri atmışsınız. Sanki bu memlekette işgal olmuş, işgal kuvvetleri benim ordumu yağmalyordu. O Silivri Mahkemesinin hâlini görseydiniz. Önde generaller, rütbe sırasına göre binlerce adam, onların aileleri... Acı bir tablo vardı. Bugün aynı acı tablonun başka mağdurları var. Eskinin zulmedenleri şimdi sayenizde mağdur oluyor. Buna biraz vicdan...

Bakın, biz bunların acısını çektik. Ben onların gazını yedim. Silivri'de bana saldırdılar, üstelik jandarmalar saldırdı. Biz bunların acısını çekmiş insanlar olarak söylüyoruz. Şimdi, başka haksızlıklar var. Dikkat edin, vicdanınız sızlamasın. Hukuka göre gidin, devlet hiç kimseye emanet edilemez. Devlette paralel yapı kabul edilemez. Devlet bürokrasinin başkasına hesap vermesi, öyle bir raporlama mekanizması asla kabul edilemez ama hukuk içerisinde kalan, hukuk dışına çıktığınız zaman... Bugün Ergenekon'un acısı çekiliyor, orada insanlar öldü. Şimdi, çok böyle siz pozisyonel olarak Ergenekon'a bakıyorsunuz. "Bir kumpas." dediniz, geçtiniz. Orada insanlar ciddi acılar çekti. Altı yıl içeride kalmak ne demek ya? Altı yıl kalan, beş yıl kalan, bir sürü acı çekilen, bürokrasiden sonra askerî casusluk üzerine Hazine, Dış Ticarete bir sürü iftira atılanlar oldu. Bugün de benzer süreçler işliyor.

Geldik arkadaşlar, bu bütçe ilişkisindeki denetim ilişkisine. Şimdi, bütçeyi sadece fiilen denetlemekle zorlanmıyoruz Sayın Bakan, siz Maliyecisiniz, iyi bilirsiniz. Bütçe bize öyle geliyor ki, Allah aşkına ya, şu bütçeyi bize göndermişler, geçici bütçe. 160 milyar liraya yakın, üç sayfa bir şey. Bir kere kanun dili açısından zayıf. İkincisi, gerekçeyi yazmışlar, maddenin aynısı, hiçbir açıklama yok. Ya, yazık, bizim yine grubumuz var, çok iyi hocalarımız var, bize açıklıyor. Ben bağımsız bir milletvekili olsam, şundan hiçbir şey anlaşılmaz ya. Büyük ihtimalle iktidar milletvekilleri de heyecanla okumuştur, bir şey anlaşılmıyor.

BAŞKAN – Gerekçesi çok açıklayıcı ama...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya Sayın Başkan, sen hangi dünyada yaşıyorsun? Ben anlamadım arkadaş. Ben Hazine Müsteşarlığında çalıştım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Onun öyle bir ihtiyacı yok ki!

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya, hayır, oradan şey yapıyor da... Ya ben anlamadıysam sen nasıl anlayacaksın? Benim hayatım orada geçmiş. Ben bunu hazırlayan yerden gelmişim, anlamadım diyorum. Adamlar da anlamamıştır büyük ihtimal.

Sayın Bakanım... Bakanım demiyorum, Sayın Bakan, bunu sizden...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sorun yok, "Bakanım" da diyebilirsin.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yok, ben muhalif milletvekiliyim. Bir de sevmem öyle otoriteli ilişkileri.

Sayın Bakan, Naci Bey...

HAMZA DAĞ (İzmir) – "Sayın Bakan" diyebilirsiniz. "Bakanım demiyorum." demenize gerek yok.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Sizin de değerlendirme yapmanıza gerek yok.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Saygısızlık yani... Sayın vekilim... Ama "vekilim" demiyorum "Sayın Vekil..."

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Tamam, dedin, ne oldu yani? İkimiz de...

HAMZA DAĞ (İzmir) – Çok yakışksız... Çok yakışksız...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya bir şey değil...

HAMZA DAĞ (İzmir) – Doğru, size yakışıyor.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sana da yakışıyor canım kardeşim bel! Sana yakışıyor asıl ya. Çünkü bunu anlayabilecek kişinin... Ben kötülük için söylemedim. Herkesi kendin gibi biliyorsun, rica ederim.

HAMZA DAĞ (İzmir) – O cümleyi kullanınca hiç kötülük için olmuyor.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ben kötülük için kullanmadım. Ben bir ilkesel değer anlamında kullandım. Ben o kadar nezaketsiz değilim. Çıktığımda "Biz meslektaşız üstat." derim, o ayrı bir şey. Bu bir siyasal pozisyonudur senin anlamakta zorlandığın.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Ya muhalefettesiniz zaten siz...

BAŞKAN – Arkadaşlar, bu işi karşılıklı götürmeyelim. Lütfen Komisyona hitap edin.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 47

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Neyse, tamam, devam edeyim. Evet, bu tip bir şeyle vakit kaybetmemize gerek yok.

Değerli arkadaşlar...

BAŞKAN – Ama ısınıyorsunuz yani güzel, Komisyon ısınıyor.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya, hiç nezaketsizlik etmedim, haksız bir kelime söylemedim.

BAŞKAN – Hayır, sıkıntı yok.

Buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Değer katmaya çalışıyorum. Bu arkadaş desin, bir şey demiyorum.

Şimdi, bakın, burada 2 tane bütçe yaklaşımı var: Bir, program bütçe, bir analitik bütçe. 5018 sayılı Kanun'la biz analitik bütçeye geçtik. Program bütçe ile analitik bütçe arasında kabaca fark neydi? Program bütçede biz programları, yatırımları detaylı olarak görebiliyorduk. Analitik bütçede rakamları görüyoruz istatistiğe yönelik bir şey. Şimdi, biraz sonra size cevap yazacaklar, ben onu şimdiden söyleyeyim: İşte "IMF istedi, Avrupa Birliği istedi." falan filan da bunları isterken "Böyle yapın." demedi, bu istatistiki anlamda değer kazansın diye. Şimdi, bürokrat bütçenin teknik detayını biliyor, milletvekili bilsin istemeyebilir. Size söylüyorum yani bürokrat dediğim başında olduğunuz için size söylüyorum Sayın Bakan. Siz istemeyebilirsiniz. Ama biz şunu söylüyoruz: Four digit hesap istiyoruz yani dört harfli, 4 tane alt payı bileşene inen. Şimdi, bize 3 tane gönderiyorlar bunu bürokratlar. Üç gönderince ben bunu göremiyorum ve ben bunu kendim istemiyorum, Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 15'inci maddesine göre istiyorum. Oraya mal gibi ek fıkrayı koymuşlar. Fonksiyonel birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü düzeyde alt fonksiyonlara ayrılır. Dördüncü düzey niye yok, onu arkadaşlar söylesinler.

Bir de mümkünse normal bütçe dördüncü düzeyde gelirse sizler de illerinizde olan işleri görürsünüz, çok daha rahat hesap sorarsınız, hatta yatırım koydurmak istediğinizde işinize yarar. Bütün milletvekilleri için söylüyorum, sadece bir yer için söylemiyorum.

Şimdi, geldik Sayın Bakanın konuşmasına. Ben, tabii, eğlenceli ve keyifli bir bakanla çalışacağımızı düşünüyorum çünkü konuşmasında gerçekten esprili. Şöyle espriler yapıyor, işte diyor ki: "Biz gelir dağılımını iyileştirdik ve yoksulluğu azalttık."

Ya Sayın Bakan, yani demin Lale Hanım söyledi, biz inanmıyoruz. Bakın, samimiyetle, ben muhalefet milletvekili olarak Devlet İstatistik Enstitüsü rakamlarına inanmıyorum ama ona rağmen, oradaki gini katsayısı var yani orada görüyorsunuz yani iyileştirdiyseniz orada görünür. O kadar manipülasyona orada bile görünmüyor. Yoksulluğu filan azaltmadınız.

Ben size şunu soruyorum: Bu ülkede servet dağılımıyla alakalı bir ölçüm var mı? Yani bu ülkedeki yüzde 1, benim şüphelendiğim gibi gelirin yüzde 90'ına sahip mi? Ben şunu söylüyorum, bunu şuradan görüyorum ben: Mesela, servetle alakalı birkaç tane şey var. İşte, banka mevduatı...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Pardon, şimdi, birazdan cevap verme sıram geldiğinde cevap verirsem şu andaki konuşma arada kaybolur.

"Gelir dağılımını düzelttik ve yoksulluğu azalttık." derken espri yapmadım.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bize öyle geldi de...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, ama bak, şöyle: Şimdi, karşılıklı bir anlayış içerisinde samimi olarak gerçekten bir bütçe görüşmesi yapıyoruz, ben de yıllardır burada bulunuyorum. Bir bakan olarak konuşma metnimin içerisinde geçen bir ifadeye "Doğru değil." diyebilirsiniz, farklı argümanlar geliştirebilirsiniz ve farklı rakamlarla onun doğru olmadığını ispat edersiniz, saygı duyuyorum ama konuşma metnimin içeriğine dair sübjektif, haksız bir eleştiriyi sükûnetle karşılamamı beklemeyin.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ne yapacaksınız Sayın Bakan "Sükûnetle karşılamak" derken?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Burası ciddi bir yer, burası Plan ve Bütçe Komisyonu...

Hayır canım, şimdi yanlış anlamayın. Bakın, benim de bakan olarak...

Ben size saygı duyuyorum. Siz milletvekilisiniz, milletin temsilcilerisiniz; ben de sizin gibi milletvekiliyim. Her türlü eleştiriye açığım, hiç sorun yok ama kişilik üzerinden, konuşmalar üzerinden, Meclisin saygınlığıyla mütenasip konuşmaya özen göstersek daha iyi olmaz mı, Meclis saygınlık kazanmaz mı?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Mesela örnek verir misiniz Meclisin saygınlığına mütenasip olmayan?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Söylüyorum. Hayır, benim konuşmamda -kusura bakmayın- belki...

YUSUF SELAHATTİN BEYRİBEY (Kars) – "Ya" tabiri nedir?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, bir dakika...

YUSUF SELAHATTİN BEYRİBEY (Kars) – İki kelimenin biri "ya..."

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir dakika, ben cevap veriyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – "Ya" tabirinde ne şey görüyorsunuz Allah aşkına? Küfür müdür, hakaret midir?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, şöyle: Bakın, benim bu sözlerimden sakın yanlış bir şey anlamayın ama ben de bakan olarak sizin cümlelerinizi tane tane dinliyorum, özenle dinliyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – E, biz de sizi dinliyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama lütfen müsaade edin. Çok da önem veriyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 48

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya siz beni kestiniz, konuşmamı bitirdim, susuyorum, “Müsaade edin...” Ben de size bir şey söyleyeceğim, konuşmak benim hakkım zaten.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, bir cümle söyleyeyim, ondan sonra devam edin.

Gerçekten söylediklerinize önem veriyorum, değer veriyorum, anlamaya çalışıyorum ve eleştirileri de saygıyla karşılıyorum. Daha fazla eleştirin, daha az değil, daha fazla eleştirin, burada hiçbir sorun yok. Ama konuşma metnimin içerisindeki kullandığım 2 tane cümleye “espri” dersiniz haksızlık olur, onu ifade ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Sayın Erdoğan, buyurun lütfen.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Siyasi eleştiri çok ağır olabilir. Bu çok ağırı bile kaldırmak zorundadır iktidar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ağır değil...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ben burada çok nazik bir şey söylüyorum, diyorum ki... Şunu demiyorum...

BAŞKAN – Çok ağır şeyleri belli bir nezaket ölçüsü içerisinde söylerseniz zaten, sıkıntı yok.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Evet, nezaket budur. Burada “Yalan söylüyor.” diyebilirim “Bu, gerçek dışı.” diyebilirim. “Espri yapıyor.” diyorum. Bu kadar nezaketli konuşmaya çalışıyorum. Rica ediyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Nezaket, alçak gönüllülük insanı yüceltir. Lütfen...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Naci Bey, bakın, ben şunu söyleyebilirdim: “Siz yoksulluğu azaltmadınız, verileriniz yalan söylüyor.” Bakın, bu sert bir eleştiridir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın, ben bir Maliye Bakanı olarak konuşma metnimin içerisinde bir cümle kuruyorum. Bir Maliye Bakanına konuşma metnimin içerisinde espri yapmak yakışır mı? Bu, ne biçim...

BAŞKAN – Sayın Bakan... Sayın Bakan...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Böyle bir şey var mı ya Allah aşkına?

BAŞKAN - Evet Sayın Erdoğan, buyurun devam edin lütfen.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bakın, siz demin Garo Bey’e de aynı şeyi yaptınız. Bakın, yanlış bir şey yapıyorsunuz. Racon kesip, o racona sizi...

BAŞKAN – Sayın Bakan...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ben öyle bir adam değilim. Ben nezaketsizlik yaparsam...

BAŞKAN – Sayın Bakan, size söz vereceğim, toptan cevaplarken bu konuya da değinirsiniz.

Buyurun Sayın Erdoğan.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) - Rica ediyorum. Böyle başlamak lazım. Ben diyorum ki: “Sayın Bakan konuşmasında espri yapmış.” Vay, sen Meclisin mehabetine, seviyesine karşı geldin. Yok böyle bir şey ya! Burada, tamam kardeşim, 300 tane vicdan var, ben onlara bırakıyorum. Benim söylediğim kaba mıydı, onlar karar verirler. Bunu vicdanlara havale ettim.

Geldik şeye... Yoksulluk falan azaltılmadı. Gelir dağılımı, yolsuzluklarla kamu hakkı yağmalanarak, gözümüzün önünde ayakkabı kutularıyla, çelik kasalarla bu gelir dağılımı, kendi elinizle bir yandaş ve zengin yarattınız ve insanların hakkını alarak, yetimin hakkını alarak, işçinin hakkını alarak, memurun hakkını alarak, o Ayaz bebek soğukta, camı kırık evde otururken, babasının sırtında mahşere giden Muharrem’in süt parasından verdiği vergilerle bu gelir dağılımı bozuldu. İşte, o yedirilen iş adamları, o kapatılan soruşturmalar, o adam boyu dövizler; bunların burada da hesabı var, bu dünyada da hesabı var, vicdani de hesabı var. Biz bunu halkımıza anlatamadık. Niye anlatamadık? Çünkü bu ülkede demokrasi yok. Çünkü bu ülkede 630 milyon dolar rüşvetle yandaş medya kurulup o yandaş medya üzerinden her gün muhalefete hakaret edilirken, muhalefetin en namuslu, en vicdanlı, en temel şeylerini bile halka duyuracağı bir medya bırakılmadı. İktidarın yaptığı bir şeyi yazan 2 gazeteci bugün Silivri cezaevinde. Böyle demokrasi mi olur? Anayasa’ya göre tarafsız ve bağımsız olması gereken Cumhurbaşkanının ödeneği artırılıyor. Benim, sokakta, seçim zamanında ter alımdan akıyor oy alabilmek için. Oysa Cumhurbaşkanı -yemin etmiş “Tarafsızım.” diye- muhtarları toplayıp da benim partimin tarihine, Kurucuma, Genel Başkanıma hakaret edip oy toplarsa burada demokrasi yok. Sakın bana “Yüzde 50 oy aldık.” falan demeyin, biz adil yarışmadık. Kamu kaynakları... Kaymakamlar sahaya indi, valiler sahaya indi, bombalar patlatıldı, göz göre göre IŞİD militanları gezdi, yüzlerce canımız gitti, insanlar korkutuldu, terörle tehdit altına alındı.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, bunlar ağır ithamlar.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hangisi yalan yahu! Hangisi yalan bunun? Deyin ki şu olmadı yahu!

BAŞKAN – Bunlar ağır ithamlar.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Kim patlattı bombayı? Söyle.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – IŞİD patlattı, kim patlatacak!

HAMZA DAĞ (İzmir) – “Bomba patladı, oy aldınız.” diyorsun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sonuçta Sayın Başbakan söylemedi mi bunu?

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Başbakan “Oyumuz arttı.” dedi.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Başbakan söylemedi mi kardeşim? Bunu Başbakan söyledi.

Bak şimdi...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 49

HAMZA DAĞ (İzmir) – “Oy aldınız.” diyorsun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya, sen kendi Başbakanını tekzip ediyorsun. Davutoğlu dedi ki: “Oyumuz artıyor.”

yav.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Başkan, hatibin sözünü niye kesiyorsun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Rica ediyorum ya.

BAŞKAN – Sayın Tanal, siz karışmayın. Buna müdahale sizin işiniz değil.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, bakın, ne desem... Bakın, siz şöyle bir demokrasi istiyorsunuz: Yapın, edin, biz söylemeyelim. En nezaketli söylüyorum.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan... Arkadaşlar...

HAMZA DAĞ (İzmir) – Zaten konuşuyorsun, sana karışan yok ama söylediklerin doğru değil.

BİRHUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Konuşacak. Konuşma hakkımızı kısıtlayamazsınız.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hangisi doğru değilse söz alır söylersin güzel kardeşim ya.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Eleştirirsen eleştir, sorun yok.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Tamam. Hangisi yanlış?

HAMZA DAĞ (İzmir) – “Bomba patladı, oyun arttı.” diyorsun ya, doğru mu bu?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya, Başbakanın söylediği söz, sorun ya. Davutoğlu söyledi, ben mi söyledim!

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, tamamlayın.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Rica ediyorum. Böyle bir şey yok Sayın Başkan. Ben böyle bir kendi demokrasi...

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, bakın, eleştiri tabii ki yapacaksınız yani Plan ve Bütçe Komisyonu bunun için var, tabii ki teknik açıdan biz bütün bunları görüşürüz ancak siz terör örgütlerinin patlatmış olduğu bombalarla bir iktidarı, bir devleti ilintilemeye kalkarsanız bu iş olmaz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, bakın, hiç dinlemediğiniz de belli.

BAŞKAN – Dinledim efendim. Bir dakika... Sizin söylediğiniz ifade...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bu IŞİD militanlarının takip edilmediğini söylemek, bu IŞİD militanlarıyla ilgili ihbarlar yağıyorken, biz bu kadar şikâyet ediyorken ve Sayın Davutoğlu'nun söylediğini tekrar etmeye niye bozuluyorsunuz ya!

Bir de bu kadar konuşmamı kesmeyin, rica ederim ya. Sabahtan beri şu konuşmayı yapacağız diye bekliyoruz.

BAŞKAN – Biz de sizi dinlemek için bekliyoruz Sayın Erdoğan.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Nasıl dinliyorsunuz? En nazik ifadelerime bile müdahale söz konusu. Çok da nazik konuşmaya çalışıyorum, hakaret yok, bir şey yok yani.

BAŞKAN- “Espri” diyorsunuz, Sayın Bakanın konuşma metninin içerisinde, espri derken, sanki milletle ya da Komisyonla alay ettiği gibi bir ifadeyi içeriyor.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – “Espri yapıyor.” demek şudur aslında... Ama neyse, espriyi anlatmak çok saçma bir şey.

BAŞKAN – Ama espriyi anlamak lazım.

Buyurun devam edin.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Şimdi geldik, Sayın Bakan diyor ki: “Birinci nesil reformlar...” Birinci nesil reform dediği şudur Sayın Bakanın: 2002 sonrasında IMF, Dünya Bankası -bir kısmı da benim beğenmediğimdir, kişisel olarak söylüyorum- çıkarılmış yasalar. AKP Hükümeti reform falan yapmadı, bu yasaları rafa kaldırma, bu yasaları biçme, bu yasaları ortadan kaldırma Hükümetidir AKP. Mesela, reform yasası dediğiniz nedir: Bilgi Edinme Kanunu'dur. Bugün, Bilgi Edinme Kanunu hiçbir yerde çalışmıyor. Bize çalışmıyor. Biz, muhalifler adına Bilgi Edinme Kanunundan birçok yerde... Mesela, ben, TOKİ'den ihale belgesi istiyorum. İhaleler şeffaf mıdır? Şeffaftır. Şeffaf olmasına rağmen, belgeyi alamıyorum, Bilgi Edinme Kanunu'ndan istiyorum, oradan da alamıyorum yani Bilgi Edinme Kanunu size var, bize yok. Biz bu ülkenin vatandaşlarıyız, ben 12 milyon insanı temsil ediyorum. Bize yok Bilgi Edinme Kanunu.

Geldik, Sayıştay Kanunu zaten ortada. Bu kapsamda çıkarılan Kamu İhale Kanunu. Sayın Bakandan rica ediyorum, Kamu İhale Kurumu Başkanı buradaysa sorsun. Niye kamu ihalelerini saklıyorsunuz? Bütün milletvekillerine tekrar istiyorum, 1 milyon liranın üzerindeki kamu ihalelerinin bilgilerini... Hangi sütunları istediğimi Kamu İhale Kurumu biliyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İnternet'te var.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yav, yok Sayın Bakanım, yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam, beraber bakalım.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Geleyim size, açayım İnternet'i. Neyse, gereksiz tartışmaya girmeyelim. Mehmet Şimşek'e de gittim, Bakan Yardımcısına da gittim, Kamu İhale Kurumu Başkanını da aradım. Vermiyorlar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Siz bana gelmeyin, ben sizin odanıza geleyim, beraber orada açık bakalım.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 50

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Naci Bey, başım üstüne. Eğer orada 1 milyon liranın üzerindeki ihalelerin dökümünü alabiliyorsak, geleceğim, diyeceğim ki: Naci Bey haklıymış, arkadaşlar, özür diliyorum, böyle bir şey varmış.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bütün ihaleler İnternet'ten ilan edilir.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Peki, çıkmazsa ne olacak? Yani varmış gibi konuşuyorsunuz; yok, yok, tamam.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Orada bütün ihale sonuçları, sözleşmeler...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya, 50 tane sonuç veriyor bir ekranda Sayın Bakan. Ben biliyorum, boşuna vaktimi almayın benim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir çay içsem olmaz mı sizde?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ya, başım üstün, gelin çay için de öyle her şeyden de alınıyorsanız burada...

BAŞKAN – Siz çayı için ama kategorik olarak sınıflandırılmış 1 milyonun üzeri olan ihaleleri tek bir tuşla almak istiyor Sayın Erdoğan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ne eksik varsa söyleyin, ben İnternet'e koyayım.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ama bu Kamu İhale... Neyse...

BAŞKAN – Kamu İhale Kurumunun teknolojik altyapısı bu bilgiyi vermeye müsait mi değil mi, sorarız.

Buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bakın Sayın Bakan, Kamu İhale Kanunu'na bir bakın, sorun. Kaç tane istisna maddesi vardı, bugün kaç geldi o istisna maddesi? Sizden şunu rica ediyorum: Kamu İhale Kanunu kaç kere değiştirilmiştir? Kamu İhale Kanunu'na hangi kanunlarla dışarıdan müdahale edilmiştir? Mesela, EXPO Kamu İhale Kanunu'na tabi değildir ama Kamu İhale Kanunu'nda öyle bir hüküm de yoktur, hatta Kamu İhale Kanunu şunu der: Bu kanun hükümleri sadece bu kanunla değiştirilebilir ama ben size 5-10 tane örnek gösterebilirim. Nasıl oluyor? Bir kere, bu sayıyı bize net olarak verin. Kamu İhale Kanunu kaç kere değiştirildi? Kaç maddesi değiştirildi? Toplamda değişiklik sayısı nedir? Bunu bir sayı olarak... Çünkü, herkes, 150-200... Hepimiz farklı sayıyoruz. Ama bunu da böyle toplaştırıp bir şey yapmasınlar, net olarak bilelim ki biz kendi ekonomimizi bilelim.

Kamu İhale Kanunu'na göre... Şikâyet etmek nasıl bir şey biliyor musunuz? Ben, diyelim, bir yolsuzluğu gördüm yav, çantayla birbirine para veriyorlar. Şikâyet etmek var ya, devletin en zor şeyi, vatandaşlık almak kadar zor. Niye? Açığa çıkılmasını isteniyor. Kamu İhale Kurumu gördü, sabah İhale Kurumu Başkanı açtı gazeteyi, nal gibi yazıyor: "Bu ihalede yolsuzluk." Haydi bakalım, gitsin o yolsuzluğu araştırın. Araştırmıyor çünkü şikâyet yok yani bütün bunlar... Öyle bir Kamu İhale Kanunu geldi ki, artık yolsuzluklara yol veren bir hâl geldi. Yani yolsuzluktan yargılanan adamlar eskiden kamu ihalesine katılamazdı, şimdi çatır çatır katılıyor. Bunları size Kamu İhale Kurumu Başkanı anlatır ama o anlatmasa ben anlatırım yani bütün bunlar bu ülkenin ekonomisidir, fakirleşmemizin sebebi bunlar.

Kaç dakika oldu?

BAŞKAN – Süreyle ilgili bir sıkıntımız yok.

Buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Hayır, mesela reform diyorsunuz ya, işte bu Kamu İhale Kanunu'nu korusaydık bile reformdu. Biz birinci nesli yok ettik, şimdi ikinci nesil, bu anlamda doğru bir yaklaşım değil. Ha, bu reforma ihtiyaç var mı? Yav, Kamu İhale Kanunu çıkarken...

"Yahu" demem benim Anadolu çocukluğumdan. Ben böyle konuşuyorum. Çok kibar bir İstanbul ağzım yok, kimseye nezaketsizlikten değil, konuşma üslubum bu. Ben de isterim... Beyefendi oradan bir şey söyledi de.

YUSUF SELAHATTİN BEYRİBEY (Kars) – Ben Karşıyım, İstanbullu değilim, Kars'ta da yoktur. Yani İstanbul'da hiç yok, Kars'ta da yoktur.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ben "Kars" demedim ki Beyefendi. Sizin nasıl bir önyargınız var? Anlamıyorum. Ben "Kars" demedim.

YUSUF SELAHATTİN BEYRİBEY (Kars) – "Yahu" değil "yav." Öyle ifade ettiniz.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Konuşma tarzı öyle. Onun kararını siz mi vereceksiniz?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Kim bu arkadaş ya? Sen ne diyorsun? Ben "Karşıyım." demedim ki nereden çıkardın ya?

BAŞKAN – "Karşı" demedi efendim yani "Kars'ta da yoktur." diyor, sadece İstanbul değil Kars'ta da yoktur. "Biz Kars'ta da kullanmayız." bunu diyor.

Buyurun.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Terbiye makamı olarak mı görev yapıyorsunuz burada? Herkes kendi söylediğinden mesul. Kimse kimseye terbiye verecek durumda değiliz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bihlun Abla, üzme kendini, alışkınız biz bu işlere, boş ver. Bu haksızlıklara alışkınız biz.

Kamu İhale Kanunu, özelleştirme meselesi... Bakın, şu özelleştirmelerde vicdan azabı, yürek yakan 50 tane husus var, 50 tane husus var.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015 Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 51

Getirdiğiniz geçici bütçede şu Enerji Bakanlığında yakıt meselesi var ya, yakıt değişimi. Sebebi şu: Ruslarla... Biz sadece Rusları konuşuyoruz, asıl orada İranlılar sorundur. Onlar yakıtı, doğal gazı keserse mazotla elektrik üretme... Orada var ya, ona gelinceye kadar, mesela, siz artık Bakansınız, Maliye Bakansınız, şu Elektrik Üretim Anonim Şirketinde ve TETAŞ'ta o katı yakıta geçişte ne kadar Türkiye'nin zarara sokulduğuna... Sayıştay raporları var, eski Başbakanlık Yüksek Denetleme Kurulu... Eminim, siz de okusanız benim kadar üzüleceksiniz. Yeni Enerji Bakanı geldiğinde bütün bunları anlatacağız.

Şunu söyleyeyim: İktidar şöyle bir şey değil; gelsinler, konuşsunlar cari açık hakkında falan, biz onları dinleyelim değil. İktidar şöyle bir şey: Ben geleceğim, sizi sıkıştıran şeyleri anlatacağım. Sizin beğenmediğiniz, duymak istemediğiniz, haksız olduğunu düşündüğünüz şeyleri anlatacağım. Çünkü ancak böyle bir demokrasi olabilir, ancak bu demokrasi böyle güçlenebilir. Biz bunu yapacağız ve bizim bütçe hakkımız tek hakkımız, elimizde bütçe hakkı kaldı. Zaten fiilen anlamı yok. Burada bir sürü basın emekçisi yazacak, editörleri yazamayacak çünkü sizden çok korkuyorlar. Bu ülkede medya yok, bu ülkede adalet yok, bu ülkede hukuk yok ama bu ülkede biz varız, sizin dışınızda bir yüzde 50' yüz ve böyle giderse de biz bu haklarımızı bir şekilde alacağız. Bakın, burada direnmeye çalışıyoruz, bu kadar hakkımız kalmış. Hâlâ ben karşıdaki yaklaşıma bakıyorum. Bu yüzden demokrasiyle başladım, bu yüzden demokrasiyi anlatarak başladım. Topladığınız bütçe AKP'nin Genel Merkezinde kendi seçmeninizden değil, benim temsil ettiğim İzmir'de, Aydın'da, Muğla'da doktor, öğretmen, bir sürü insanın vergisi de o bütçe içerisinde. Ben Sayıştay raporunu sizden istiyorum, vermek zorundasınız, gelmedi. Sayıştay raporunu sizden istiyorum, tamtakır ve burada hiçbir yolsuzluk olsun istemiyorum. Bütün ihaleler rekabetçi olsun istiyorum. Türkiye'de muhalif iş adamları da ihale alsın istiyorum. Ben bu ülkede yüzde 1'e bütün gelirin yığılmasını istemiyorum. Bu benim anayasal hakkım, istemeye devam edeceğim.

Saygıyla selamlıyorum, hoşça kalın.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Gelir İdaresi Başkanlığı raporunu istiyor. Bir satırlık “Rapor düzenlenememiştir.” raporunu istemiyor.

BAŞKAN – Sayın Günel, kayıtlara girmiyor ama böyle konuştuğunuz zaman.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Arkadaşlar “Gelmedi mi?” diyorlar da...

BAŞKAN – Kayıtlara girmiyor, o yüzden.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Onların kaydına girsin, yeter.

BAŞKAN – Sayın Tanal, buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Eğer benden önce konuşmacılar konuyu anlattıysa kusura bakmasınlar, özür dilerim. Tabii, şu anda benim elimde “Çağdaş Yüksek Denetim ve Etkin Türk Sayıştay” adında Sayıştayla ilgili Yetkin Yayınlarının bir kitabı var. Buna baktığımız zaman, Sayıştayın Anayasa'nın hükümleri içerisinde yer aldığı, bağımsız ve tarafsız yüksek mahkeme olduğunu yazar. Sayıştay Başkan Yardımcısının sanki Bakanın emrinde, talimatında bir memur konumunda orada oturması Sayıştaya olan saygınlığı zedeliyor. Anayasal anlamda tarafsız ve bağımsız olmak kurum açısından orada oturmamasını, Sayıştayın için bulunan yerde oturmasını öncelikle usul açısından istihdam ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Tanal, müsaade ederseniz...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bu olay Sayıştay Başkan Yardımcısının şahsına, kişiliğine değil, tamamen kurumsal anlamda...

BAŞKAN – Sayın Tanal, müsaade ederseniz, ben...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür dilerim, sözümü bitireyim, ondan sonra...

BAŞKAN – Ama sözlerinizin cevabını alın ki biliniz.

Bunun Hükûmetle alakası yoktur. Sayıştay Başkan Vekili Komisyonun davetlisidir. Sağ tarafta Sayıştayımızın yeri vardır. Bakın, uzmanlarımız oradadır. Grup başkanları geldiklerinde bu gazeteci arkadaşlarımızın oturduğu yeri kullanırlar. Arkadaşlarımız başkan, başkan vekili düzeyinde geldiklerinde onlara ön sırada yer veririz. Teamül olarak her zaman bu iş böyle gelmiştir, o teamül içerisinde bir devamdır. Bunun ne Sayıştayla ne de Hükûmetle alakası yoktur, Komisyonun takdirdir.

MUSA ÇAM (İzmir) – Doğru değil.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, burada Komisyonun takdiri, Anayasa'nın hükümlerini ihlal edecek olan Bakanlığa bağlı bir kurum hâline... Tarafsız ve bağımsız olan Sayıştay eğer yargı kurumuysa orada oturmayacak.

BAŞKAN – Sayın Tanal, siz bu konuşmanızı buradaki sol taraftaki arkadaşlarınızın yanında yapmış olmanız da sizin kimliğinizi değiştirmez.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, Beyefendi, herkese sunuyorum, aslında ben tartışmaya girmiyorum, kurumsal anlamda...

BAŞKAN – Buyurun.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İki: Yani netice itibarıyla eğer bağımsız, tarafsız bir yüksek yargı olarak kabul ediliyorsa Sayıştaya ayrılan bağımsız bir yerde oturması lazım, yok. Tabii ki görevi vardır yani bir danışma ve idari anlamda

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 52

görevi vardır. Biz yüksek yargı değiliz, biz gerçekten idari bir kurumuz. İdari kurum olursa da Maliye Bakanlığının gölgesinde... Bu tartışma şu anda çünkü yüksek yargıda devam eden bir tartışmadır. Bu konuda Sayıştay -yetkililerinin kendi duruşlarıyla, eylemleriyle- tarafsız, bağımsız yargı mıdır yoksa idari bir kurum mudur? Bunu, oturum düzeni açısından kendi yerlerini belirlemelerini istirham ediyorum.

Diğer bir husus, Sayın Bakanım, yıllarca kurumda görev yaptınız. Bugüne kadar -1923 tarihinden 2015'in Aralık ayı-cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunulmayıp dosyası Türkiye Büyük Millet Meclisine -bir bakan hakkında- gelen fezleke var mıdır Ertuğrul Günay dışında? Ertuğrul Günay hakkında... Rekabet hükümleri ihlal edilerek saydamlık ilkesi ihlal edildiği için Meclise gönderilen kimin dosyası var fezleke olarak? Neden bu fezleke dosyası Meclise gelmeden niye cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunulmuyor? Bu insanların lekelenmeme hakkı var Değerli Bakanım. Yani bugün sizin de hakkınızda böyle bir konu olursa sizin temel hak ve özgürlüklerinizin güvencesi açısından... İlk önce madem Bakanlık böyle bir tespit yapıyor, halef bakan tespit yapıyor, bu suçta cumhuriyet savcılarını niye suç duyurusunda bulunmuyorsun kardeşim? Bu konuda acaba siz ve sizden sonraki ve mevcut olan bakanların içerisinde ileride Hükûmet içerisinde istifa edip... Bakın, Ertuğrul Günay sizin için bir örnektir. "Eğer istifa ederse... Bakın, eski dosyalarını açarız, böyle sizi Yüce Divana göndeririz." Bu onun tehdidi midir acaba? Çünkü burada önemli olan, bugüne kadar siyasi tarihimize bakanlar hakkında suç duyurusunda bulunulmuştur ve suç duyurusunda cumhuriyet savcılıkları fezlekeyi göndermiştir. Bunun bir istisnası varsa Ertuğrul Günay'dır. Bununla ilgili doğrusu cevaplarınızı öğrenmek isterim.

Gelelim burada Cumhurbaşkanının bütçesiyle ilgili... Cumhurbaşkanı bir yatırım mı yapacak? Cumhurbaşkanı ayrıca... Yani örtülü ödenekte, zaten sürekli bütçesinde para var ve bu bütçeye, bugüne kadar, dünya kadar para verildi. Cumhurbaşkanı bu parayı ne yaptı? Bu kasa tamtaktır mı, hiçbir şey kalmadı mı? Yani burada yüzde 28,14 oranında bir artış gösteriyoruz. Yani, yeni personel mi alınacak, yeni araç mı alınacak, yeni bir yatırım, yeni binalar mı yapılacak, nedir Değerli Üstadım bu ?

BAŞKAN – Artış değil o Sayın Tanal.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Nasıl efendim?

BAŞKAN – Artış değil efendim o.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Ne yazıyor burada?

BAŞKAN – Bu şu: 2015 yılı bütçesinde konulan ödeneğin ilk üç ay içerisinde 28,14'ünün harcanacağı öngörüldüğü yani bir artış değil.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Yani harcanacağını yazıyor. Yani Cumhurbaşkanı burada bir yatırım mı yapıyor? Yani ne yapıyor Cumhurbaşkanı? Netice itibarıyla orada belli olan gelirler var, giderler var. Bu buna tekabül ediyor mu? Toplayalım bugüne kadar sabit giderleri, gerçekten buna tekabül ediyor mu, etmiyor mu? Dikkatimi çeken husus... Yani burada netice itibarıyla çalışan personelin maaşları açısından buna tabii saygı duyuyoruz ama gerçekten buna tekabül ediyor mu, etmiyor mu?

Gelelim, burada yine aynı şekilde ceza ve infaz kurumlarıyla ilgili... Ya arkadaşlar, Türkiye'de fabrikalar kapanıyor, sürekli cezaevlerinin sayısı artıyor. Yani bir ülkede eğer gerçekten cezaevlerinin sayısı sürekli artıyorsa, fabrikalar da sürekli kapanıyorsa burada demek ki ters bir gidişat vardır. Burada Maliye Bakanlığının da en azından gerçekten bu cezaevleriyle ilgili ve fabrikaların sürekli kapanmasıyla ilgili... Bunu bir sorgulamak lazım.

Geçmiş dönemde oldu. Ben dilerim ve umarım ki sizin Bakanlığınız döneminde muhalif olan iş adamlarının siyasi gerekçelerden dolayı vergi denetimine tabi tutulmamasını istirham ediyorum. Çünkü siyasi gerekçelerden dolayı muhalif gruplar sürekli denetimle karşı karşıya. Bu bir hukuk güvensizliğini oluşturur. Takdir edersiniz eğer bir ülkede hukuk güvensizliği varsa o ülkede yatırım olmaz, o ülkede istihdam olmaz, o ülkede işsizlik bitmez; o ülkede mülkiyet hakkı da ihlal edilir, yabancı sermaye de gelmez, o ülkede adalet de gerçekleşmez. Temel hak ve özgürlüklerin hepsinin güvencesi hukuk güvenliğidir. Yani hangi koşullarda bir işveren denetime tabidir, hangi koşullarda değildir? Kişi eğer siyasi iktidara muhalifse biz siyasi amaçla vergi denetimi yapacak mıyız, yapmayacak mıyız? Umarım ve dilerim, inşallah sizin döneminizde –çünkü geçmişte bunlar yapıldı, vergi denetimi siyasi bir sopa olarak kullanıldı- bu tür uygulamalara son verilmesini istirham ediyorum.

Tabii, burada, 78 milyon insanımızın bütçesiyle ilgili bir kanun tasarısı elimize geldi. Baktığım zaman toplam 8 sayfa, 9 sayfa. Ya çok özür dilerim, buna alınganlık yapmayalım arkadaşlar, gidin, küçük bir işletmenin bütçesine bakın, bundan daha ayrıntılı, daha teferruatlı. Yani, koskoca 78 milyon bir ülkenin bütçesi bu kadar mı olabilir? Belki "Efendim, biz çok kısa ve öz yazıyoruz. Bu anlaşılabilir, siz anlamıyorsunuz." diyebilirsiniz bana tabii, buna da ben saygı duyarım, bu da bir bakış tarzıdır ama netice itibarıyla bunun biraz daha denetiminde ve alt kalemlerin açılmasında fayda vardı diyorum. Ve tabii genel uygulamayı biliyorum ama eğer yanlış bir şey söylersem, Sayın Başkan, lütfen beni düzeltsinler. Benim bildiğim kadarıyla... Evet, Plan ve Bütçe toplantılarını zaten kimse bize bildirmiyor, duyarlılık gösteren milletvekili geliyor, bunda bir sorunumuz yok ama netice itibarıyla, en azından tasarının odalarımıza gönderilmesinde... Gerçekten herkesi ilgilendiren bir husus yani bu sadece... Evet, hemen cevap vereceksiniz "Efendim, Komisyonumuzun üyesi değilsiniz, yüzlerce komisyona gönderildi." diyeceksiniz.

BAŞKAN – Yok, estağfurullah. Meclisin İnternet sayfasına girdiğinizde bunlar var orada, o yüzden yani.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 53

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Efendim, bunları... Netice itibarıyla -öncesinde en azından- bizim de incelememiz ve kontrol açısından gerçekten verimli ve yararlı olurdu diye düşünüyorum. Yani, bunlar tabii ayrıntılı hususlar belki ama...

Gerekçe kısmına bakıyorum. Gerekçe kısmında, tabii, biraz önce bahsettiğiniz kısa ve öz açıklamaların dışında yok ama netice itibarıyla sözün kısası şu: Bulunduğunuz makam önemli. Kimsenin bedduasını almak istemiyorsanız şu vergi denetimi olayını, sizden istirham ediyorum “Efendim, şu buymuş, bu farklı düşüncedeymiş...” Bunun siyasi sopa olarak kullanılmadan; herkese eşit, adaletli, hukukun üstünlüğünü esas alarak, denetimin o şekilde yapılmasını istirham ediyorum. Söz verdiğiniz için Başkan, ben sizlere de teşekkür ediyorum.

Şu anda söyleyeceklerim benim bu kadar. Çok sağ olun.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ben konuşmamıştım.

BAŞKAN – Biliyorum, onun için zaten Sayın Kuşoğlu dedim.

Son konuşmacı da sizsiniz zaten, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yok mu konuşmacı?

BAŞKAN – Yok, Sayın Bakana söz vereceğim. Ondan sonra da maddelere geçeceğiz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar ve değerli basın mensupları; hepinizi ben de tekrar saygıyla selamlıyorum.

Sabahki bölümde usulle ilgili söz almıştım, çok da önemli gördüğüm bir husustu. Maliye Bakanlığının bize geçici bütçeyi sunarken ilk defa sunulacak olan bu geçici bütçede örnek teşkil edecek bir şekli benimsemesini, özellikle Sayın Bakana da nasip olmasını dilemiştim ama kabul etmediler. Nedense yani iyi niyetle yaptığımız, gerçekten de çok iyi niyetle yaptığımız bir uyarıydı, kabul edilmesi gerekirdi diye düşünüyorum. Hatta siz konuşmanız sırasında dediniz ki: “Gelirle ilgili bazı tespitleri yapamadık.” Ama 1 Kasım seçimlerinden önce, değerli milletvekilleri, Maliye Bakanlığı 2016 bütçesini Türkiye Büyük Millet Meclisine sundu, şimdi, tekrar yeni bir bütçe sunacak. Bir ay sonra oturacağız, tekrar bu sıralarda 2016 bütçesi yapacağız ama daha önce bütçeyi sundu. Sizler de görmüşsünüzdür; bu belge, gerekçesi de var, ayrıntılı olarak hazırlanmış. 2016 yılı merkezî yönetim bütçe gelir ve gider tahminleri yapılırken gayrisafi yurt içi hasılanın reel olarak yüzde 4 büyüyeceği, gayrisafi yurt içi hasıla deflatorünün yüzde 6,8 olacağı, yıl sonu TÜFE’nin yüzde 6,5 olacağı, ihracatın 150 milyar dolar, ithalatın 216 milyar dolar olacağı ve borçlanmanın ağırlıklı olarak Türk lirası cinsinden yapılacağı gibi hususları da bağlamıştınız, belliydi bütün bunlar. Yani, aslında bu geçici bütçede de bütün bunları yapabilmek mümkündü bu verilerle, bu verilerin ışığında. Orta Vadeli Program da, OVP de çıktığına göre yapılabilirdi, çok da rahat olurdu.

Bakın, tekrar söylüyorum: 2000’li yıllardan itibaren -AKP hükümetlerinin dönemine rastlıyor- kamu maliyesinde -tırnak içerisinde ben “reform” diyorum ama- çok önemli gelişmeler oldu. Siz “reform” diyorsunuz, ben de tırnak içerisinde onu kullanıyorum, eleştireceğim hususlar da var. Özellikle 5018, 4749, Kamu İhale Kanunu, BDDK, Sayıştay Kanunu, bunlar çok önemli değişiklikler getirdi kamu maliyesine. Dolayısıyla, bütçeleme sistemi de, bütçe sistemi de değişti, geçici bütçe de değişti. Bütün bunlar ışığında bizim geçmişten daha farklı şeyler yapabilmemiz lazımdı. Yani, eski alışkanlığı, 2002’deki bütçeyi tekrarlamak yerine... Ben de bütçe diyorum ama doğru değil tabii. O sadece tahsilat yapılmasına ve harcama yapılmasına izin veren bir kanun, adı üzerinde. Şimdiki bütçe geçici bütçe. Bunun bir farklı anlayışla getirilmesi ve düzenlenmesi gerekirdi.

Şimdi, 4749 diyorum. Niye 4749 diyorum? Bakın, 5’inci maddesinde diyor ki:

“Borçlanma, ikraz ve garanti limiti, Madde 5 - Malî yıl içinde 1 inci Maddede belirtilen ilkeler ve malî sürdürülebilirlik de dikkate alınarak yılı bütçe kanununda belirtilen başlangıç ödenekleri toplamı ile tahmin edilen gelirler arasındaki fark miktarı kadar net borç kullanımı yapılabilir.” Ve yine 2016 bütçesiyle ilgili 12’nci madde de diyorsunuz ki: “4749’ a istinaden 3 milyar liradan fazla borç ikraz limiti 3 milyar ABD dolarıdır. Başlangıç ödeneklerinin yüzde 1’ine kadar ikrazen özel tertip devlet iç borçlanma senedi ihraç edilebilir.” Şimdi, geçici bütçede bunu kullanmak mümkün yani sizin bu adları... Bunu üç ay içerisinde aşmanız mümkün. Onun için gelir ve gidere ihtiyaç vardı, onun için böyle bir eksiklik oldu. Özellikle bunları vurgulamak istiyorum. Böyle eksikliklerin olması ileride de sorunlar çıkacaktır anlamına geliyor diye düşünüyorum Sayın Bakan.

Bütçeler hükümetlerin yapacakları icraatları gösteren belgelerdir, belli bir dönem içerisinde hükümetlerin yapacakları icraatları gösterir. Sizin bugün sunduğunuz -bugün 10 Aralık- bütçede de neler yapacağınız aşağı yukarı belli, değil mi? Özellikle harcamalarla ilgili neler yapacağınız belli ama gelirlerle ilgili neler yapacağınız belli değil. Nasıl bir gelir politikası, nasıl bir kaynak politikası uygulayacağınız konusunda soru işareti var. Ben biraz önce söyledim, bir af mı çıkaracaksınız acaba? Vergilerde bir artış mı söz konusu? Bütün bunlar merak ediliyor.

Şimdi, siz burada bütçeyle ilgili sunum yaparken aynı saatlerde de Sayın Başbakan 64’üncü Hükümet 2016 Yılı Eylem Planı’nı açıkladı. Üç aylık, altı aylık ve bir yıllık burada icraatlar söz konusu. Şimdi, ilk üç ay için 20 tane eylem benimsenmiş. En son, 20’ncisi: “Çeyiz hesabı uygulaması başlatılacak.” Yani, harcamaya yönelik, bunların çoğu harcamayla ilgili konular, ilk üç ayda yapılacak işlerle ilgili. Şimdi, bununla geçici bütçe nasıl bağdaştırılacak, değil mi? Yani, siz de

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 54

konuşmanızda buna hiç değinmediniz. Bunların bağdaşması lazım, aynı paralelde olması lazım. Ne Başbakanın açıklamalarında bütçeyle ilgili bir husus var ne sizin sunumunuzda bu eylem planıyla ilgili bir belirleme var, hiç değinmediniz, o da değinmedi, siz de değinmediniz. Yani, sanki birbirinden habersiz ve birbirinden bağlantısızmış gibi bu açıklamalar yapıldı. Başbakanın açıklamaları da, sizin açıklamalarınız da öyle. Bunlar eksik, bunların bütçeyle bağlantılı olması lazım. 5018'e göre yani bütçeyi yapmamızı gerektiren, 5018'deki usullere göre yapmamızı gerektiren mevzuata göre bütçeler bu tür stratejik planları, eylem planlarını da içermek zorunda. Böyle bir eksiklik var burada yine.

Sayın Başkan, bu Kesin Hesap Komisyonu ile ilgili olarak geçen dönem çok konuştuk, tartıştık ve dedik ki en son, hatta birlikte İngiltere'ye gittiğimizde... Sayın Bakanım, İngiltere'de şöyle bir durum var: Biz, şimdi, biliyorsunuz, bu sene 2016 bütçesini yapacağız, 2014'te yapılan harcamaları da denetleyeceğiz. Orada aynı yıl içerisinde yapılıyor, aynı yıl içerisinde, harcamaların denetimi bir taraftan Sayıştay denetçileriyle birlikte yapılıyor.

BAŞKAN – Sondaj denetimi yapıyorlar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet ama çok tasarruflı ve çok radikal, çok da yararlı işler yapılıyor, onları gördük.

BAŞKAN – Sadece maksimum 15-17 kurumu denetleyip gönderiyorlardı hatırlarsanız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tabii onlar seçilerek yapılıyor. Her sene aynı yerler denetlenmiyor.

BAŞKAN – Evet, tabii tabii.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Özellikle denetleniyor, düzenleniyor, oralarla ilgili...

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – Bağımsız dış denetim yöntemi.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet öyleydi. Aşağı yukarı o düzeltmeler yapıldıktan sonra başka kurumlara geçiliyor.

Şimdi biz, geldikten sonra kesin hesap komisyonu kurulacağıyla ilgili hemfikir değildik değil mi? Birlikte dedik ki: "Bunu yapalım, gelecek dönemle ilgili bunu yapalım."

BAŞKAN – Öncesinde de hemfikir idik, doğru.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu bir İç Tüzük'te değişiklik gerektiriyorsa, bir iki maddelik bir değişiklik gerektiriyor, oturalım beraber yapalım.

Bir ay sonra bütçe gelecek, burada ayrıntılı olarak oturacağız tartışacağız.

BAŞKAN – Doğru.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir ay içerisinde İç Tüzük değişikliğini yapmamız mümkün, öncelikle bunu yapalım. Zaten İç Tüzük'te de bir değişiklik öngörüyorsunuz iktidar olarak, şimdiden bunu yapalım, şimdiden başlayalım.

BAŞKAN – Şöyle söyleyeyim: Tabii ki bu bir karardır, yapılabilir, daimî alt komisyon olarak kurulma zorunluluğu var, gene bizim Komisyon üyelerimizden oluşan bir daimî alt komisyon ve bu kesin hesaplama...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tartışalım, onu biz ayrı bir komisyon olarak öngörüyoruz, siz de alt komisyon olarak öngörüyorsunuz ama oturalım konuşalım.

BAŞKAN – Öngöremezsiniz efendim yani Anayasa ortada, 5018 ortada, İç Tüzük ortada, 6085 ortada. Burada hem kesin hesap hem de bütçenin nasıl görüşüleceğinin esasları ve yöntemleri orada belirlenmiş vaziyette.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tamam, beraber oturup konuşalım, tartışalım ama bu döneme yetiştirelim, anlamı olsun.

Şimdi, arkadaşların çoğu bilmiyordur, bu kesin hesap öyle kolay kolay yapılacak, anlaşılacak, denetlenecek bir husus değil. Sayıştay denetçileri raporlar getiriyorlar -şu boyda- gelmiştir belki, siz de almışsınızdır raporları.

BAŞKAN – Gönderdik herkese, gönderdik, evet.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Alan almayan vardır da onun için söylüyorum.

O raporların hepsini tek tek okuyacaksınız, bakacaksınız, eleştirilmiş hususlar var, onlardan yargıya intikal edenler var.

Şimdi, geçen dönem yargıya intikal etmiş olanlardan ben bu dönem sorsam "Ne oldu?" diye bir anlamı kalmıyor 2013'le ilgili, 2014'te onları yeniden sormanın da çok anlamı olmuyor.

BAŞKAN – Ama yargıya intikal etmiş konuları zaten Sayıştay bize raporlayamaz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Soramazsınız, burada gündeme getirilmedi.

BAŞKAN – Zaten raporlayamaz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama yani hangilerinin yargıya intikal ettiğini biliyorsun. "Ne oldu sonucu?" diye soracaksın, sormanın da bir anlamı kalmıyor. Yani yapılan denetimin, kesin hesap denetiminin pek bir anlamı yok; onu söylemek istiyorum. Onun için değişiklik zorunlu, bunu yapmamız lazım muhakkak. Bu önümüzdeki bir ay içerisinde bu değişikliği gerçekleştirelim. Sizin Sayın Başkan hedefiniz olsun, üstlenin, bunu önümüzdeki günlerde hallederiz, çıkarırız.

BAŞKAN – Tamam Sayın Kuşoğlu.

Sayın Kuşoğlu, şimdi bir şeylerin üstüne tabii ki ben konumum itibarıyla şu an bir şey söyleyemiyorum ama tabii konuşmaları...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Konumunuz itibarıyla söyleyebilir pozisyondasınız.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – En yetkili sizsiniz.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 55

BAŞKAN – Ama yalnız konumumuz itibarıyla söylediğimizde o zaman bugüne kadar, bu manada en azından etkin denetim noktasında, şeffaflık noktasında, saydamlık noktasında kamunun daha etkin ve verimli çalışması konusunda hiçbir şey yapılmadı gibi şeyleri hakikaten ben de tebessümle karşılıyorum. Yani bugün işte 5018'e bakıyorsunuz, 6085'e bakıyorsunuz... Gerçi, Sayın Erdoğan küçümsedi, ne bileyim Bilgi Edinme Kanunu veya ne bileyim Kamu Görevlileri Etik Kuruluyula ilgili yapılmış olan düzenleme; bunları çoğaltmanız mümkün. Yani burada hem bütçe hakkının kullanımı ve denetimi açısından hakikaten son süreçte çok ciddi manada reformlar yapılmıştır.

Hep dönüp dolaşıp geliyoruz, mesela gene ham raporların talep noktası var. Yani siz kesin hesap komisyonunu kursanız da zaten Sayıştayın ham raporları zaten gene Medise sevki diye bir şey söz konusu değil çünkü INTOSAI Standartları gereği belli bir denetim süreci vardır. Sürecin denetimi tamamlanmadan en başta çıkmış bir ham rapor üzerinden bir hüküm kurmaya çalıştığınızda sizin, bizim sonuca gitmemiz mümkün değil. Bu sefer şunu tartışmamız lazım: Acaba INTOSAI yani "Uluslararası Denetim Standartları çerçevesinde mi yapılmalı, yoksa yapılmamalı mı?" diye bizim o zaman tartışmayı ta, o noktadan başlatmamız gerekiyor. Bazen de Sayıştayı töhmet altında bırakarak hep gidiyoruz, hâlbuki Sayıştay yani bakıyorsunuz neredeyse 25 milyon hesabı denetliyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, onları çok tartıştık, bence...

BAŞKAN – Ben de onu söylüyorum yani ama...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bizim ne istediğimizi onlar gayet iyi biliyor, siz de biliyorsunuz.

BAŞKAN – Ben de onu söylüyorum, ben de biliyorum efendim. Yani geldiler bakın Maliye bu konuda bütün muhasebe sistemini düzenledi, "Şu an kurumsal bazlı bilanço çıkarabilir hâle geldiniz değil mi Sayın Bakanım?" Yani bu işler tamamlandı. Burada mesela iki sene öncenin 2012 yılı kesin hesabına baktığınızda en fazla tartışma konusu olan şey "Kurumsal bazlı bilanço oluşturulamadığı için yani bu tabloları oluşturamadığınız için denetim yapamıyoruz." gibi bir ifade vardı Sayıştayın raporlarında. En büyük tartışma oradaydı.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Neyse, gelince bakacağız onlara. Gelince bakacağız bakalım ne oldu.

BAŞKAN – Bakacağız hep beraber.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, bunun olmadığını, bu denetimin olmadığını, yapılmadığını, yapamadığımızı biliyorsunuz.

BAŞKAN – Yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet evet, tebessüm ettiğiniz kadar var. Sayın Günel'in dediği mevzu o değil, bunun yapılmadığını çok iyi biliyoruz. Böyle olmuyor, olmuyor.

BAŞKAN – Bu konuda sizinle pek hemfikir değilim yani.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bize gelmiyor, kuşa çevriliyor, rapor orada kalıyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Böyle olmuyor, olmuyor. Yapılmadığını siz de gayet iyi biliyorsunuz, ben de iyi biliyorum. Bunun için bu kesin hesap komisyonu mu, alt komisyonu mu neyse bir an önce onu çalıştırmaya başlasak ve önümüzdeki aydan itibaren devreye soksak iyi olacak.

BAŞKAN – Grup başkan vekilleri bir araya gelerek bunu görüştüler.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ayrıca, bu ay içerisinde biliyorsunuz Merkez Bankası Başkanının da bize bir brifing vermesi gerekiyor çünkü altı ayda bir brifing gerekiyor, bu ay içerisinde de onu yapmamız gerekiyor.

BAŞKAN – Bu şeyi çıkarttım, Hazine de var bunun içerisinde, Merkez Bankası var. Sayın Günel'la da sohbet imkânımız oldu "Yapalım." diye. Eğer Meclis açık kalır, bir tatile girmez yani gündem içerisinde vaktimiz olursa bu kurumları aralık ayı içerisinde davet edeceğiz.

Teşekkür ediyorum bu uyarı için.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim, onları sizden bekliyoruz, kesin hesap ve bu Merkez Bankası sunumu, bir de Hazineyle ilgili bir sunum bekliyoruz.

Sayın Bakanım bütçeler -demin de konuştuğumuz gibi, siz de ifade ettiniz onu- halkın ya da çeşitli kesimlerin beklentilerinin olduğu yazılı belgelerdir.

Ben de eski komisyon üyesi olduğum için genellikle bu atamayı bekleyenler, öğretmenler, mühendisler, ziraat mühendisleri veya Sosyal Hizmetler Vakfı çalışanları gibi atama bekleyen insanlar sürekli olarak tweet atarlar, mailimize yazarlar. Değerli arkadaşların da "tweet"lerini veya mail adreslerini öğrendiklerinde aynı şey olacaktır, sürekli olarak, kadro bekliyorlar, atama bekliyorlar.

Şimdi, bu geçici bütçeyle ilgili olarak böyle bir ifadede bulunmadınız. Benim gördüğüm, baktığım kadarıyla atamalarla ilgili bir husus da yok. Bununla ilgili biraz daha bilgi verebilerseniz memnun oluruz. Bir atama söz konusu mu, ilk üç ayda bir atama izni söz konusu olacak mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 55 bin...

MUSA ÇAM (İzmir) – Kaç, öğretmen mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Toplam 55 bin.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Toplam. Nedir onun içeriği?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 56

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 30 bin öğretmeni şubat ayı içerisinde atama yönünde seçim beyannamemizde taahhüdümüz var. Dolayısıyla 55 bin atamanın 30 binini şubat ayı içerisinde öğretmen atamalarında kullanacağız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sonra, diğer kalan 25 bin...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Esas ocak ayı içerisinde bütçeyi getireceğiz, diğer kamu kurumlarının ocak ayı içerisinde acil ve ivedi açıktan atama talepleri dışında aslında esas bütçe çıkana kadar geri kalan kontenjanları ihtiyatla kullanma tercihinde bulunacağımızı ifade edebilirim. Yani biz burada “Bu bütçe nasıl bir sinyal veriyor?” derken özellikle esas bütçe çıkana kadar harcamaları kontrol etme, bütçe disiplinini daha sıkı bir şekilde esas bütçe çıkana kadar yürütme yönünde Maliye Bakanlığı olarak bir yaklaşımımız olacak. Ama kamuda 2016 yılında yapılacak atamalarla ilgili 2016 yılı merkezî yönetim bütçe kanununda -biliyorsunuz- yine size bir sayı getireceğiz, orada da açıklamalarımızı daha geniş bir şekilde yaparız Sayın Vekilim.

MUSA ÇAM (İzmir) – Ocakta 25 bin öğretmen mi olacak Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şubatta 30 bin.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Onun detayı belli mi, hangi branşlarla ilgili olacağıyla ilgili bir açıklama...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Millî Eğitim Bakanlığı...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Millî Eğitim Bakanlığına bırakıyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu daha önceden açıklandı. Şubat ayı geldiğinde bilmiyorum toplam olarak önceden mi açıklıyorlar ama o zaman geldiğinde millî eğitim sitelerinde...

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Böyle farklı yerlerden giriyoruz, bu tür beklentisi olan kişiler var, atama bekleyen insanlar var, çok da sıkıntılılar, onları biliyorsunuz.

Sayın Bakanım, yine 2016 bütçesinde 55 milyar liralık bir faiz öngörülüşü, 55 milyar lira. Bu, geçmiş yıllara göre biraz artmış vaziyette ama bu görüntüye göre faizlerde daha büyük bir artış söz konusu olacak, faiz giderleriyle ilgili olarak 2016’da sanki daha büyük bir sıkıntı söz konusu olacak gibi. Çünkü sizin vergi gelirleriyle ilgili, özellikle gelirlerle ilgili bir açıklamanız olmadı, bütçeleme yapmadınız. Bu konuda bir boşluk söz konusu. Piyasalar bunu özellikle bekliyor. Ben, bilerek “Af mı söz konusu, vergilerde bir artış mı söz konusu olacak?” derken boşuna kullanmadım yani bunun aslında bu dönemde yapılması, belli olması çok önemliydi. O, faizleri de etkileyecek bir kalemdir, önemli bir unsurdur. Onun için bu yönde bir açıklama yapmanız çok faydalı olacaktır diye düşünüyorum.

Evet, ben de maddelerde daha detaya girerim.

Şimdilik söylemek istediklerim bu kadar.

Çok teşekkür ediyorum.

Hayırlı uğurlu olsun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu.

Değerli arkadaşlar, geneli üzerindeki konuşmalar tamamlanmıştır.

Şimdi görüş ve eleştirilere cevap vermek üzere geneli üzerinde Sayın Bakana söz veriyorum.

Buyurun Sayın Bakan.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, bir şey daha ekleyebilir miyim?

BAŞKAN – Tabii, tabii.

Buyurun Sayın Günel.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakanım “Buyurun, kahve içelim, çay içelim.” dedi. Siz söylediğinizden beri uğraşıyorum, bir KİK uzmanı varsa gelip yardımcı olsun yani “Ankara Büyükşehir Belediyesi” yazdım, sadece EKAP sorgulama sayfası geliyor, 2010’dan sonraki hiçbir ihale 250’yle sınırlı çıkmıyor. Ben de bilgisayar kullanmayı biliyorum, arama yapmayı biliyorum.

Bilgilerinize sunarım. Ona göre, kahvenin altına bir de yemek ısmarlamak zorunda kalacaksınız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Gelin kahve içmeye...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, yok işte...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama açıklama da yaparım yani...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok, yok, şey için söylüyorum, arkadaşlar, burada ihale sorgulama sistemi gelmiş, ihale numarası, ihale kaydına göre sorguluyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben istiyorum ki Ankara Büyükşehir Belediyesinin -geçen duydum- bilmem kaç milyarlık bir ihalesi vardı, bakıyorum, 250 tane... Limitleri net söylüyorum. KİK uzmanı arkadaşlar baksın, belki siz bilmiyor olabilirsiniz. 250’nci ihale sayısı sonunda 25’te doluyor, 2010’da kalıyor, 2004’le başlıyor, ihale 2010’la bitiyor. Bize nasıl bulunduğunu o zaman siz ya da bilen bir arkadaş bir söylesin de... Ana sayfada yok, istatistikler var, sadece sayısal istatistikler var, kuruma göre sorgulama, ihale numarasına göre sorgulama var. Kuruma göre sorguladığımda, Ankara Büyükşehir Belediyesini örnek olarak sorguladım, bildiğim için, 2010’dan sonrakilerinin ne ucu var ne bucağı var ne geliyor.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 57

Bilgilerinize sunuyorum.

Cevap verirken belki hani oraya da girerseniz diye önden söyledim.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Günel.

Sayın Bakan, buyurun lütfen.

İBRAHİM MUSTAFA TURHAN (İzmir) – En yakın tarihten itibaren sıralamıyor mu, sort etmiyor mu o şekilde?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Benim okuryazarlığım var, sağ olasin, Başkana özenme, boş ver.

BAŞKAN – Teknolojik altyapısı müsait değil herhâlde, onu düzeltirler önümüzdeki süreçte.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani işte, nedense görünmüyor yani ben onu söylüyorum, bulamadım.

BAŞKAN – Buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim; sözlerime başlarken gün içerisinde yapılan tüm eleştirilere ve katkılara yürekten teşekkür ediyorum.

Bütçe kanunları, demokrasinin kökleşmesi, derinleşmesi ve yürütme organının Medise hesap vermesi bakımından son derece önemli kanunlardır. Bütçe kanunları, her şeyin, vatandaş ilgilendiren, toplumu ilgilendiren her konunun rahatlıkla görüldüğü, görüşülmesi gereken, bütün siyasi meselelerin bütçe üzerinden tartışılması gereken bir kanun. Dolayısıyla burada gerek iktidar partisi milletvekillerinin gerek muhalefet partisi milletvekillerinin bütçe üzerinde, bütçe üzerinden siyasetle ilgili olarak her türlü eleştiri yapması bizi ziyadesiyle memnun eder. Biz de yapılan eleştirilerle ilgili cevaplarımızı vermeye çalışırız. Yapılan eleştirilerle ilgili ilave bir bilgi verilmesi gerekiyorsa onu da veririz. Onun için, öncelikle, her şeyden öte, gün içerisinde yapılan eleştirilerden dolayı tekrar tekrar teşekkür ediyorum. Çok önemli katkılar yapıldığını da düşünüyorum.

Bülent Kuşoğlu Vekilimizin başlattığı, sonra diğer vekillerimizin benzeri yönde yaptığı açıklamalar geçici bütçe kanunlarının muhtevasına ilişkin bir bakış açısı. Ben de takdirle karşıladım. Söylenildiği, ifade edildiği şekilde bir yaklaşım da ortaya konulabilir.

Bu sene geçici bütçe kanununu hazırlarken açıkçası bizim temel bakış açımız 2002 yılındaki geçici bütçe kanunundan esinlenerek değil ama geçici bütçe kanunlarının sadece ve sadece zorunluluk nedeniyle çıkan gündelik harcamaları karşılamaktan öte yeni bir inisiyatif, yeni bir program, yeni bir politika üretmemesi gereken bir kanun veya politika metni olarak gördüğümüzden dolayı daha çok ödenek vermeye ve harcama yetkisi vermeye odaklandık.

Bazen cevapları konuşmanın içerisinde vermiş olayım, tek tek cevaplamak yerine. Gelir tahmini yapma hususunu, açıkçası, geçici bütçe kanunlarının maksadını aşan bir yaklaşım olarak değerlendirdik ve söylemem gerekirse bu geçici bütçe kanununda bir af kanunu düzenlemesi, yeni bir vergi düzenlemesi veya herhangi bir şekilde vergi politikalarında değişiklik ihtiva eden bir yaklaşım söz konusu değil. Böyle bir yaklaşımın gelir tarafı itibarıyla ortaya konulmadığını ifade etmek isterim.

Yine, harcama tarafı itibarıyla bakıldığında da 5018 sayılı Kanun açık, esasen burada 2015 yılındaki bütçe ödeneklerinin belirli bir oran dâhilinde kullanılması gerekiyor. Biz, burada, harcama tarafında özellikle seçim beyannamemizde ifade edilen, Hükûmet programında öngörülen yeni vaatlerimizi, yeni harcama programlarımızı vatandaşlara verdiğimiz sözün ve taahhüdün bir gereği olarak ödenek tavanlarını belirlerken dikkate aldık.

Özellikle bugün de Sayın Başbakanımız biliyorsunuz üç aylık, altı aylık ve bir yıllık eylem planlarını açıkladı. Biz, seçimden önce de seçimden sonra da Hükûmet programında da ifade ettiğimiz üzere bütün taahhütlerimiz söylendiği şekliyle geçerlidir ve bunlar derhâl hayata geçirilecektir.

Bu çerçevede, biliyorsunuz, biz, başta asgari ücret artışı olmak üzere, tüm işçi ve BAĞ-KUR emeklilerimize yıllık 1.200 lira zam yapma taahhüdü vermiş idik. Bu taahhüdümüzün gereği olacak şekilde, size arz etmiş olduğumuz geçici bütçe kanununda bunun karşılığını koyduk.

Yine, sosyal güvenlik destek primi kesintileri vardı, 10 puan. Biliyorsunuz, seçim beyannamemizde “Onu kaldıracğız” şeklinde bir taahhüdümüz vardı. Sosyal güvenlik destek primi kesintilerinin 2016 yılında yapılmayacağı varsayımına dayalı olarak Sosyal Güvenlik Kurumuna yapılan transfer ödeneklerinin belirlenmesinde bu hususu bir kalem olarak dikkate aldık.

Yine, bütçe kanunumuzun içerisinde, biliyorsunuz, öğrenci burslarımızı biz 330 liradan 400 liraya artıracğımızı ifade etmiş idik. Bu hususu geçici bütçe kanunu tasarısının içerisinde bir ödenek olarak, harcama tavanını belirlerken öngördüğümüzü ifade etmem gerekir.

Aynı şekilde “Esnafımıza düşük faizli kredi uygulamasına devam edeceğiz, 30 bin liraya kadar faizsiz kredi vereceğiz.” şeklinde bir taahhüdümüz vardı. Bunun gereğini yine geçici bütçe kanununda ödenek tavanlarını belirlerken dikkate aldık.

Konut hesabı uygulamasını, demin Bülent Bey de ifade etti, onu da dikkate aldığımızı söylememde yarar var. Biliyorsunuz, 51 ilimizde 10 ve daha fazla işçi çalıştıran esnafımızın 6 puan sosyal güvenlik primini almıyoruz. Biz bunu aynı illerdeki 10’dan az işçi çalıştıran işletmelerimizde de yaygınlaştırma taahhüdünde bulunmuştuk. Bunu da 2016 geçici bütçe kanunu varsayımında dikkate aldık. Dolayısıyla, şundan emin olabilirsiniz ki: Gerek seçim beyannamemizde gerek Hükûmet programımızda gerekse bugün Sayın Başbakanımızın açıklamış olduğu üç, altı ve bir yıllık eylem planlarının içerisinde yer alan konuları geçici bütçe kanununun ödenek tavanlarını belirlerken dikkate aldık. Bazı istisnai ödenek kalemlerinde genel

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 58

oranın içine sığamadığımız yerlerde ilgili maddede ödenek tavanını yukarıya çektik. Madde madde hatırlamıyorum ama onların bir kısmı tamamen bu hususları dikkate almamızdan kaynaklanmaktadır, onu da ifade edeyim.

Sayın Bakanımız Zekeriya Temizel bütçenin görüşülmesi noktasında kesin hesap komisyonuyla ilgili değerlendirmelerde bulundu, ben teşekkür ediyorum. İlkel olarak hepimizin bütçenin hesap verebilirliğini ve bütçe hakkını önemsememiz gerekir. On üç yıldır AK PARTİ'nin iktidarda olmuş olması, diğer partilerin muhalefette olmuş olması bütçe hakkı gibi veya bütçenin hesap verebilirliği noktasında herhangi bir şekilde farklı bir yaklaşım sergilememizi gerektirmez diye düşünüyorum. Hassasiyetlerine ben de aynen katılıyorum. Mutlaka ve mutlaka Sayıştay raporlarının Plan ve Bütçe Komisyonunda daha detaylı görüşülmesi, özellikle bütçe hakkının sağlanması noktasında Sayıştay raporlarının... Sanıyorum gelmiş, arkadaşlar bana söyledi, Meclise Sayıştay raporları sunulmuş, onlar umuyorum ki, görüşmeler sırasında en detaylı şekilde de zaten görüşülecektir. Şahsen ben de özel olarak söylemem gerekirse yani bir kurşun yetim hakkının, bir kurşun verginin haksız yerde, yanlış yerde kullanılmasını asla tasvip etmemiz mümkün değildir. Vergi toplamının ne kadar zor bir iş olduğunu vergi ödeyen mükellefler nazarında en iyi bilen bakanlık Maliye Bakanlığıdır. Maliye Bakanlığının da zaten temel misyonu, vergi toplarken olabildiğince hakka, hukuka riayet etmek, kamu harcamaları yapılırken de asla ve kata bütçe disiplininin vazgeçmemektir. Biz, bugüne kadar bakanlık olarak bu konularda her zaman hassas olduk. Bizden önceki dönemlerde de Maliye Bakanlıklarının temel misyonu budur. Maliye Bakanlıkları genellikle sevilmez, Maliye Bakanları genellikle sevilmez. Bu, Maliye Bakanlarının kaderinde vardır ama bütçenin iki yakası bir araya gelmezse, ayağımızı yorganımıza göre uzatmazsak, bütçe disiplini kaybedersek ne olacağımızı görmek için müneccim olmaya gerek yok. 2002 öncesi krizi tekrar hatırlamakta fayda var. Allah bir daha bu memleketi yani bütçe disiplininin herhangi bir şekilde uzaklaşmanın sonuçlarıyla karşı karşıya bırakmasın. Bu, 2001 yılında...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Biz sizi seviyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teşekkür ediyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – O bakanlar, icracı bakanlara bütçe vermediler de, ondan sevmiyor, bizim bir sıkıntımız yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çok teşekkür ediyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bizle alakası yok, yani bu tarafa bakınca bize demediğini anlaşıyor diye.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, benim söylediğim dönemlerden bağımsız Maliye Bakanlıklarının böyle bir rolü vardır. Bundan önce de bu rolden hiç gocunmadım. Hakikaten, bir devletin, milletin malına sonuna kadar sahip çıkmamız gerekir. Hepimizin de aslında bence aynı duyarlılığa sahip olduğuna da yürekten inanıyorum.

Sayın Bakanımız, yine, ekonomiyle ilgili birtakım değerlendirmelerde bulundu: “Gerek tasarruf açığıyla ilgili olarak gerek özellikle kalkınmanın temelinde borç vardır ama ciddi anlamda borçlandık.” şeklinde değerlendirmeleri oldu. Hakikaten cari açık bağlamında borç, ekonominin temellerinde risk oluşturabilecek en önemli faktör. Yani bizim mutlaka ve mutlaka borcu oluşturan temel nedenleri ortadan kaldırmak suretiyle kalkınmamızı mutlaka ve mutlaka yerli kaynaklarla sağlamamız lazım. Açıkçası bizim 10’uncu Kalkınma Planı’nın da, öncelikli dönüşüm programlarının da aslında temel amacı buydu. Zamanlaması tartışılabilir, içeriği tartışılabilir “Bazı şeyler daha önceden yapılmalıydı.” denilebilir, bunları saygıyla karşılarım, mutlaka ve mutlaka bunları birlikte konuşup birlikte çözüm üretmemiz gerektiğine inanıyorum.

Sayın milletvekilimiz Bülent Kuşoğlu, kesin hesap komisyonuyla ilgili değerlendirmelerde bulundu. Ayrıca ben kendisine bu noktada teşekkür ediyorum. Buna temelde ilkel olarak katılıyorum ama bence yani eğer istenirse Bütçe Komisyonunda raporlarının görüşülmesiyle ilgili bir yapılacak çalışmada Maliye Bakanlığı olarak biz de bu raporların görüşülmesinin etkin hâle getirilmesi noktasında ne yapabiliriz, o konuda da katkı vermekten son derece memnuniyet duyuyorum.

Mehmet Günal Vekilimizin özellikle geçmişe dönük olarak eleştirileri oldu. “Önceki reformlar nerede, yapıldı mı?” şeklinde birtakım değerlendirmeleri oldu. Gerçekten 2001 krizinden sonra önceki Hükümet döneminde de gerçekten geleceğe dair önemli çalışmalar yapıldı. O dönemde bu 2000’li yılların o temel açıklarını, borç sarmalını ortadan kaldıracak yapısal reformlara imza atıldı, AK PARTİ hükümetleri de bu yapısal reformlara hem sahip çıktı hem de bu yapısal reformları daha da geliştirdi, bunu ifade etmek lazım. Yani önceki yapılanların hakkını da teslim ediyoruz, doğru şeylerdi, atılması gereken adımlar o dönemde atıldı, onlar çok ciddi anlamda bir ivme kazandırdı, AK PARTİ hükümeti de geldikten sonra hem bunları uygulamaya devam etti. Zaman zaman buna ilişkin eleştiriler veya değerlendirmeler oluyor ama bunları sahiplenmekten ve devam ettirmekten hiç gocunmamak lazım. Ama bu dönemde birçok reformun yapıldığını da ve sizlerin katkısıyla, sizlerin Parlamentoda yaptığınız katkılarla bunları birlikte yaptığımızı da biliyorum. Yani kamu ihale reformu, enerji piyasası reformu, kamu mali yönetim ve kontrolü reformu, sosyal güvenlik reformu en kritik konulardan bir tanesi, mahalli idareler reformu, kamu yönetimi reformu, bu bağlamda yerel idarelerin yeniden yapılandırılması, merkezî idarenin yeniden yapılandırılması, yeni Sayıştay Kanunu yani 2011 yılında Sayıştay Kanunu’nun çıkarılmış olması gerçekten hem hesap verebilirliği artıran hem de kamu kaynaklarının etkin, verimli ve ekonomik kullanımına çok ciddi bir katkı verdi. Dolayısıyla, ilk defa bu kanundan sonra her bir kamu idaresi bazında raporlar üretilmeye başlandı. Bunlar daha önce üretilen raporlar değildi. Raporların içeriği eksik olabilir. Bu, Meclise doğrudan doğruya bağlı olarak çalışan Sayıştayın sorumluluğu. Sayıştay, Meclise hesap verme sorumluluğu çerçevesinde Meclis adına yaptığı denetimin hesabını da Meclise ve Komisyona

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 59

mutlaka vermesi gerekir. Dolayısıyla burada Sayıştay raporları Sayıştay Kanunu'na uygun olarak hazırlanmakta, Plan ve Bütçe Komisyonuna gelmeden önce idarelerin cevapları alınmakta, nihai olarak alınan cevaplara ilişkin nihai karar Sayıştay verip raporu sonuca bağlamakta ve Komisyona gönderilmektedir. Kendi bakanlığımla ilgili de bundan önceki yıllarda Sayıştay raporlarında yapılan eleştiriler oldu. Bir kısım eleştiri için ben Sayıştaya, özellikle ilgili arkadaşlara da çok teşekkür ediyorum, çok doğru eleştiriler bunlar. Bizim eksiklerimiz var. Özellikle kamu hesapları, taşınmazların kayda alınması, millî emlak işlemleriyle ilgili olarak muhasebe kayıtları ile millî emlak kayıtlarının örtüştürülmesi. Buralarda Sayıştayın tespit ettiği sistematik eksiklikler vardı, yanlışlar vardı. Ben yani Sayın Bakanımız ve biz hepimiz o dönemde bu raporlara sahip çıktık, Komisyona geldik, dedik ki: "Biz bu çalışmalarda eksiklikleri gördük ve biz bunları süratle yerine getireceğiz ve nitekim, 2015 yılı başından itibaren genel bütçeli idareler için üretilmesi istenilen tüm raporları üretilip Sayıştaya vermeye başlayacak hâle geldik. Dolayısıyla, Sayıştay raporları ve Sayıştay denetimi, gerçekten yönetimin kalitesini artıran, idareler üzerinde aslında -sadece Medise değil bana göre- hükümet organına da yol gösteren, tavsiyede bulunan, varsa açıklar onları ortaya koyan, sistematik riskleri ortaya koyan raporlar. Dolayısıyla, bu raporlar aynı zamanda Hükümetin de sahiplendiği raporlar ve bunlara hepimizin sahip çıkması lazım. İnşallah önümüzdeki dönemde Sayıştay denetiminin hem kalitesi hem kapsayıcılığı hem de derinliği daha da artar. Bu ülkede vatandaşın bir kuruş hakkını mutlaka ve mutlaka koruyacak bir mekanizmayı birlikte üretiriz. Onun özellikle ifade edeyim.

Dolayısıyla, Medisin, Plan ve Bütçe Komisyonunun denetim yetkisinin Sayıştay raporları aracılığıyla yerine getirilmesinden biz de memnunuz. Esas bütçe görüşmeleri geldiğinde -Maliye Bakanlığı bütçesi gelecek- Sayıştay raporlarıyla ilgili ben konuşmamda mutlaka açıklamalarda bulunacağım, mutlaka sizin de eleştiri ve katkılarınız olacak. Mutlaka cevap veririz. Veremediğimiz yerde de yanlışımız varsa yanlışımızı da kabul eder düzeltiriz. Bundan gocunmamak lazım. Bu hepimiz için geçerli temel bir ilke.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Bakanım. Toparlıyor muyuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yeni başlamıştım.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bitmedi ki...

BAŞKAN – Ben yeni başladığınızı hissettim de o yüzden söylüyorum. Daha maddeler üzerinde uzun uzun konuşacağız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O zaman toparlayayım. Vekillerimiz bana çok sorular sordular. O zaman şöyle yapayım: Özellikle -hızlı bir şekilde bakıyorum- Mehmet Günel Vekilimiz "Yapısal reformları bir an önce Medise getirin, bir an önce getirelim." şeklinde bir değerlendirmede bulundu. Çok teşekkür ediyorum. Hakikaten yeni dönemde, konuşmalardan anlıyorum ki, yapısal reform ihtiyacı ve bunların bir an önce yapılması aslında bütün partilerin ortak amacı. Bunu seçim beyannamelerinde de gördük, Hükümet programında da gördük. İnşallah, en yakın zamanda... Sayın vekilimiz bahsetti, Kamu İhale Kanunu, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi Kanunu, Gelir Vergisi Kanunu, Vergi Usul Kanunu hazırlıklarımız hemen hemen tamam. Süratle onları Medise getireceğiz, sizlerin eleştirileri ve katkıları çerçevesinde o yasaları süratle yerine getireceğiz.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Bakan "reform"u gerçek anlamda reform diye söylüyorsunuz değil mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Gerçek anlamda reform yapmamız lazım.

MUSA ÇAM (İzmir) – Çünkü "reform" deyince bizim aklımıza tuzaklar geliyor. Tuzaklar olacak diye korku ve endişeyle karşılıyoruz.

BAŞKAN – Sayın Çam, içiniz ferah olsun, sıkıntı yok.

Buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok. Gerçekten bu ülkenin ihtiyacı olan reformları mutlaka getireceğiz.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Tuzak olmayacak kadar uyanıksınız Musa Bey.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Özellikle bu savunma, güvenlik harcamaları konusunda Ahmet Yıldırım Vekilimizin değerlendirmeleri oldu.

Maliye Bakanları, genelde, doğaları gereği, bütçedeki konuşmalarda, bütçe konuşmalarında daha fazla maliye politikası içerisinde kalarak cevap verirler. Ben de ona özellikle dikkat edeceğim. Yani savunma, güvenlik harcamalarının bütçe içerisindeki payının azaldığını, 2002 yılından sonraki yıllarda bütçeden en fazla payı millî eğitim bütçesi -yani eğitim bütçesi bütün yıllarda 2004 diye hatırlıyorum- 2004 yılından bu yana millî eğitim bütçesi Türkiye Cumhuriyeti bütçelerinden en büyük payı alıyor. Millî savunma, güvenlik harcamaları bütçesinin bütçe içindeki payı azalıyor. Sağlık harcamalarının, sosyal harcamaların bütçe içerisindeki payı artıyor. Ama bu harcamalarla ilgili olarak yapılan değerlendirmeler konusunda birtakım değerlendirmeler tabii ki yapılabilir. Ama özgürlük, demokrasi, güvenlik, bu konulardaki temel yaklaşımlarımızı seçim beyannamemizde de Hükümet programımızda da ortaya koyduk. Bu ülkenin her bir karış toprağında yaşayan her bir insanımızın özgürce yaşaması ve özgürce kendini ifade etmesi, düşüncelerini özgürce ifade etmesi hiçbirimizin asla taviz vereceği bir şey değil, ama aynı zamanda, bu ülkenin her bir karış toprağında hiçbir vatandaşımız illegal yapılardan gelen tehditlere karşı da korunaksız kalmamalı. Devlet de burada üzerine düşen görevi yapmalıdır diye düşünüyorum. Sizin de bu noktada bu tür yapılara karşı bir tavır koyma, ortak bir tavır geliştirme konusunda duyarlı olduğunuzu da inanıyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 60

Sayın Böke konuşmasında çok güzel bir ifade kullandı "Bütçeler devletin vicdanıdır." şeklinde. Hakikaten, yürekten ben de katılıyorum. Yine kendi konuşmasında bütçeye bir teknik doküman olarak da bakılması gerektiğini söylediler ama bütçe kanunları doğası gereği karmaşık kanunlardır. Çünkü onlarca kamu idaresinin çok detaylı harca ve ödenek rakamlarını belirlersiniz. Aslında, bizim buradaki temel meselemiz -Aykut Erdoğan Vekilimiz o konuya temas etti- analitik bütçe, program bütçe yaklaşımı. Bizim bütçemiz analitik bütçeye dayandığı için binlerce satır var, her bir satırda bir kamu kurumunun bir harcama kalemi var. Aslında bir bakımdan bu kadar detaylı bütçelerin olması nedeniyle kamu idarelerinin harcama inisiyatifini elinden alan bir bütçedir. Neden? Çünkü o kalem ne kadar detaylı olursa oradan bir başka yere para aktarmakta kamu idareleri o kadar kısıtlıdır. Biz 2000'li yılların başında özellikle bütçe disiplinini sağlamlaştırmak noktasında analitik bütçe sistemini benimsedik, bugüne kadar getirdik. Ama son birkaç yıldır benim de önem verdiğim bir konu, mutlaka ve mutlaka program bütçeye geçmemiz lazım. Geçmiş 1970'li yıllardaki program bütçe anlayışı değil, yeni program bütçe anlayışı. Açıkçası Kalkınma Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı olarak bu konuda çalışmalarımız var, OECD, Dünya Bankasıyla müşterek hazırladığımız raporlar var. Bundan önceki öncelikli dönüşüm programlarına bu konuyla ilgili hedefler de koyduk. Dolayısıyla, program bütçeye geçtiğimiz zaman sayın vekilimizin ifade ettiği şekilde, bütçelerin kamu harcamaları bazında -hani demin söyledik cinsiyete dayalı bütçeleme, çevreye dayalı bütçeleme, duyarlı bütçeleme gibi- bu tür harcama kalemlerini daha program bazlı olarak görme imkânına da kavuşacağız.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Bakan, kanuni zorunluluk var ya hani...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Onu dört rakamlı getirecek misiniz? Şu an üç rakamlı...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, şöyle: Bizim normalde 5018 sayılı Kanun, Bütçe Kanunu'nun ilk iki düzeyde gösterimini istiyor ama muhasebe kayıtlarımızı biz dört düzeyde tutuyoruz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bize öyle gelmiyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Nasıl gelmiyor? Kesin hesapta mı...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Kars-Ardahan arasındaki yol çalışmasını göremediğimiz gibi etüt proje işlerini de göremiyoruz. Burada milletvekilleri onunla alakalı bilgi sahibi olursa onunla ilgili bir şeyler söyleyebilirim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama yatırım programı yayınlanıyor. Yatırım programında görmeniz lazım.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – O başka, bütçe başka.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yo, yo, şöyle: Hani biz eğer bir de bunları görelim dersiniz bizim bütçe kanununun kalınlığı o zaman 3 katı artar. Çünkü niye her bir projeyi ben ayrı bir tertip yaparsam o sıkıntı. Yani şeye inanıyorum, program bütçeyi bir an önce getirmemiz gerektiğine inanıyorum.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ama kanuni zorunluluk var o konuda...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, kanuni zorunluluk... 5018'e göre, 5018 sayılı Kanun...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ek maddesi var ya demin okudum, isterseniz tekrar söyleyeyim, ek fıkra, madde 15 ek fıkra son cümle diyor ki: "Fonksiyonlar birinci, ikinci, üçüncü ve dördüncü düzeyde alt fonksiyonlara ayrılır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, o analitik bütçe yapısının kendisiyle ilgili bütçe kanunuyla ilgili değil. Diyor ki 5018 sayılı Kanun...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Siz görüyorsunuz biz göremiyoruz ama.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, şöyle...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bürokrasi görüyor biz göremiyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biz sizin görmenizi de sağlayalım, yani o olur.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Veya elektronik ortamda görelim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kamu muhasebatın sayfasında biz kaçınıcı düzeyi yayınlanıyor?

MALİYE BAKANLIĞI MUHASEBAT GENEL MÜDÜR VEKİLİ ERTAN ERÜZ – İkinci düzey raporlama Sayıştaya yapıyoruz ama dört düzeyde kayıtları tutuyoruz. Denetim...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, aylık raporları yayınlanıyor, orada detaylı harcama.

Ben size onu izah edeyim, olur.

Şimdi, bu barışı destekleme operasyonlarıyla ilgili bir özel açıklama yapıldığı için onu yanlış anlamalara mahal vermemek için özel olarak söylemem gerekiyor.

Bizim, Birleşmiş Milletler kararları çerçevesinde Afganistan'da, Lübnan'da, Bosna'da, Aden'de tamamen uluslararası anlaşmalara uygun olarak yürütmüş olduğumuz operasyonlar var. Bunlar uluslararası şemsiye altında yapılıyor. En son Afganistan'da Kabil Havalimanı'ndaki yönetimi, biliyorsunuz, Birleşmiş Milletler kararları çerçevesinde Türkiye devraldı. Dolayısıyla, Türkiye'nin bu kapsamda yapacağı harcamalar arttı. Bizim 2016 geçici bütçe kanununda ödeneği serbest bırakma oranımızın yüksek olması, 2016 yılındaki harcama, ödenek rakamı normalde 194 milyon TL'den 504 milyon TL'ye çıktığı için bu havalimanındaki harcamalar nedeniyle mevcut rakamın oranını yüksek tutmak durumunda kaldık. Orada farklı bir konsept olmadığını özellikle söylememde fayda var.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 61

Maddelerde de cevap verirken unuttuğum şeylere tekrar bakacağım, aralarda da cevap vermeye çalışırım zamanı etkin kullanmak için.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Kamu İhale Kanunu vardı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kamu İhale Kanunu'yla ilgili yeni bir kanun çalışması yaptık.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yok, kaç kere değişti?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kamu İhale Kanunu bugüne kadar 33 defa değişmiş.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Kaç defa?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 33 defa değişmiş.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ben size 50 tane getiririm.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Nasıl?

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – 50 tane, ben size getireceğim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, şöyle: Bir değişiklik birden fazla istisna düzenlemesini getirebilir.

Ama şunu da söyleyeyim: Zaman içerisinde çeşitli istisnalar getirildi, artırıldı sayıları. Biz şu anda Bakanlık olarak yeni bir Kamu İhale Kanunu çalışmasını hemen hemen tamamladık gibi. Arkadaşlar geçen hafta bana sunum yaptılar. Biliyorsunuz, Avrupa Birliğinde sektörler ihale yasası var, bir de klasik ihale direktifi var. Biz her ikisini de kapsayacak yeni bir kamu ihale kanunu tasarısı hazırladık; Avrupa Birliği direktiflerine uyumu gözettilik, mevcut istisnaları kaldıracak, gereksiz olanları, ihale usulleriyle zaten karşılanabilecek olanları da, istisnaları da daraltan bir yaklaşımla tasarımı hazırladık. Zaten bizim eylem planı içerisinde de ilk altı ayda Medise getireceğimiz temel yasalardan bir tanesi olacak. İnşallah, sizin de katkılarınızla, mevcut durumdaki gördüğümüz eksikliklere çare olacak, kamu ihalelerinde şeffaflığı, hesap verilebilirliği, ekonomikliği sağlayacak yeni bir ihale yasasını hep birlikte yaparız diye düşünüyorum.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Sayın Bakanım, hiçbir soruma cevap vermediniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, onu şimdi... Sayın Başkan bana...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ben somut sorular sordum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hangi soru?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Güvenlik harcamalarındaki artış rakamları.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Güvenlik harcamalarını size ifade ettim demin.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama yani rakam vermediniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Verebilirim rakamı, orada hiçbir şeyim yok.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani çünkü afaki artışlar var. Diğer bir konu daha var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hangisi?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Örtülü ödenekteki artış ve öngörülen...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, biliyorsunuz bu geçici bütçe kanunu olduğu için biz 2015 yılındaki bütün kurumların...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama bir trendi bilmek istiyoruz, o anlamda söylüyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Onu, esas bütçe kanunu geldiği zaman açıklayacağım zaten.

Başkan bir şey var mıydı orada açıklamadığım?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Örtülü ödenek.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Onu, esas bütçe kanununu getirdiğimizde açıklayacağız.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Güvenlik harcamalarını söylemiyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Söyledim, orada bir sorun yok. Bu gayet şeffaf. Yani bizim güvenlik harcamamız... Ona cevap veririm.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bir de HDP'ye olan hazine yardımı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ha, onu söyleyeyim: Şimdi -teşekkür ederim onu hatırlattığınız için- biliyorsunuz, siyasal partilere yardım her yılın ocak ayında yapılmaktadır. Yardımın kapsamı, şartları da Siyasi Partiler Kanunu'nda belirlenmiştir. Dolayısıyla, 2015 yılı ocak ayında yapılacak parti yardımlarının kimlere yapılacağı kanuna göre 2011 Haziranında yapılan genel seçim sonuçlarına bağlıdır. Kanun onu öngörür. Dolayısıyla, 2015 Ocak ayında biz buna uygun olarak AK PARTİ, CHP ve Milliyetçi Hareket Partisine parti yardımı ödedik. Dolayısıyla, ocak ayının 10'unda bu ödeme yapıldıktan sonra yıl içerisinde yeni bir seçim yapılırsa bile o yıla ilişkin olarak yeni bir parti yardımı yapılması mümkün değil.

Sizin yazınıza cevap verilmemiş olması, bence cevap verilebilir, orada bir sorun yok. Altmış gün içerisinde cevap verilmediği takdirde dava açma hakkınız var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Açtık.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Zaten dava açtınız. Konu yargıya intikal etmiş durumda.

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – 2011'de zaten bağımsız girmiştik.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Vekilim, şundan emin olabilirsiniz. Bu konudaki talebinizi değerlendirirken tamamen Siyasi Partiler Kanunu'nda çerçevesi çizilmiş hukuk normlarına uygun olarak bir değerlendirme

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 62

yaptık. Herhangi bir şekilde bir siyasi mülahazanın arkasına sığınıp da bu parti yardımını yapmayalım gibi bir düşüncüyü asla kabul etmem mümkün değil. Nitekim, 1 Kasım seçim sonuçları belli oldu. Gelecek ayın 10'unda bütün partilere, Halkların Demokratik Partisi de dâhil olmak üzere hiçbir siyasi ayrım, hiçbir siyasi mülahaza gözetmeksizin bu yardımı yapacağız ama 2015 yılındaki talebiniz bize göre, mevcut kanun hükümleri çerçevesinde mümkün gözükmüyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

Değerli arkadaşlar, tasarının geneli üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi, maddelerine geçilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

1'inci maddeyi okutuyorum:

2016 YILI MERKEZİ YÖNETİM GEÇİCİ BÜTÇE KANUNU TASARISI

MADDE 1- (1) 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa ekli (I) sayılı cetvelde yer alan genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, (II) sayılı cetvelde yer alan özel bütçeli idareler ve (III) sayılı cetvelde yer alan düzenleyici ve denetleyici kurumlara, 1/1/2016 tarihinden 31/3/2016 tarihine kadar geçecek üç aylık dönemde, 22/12/2014 tarihli ve 6583 sayılı 2015 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununa bağlı (A) işaretli cetvellerine dâhil başlangıç ödeneklerinin;

a) "01- Personel Giderleri" ve "02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri" ekonomik kodlarını içeren tertiplerinden;

1) (2) numaralı alt bentte sayılan tertip dışındaki, "01- Personel Giderleri" ve "02- Sosyal Güvenlik Kurumlarına Devlet Primi Giderleri" ekonomik kodlarını içeren tertiplerde yüzde 34'ü,

2) Cumhurbaşkanlığı bütçesinin 01.00.00.02-01.1.1.00-1-01.8 tertibinde yüzde 28,14'ü,

b) "03- Mal ve Hizmet Alım Giderleri" ekonomik kodunu içeren tertiplerinden;

1) (2) ve (3) numaralı alt bentlerde sayılan tertipler dışındaki; "03.5- Hizmet Alımları"na ilişkin tertiplerde yüzde 35'i, diğer tertiplerde yüzde 25'i,

2) Başbakanlık bütçesinin 07.01.00.35-01.1.3.02-1-03.4 tertibinde yüzde 85'i,

3) Millî Eğitim Bakanlığı bütçesinin 13.01.42.00-09.9.9.08-1-03.5 tertibinde yüzde 75'i, 13.01.42.00-09.9.9.11-1-03.5 tertibinde yüzde 70'i,

c) "04- Faiz Giderleri" ekonomik kodunu içeren tertiplerinde yüzde 36'sı,

ç) "05- Cari Transferler" ekonomik kodunu içeren tertiplerinden;

1) (2), (3), (4), (5) ve (6) numaralı alt bentlerde sayılan tertipler dışındaki tertiplerde yüzde 30'u,

2) Maliye Bakanlığı bütçesinin; 12.01.31.00-10.9.9.03-1-05.1 tertibinde yüzde 56'sı, 12.01.31.00-10.9.9.24-1-05.1 tertibinde yüzde 38'i, 12.01.31.00-01.6.0.09-1-05.2 tertibinde yüzde 55'i, 12.01.31.00-01.1.2.00-1-05.3 tertibinde yüzde 100'ü, 12.01.31.00-01.1.2.75-1-05.3 tertibinde yüzde 38,8'i, 12.01.31.00-01.1.2.00-1-05.4 tertibinde yüzde 53'ü,

3) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı bütçesinin 18.01.00.23-10.9.9.26-1-05.2 tertibinde yüzde 60'ı,

4) Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı bütçesinin 30.01.31.00-04.2.1.01-1-05.4 tertibinde yüzde 66'sı,

5) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri bütçelerinde, özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumlara aktarılacak üzere öngörülen cari hazine yardımlarına ilişkin tertiplerde yüzde 35'i,

6) "05.6-Yurtdışına Yapılan Transferler" tertiplerinde yüzde 50'si,

d) "06- Sermaye Giderleri" ekonomik kodunu içeren tertiplerinden;

(2) ve (3) numaralı alt bentlerde sayılan tertipler dışındaki tertiplerde yüzde 20'si,

2) Karayolları Genel Müdürlüğü bütçesinde yer alan tertiplerde yüzde 75'i,

3) Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu bütçesinde yer alan tertiplerde yüzde 40'ı,

e) "07- Sermaye Transferleri" ekonomik kodunu içeren tertiplerinden;

1) (2).ve (3) numaralı alt bentlerde sayılan tertipler dışındaki tertiplerde yüzde 20'si,

2) Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı bütçesinin 34.01.30.00-01.6.2.52-1-07.1 tertibinde yüzde 75'i,

3) Adalet Bakanlığı bütçesinin 08.01.32.62-01.6.2.41-1-07.1 tertibinde yüzde 40'ı,

f) "08- Borç Verme" ekonomik kodunu içeren tertiplerinden;

1) (2), (3) ve (4) numaralı alt bentlerde sayılan tertipler dışındaki tertiplerde yüzde 20'si,

2) Hazine Müsteşarlığı bütçesinde yer alan tertiplerde yüzde 30'u,

3) Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğü bütçesinin 40.13.30.00-09.4.1.00-2-08.1 tertibinde yüzde 45'i,

4) Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı bütçesinin 20.01.31.00-04.3.9.00-1-08.1 tertibinde yüzde 100'ü,

g) "09- Yedek Ödenekler" ekonomik kodunu içeren tertiplerinden;

1) (2) ve (3) numaralı alt bentlerde sayılan tertipler dışındaki tertiplerde yüzde 25'i,

2) "09.1- Personel Giderlerini Karşılama Ödeneği" ve "09.3- Yatırımları Hızlandırma Ödeneği" tertiplerinde yüzde 50'si,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 63

3) "09.6- Yedek Ödenek" ve "09.7- Yeni Kurulacak Daire ve İdarelerin İhtiyaçlarını Karşılama Ödeneği" tertiplerinde yüzde 100'ü,

karşılığı bulunacak tutar kadar ödenek kullanım yetkisi verilmiştir.

22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasî Partiler Kanununun ek 1 inci maddesine göre, siyasî partilere 2016 yılının tamamı için olmak üzere yapılacak yardımın hesaplanmasında, 6583 sayılı Kanundaki genel bütçe gelir tahmininin yüzde 16,44 fazlası esas alınır.

İlgili kanun hükümleri uyarınca merkezi yönetim bütçe gelirlerinin yıllık olarak tarh, tahakkuk ve tahsiline devam olunur.

Bu Kanuna göre yapılan harcamalar, girişilen yüklenmeler ile tahsil olunan gelirler 2016 Yılı Merkezi Yönetim Bütçesine dâhil edilir.

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde Sayın Günal...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara)- Sayın Başkan, önce bir açıklama yapılırsa...

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Günal, önce bir açıklama yapılırsa...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben de açıklama yapılırsın diye...

MUSA ÇAM (İzmir) – Maddeler üzerinde tek tek...

BAŞKAN – Yani, şöyle: Zaten geneli üzerinde toplam 5 maddeyi görüşüyoruz. Geneli üzerindeki açıklama zaten maddeleri de içeren açıklamalardı ama...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok, yok, onu değil de bu maddenin dışında açıklamalık şeyleri konuşuruz ama burada bazı tertipler var, belki... Örneğin, ben yol göstereyim bir tanesine hemen arkadaşların sorduğunu, somut olarak soracağımı sorayım da anlaşılabilir olsun. 2'nci maddede b/2 Başbakanlık bütçesinin bilmem ne tertibinden yüzde 85'i bakıyoruz güvenlik, Başbakanlık, işte, harcamalar ama yani yüzde 85, 190; çarpıyoruz 170 milyonluk ilk iki üç ayda bir şey alınacak gibi geliyor. Yani, bunları biz şimdi bakarak bulduk ama buraya bakmayınca tam bilemiyoruz yani buraya bakmadan, tek şeylere bakmadan...

BAŞKAN – O barış gücüyle, barış güçleriyle ilgili olan...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok, yok, hayır, örnek söylüyorum, en büyük görünen rakamlardan bir tanesinin hızlıca, sadece ne olduğunu belki...

BAŞKAN – Tamam, tamam, peki.

Sayın Bakanım, o zaman buyurun.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Sayın Başkanım, değerli vekillerim; aslında bu madde de biliyorsunuz, bütçe personel giderleri, sosyal güvenlik primi giderleri, mal ve hizmet alım giderleri, cari transferler, sermaye giderleri, sermaye transferleri, borç verme ve yedek ödenek tertiplerinden oluşuyor. Konuşma metnimde, konuşmamda da bu temel, birinci sınıf, birinci düzey harcama kalemlerindeki oranları ifade ettim. Bir de bu oranların içerisine sığmayan, daha yüksek oran içeren harcama kalemleri var. Uygun görürseniz, bunlarla ilgili kısa kısa açıklama yapayım.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Böylelikle geneline ilişkin oranlarla ilgili bir sorun olduğunu sanmıyorum. Bu, personel harcamaları ile sosyal güvenlik primleri mesela, 2015 yılındaki personel harcamaları, yıl içinde alınan yeni personelin 2016 yılı bütçesine getirdiği masraflar, yıl içerisinde personele yapılan zamların 2016 yılına etkisi, seçim beyannamemizde, Hükûmet programımızda personel harcamalarına ilişkin olarak verdiğimiz taahhütlerin hepsini dikkate alarak belirledik.

Yine...

BAŞKAN – Şubat ayı öğretmen atamaları da...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Öğretmen atamalarını da dikkate aldık yani yeni yılda yapılacak atamaları da dikkate aldık.

Mal ve hizmet alım giderlerinde temelde kamunun günlük enerji, yakacak, elektrik, su gibi geçen sene gerçekleşmeleri...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Bakan, tam bunu söylüyoruz. Bakın, Başkan biliyor, diyor ki: "Öğretmen alımı." Ben bilmiyorum bile. Bir tablo verseydiniz bize, her birinin detayında "30 bin öğretmen planlıyoruz şu yüzden." Yani, bu kadar zor değildi ki bu. Hani bütçe hakkını elden almak böyle fiilî bir şey.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle, ben izah edeyim uygun görürseniz o detayları. Yani, konuşma metnimin bir parçası olarak...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yo, yo, önceden verirsiniz biz de hazırlıklı geliriz, boşuna tartışmamış oluruz, bir şeyleri öğrenmiş oluruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Doğru, olur, onu da hazırlarız.

ERHAN USTA (Samsun) – Gerekçede de var, madde gerekçesinden dolayı...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 64

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani şunu söyleyeyim: Biz demek ki hâlâ...

ERHAN USTA (Samsun) – Bu tip şeyleri, kanuna yazılan bu tip şeyleri madde gerekçelerine yazıyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok. Şimdi şöyle...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Aynısını söylüyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, şöyle, ifade edeyim. Normalde ben de biliyorum, yıllardır bu işi yaptım. Gerekçeler, genellikle madde metni aynen yazılıyor. Özellikle, ben de hassasiyeti bildiğim için...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yanlış yani yanlışın geneli, özel olmaz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, hassasiyeti bildiğim için özellikle gerekçede detaylı bir şekilde her bir kalemle ilgili açıklama yapmaya çalıştık. Daha detaylı yapılabilir miydi? Yapılırdı ama şunu yapmadık: Madde metnindeki ifadeyi aynen almadık. Bir ilave açıklama, ilave bir cümle, ilave bir kelime, onun yüksek olmasını gerektiren neden neyse genel gerekçede, madde gerekçelerinde onu yapmaya çalıştık. Daha da geliştirmeliyiz, gerekçeler okunduğu zaman daha da anlaşılır olmalı, amacı ortaya koyan şekilde olmalı, bundan sonra da inşallah gerekçeleri daha detaylı bir şekilde yapacağım. Ama burada ben Bakan olarak özellikle gerekçenin detaylandırılması hususunda hassas olduğumu ve bu açıklamaları daha da genişlettiğimizi düşünüyorum ama buna rağmen ilave açıklama olursa memnuniyetle yapayım ama kısa kısa, zamanı iyi kullanmak bakımından... Mesela Cumhurbaşkanlığı ödeneği diye orada bir ödenek görüyoruz. Cumhurbaşkanlığı bütçesinin tertibindeki ödeneği 28,14 oranında belirliyoruz. Aslında, biliyorsunuz, personel harcamalarının normalde yüzde 34'ünü harcıyoruz, yüzde 34'ünü. Hâlbuki Cumhurbaşkanlığı bütçesinde personel, Cumhurbaşkanlığı ödeneğinde yüzde 28,14 koyuyoruz. Bu ödenek Cumhurbaşkanı aylığı ödeneği. Burada konulan rakam normal bütçede on ikiye bölünüp bir aylık tutarı belirlenir. O bir aylık tutar bütün milletvekili emekli aylıklarını belirleyen rakamdır. O yıllık bütçedeki rakamla bir önceki yıldaki rakam karşılaştırıldığında milletvekili emekli aylıklarında yüzde kaç artış yapıldığını görebilirsiniz, zaten uygulama da o şekilde olur. Biz burada bu detayı şu nedenle koyduk: Eğer biz yüzde 34 yazsaydık o zaman Cumhurbaşkanlığı ödeneği de yüzde 34 artmış olacaktı. O zaman milletvekili aylıkları, bu sene mesela buradaki öngörümüz milletvekili emekli aylıklarının yüzde 12,6 artması. Çünkü 17 Ekim 2015'te Meclise sunulan bütçedeki artış oranı yüzde 12,6'ydı. Biz de burada...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani, bütün personel için aynı değil mi? Milletvekillerine ek bir şey verilmiyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani, şöyle, aynı oranda.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Tamam, aynı oranda.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Aynı oranda ama burada yani Cumhurbaşkanı...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Milletvekillerini küçük düşürmek uğruna hemen derler ki: "Vay, bu vekillere avantaj." İstemiyorum kendi adıma.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok değil, hayır, hayır değil. Hayır, şöyle: Bakın, tam tersine, hani denilebilir ki ya yazmayıp... Yok, biz dedik ki burada herhangi bir şekilde yarın milletvekili emekli aylıklarına ilişkin bir tereddüt olmasın. Dolayısıyla, oranı özellikle 28,14 denilerek o yüzde 12,6'ya tekabül eden ödeneği serbest bıraktık.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani, milletvekilleri kamu personeliyle aynı maaş zammını alacak.

ERHAN USTA (Samsun) – Düşük olanları değil, yüksek olanları açıklayın Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok canım, bakın, şeffaflık gereği düşük olanı da açıklıyoruz, özellik arz edenleri açıklıyoruz ki...

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, yani, yüzde 75'leri, yüzde 85'leri açıklamak varken yüzde 28,14'le, yüzde 30'lar arasındaki farkı uzun uzadıya anlatmanın bir anlamı yok yani.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır hayır, onları da anlatacağım. Bakın şöyle...

ERHAN USTA (Samsun) – Yüzde 75'leri, yüzde 85'leri açıklayın.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın, şöyle: Bir Bakan olarak hassasiyet gösteriyorum...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Neyse biz size daha çok açıklama fırsatı vereceğiz, merak etmeyin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – ...ve detaylı izahta bulunuyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlar, bakın, söz istemeden konuştuğunuzda tam tutanaklara girmiyor söyledikleriniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın vekillerimiz benden haklı olarak izahat istediler, detaylı açıklama istediler. Benim uzun uzadıya açıklama gayretim, çabam ve inancım var. Eğer "Bunları uzun uzun açıklama, gerek yok." diyorsanız... Hiç kimsenin böyle bir talebi olduğunu düşünmüyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Tam tersine, diğerlerini anlatma fırsatı yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani, anlatıyorum, bakın, yarın öbür gün milletvekili emekli aylıklarıyla ilgili bir spekülasyon olmasın diye böyle bir detayı buraya getirdik. Onu ifade etmek isterim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Cumhurbaşkanının aylığı 45 bin lira değil mi Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Açıkçası rakamı bilmiyorum, onu çıkarır, cevap veririm.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bizim gördüğümüz 45 bin lira civarında bir şey. Bir baksın arkadaşlarımız ona, bir şey söyleyeceğim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 65

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama buradaki temel mesele, niye bunu getirdik? Milletvekili emekli aylıklarını belirleyen temel bir kriter olduğu için.

Yine hizmet alımlarını, mal, hizmet ödeneklerini ifade etmişim. Elektrik, su, yakacak ödeneklerini yüzde 25 oranında serbest bıraktık. Yani yüzde 25'i aldık ama hizmet alımlarını burada yüzde 35 olarak dikkate aldık. Neden? Biliyorsunuz, hizmet alımlarında bu kalemin içerisinde kamu kurumlarının taşeron eliyle aldıkları hizmet kalemleri var. Yılbaşında asgari ücrette meydana gelecek artış nedeniyle ilk üç ayda kurumların 2015 bütçe ödeneğine göre daha fazla bir ödenek harcaması kullanımı olacağı için hizmet alımlarında ödenek tavanını ayırt edici olarak, istisnai olarak yüzde 35 olarak belirledik.

Üçüncü kalem, barışı destekleme ve koruma harekâtları ödeneği. Aslında Mehmet Günel Vekilimiz burada değildiniz, ben bunu izah ettim. Bizim uluslararası anlaşmalar çerçevesinde Birleşmiş Milletler Güvenlik Konseyi kararlarına istinaden Afganistan'da, Kosova'da, Bosna'da, Lübnan'da ve Aden'de yürütülen operasyonlar var. Burada özellikle arz eden husus Kabil Havalimanı'yla ilgili Türkiye operasyonu üstlendi. 2016 yılında bu kapsamda yapılacak harcamalar daha yüksek öngörüldüğü için 2015 Ekiminde sunulan bütçede, buradaki oranı yüksek belirledik, yüzde 85 olarak belirledik. Bu mevcut her şeyin yüzde 85'inin ilk üç ayda harcanacağını söylemiyor. Yeni duruma göre ihtiyacı ifade ediyor. Buradaki toplam ödenek de 2015 yılında 194 milyon TL, 2016 yılı için öngörülen rakam 500 milyon TL buradaki operasyonların maliyetinin artması nedeniyle.

Bir başka husus, organize sanayi bölgelerinde açılan özel mesleki ve teknik eğitim okullarına yapılan eğitim ve öğretim desteği var bizim bütçemizde. Burada da normalde mal, hizmet ödeneği olarak yüzde 35 tavanın içerisinde sığmıyor. Buradaki ödeneğin yüzde 75'ini ilk üç ay için öngörüyoruz çünkü bu ödemeler şubat ayı içerisinde yapıldığı için, dönemsel bir ödeme olduğu için yüzde 75 gibi bir ödenek öngörmemiz gerekiyor.

Yine aynı şekilde bir sonraki kalemimiz, özel okullara yapılan eğitim öğretim desteği. Biliyorsunuz, biz artık okul öncesi eğitiminden bütün ortaöğretim kademelerinde özel okullara giden öğrenciler için devlet olarak katkı vermeye başladık, sosyal devletin bir gereği. Bu da hem öğrenci sayısındaki artış hem de yine -burada ödemeler üç taksitte ödeniyor- ödemelerden bir tanesi şubat ayına denk geldiği için normal gelen genel oranın dışında bir oran, yüzde 70 oranı öngördük.

Bir başka kalem, Hazine Müsteşarlığı faiz giderleri. Bunu ifade etmişim. Bu bizim tamamen borç stoku, borçlanma politikalarına göre hazinenin faiz giderleri hesabına göre ortaya konulan bir rakam.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bu yüzde 36 beklenenden biraz yüksek faiz artışı mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, hayır. Şöyle: Bizim 2015 yılında faiz giderleri ödeneğimiz 54 milyar. 2015 için 54 milyar, 2016 için öngördüğümüz rakam 55 milyar, 17 Ekim 2015'te sunulan bütçede. Bu geçici bütçede, bu geçici bütçe hazırlığı sırasında faiz giderlerine ilişkin olarak yeni bir varsayım yok, tamamen 17 Ekimde sunulan bütçeye göre öngörülen faiz harcamaları tutarı.

Bir başka kalem, Sosyal Güvenlik Kurumuna ek karşılık ödemesi yapıyoruz biliyorsunuz bu vazife malullüğü aylığı alanlarla ilgili. Bu da dönemsel bir ödeme, ilk altı ayda yapılan bir ödeme. Sosyal Güvenlik Kurumuna ödüyörüz Maliye Bakanlığı olarak. Bunun da ilk üç aya tekabül eden tutarı genel oranın üstünde kalıyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bu kadar çok mu malul?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Nasıl?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Başka var mı, malullükle mi ilgili, anlamadım. Miktar çok gibi de onun için sordum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, bu şöyle: Kamu görevlilerine bağlanan veya bağlanacak vazife malullüğü aylıkları ile bunların hak sahiplerine bağlanacak ölüm aylıklarının karşılığı olmak üzere Sosyal Güvenlik Kurumuna biz ek karşılık veriyoruz. Bu ödemeler yılın ilk altı ayında her ay eşit taksitte ödeneceği... Yani yılın tamamında değil. Biliyorsunuz, normal bütçe getirseydik yılın tamamının ödeneğini kullanacaktık ama bu ilk altı ayda ödendiği için üç ayda asıl ödeneğin yüzde 50'sini kullanmış oluyorsunuz.

Bir başka husus...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Toplamda o kadar var yani, 18x2=36 ödüyor muyuz, onu soruyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet, tabii.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani çokmuş da...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir başka kalem, bu belediyeleri denkleştirme ödeneği. Nüfusu 10 binin altında olan belediyelere normal gelirden ayrılan paylar dışında ödeme yapıyoruz. Bu da mart ve temmuz aylarında ödeniyor. Dolayısıyla ilk üç aylık bütçe içerisinde ödenek mart ayı içinde kullanılacağı için genel oranın üstünde bir oran öngörüldü.

Siyasal partilere yardım maddesi. Biliyorsunuz, demin ifade ettim, ocak ayı içerisinde ödeniyor. Dolayısıyla burada da bizim cari transfer kalemi içerisinde genel oranın üstünde bir oran öngörmemiz...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Pardon Sayın Bakanım.

Yüzde 38 koymuşsunuz oraya. Ayın 10'unda herkes gelip son kuruşuna kadar alır onu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Alacak hepsini. Şöyle, gene biz şunu yaptık: 2015 yılı genel bütçe vergi gelirleri tahmininin beş binde 2'si oranında biliyorsunuz siyasal partilere yardım öngörüldü.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Evet.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 66

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biz, şimdi, 2015 için başlangıç ödeneğini o orana göre hesapladığımızda bu kadarlık bir oranla bütün o partilere yapılması gereken yardımı Ocak 10' da ödemiş olacağız, yani bir eksiklik olmayacak. Geçen sene biliyorsunuz seçim vardı, katlı ödeme yaptık. Onun için ödenek daha yüksekti.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Peki.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 3 kat ödendi, iki seçim olduğu için. Hatta fazla bir rakam yapamadılar yani.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani maliye kılı kırk yararak rakama dikkat ederek kuruşu kuruşuna hesaplıyoruz.

Yine öğrenci harçlarıyla ilgili ödeneği -biliyorsunuz bu, mart ayında yapılan bir ödeme- daha yüksek oranda öngörüyoruz.

Sosyal Güvenlik Kurumuna biliyorsunuz “faturalı ödemeler” dediğimiz emeklilerin makam, temsil, görev tazminatları ödemeleri var. Bu da yine geçen seneki gerçekleştirmeler, bir de memur maaşlarına yapılan zam gereği yüksek oranda belirlenecek.

Bir başka kalem, Antalya EXPO çalışmamız var. Bu nisan ayında bu fuar başlayacak. Bunun harcamaları zaten ilk üç ayda yapılacak. 2015 yılında bütçeye konulan ödeneğin tamamının 2016 yılında kullanılmasını öngörüyoruz çünkü zaten harcamalar bitecek ki martın sonuna kadar nisanda oradaki faaliyet başlasın.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Bakan, G20 ve EXPO için toplamda nasıl bir bütçe öngörülmüş? Bizi ayrıca bir yazılı veya şimdi...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Arkadaşlardan bilgi alayım. Arkadaşlar, hazırlayın onu, o bilgiyi de verelim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yıllara sâri toplam G20, toplam EXPO.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam, olur.

Bunu Sosyal Güvenlik Kurumunun biliyorsunuz açık finansmanlı maliye bütçesinden karşılıyoruz. Orada da Sosyal Güvenlik Kurumunun gelir-gider dengesine göre bir çalışma yapıldı. Bir de asgari ücret ocak ayında artacak ama bunun tahsilatı daha geç başlayacak. Hâlbuki emekli aylıkları ocak ayından itibaren artmış olacak. İlk aylarda, yani ocak, şubat, mart aylarında sosyal güvenliğin açık finansman ihtiyacı patika olarak artmış olacak. Onun için ilk üç ayda yüzde 60'lık bir 2015 ödeneği öngördük ama sonraki aylarda gelecek gelirlerle sosyal güvenlik dengesi ya fazla verecek ya da dengede olacağı için böyle bir rakamı öngördük.

Tarım Bakanlığı bütçesinde tarımsal destekleme ödemelerinin yüzde 66'sını burada ödenek olarak alıyoruz. Sebebi de şu: Biliyorsunuz mazot ve gübre desteği ödemelerini biz ilk aylarda yapıyoruz. Bu arada çiftçimizin herhangi bir mağduriyete uğramaması için önceki yıllarda ne yapıyorsak...

SEYİT TORUN (Ordu) – Doğrudan gelir desteği de verilecek mi aylarda?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bizim doğrudan gelir desteği kalemimiz yok artık. Mazot desteği yapıyoruz, gübre desteği yapıyoruz.

SEYİT TORUN (Ordu) – Bu yıl vermeyecek misiniz onu?

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır. Geçici bütçede bizim mevcut tarımsal destekleme ödemelerinden mevcut olanlardan bir kısmını vermemek gibi bir varsayımımız var. Ne ödüyorsak hepsini ödemeye devam edeceğiz.

SEYİT TORUN (Ordu) – Hayır, daha önceki yıllarda doğrudan gelir desteği ödeniyordu ve özellikle partiniz tarafından da bölge milletvekilleri tarafından da şubat ayında ödeneceği ifade edildi.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır hayır...

O, 2003 yılında doğrudan gelir desteği ödemesini kaldırıp bunun yerine doğrudan doğruya mazot gübre desteği vermeye başladı.

SEYİT TORUN (Ordu) – O başka. Onu veriyor. Ama ayrıca doğrudan ürün desteği de ödeniyor.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ürün destekleme...

SEYİT TORUN (Ordu) – Ürün destekleniyor, evet.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ürün desteklerini normal yıl içerisinde ödeyeceğiz.

SEYİT TORUN (Ordu) – Arazi başına...

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam, tamam...

Şöyle: Dekar başına yaptığımız ödemeler var tarla bitkilerinde. Onlarla ilgili olarak 2016'nın ilk üç ayında normal ödemelere devam edeceğiz. Buradaki özellik arz eden, mazot ve gübre desteğinin olduğu kalem, diğer desteklerden ayrı bir tertip. Biz buradaki tüm ödemeyi büyük ölçüde ilk aylarda yaptığımız için, bu rakamı normal oranın üzerinde bırakıyoruz, yoksa, bizim, cari transferlerle ilgili...

SEYİT TORUN (Ordu) – Sayın Bakanım, ben de şunu öğrenmek istiyorum: Özellikle bölge milletvekilleri bu konuda şubat ayında ödeme yapılacağını basına da açıkladı. Yani Bakanlığımızın bütçesinde ilk üç ayında böyle bir ödeme var mı, yok mu?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 67

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şimdi, yapılan açıklamayı görmedim. Bakanlığımız geçmiş yıllarda yaptığı şekliyle 2016'da da ödemeleri yapacak. Ama ben, Tarım Bakanımızla ayrıca görüşürüm bu konuyu. Üç aylık burada bir ödenek tavanı belirledik. Bunu yaparken de bütün bakanlıklarla görüştük. Tarım Bakanlığının kendi açıklamaları ve politikaları çerçevesinde -yani açıklamanın ne olduğunu bilmiyorum ama- bir sıkıntı olsaydı bize bildirirlerdi. Biz, özellikle, bu mazot ve gübre desteği ödemelerinde bir sıkıntı olmasın diye diğer ödeneklere kıyasen daha yüksek bir oran belirledik. Ama söylediğiniz hususu, ayrıca, Tarım Bakanımızla görüşeceğiz.

SEYİT TORUN (Ordu) – Teşekkür ederim.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir başka konu: Sermaye giderleri için öngörülen yüzde 20 tavanı. Yani 2016 yılında bütün kamu kurumlarının yatırım ödenekleri, 2015'e göre yüzde 20 oranında kullanılacak. Zaten bunu konuşmamda da ifade etmiştim.

Sermaye transferlerinde özellik arz eden birkaç kalem var. Onu da bilgi olarak arz edeyim. 2016 yılı Merkezî Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı taslağında sermaye transferleri ve borç verme ödeneklerinde geçici bütçe ödenek tavanları olarak 2015 yılı başlangıç ödeneklerinin yüzde 20'si alınmıştı; onu ifade ettim. 2015 bütçe başlangıç ödeneklerine göre yılın ilk üç ayında sermaye transferleri giderleri harcama oranı yüzde 26,4; borç verme giderleri ise yüzde 43,5 düzeyindedir. Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı'ndaki ödenek oranları her iki gider türü için de 2015 yılı ilk üç ayı harcama oranları altındadır.

Bu durumun gerekçeleri olarak şunu ifade etmem gerekir: 2015 yılı ilk çeyrek döneminde sermaye transferleri harcamaları KÖYDES projesi 366 milyon lira, il özel idareleri altyapı yardımları 535 milyon lira, AFAD altyapı hasarları karşılama yardımları nedeniyle yüksek seyretmiştir.

Geçici bütçe döneminde demin ifade ettiğim harcamaların 2015 yılı ilk üç ayındaki gibi gerçekleşmeyeceği varsayılmaktadır. Dolayısıyla, burada ifade edilen KÖYDES ödeneklerine ilişkin olarak yaptığım açıklamalar çerçevesinde ödenek ayrıldı.

Karayolları Genel Müdürlüğü'nün sermaye giderleri ödeneğini yüzde 75 oranında, yani 2015 yılı ödeneğinin yüzde 75 oranında kullanılacağını varsayarak ödenek tavanını belirledik.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bir şey sorabilir miyim Sayın Bakan?

Örneğin İzmir'de yol yapıyor, köprü yapıyor, yapmış Karayolları. Keşif bedeli de belli. Şimdi oradan bir fiyat artırımını geçmişe mahsuben müteahhit fatura kesip yeni ödenekten alabilir mi bu yüzde 75 artırımla beraber?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) - Yani hiç kimse geçmişe dönük yanlış bir fatura düzenleyip 1 kuruş devletten para almaz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yanlış faturayla ilgili sormuyor. Diyor ki: "Geçmiş dönemde yapılmış ihalesiyle alakalı bu yüzde 75 içinde mi alacak, o dönem için yapılan işlemlerle mi ilgili olacak?"

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok yok... Hayır hayır...

Biliyorsunuz, 5018 sayılı Kanun'da harcamaların hangi evraklarla ödeneceği belli. Dolayısıyla, bir yatırım işinde mutlaka ve mutlaka sözleşme olacak, mutlaka ve mutlaka hak ediş olacak, mutlaka ve mutlaka fatura olacak. Dolayısıyla, 2016 yılında, Karayolları Genel Müdürlüğü bütçesinden, bu belirlediğimiz ödenekten hak edışı düzenlenerek, faturası düzenlenerek getirilen evraklar ödenecek. Bir sorun yok burada.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Kışın imalat yapılamıyor inşaat sanayisinde. Bu yüzde 75 nereye gidecek anlamadık yani. Büyük rakam çünkü.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok. Geçmiş yıllardaki gerçekleştirmelerle mütenasip. Yani geçmiş yıllarda da Karayolları...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Geçmiş yılda geçmiş yıl bütçesinden alır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, hayır.

Karayolları Genel Müdürlüğü'nün yatırım harcamaları bundan önceki tüm yıllarda, yani 2006'dan beri genel trende bakılacak olursa, ilk aylarda yatırım ödenekleri büyük ölçüde kullanılmaktadır. Çünkü kara yolları, biliyorsunuz, Hükümetimiz döneminde, gerçekten en önem verdiğimiz alanlardan bir tanesi. 6 bin kilometre bölünmüş yolu 17 bin kilometre ekleyerek 23 bin...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Tabii, yol yaptın. Biz tekniğini anlayamadık. Yani yüzde 75 üç ay, imalat yok, çünkü kış.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biliyorsunuz, artık imalatlar devam ediyor, hak edişler devam ediyor. Yani kasım ayında, ekim ayında hak ediş düzenlemesi bitirilmiyor, devam edilerek geliyor. Karayolları Genel Müdürlüğü ocak ayında kendisine ibraz edilen hak ediş... Yani, biliyorsunuz, hak ediş de...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – O dönem bütçesinin, 2015 yılında dönem bütçesi var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama bir dakika...

Bu Kanun'da ve bütün kanunlarda şunu söyleriz, deriz ki -bir konuya da açıklık getirmiş olayım- 2016 için söyleyeceğim: 2016 yılında yatırım bütçesinden yapılacak harcamalar, 2015 yılındaki yatırım programında başlamış ve bitmemiş işler için de devam ettirilir. 2'nci maddedeymiş sanıyorum bu konuya ilişkin özel hüküm var. 2015 yatırım programı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 68

içinde başlamış, yıl sonuna kadar bitirilmemiş ve 2016'da devam eden işler için 2015 yılındaki yatırım programındaki proje tutarları içinde kalmak şartıyla...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – O emanet hesabında...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok yok... Hayır hayır... Çok önemli ama yani.

Bir proje tutarı içinde kalmak zorunda kamu kurumu, proje tutarını artıramaz, o tutar içinde kalması şartıyla harcama yapabilir. Karayolları Genel Müdürlüğü, bu verilen ödenegi, ocak, şubat ve mart ayları içerisinde, müteahhitler tarafından düzenlenen, mühendisler tarafından kontrol edilen, harcama yetkilisi tarafından onaylanan ve ödemesine izin verilen harcamalarda kullanacak.

Bir başka kalem: Yine, bütçe kanununda, Adalet Bakanlığı bütçesinin ceza infaz kurumlarıyla ilgili ödeneginde genel oranın üzerinde, yüzde 40 oranında bir kullanım öngörüyoruz. Bu da, ceza infaz kurumları ile tutukevleri, iş yurtlarında yapılan yatırımlar karşılığı hak ediş ödemelerinde kullanılacak. Onu da ifade etmiş olayım.

Yine, Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu bütçesinde demin ifade ettiğim harcamaların ödenebilmesi için hazine yardımı yapılması gerekiyor. Hazine yardımının karşılanabilmesi için farklı bir oran belirlenmiş durumda.

Borç verme kalemi içerisindeki... Biliyorsunuz, borç vermede genel oran yüzde 30, ancak KİT sermaye ödemeleri kapsamında, Hazine Müsteşarlığı tarafından yapılan çalışmada, yüzde 30 yerine yüzde 34 olarak öngörülmektedir. Buradaki harcamaların çoğu, aktarılan kaynağın çoğu KİT'lerdeki personel harcamalarına ilişkin olduğu için personel harcamalarını karşılamak için farklı bir oranda ödenek öngörülmektedir.

Yine, yükseköğretim öğrencilerinin, biliyorsunuz, öğrenim kredisini artırdık. O artırılan öğrenim kredisinin ilk üç ayda ödenebilmesi için farklı bir oran, yüzde 45 oranında bir ödenek talep ediyoruz.

Enerji Bakanlığı bütçesi içerisinde borç verme tertibi içerisinde "mücbir sebep ödemeleri" diye adlandırdığımız bir ödeme var. Bunun tutarı 2015 yılında 44 milyon TL. 44 milyon TL'nin tamamını, yüzde 100'ünü 2016 yılında kullanılmı şeklinde bir talebimiz var. Bu harcama, biliyorsunuz, doğal gazla çalıştırılan, elektrik üreten doğal gaz santrallerinde herhangi bir şekilde bir arz kısıtı meydana geldiğinde ikincil yakıtlara geçme imkânı var. Biz buna "mücbir sebep hâli" diyoruz. Bu durumda doğal gaz fiyatı ile ikincil yakıt fiyatı arasındaki maliyet farkını Enerji Bakanlığı bütçesinde yer alan bu kalemden karşılıyoruz.

Tekrar ifade etmem gerekirse burada öngörülen rakamın tamamı 44 milyon TL. Bunun yüzde 100 olarak öngörülmesinin -bazen söylendiği için söyleyeceğim- Rusya'ya yaşanan sorun bağlamında bir karşılığı yok. Burada bu risk genellikle bundan önceki yıllarda da hep kış aylarında değişik nedenlerle tedarikte sıkıntı çıktığı zaman, arıza olabilir, değişik sebeplerle tedarikte sorun olabilir... Zaten ödenegin tamamı da sadece 44...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – 36 milyon...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 2015'te 44 milyon. Yani, 2016'da da 36,6 milyon.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Keserlerse gazı bu ödenek yetecek mi? Yani, elektriği üretmek için motorin lazım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Kesebileceğini sanmıyoruz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Keserlerse görüşürüz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biz kesebileceğini sanmıyoruz.

Evet, bir başka kalem yedek ödenek tertipleri. Yedek ödenek tertiplerinde de personel harcamalarında kullandığımız personel giderlerini karşılama yedeğini yüzde 50 oranında öngörüyoruz. Yatırım harcamalarında ihtiyaç hâlinde kullandığımız yatırımları hızlandırma ödenegi yüzde 50. Burada yedek ödenegi yani bütün kamu kurumlarının cari harcamaları için öngörülen yedek ödenegi yüzde 100 olarak öngördük. Açıkçası, bunu tercih etmemizin temel nedeni şu: Olabildiğince bütün kalemlerde gerçekten bir harcama disiplini içerisinde harcanabilecek bir miktarı koymaya özellikle özen gösterdik. Hatta bir kısım ödenek de "bloke ödenek" dediğimiz ödeneklerle gidecek. Yani, biz bu ödenegi versek bile - KÖYDES mesela, KÖYDES ödenekleri diyelim- blokaj koyduğumuz için kamu kurumu bunu harcayamayacak. Bu konuda Maliye Bakanlığı olarak ilk üç ayda bu geçici bütçe döneminde hakikaten bütçe disipliniinden asla vazgeçmemiz söz konusu değil. Hepimiz ifade ettik, global riskler ortada, jeopolitik riskler ortada, ayağımızı yorganımıza göre uzatmamız lazım, bütçe disipliniinden asla vazgeçmememiz lazım. Ama yıl içinde hiç öngörülmeyen bir durumla karşılaştığımız zaman yedek ödeneklerde bir rezervi tutuyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu ne kadar oldu acaba Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 1 milyar civarında diye ben hatırlıyorum. Arkadaşlar söyleyince ben size onu iletirim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 5018'de bunun bir limiti vardır biliyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yedek ödenek tutarı 1,5 milyar lira.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 1,5 milyar yüzde 2'yi geçiyor mu?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Alttadır, başlangıç ödeneklerine göre aşağıdadır.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hangi başlangıç, 2015 ödenekleri mi?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 2015 başlangıç ödeneklerine göre.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 69

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu dönem içerisinde kullandığınız ödeneklere göre?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama 5018 sayılı Kanun'da geçici bütçeye ilişkin bir tavan yok.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama yani otomatik olarak kullandığınız ödeneklere göre olması lazım. Şimdi, bu 5018 meselesini siz hep eskiye göre götürdünüz, doğru olmadı. Hakikaten, bakın, 5018'de bütçelerle ilgili genel hükümler var, 13'üncü maddeydi galiba, ona göre bile yaparsanız böyle olmaması gerekirdi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu konuda gösterdiğiniz özene ve hassasiyete hakikaten teşekkür ediyorum. Hani belki bizim ilk andaki yaklaşımımız şu oldu: İlgili maddeye bakıp maddenin içeriğine göre kapsamı belirledik. Bir de önceki yıl bütçelerinde de genellikle hep bu şekilde bir yaklaşım sergiledik. Belki şunda haklısınız, ilkesel olarak bu tutumunuza katılıyorum: Kamu maliyesinde yeni ortaya çıkan yaklaşımlar çerçevesinde yeni bir geçici bütçe konsepti geliştirilebilir miydi? Geliştirilebilirdi. Bir sonraki geçici bütçeyi kim yapacak, ne zaman yapacak bilmiyorum ama bunu da düşünmek lazım. Belki de 5018'le ilgili bir kanun tasarısı getireceğiz Komisyona. Belki bu konuyu orada da, tasarıda da görüşebiliriz.

(Oturum Başkanlığına Başkan Vekili İbrahim Mustafa Turhan geçti)

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, sizin önerilerinizden çok istifade ettik gerçekten.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama hiçbir şey değişmedi.

BAŞKAN – Yok, yok, 5018 sayılı Yasa'yla ilgili yapılacak çalışmada -Sayın Temizel'in de, Bakanımızın da ifade ettikleri üzere- bu usulle ilgili yani geçici bütçe usulüyle ilgili belirsizlikleri ortadan kaldıracak ve bundan sonraki çalışmalara yol gösterecek bir çalışma yapılacağını Sayın Bakan da ifade ettiler.

Teşekkür ediyoruz Sayın Bakanım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bu ilkti, bu sefer yapacaktık ki bundan sonraki çalışmalara örnek teşkil etsin. Bundan sonra olmaz artık.

BAŞKAN – İnşallah gerek kalmaz ama olursa usulün belirlenmesinde fayda olduğu anlaşılıyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Sayın Bakanım, yalnız, bu yedek ödenğin yüzde 2'sinin bu yılki yani bu dönemki geçici bütçedeki ödenğin esas alınarak hesaplanması lazım. Çünkü bu dönem içerisinde kullandığınız ödenğin yüzde 2'sini aşmaması gerekir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani bu bir tercih farkı.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, yok, açık bir şey.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Ne demek "tercih farkı"?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, yanlış anlamayın, tercih derken şunu söylüyorum: 5018 sayılı Kanun'u okuduğumuz zaman, oradaki maddede esas bütçe kanununu varsayarak hareket ettiğimizi düşünüyorum. Bir de biliyorsunuz, şöyle bir düzenleme de var -hani yorum yapıyoruz hepimiz- eğer o ilgili maddedeki madde geçerli bir maddeyse 19'uncu madde de geçerli. Nedir o? Hükûmete ister üç aylık bütçe yapsın ister altı aylık bütçe yapsın, 5018'in 19'uncu maddesi geçmiş yılın başlangıç ödenğinin yüzde 100'üne kadar Medisten harcama yetkisi isteme imkânı veriyor. Neticede biz Hükûmet olarak yedek ödeneklerin bu 19'uncu madde çerçevesinde bu miktarda olmasını size getirdik, Komisyona getirdik, Meclise getirdik, takdir Komisyonun. Ama burada demin ifade ettim, bu bizim Bakanlık olarak da, benim de Bakan olarak hassasiyetim, diğer bütün ödeneklerde ister detay olsun isterse genel ödenek tavanlarında özellikle harcamacı kuruluşlara harcama alanı açmayacak ihtiyatlı, sınırlı, koşullu bir yaklaşım sergiledik. Orada da yani herhangi bir şekilde öngörmediğimiz -çünkü genel bir yaklaşımla bu oranları belirledik- hiç öngörmediğimiz bir durumla karşılaştığımızda bu yedek ödenği kullanabileceğimizi düşündüğüm için buradaki oranı yüzde 100 olarak belirledik. Takdir Komisyonun. Yani, özel olarak bir amaç yok, özel olarak aklıma gelmemişti, söylediğiniz maddeyle çelişmek pahasına böyle bir düzenlemeyi de getirmediğim yani öyle bir hususu düşünerek getirmediğim, tamamen ihtiyaçları esas aldık. Takdir Komisyonun ama üç aylık bir geçici bütçe yapıyoruz, Ocak ayında dediğim gibi, esas bütçeyi de Komisyona getireceğiz, Komisyonda yapılacak değerlendirmelere göre netice itibarıyla buradaki konu da sizin takdirlerinizde.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Bakan, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığıyla ilgili...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Pardon, kusura bakmayın, onu atladım.

Karayolları, özel bütçeli bir kamu idaresi. Dolayısıyla, Karayollarının yatırım ödeneklerini yüzde 75 oranında kullanabilmesi için hazineye buna tekabül eden bir kaynağın aktarılması lazım. Biz bunu bütçede cari transfer hazine yardımı olarak ödenekleştiriyoruz. Sonra da biliyorsunuz mahsup ediliyor. Dolayısıyla, Ulaştırma Bakanlığındaki ödenğin yüzde 75 olan kısmı Karayollarının yatırım ödenekleriyle ilgili hazine yardımı.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Yani toplamda 5-6 milyar lira Karayollarına para aktarılıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, o kadar olmaması lazım.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – 2.700 biri...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, değil. Şöyle: Karayolları Genel Müdürlüğü özel bütçeden harcamak için ödenek aldı, mesela 3,5 milyar lira ama Karayolları Genel Müdürlüğü hazineye nakit kullanamadığı için kendi nakdi var, özel bütçeli bir kamu idaresi, kendi tüzel kişiliği var. Hazine bütçesinden, Hazine Müsteşarlığı bütçesinden yani genel bütçeden özel bütçeli bir idareye bir nakit transfer ettiğimiz zaman biz bunu bütçede giderleştiriyoruz yani ödenek

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015 Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 70

koyarak giderleştiriyoruz. Dolayısıyla, burada konulan rakam toplanamaz. Aynı rakamın nakdini verdiğimiz zaman Ulaştırma Bakanlığı bütçesinde gider, öbür tarafta gelir; tekrar harcandığı zaman Karayolları bütçesinde gider. Dolayısıyla, gelir doğduğu yerde, gider doğduğu yerde mahsuplaşacağı için...

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ama çifte kayıt olmuyor mu?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok olmuyor yani en sonunda karşılıklı olarak genel ve özel bütçenin arasındaki nakit geçişleri elimine ettiği için -biz buna “eliminasyon kuralları” diyoruz- böyle bir toplama olmayacak, dublikasyon olmayacak.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Bakan...

BAŞKAN – Affedersiniz, Mehmet Bey’in bir söz talebi vardı, müsaade ederseniz Sayın Bakan açıklamalarını bitirdikten sonra önce Sayın Günel’a söz vereceğim, ondan sonra size de söz vereyim.

Buyurun Sayın Günel.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim.

Ben başlamıştım aslında da arkadaşlar söyleyince söz talebi değil, yarım kaldı. Tabii, daha iyi oldu ama biz hâlâ o arayış vermemize rağmen, Sayın Bakandan tam cevap alamadık ya da anlayamadık bilemiyorum tabii, maliyeci olmadığımız için.

Söyleyeyim şimdi: Birincisi, “Bunların hepsini geçen senenin üç aylık gerçekleştirmelerine bakarak yaptık.” dediniz, bize söylediğiniz bilgilerde de bu vardı. Peki, geçen sene bu mevsimsellikler yok muydu? Yani yine ilk üç ayda ödenmiyor muydu?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Vardı, ödeniyordu.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Peki, şimdi topladığımız zaman bakıyoruz, en büyük şeyler cari transferlerde çıkıyor. SGK’ninki belli, çalışan sayısı belli, o zamandan beri aldığımız adam sayısı belli. Nasıl oluyor da yüzde 38’lik bir artış olabiliyor diye onu anlayamadık. İki saatir hesaplıyoruz Erhan Bey bir taraftan, ben bir taraftan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Asgari ücret artışı var ya...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ha, şimdi oraya geleceğim yani.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Gelin canım, direkt gelin.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir dakika... Şimdi, geliyoruz da sadece o değil, oraya geleceğim. Ben, siz söyleyin diye... Allah razı olsun.

Sizden ayrı da az önce...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Biliyorsunuz, memurların da emekli aylıklarını artırdık.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Kaç artırdınız?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın, söyleyeyim: Memurların emekli aylıklarını artırdık.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Artış oranı kaç?

BAŞKAN – Yüzde 6+5.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, hayır yani bütçeye yansıtacak toplam para kaç para ilk üç ayda? Zaten, bizim aklımız şöyle almadı...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Günel, şundan endişe etmeyin, istediğiniz detayda açıklama yaparım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Endişe etmek zorundayız, Plan ve Bütçe Komisyonunun görevi bu. Maliyeciler sürekli hükümetin dediğinden bir yere bir şey sokuşturur, biz de onu bulmaya çalışırız. Bu işin özeti bu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben demin geneli üzerinde cevapları verirken siz burada olmadığınız için...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok, dinledim ben cevapları.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle, sosyal güvenlikle ilgili olarak detaylı açıklamaları yapayım ben, olur.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok, şimdi onları dinledik, topladık 18 yapıyor, 3 koyduk, 21 yapıyor. Bakıyoruz 41, sonra...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Açık finansmanını mı soruyorsunuz niye bu kadar arttığını?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok, bakın, ilk üç aylık bütçeniz 2015 yılı bütçesine göre yüzde 38’lik bir artış toplamda öngörüyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Toplam bütçe mi?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 110’dan 158’e...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, bir dakika... Bu ödenek tavanı, harcama değil.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Güzel de işte ben de onu diyorum, oraya kadar harcamayacaksınız.

MEHMET HABİB SOLUK (Sivas) – Ama harcamayabilir.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Habib Bey, bir dakika... Kusura bakma, ben sizin kadar anlamıyorum. Tek tek endişelerimi soracağım, Sayın Bakan da endişelerimi giderecek yani anlamazsam endişem gitmez, bu işler böyle.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015 Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 71

Şimdi, burada deflätör 6 küsur, 7'nin altında, hadi ben 7 diyeyim, küsuratını da yuvarladım. Enflasyon oranı 7-7,5-8, revize ediyoruz, oldu, 6 diyoruz, beklenti diyoruz, o da bunun altında. Yani şurada söylediğiniz 190 küsur milyarlık o yurt dışı görevlendirmenin dışında böyle ekstra yeni bir şey, o da 170 milyon falan yapıyor yani tamamı. Peki, nasıl oldu da bu 41'e yüzde 38'lik bir artış, aklımız ermedi. Hani yüzde 10 eyvallah, hadi bilemedin 15 yani ekstraları düşününce... Tek, tek sizin söylediğiniz kalemleri toplayınca bir türlü aklımız ermedi, onu söylüyorum. Yani 100'den 158 bayağı bir fazla.

Şimdi, sizin söylediğiniz noktaya gelelim dediğim o. Sayın Başbakan -sizin de sabah konuşmanızda belirttiğiniz, az önce başlarken de söylediniz- yeni paketi açıklamış. Evet, asgari ücret kısmı diyorsunuz, 1.300 liraya yükseltilecek, inşallah, toplu sözleşme görüşmeleri devam ediyor ama ondan önce bir cümlesi var "Seçim vaatlerinin bütünü ilk üç ay içinde hayata geçireceğiz." diyor. Yani bunların bir öngörüsü, bir şeyi var mı? Demin baştan söylemiştik, bunların içine dercedilmesi lazım. Biz onun için hani "Bir genel bütçe şeyi olsun, gelirleri de buna göre söyleyin, giderlere de bakalım." dememizin nedeni buydu. Bir de tabii, bu gibi şeylerde bize Sayın Bakan "endişelenmeyin" diyor ama şimdi nasıl endişelenmeyelim Sayın Bakanım? Birazdan cevap verirsiniz ama şimdi endişemi söyleyeyim, neden endişeleniyorum: Daha haziran seçimlerinde biz "Asgari ücret 1.400 lira olsun." dedik, CHP "1.500 olsun." dediği zaman gitti TÜSİAD üyelerine, Sayın Başbakan bizatihi kendisi... Tam sayfa ilanlar verildi. Peki, şimdi bunu koyduk, "Muhalefet isteyince biz de koyduk, geldi." Yarın başka artışlar olacak mı? Gerçekten biraz şaşırdık, normal şartlarda böyle bir şey... Yani 1.300 lira, bu düşünüldüyse zaten içerisinde yer alıyor olması lazım, o da personel giderlerindeki kısmın içerisinde olması lazım. Yani bize şunu diyebilirsiniz Sayın Bakanım, anlamamız için: "Arkadaşlar, personel giderini de şu kadar öngördük, artışın niteliği şu, bunun şu kadarı emekli aylıklarındaki artışlarla ilgilidir, şu kadarı hesapladığımız asgari ücret olabilirse burada kullanacağız, şu kadarını da vazife malulleriyle ilgili, emeklilerle ilgili karşılıklı kullanacağız." dersiniz belki o zaman anlarız. Biz Habib Bey kadar, bakınca hepsini görme şansımız yok. Ben göremiyorum ağabey, kusura bakmasınlar, o kadar da... Erhan Bey daha önce yazdığı için o anlıyor olabilir ama ben Habib Bey kadar bu konularda çok bilgili değilim. Komisyonunda ne söylüyorlarsa onu şey yapıyorum.

Sayın Bakanım, bu şeyleri duyunca biz merak ediyoruz çünkü arada gelgitler olabiliyor, bir söylenen yapılıyor, biri yapılmıyor, seçim dönemi farklı söyleniyor, seçim döneminde artmış olabilir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Açıklayalım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok, şimdi soracağım, daha devamı var, acele etmeyin, sakın olun. Arkadaşlar not alıyordur, arkada onlar cayır cayır çalışıyor, sıkıntı yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, insanın cevabı hazır olunca sabırsızlanıyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Olabilir ama daha çok soru var, siz birer birer sıraya koyarsanız. Bu birincisi genel çerçeveye ilgiliydi, biraz daha bilgiyi beklememizin nedeni oydu ama bilgilerden özet olarak tam tatmin olmadık, sonucunu siz verdiğiniz kadarıyla tartışırız. Çünkü şöyle bir şey var: Demin açıklamayı onun için okudum, hemen altında bir şey daha var, "Asgari ücret artışında işvereni zafiyete uğratmayacağız." demiş Sayın Başbakan. Yani nasıl uğratmayacağız? Örneğin, MHP olarak bizim önerimiz "Asgari ücret 1.400 lira." dedik ama onun arkasından, "Asgari ücret kadar ücreti zaten vergi dışı bırakacağız." dedik. Böylece zaten üzerinden prim almayacağımız için işverenin 1.500 küsur lira ödediği şeyi işveren 1.400 lira ödemiş olacak. Hesapta ama olması lazım, şimdi, ne ödeyeceğiz? Sayın Başbakan diyor ki: "İşvereni zafiyete uğratmayacağız?" Nasıl yapacağız? O zaman, bunlara bir ya prim teşviki vereceğiz ya primi almayacağız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Siz MHP olarak ücret üzerindeki gelir vergisini kaldırarak mı 1.400 liraya...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Net asgari ücret, vergi yok, asgari ücretten vergi yoktu. Ben bizimkini söylüyorum, sizinki ne? Bu nereden çıktı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, o kadar vergi yok?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi, işte, bir dakika... Sayın Bakan, gayet iyi anladınız ne dediğimi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Anladığım için rahatım, MHP'nin matematiği tutmuyor çünkü.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok, estağfurullah, söylerim. Bir daha söylüyorum o zaman: Sayın Bakan, "Asgari ücret artışında işvereni zafiyete uğratmayacağız." ne demek? Sayın Başbakanın sorusunu o zaman... "Arkasından yükü minimize edeceğiz." diyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çalışacağız.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Çalışacağız da bu paraların içinde o var mı diyorum yani SGK'ya aktaracağımız prim transferlerinde, örneğin, çalışanlarla ilgili, şu kadar kişi asgari ücretle çalışıyor, şu kadar kişi de bu sene başlayacak... Ben ne söylemeniz gerektiğini de bakın, kopya veriyorum, varsa elinizde. "Onun için de şu kadarlık primden vazgeçeceğiz, almayacağız veya şu, şu, şu kadar adam çalıştıran, asgari ücretle çalıştıran KOBİ'ler var, onlara vereceğimiz destek sayısı şu kadar adam çarpı şu kadar lira prim, eşittir bu." demenizi bekliyorum, onu söylüyorum. Biz onu söylerken biz onun karşılığını bulduk, merak etmeyin, otomatığı de var, matematiği de var, hepsi var, sıkıntı yok. Biz size hesaplamaları verebiliriz, siz yapıyorsunuz, biz de hesaplama yapıyoruz. Onun için, biz dediğimizde 1.400 netti, şimdi bu 1.300 net mi? Oradan gelecek masraf ne kadar? SGK'ya gelecek ne kadar? Personel giderlerine gelecek ne kadar? Örnek soruyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Net.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 72

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 1.300 netse o zaman vereceğiniz cevapta ne kadarlık primden vazgeçeceğinizi de görmemiz lazım ki işte o zaman o SGK'ya deminki transferlerin içinde diyeceğiz ki 3 milyarı vazgeçtiğimiz primlerden kaynaklanıyor demenizi bekliyoruz, özeti bu.

Şimdi, bunu söyledikten sonra geçeyim başka bir konuya. Çok fazla var da özü bu yani bir tanesini söylerseniz zaten diğerlerini de anlatmış olacaksınız, böylece bizim o yüzde 45 artış olan rakamların nereden geldiği, toplamda yüzde 38'in nereden geldiği belli olmuş olacak.

Şimdi, gelim Maliyeyle ilgili kısmına, Sayıştay kısmına. Arkadaşlarımız, "Raporlar geldi." diyor ama artık biz ezbere biliyoruz.

Değerli Sayıştay Başkan Yardımcımız, Sayın Bakan; biz bunların tamamını, içinde ne olduğunu, tane tane, senelerdir okuyoruz; artık, ezbere, denetim görüşünün içinde yer alacak şeyleri de ezberledik. Çünkü "kopyala, yapıştır" şeklinde bütün kurumların, efendim, "kurumun görevi şu, faaliyetlerimiz bunlar, denetim dayanağı şu." Sonucunda "Biz sadece bir performans denetimi değil, performans raporlarına, faaliyet raporlarına bakıp bir şey yazdık." diyor arkadaşlarımız. Şimdi bakıyoruz... Bir tanesini örnek yapalım ki ne beklediğimizi de arkadaşlarımız anlamış olsun.

Gelir İdaresi Başkanım, özellikle sizinkini torbadan çektim ki daha önce de tartışılan, az önce arkadaşlarımızın "Bunlar gelirse duman oluruz." dediği Gelir İdaresinin raporlarıydı.

Şimdi, denetim görüşünde sonuç paragrafı şöyle diyor basit bir şekilde bittikten sonra: "Kamu zararı iddialarına ilişkin hususlara yargılamaya esas raporda yer verilecek olup TBMM'nin bilgisine sunulacak önemde başkaca bir husus bulunmamaktadır." Sonra verdiği bilgilerin başlıklarını okuyayım: "Vergi İadelerine İlişkin Düzeltme Fişlerini Mükellefe Tebliğ İşlemi" tebligatla ilgili bir işlem. Gerisine geçmeyeceğim bir bulgudan sonra. 2'ncisi: "Tahakkuku Tebliğe Bağlı Vergi Cezalarıyla İlgili Tarih, Tahakkuk Süreleri, Tahsil Süreleri, Süre Şartları", mükellefe ilgili bir işlem. 3'üncüsü: Yine tebliğ etme, haciz varakası düzenleme, bilmem neye ilişkin sürelerin zamanında işlememesinden kaynaklanan bir zincir var, yani arka arkaya, dolayısıyla bir gelir kaybı var ama sonucunda ne kadar gelir kaybı olduğu yok, potansiyel var. Şimdi ben şey için söylüyorum, Sayın Başkan Yardımcımız not alıyor, yani ne kadarı düzenlenmedi, ne kadarı takibe alınmadı, bundan kaynaklanan silsileyle burada potansiyel var ama sonucuna tekrar bakıyoruz, "Sonuç" diye yazıyor, orada bir şey yok, enteresan bir tane grafik var. Tüm süreçler açısından –cümlelerin de altını çizmişim- 2014 yılındaki oranlar incelendiğinde ise yapılmayan işlem sayılarında dikkat çekici bir artış varmış. Tabii, seçim yılı olduğu için normaldir. 2 tane; 1 yerel, 1 Cumhurbaşkanlığı seçimi yaptık; esnafları, mükellefleri biraz daha sıkılamış olabiliriz.

Şunu söylüyorum: Sayıştayın bu raporunda mali kayıp olarak ne kadar kaybımız olduğuna ilişkin bir gram açıklama yok. Nerenin raporu? Gelir idaresinin raporu. Şimdi ne yapayım ben bu raporu Sayın Başkanım? Ben size şimdi yeniden açıyorum, şimdi, bakın, açık olan, yani Sayıştayın koymadığı raporların özet kısmından başka bir yere geçelim. Yani aynı şey. Nedir biliyor musunuz? Getirdim, kamuya açık olan, Sayın Bakanın gayet iyi bildiği, geçmişte de tartıştığımız vergi uzlaşmalarıyla ilgili, açık, Vergi Denetim Kurulunun faaliyet raporuna bakıyorum, bulduğum kısımdaki çarpıcı bir şeyi söylüyorum. 2014 yılı Vergi Denetim Kurulu Faaliyet Raporu'nda tarhiyat öncesi uzlaşma komisyonlarına yapılan başvurular sonucunda... Sayın Bakan, burası önemli, şimdi sizinle ilgili kısmı Sayıştay söyleyecek, söylemedi ve burada bulduğumu söylüyorum, ne istediğimizi Sayıştaydan ama sizinle ilgili kısmı da var. 1,7 milyarlık vergiden, uzlaşmaya konu, tarhiyat öncesi uzlaşmaya konu vergiden 638 milyon kısmı uzlaşmaya girmiş ve bu tutarın 529-530 milyonu tahsil edilmiş yani uzlaşma sağlanmış. Bakın, 638'de 530. İsterseniz şöyle yapayım söyleyeceğim şeyin anlaşılması açısından: Bakın, oran-grafik. Bu da, 1,068 de cezalardaki uzlaşma. Ben bunu hâlâ, on senedir soruyorum, anlamadım. Yine anlayan arkadaşlar anlatabilir. Uzlaşma sadece 60 milyon; 1,068'den 60'ını almışız, yani yüzde 5 gibi. Bu Vergi Denetim Kurulunun Faaliyet Raporu'ndan, şeffaf rakamlardan alıyorum bunu.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tarhiyat öncesi uzlaşma mı?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Tarhiyat öncesi uzlaşma. Ben bir şeyi merak ediyorum yani buradan çıkaracağım sonuç -tarhiyat öncesi uzlaşma, onu en başta söyledim- ana parada, cezasında. Şimdi, ya, benim anlamadığım konu, maliyeyi ilgilendiren, sizi ilgilendiren kısım, Vergi Denetim Kurulunu ilgilendiren kısmı şu Sayın Bakanım: Bu cezayı afaki mi yazıyorsunuz, uzlaşmıyor musunuz, vaz mı geçiyorsunuz, vatandaş caydırmak için mi yazıyorsunuz? 638'in 530'unu alırken -kaç senedir soruyorum, ben cevap alamadım, Başkanımız da geliyor, Vergi Denetim Kurulu Başkanı da geliyor, burada oluyor, hepsi- ya yazarken insafsızsınız ya alırken kıyak geçiyorsunuz yani ikisinden biri, ikisi de vahim bir şey yani. Bu kadar yazıp da vatandaşa sonra bunu alıyorsanız o cezalarda bir anormallik var demektir. Bir daha soruyorum net olarak: Bir de bunların Vergi Denetim Kurulunun Faaliyet Raporu'nda olan şeyler burada niye olmaz, Sayıştay raporunda? Olanları niye çıkardınız, mali kısımları? "Kamu zararı oluşmaları biz size bildirmeyiz." diyor.

Şimdi, bakın, Sayın Bakanım, biz ne dediğimizi biliyoruz, ben "Hangi kuruma ne kadar ceza kestir, kimin nesi var?" diye sormuyorum ki. Şunu bekliyorum Sayıştaydan: Toplam yaptığımız inceleme sonucunda, diyelim ki 5 milyarlık kamu zararı tespit edilmiş olup yargılama aşamasındadır, 19 tane firmayla ilgili işlem yapılmıştır -örnek- veya 5 tane kuruluşla ilgili bilmem ne yapılmıştır, bu şu aşamadır... Ya, bir toplamını versene, ben sana teknik bilgi mi soruyorum ya? O sende kalsın. Sayıştayın Rapor Değerlendirme Kurulu, benim tabirimle "raporları kuşa çevirme kurulu"na dönmüş, bize bir satır özet sunuyor. Şimdi ne yapayım ben? Kaç tane mükellefi inceledin, kaç tanesine bilmem ne yaptın? Verdiği raporun kalınlığı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015 Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 73

ondan böyle. İçinde, baktım hepsine. Bana bir tek mali konuyla ilgili bu raporun içerisinde yapılan şeyde ne kadarlık kayıp olduğuna ilişkin hiçbir şey yok.

Gelir İdaresinin Sayıştay raporunda, size söylüyorum değerli arkadaşlar, iktidar mensubu arkadaşlar, 1 liralık şu kadar olabildi ya da oluyor veya potansiyeli budur, bunun birazını tahsil ederiz, etmeyiz, mahkemeye gitmiş... Bizim mahkemeye müdahale edecek hâlimiz yok, yani sorgulamalarla ilgili de yok. Burada var. Ayrıntıya girmeyeyim diye söylüyorum. Yani çizdiğim yerler var, birkaç tane önemli tespit daha var ama biz bunları görmeden nasıl denetim yapacağız? Yani şuradan söyleyeyim bir tane bak, örnek olarak, ne dediğimi daha iyi anlatmış olayım. Sonuç olarak bulgu 4... Diğer şeyin içindeki numaraları söyleyeyim ki arkadaşlar kolay bulsun. Kurum cevabında bildirilen bu pişmanlıkla ilgili mesela şeyler var; kimler faydalanmış, ne olmuş alacağın vadesinde ödenmesi, ödenmemesiyle ilgili? Deminki söylediğim bildirimlerle ilgili sonucu söylüyorum, diyor ki arkadaşlar, sonuç, bu değerlendirmenin sonucu: "Belirtilenin aksine pişmanlık hükümlerini ihlal eden mükelleflere ihlalin gerçekleştiği tarihte uygulanması gereken vergi ziyaı cezasının ileri tarihlerde uygulanması veya uygulanmaması sonucu zamanında veya hiç kesilmeyen vergi ziyaı cezaları üzerinden hesaplanacak gecikme zamları yönüyle gelir kaybı oluşmaktadır." Güzel tespit. Ne kadar? Burada sadece "potansiyel" dediğim, deminki... Yok, size sormuyorum. Benim burada bunu görmem lazım. İşte, burada tablo var. Sadece ne kadarının tebliğ edilmediğini yazıyor, onu söyleyeyim, potansiyel yazıyor; diyor ki işte: "Takibe alınması gereken toplam işlem sayısı 2014'te 6.700 küsur. Takibe alınması gereken toplam borç 4 milyar; 4,5 milyar -neyse- arkasından tebliğ edilmeyen ödeme sayısı 16 milyon, ödeme emri tebliğ edilmeyen toplam borç miktarı 20,7 milyar." Şimdi, bu zincirleme gittiği için, birbiriyle bağlantılı -teknik olarak Sayın Başkan ne dediğimi bildiği için kısa söylüyorum- birini yapmadığınız zaman öbürü, öbürünü yapmışsanız diğerleri, toplamda bakıyorsunuz, orada 20 milyon bekleyen, tebliğ edilmeyen borç var 20 milyar, burada 2 milyar düzenlenmeyen haciz varakasından dolayı borç var; 22 milyarlık bir potansiyel var. Ama bunun neresi oluyor, ne alınıyor, bana zararı ne, tebliğ edilmedi ama, tebliğ edildiği zaman alınacak mı, yani zararım ne olacak; bir şey bilmiyorum, onu söylüyorum. "Şeffaflık" dediğimiz şey, sadece burada bir şey sunmak bize... "Efendim, Sayıştay raporu geldi." diyor Sayın Başkan da. Örnek baştan söyledim de onun için.

Gelen raporun içinde 1 lira mali şey yok diyorum Başkanım, onu anlatmaya çalışıyorum. Siz hep söylüyorsunuz ya. Sonra tutanaktan ben size göndereyim ki ne dediğimiz daha iyi anlaşılsın.

Süreyya Bey sürekli bu konularda "Rapor var, rapor var!" diye bağırıyor da 3 sayfalık, sadece kurumun yaptığı görevleri yazan raporları, sonra da "Bize bilgi verilmediğinden rapor düzenlenememiştir." yazan raporları bize "rapor" diye kaç saat kavgasını yaptı, onun için söylüyorum. Denetim için bizim bunlara ihtiyacımız var. Size söylediğimiz şekilde de eğer şeffaf olacaksak "Ya, bizim yaptığımız doğrudur." değil, bizim endişelerimizi gidermek, demin söylediğimiz gibi, bu yüzde 38'in nereden geldiğini bize 3-5 alt maddesiyle ne zaman ödersiniz, öder misiniz, ocakta mı, şubatta mı, martta mı; o ayrı konu. zaruret olur, olmaz ama "Muhtemel olarak biz bunları şu giderler için buraya yazdık." demenizi bekliyoruz.

Teşekkür ederim.

(Oturum Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Sayın Günel teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, bu yedek ödenekle ilgili olarak, yine ilk defa uygulama yapıyoruz geçici bütçeyle ilgili. Bu yedek ödenekte 5018'in 23'üncü maddesinde belirtildiği şekilde bu geçici bütçedeki ödenekleri esas alarak yüzde 2'yi hesaplamak gerekir diye düşünüyorum bundan sonrasına emsal teşkil etmesi için. Buna göre yaptığımız da nedir? Bakın, burada merkezî yönetim bütçe kanunu değil, diyor ki: "...genel bütçe ödeneklerinin yüzde 2'si kadar..." Yani özellikle bunları gösterebilerseniz memnun olurum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Nasıl?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani bu geçici bütçede nedir, merkezî yönetim bütçe ödenekleri ne kadar, genel bütçe ödenekleri ne kadar? Bir ayırım yapabiliyor muyuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tabii ki yapabiliyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tamam, işte ona göre de yüzde 2'sini hesaplayabiliyor muyuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 2015 şeyini diyorsunuz, geçici bütçeyle yeni aldığımız ödenek tavanlarının genel bütçeye isabet eden kısmını hesaplayın diyorsunuz değil mi? Öyle olması lazım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, ama bu geçici bütçeye göre hesaplamamız lazım, oradaki...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 155,4 aldığımız harcama tavanı...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 155 milyar ama şeydir o; merkezî yönetim bütçe...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, genel bütçe... Yani o durumda sizin söylediğiniz şeyde hiç öyle bir mukayese yapmadık.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İçinde kalırsanız memnun olurum. Ben onu diyorum. Onun için onu aşmamamız gerekir.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bizim şu andaki aldığımız hâliyle yedek bütçe tutarı 1,547.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 74

Açık söyleyeyim sizin söylediğiniz mukayeseyi yaparak ödeneği öngörmedik fakat sizin yaptığınız hesaplamayı yapsaydık bizim aldığımız genel bütçe ödenek tavanı 158 milyar lira ise, şu anda da bizim yedek bütçemiz 1,5 milyar lira ise içinde kalacaktır.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – İçinde kalır ama bunun esas alınması lazım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ama belli bir mukayese yaparak bu rakamı belirlemedik. Bizim esas şeyimiz ani bir harcama ihtiyacı çıktığında geçen seneki başlangıç ödeneklerini geçmeyen bir ödenek tavanı almaktı.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Tamam, teşekkür ederim. Bu özellikle kayıtlara geçsin de bundan sonrası için emsal olsun istedim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu.

Sayın Paylan...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Değerli arkadaşlar, Sayın Bakan...

Sayın Bakan, ben birkaç spesifik konuyla ilgili eleştirimi söyleyeceğim, yani çok detaya girmeyeceğim -çünkü arkadaşlarım söylediler- tekrara düşmemek için.

Şu milletvekili maaşları meselesi, biliyorsunuz, kamu vicdanını yıllardır yaralayan bir şey ve çok medyatik bir konudur ve haklı olarak yani sonuç olarak yasa belirleyiciler kendi maaşlarını, kendi haklarını vatandaşın daha üste koydukları anda kamu vicdanını ciddi anlamda yaralar.

Şimdi, Cumhurbaşkanının maaşının artışı yüzde 12,56; bildiğim kadarıyla, doğru mudur?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Aşağı yukarı, evet.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Böylece milletvekili emeklilerinin maaşına aynı oranda zam yansıtılıyor, bunda hakkaniyet yok. Yani şundan dolayı: Emekliye ne kadar zam veriyoruz?

MUSA ÇAM (İzmir) – Yüzde 6, toplu sözleşmeyle belirleniyor.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani normal bir emekliye...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yüzde 6 artı 5, yüzde 11,3 zam yapıyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Evet, bunun üzerindeyiz, bunun mutlaka altına düşmemiz lazım. Yani niye üzerinde olalım ki? Yani milletvekili niye 1.300 lira da olsa 200 lira da olsa -kaçı tekabül ediyor, tam hesap etmedim- niye daha fazla bir zam alsın? Cumhurbaşkanımız, Allah'a şükür ihtiyacı yok, yani niye daha fazla zam alsın? Onun da arayacağını da düşünmüyorum yani "Bin lira fazla alayım da daha çok param olsun..." Allah'a şükür var. O anlamda bu rakamın asla üzerine çıkmamasını, hatta mümkünse çok daha altında olmasını öneriyorum çünkü kamu vicdanını yaralar bu artış.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Artış oranının yüksek bulduğunuzu söylüyorsunuz değil mi?

GARO PAYLAN (İstanbul) – Evet, elbette yani. Hayır, normal bir emeklilerin üzerinde artış yapıyorsunuz; Cumhurbaşkanına, milletvekili emeklilerine ve bazı başka kamu görevlilerine de etki ediyor bu. Bunlar yüksek gelirli insanlar. Yani normal bir emekli 1.000-1.500 lira -1.000'in altında yok da şu anda- alırken, ona yüzde 11 verirken Cumhurbaşkanına ve milletvekili emeklilerine yüzde 12 küsur vermeniz doğru değil. Bunu, lütfen, bu rakamın -eşit de olmasın- altında tutun. Bunu öneriyorum ya da tersinden yapaım emeklilere daha çok zam yapın, emeklilere daha fazla zam yapalım, üstüne çıkalım. Yani milyonlarca insana faydası olsun. Ama kamu vicdanını yaralar bu artış.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu, Komisyonumuzun takdirlerinde olan bir husustur. Biz Hükûmet olarak Meclise sunduğumuz bütçede, temelde, ekim ayında Meclise sunulan bütçedeki tavanları esas aldık, onun dışında yeni bir yaklaşım benimsemedik, onu ifade edeyim. Ama değerlendirmeler Komisyonumuzun takdirlerindedir.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani sizin önerilerinizde olursa eminim ki Komisyon da bunu değerlendirecektir ve karara bağlayacaktır.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hep beraber konuşur, değerlendiririz inşallah.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Yani altına çekelim bunu hep birlikte, bu kamu vicdanını yaralar çünkü.

Diğer bir konu, beni özel olarak ilgilendiren bir konu; şöyle: Özel okullara yardım yapıyorsunuz, sağ olun, destekliyorsunuz. Sağ olun değil aslında biz özel okulu parti olarak desteklemiyoruz yani eğitim meselesi kamuda kalmalı diyoruz özellikle, çünkü bunun ticarileştirilmemesi gerekir. Şimdi, özel okulları desteklerken bir kurumu daha, bir yapıyı daha bunun içine katıyorsunuz, yıllardır bizim bir derdimiz, azınlık okulları, şu anda azaltılmışların okulları. Bunlara da bir rakam ayrıldı, bunu biliyorsunuz, geçen dönem. Özel okulların noktasına atıldı, statüleri olmadığı hâlde özel okullar yasası dâhilinde tutuluyorlar, gri alandalar, Lozan'dan beri statüleri yok.

Şimdi, ben Ermeni okulları yöneticiliğinden geliyorum buraya, yıllarca yöneticiliğini yaptım. Hiçbir statümüz olmadığı için ne devlet okuluyuz ne özel okuluz arada kalıyoruz ve bocalıyoruz. Buraya dâhil edildiğimiz için... Biliyorsunuz hayrat bu okullar yani kamu yararı için, bu çocukları vakıflar aracılığıyla eğitiyoruz. Devlet yardımı gelir gelmez... "Allah razı olsun, devlet bir 5 lira verirse ondan sonra onun derdini de verir." diye bir şey vardır ya. Biz sevindik bir yardım geldi diye ama sonra KDV yükümlülüğüne sokuldu bu. Ya, dedik ki biz KDV'ye dâhil değiliz. KDV kesintisi yapıldı ve bu sanki bir ödenek gibi yapıldı ve şimdi okullarımıza şöyle bir şey getiriliyor: "Vay, siz para aldınız, hadi iktisadi teşekkür olun." Böyle bir yazı geldi ve okullarımızda şu anda soruşturmalar var, Maliye Bakanlığı araştırmasında olan. Sayın Mehmet Şimşek biliyor, eminim bürokrasiniz bunu biliyordur, defalarca sunduk. Mehmet Bey bu konuda ilgileneceğini söylemişti. Sizden

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 75

özel olarak ilgilenmenizi rica ediyoruz çünkü bu okullar iktisadi teşekkül değiller ve olmaları da varlık sebeplerini yok eder. Bu çerçevede bir statü olmadığı için, tabii bu gri alanda bulunduğumuz için bu sorunu yaşıyoruz. Sizden bu alanda özel destek bekliyoruz. Bu konuda size özel bir dosya sunacağım. Bu konuda yardımlarınızı bekliyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam, çok memnun olurum. Normalde özel okul desteğini biz her ne kadar okula da ödesek aslında onu veli adına ödediğimizi varsayıyoruz, oradaki desteği biz veliye yapıyoruz.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama bir ödenek olarak yapıyorsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, şöyle: Size intikal eden...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Bu da KDV olarak kesiliyor ve iktisadi teşekküle sokulmak isteniyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, şunu söyleyeceğim yani normalde orada bir uygulamadan kaynaklanan bir sorun var mı? Memnuniyetle, siz bana o dosyayı verirseniz ben konuyu incelettireceğim. Ama bu konunun bütün özel okullar için aynı şekilde uygulanan bir şey olması lazım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Ama biz özel okul değiliz işte.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, biliyorum ama şöyle: Sizin dışınızda da başka dernek ve vakıflara ait okullar var. Dolayısıyla o bağlamda bir bakayım, memnuniyetle. Yani o kanun görüşülürken hiç böyle bir boyutu düşünerek “Buradan iktisadi işletme oluşturacağız, katma değer vergisi alacağız.” diye açıkçası bir düşüncemiz oluşmadı ama bakacağım.

GARO PAYLAN (İstanbul) – O zaman bir kahve de benimle içeceksiniz Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam, peki.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Diğer bir konu, Adalet Bakanlığı bütçesine bakıyoruz yani orada da ciddi bir artış var.

Cezaevi yapmaya devam ediyorsunuz. Yani cezaevindeki tutuklu sayısı yıldan yıla artıyor, çok ciddi bir artış var. Aslında, bu, deminki konuşmamda bahsettiğim, demokratik bir sistemle çok alakalı. Bugün İsveç’te hep cezaevi yıkıyorlar, kalmadı neredeyse; Norveç’te, Batı Avrupa’nın bazı ülkelerinde cezaevlerini kapatıyorlar veya yıkıyorlar, biz ise hep cezaevi inşa ediyoruz. Bu da demin bahsettiğim özgürlüklerin genişlemesiyle çok alakalı bir olay. Can Dündar ve Erdem Gül de artı 2 tutuklu olarak, hem basın emekçileri olarak oradalar hem de başka özgürlük konularıyla ilgili pek çok kişi şu anda cezaevlerinde.

Aynı zamanda sosyal adalet konuları... Sosyal adaleti genişlettikçe cezaevindeki insanlar azalacaktır. Bu açıdan sosyal yardımların da artması ve sosyal devlet anlayışının gelişmesi... Eminim bu cezaevine ayıracığımız paraları daha çok oralara ayırmamız o anlamda çok daha öne geçecektir.

Son olarak Sayın Bakan, burada maddelerde “Tahakkuk ve tahsiline devam olunur.” diye madde var. Buradan yetki alacaksınız sanıyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Gelirler için.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Evet, gelirler için.

Bu çerçevede tekrar ben soracağım, bu bütçe konusunda en azından bir öngörünüzü söylemeniz. Şu anda da bir öngörü söylemediniz. Yani bu bütçe sizce fazla mı verecek, denk mi olacak, açık mı verecek yüzde kaç açık verecek verecekse? Yani bu anlamda en azından bir hedef söylerseniz, biz de bu hedefin takibini yaparız. Bu anlamda en azından şu üç aylık bütçeyle ilgili öngörünüzü de sizden rica ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Paylan.

Sayın Dağ...

HAMZA DAĞ (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Ben de tekrar bütün arkadaşlara hayırlı akşamlar diliyorum. Biraz önce sadece usulen kısa bir konuşma yapma durumu olmuştu. Sayın Bakana ve sayın milletvekillerimize, 10 Aralık Dünya İnsan Hakları Günü olarak kutlanan bu İnsan Hakları Günü’nde, inşallah güzel başlayıp güzel devam eden bir komisyon programı icra ederiz diyorum.

BAŞKAN – Sabah 07.00 gibi tekrar konuşuruz.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Geçen dönemde İnsan Hakları Komisyonu üyesi olarak... Sadece 10 Aralık 1948’den bugüne değil, insanlığın var olduğundan bu yana insan hakları var oldu ve insanlar hep bu hakların peşinde oldular ve çoğu zaman da bu hakları yaşamaya devam ettiler.

Şimdi, bütçemiz geçici bütçe; tabii, bu dönem için istisnai bir durum. Biz de ilk Plan ve Bütçe görevimizi de istisnai bir durumla gerçekleştirmiş olduk.

Sayın Bakanımız dün de bir sunum yaptı, bugün de bütçe konusunda ayrıntılı sunumlar yaptılar. Tabii, muhalefet milletvekili arkadaşlarımız eleştirilerini dile getirdiler. Burada aslında, tabii, esas noktada çok konu konuşuldu ve bütçe konusunda muhalefet milletvekillerinin söyledikleri tabii ki not ediliyor. Ama bunun dışında özellikle birçok konuda kısaca geçilen, işte, on üç yıldan bu yana AK PARTİ iktidarları döneminde birçok alanda bütçeyle birlikte yapılan hizmetlerle beraber milletin teveccühü kazanılmış, yaklaşık bir ay önce, bir buçuk ay önce yapılan seçimde de yüzde 50 gibi bir oy alınmış durumda. Bu oy, bu bütçelerle yapılan hizmetlerle oldu.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 76

Mesela, Sayın Bakanımız kısaca, aslında bir paragraf olarak on üç yılı özetlemiş. Doğru makroekonomik politikalar ve gerçekleştirilen birinci nesil yapısal reformlar sonucunda ekonomide büyük bir başarı elde ettik. Türkiye'nin kişi başına millî gelirini 3 katına yakın artırdık, gelişmiş ülkelerle aradaki farkı azaltıp, refah seviyesini yükselttik, aynı zaman da gelir dağılımı iyileştirdik ve yoksulluğu azalttık. Tabii ki arkadaşlar, bu konudaki paragrafla ilgili muhalefet milletvekili arkadaşlar eleştirilerini dile getirdiler ama Allah'a hamdolsun ki milletimiz buna dair hususta desteklediğini daha bir ay önce yapılan seçimde göstermiş oldu. İnşallah, biz, o bir ay önce almış olduğumuz başarıyı aynı şekilde icra edip ve aynı hizmetleri yerine getirip bundan sonra da seçimlerde aynı başarıyı elde etmeye devam edeceğiz.

Tabii, burada bütçeyi konuşuyoruz. Bütçeyle ilgili teknik birçok konu var. Teknik konular konuşulurken teknik arkadaşlar, teknik hususlarda ifadelerini dile getiriyor ama siyaset de konuşuluyor, siyasi konular da konuşuluyor. Sadece geçici bütçede değil genel bütçede de hemen her bakanımız geldiğinde mutlaka o bakanlıklarla ilgili siyasi konuları ayrıntısıyla konuşacağız. Ama ısrarla geçici bütçe de olsa muhalefet milletvekili arkadaşların Sayın Cumhurbaşkanımızla ilgili söylemiş olduğu sözleri, dile getirmiş olduğu hususları aslında şöyle anlamaya çalışıyorum ben: Yani her konuda Sayın Cumhurbaşkanımız üzerinden yorum yapılmasını -bugüne kadar Sayın Cumhurbaşkanımız girmiş olduğu bütün seçimleri kazandı- kaybetmenin bir psikolojisi olarak görüyorum, onu yenememenin bir psikolojisi olarak görüyorum ve bunun neticesinde de yapılan yorumlar olarak bunları değerlendiriyorum.

Bunun dışında Sayın Günel'in...

BAŞKAN – Sayın Çam “Hakkı teslim etmek lazım.” dedi konuşmasında Sayın Dağ.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Yani Sayın Çam'a bir cevaben aslında sabahki söylediğinizi... Şu anda siz cevap hakkı doğurmuş oldunuz Sayın Çam'a.

Sayın Günel Sayıştay raporlarıyla ilgili hususlara değindi. Tabii, Sayıştay raporları konusunda artık Sayıştay, uluslararası kabul görmüş denetim standartlarında bir rapor, denetim konusunu icra ediyor. Dolayısıyla, gelecekte ortaya çıkabilecek potansiyel riskler daha çok ortaya çıkartılıyor raporlarda. Bu şu demek: Yani araç kullanırken dikiz aynasına bakarken eksikleri göstererek değil “İleride nasıl bir düzenleme yapılırsa bu yanlışlar olmaz.” şeklinde bir raporlama suretiyle uluslararası standartlara uygun raporlama yapılıyor. O açıdan...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – O yanlıştan ne kastetti? Doğru söylüyorsun, yani duman olmalıym.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Yani dikize bakacağınıza önünüze bakıyorsunuz, bu daha doğru.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yanlıştan ne kastettiğine göre, evet, doğru.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Ya, Sayın Günel, bir kere de burada cevap verme ya.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hayır, katılıyorum sana bak. Bir daha yanlış yapmasınlar diye düzenleme yapıyoruz.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Şimdi buradaki, kastedilen şey çok açık belli.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İşte aynen onu diyorum, bir daha yanlış olmasın diye.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Şimdi, bakın, muhalefet partilerinin böyle bir hastalığı var. Ben geçen dönem de Medisteydim. Sabahdan beri konuşuyorsunuz, bakın, hepimiz diliyoruz gayet güzel bir şekilde. Biz de buradan konuşurken lütfen karşılıklı cevap vermezsek daha uygun olur. Zaten butona bastığınızda konuşabiliyorsunuz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hamza Bey, kime cevap veriyorsunuz? “Sayın Günel” diye Sayıştay Başkanının yerine geçtiniz, Bakanın yerine geçtiniz.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Sayın Günel, söz alıp cevap verebilirsiniz ama sözümü keserek, sesinizi yükselterek daha böyle üstün duruma geleceğinizi düşünüyorsanız bu doğru bir şey değil yani.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok bağırmadım, açıklayıcı olsun diye söylüyoruz Hamza Bey.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Tamam, işte, ben de açıklamamı yaptım. Yani farklı düşünüyorsanız, siz de farklı noktaları söylersiniz. Ama şimdi, ben söylerim, karşıdan siz ifade ederseniz ben meramımı anlatamıyorum. Bir de yaş farkımız var, üzüldüğüm ya, şey yapamıyorum ondan sonra.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Siz sorduktan sonra susarım, devam edin.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Eyvallah.

Ben geçici bütçemiz hayırlı olsun, diyorum. İnşallah, en kısa zamanda daimî bütçe, asıl bütçe gelir ve asıl bütçede de her bakanlığı daha ayrıntılı tartışırız. Bizlerin de tabii ki her bakanlıkla ilgili mutlaka ifade edeceğimiz hususlar olacaktır, onları konuşacağımız hususlar olacaktır. İktidar partisi milletvekilleri sadece burada dinleyip ondan sonra oylamada bulunacak diye bir durum da söz konusu değildir. Bu konuyla ilgili geçen dönem de eleştiriler geldiği için ifade ediyorum.

Teşekkür ediyorum, kolay gelsin tekrar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Dağ.

Tabii, o eleştirilerin de çok haklı olduğunu söyleyemem yani tutanaklara baktığınızda o gelen eleştirinin de çok haklı bir eleştiri olmadığını göreceksiniz.

Teşekkür ederim.

Sayın Usta buyurun lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 77

Şimdi, bu yüzde 37,9 meselesini sabahki konuşmamda sormuştum. Burada sanırım şöyle bir kafa karışıklığı oldu, önce onu bir aydınlatmak lazım, belki biraz da yorgunluk var. Şimdi, üç aylık bütçe yapıyoruz. Geçen yılki ödeneklerin dörtte 1'i olan yüzde 25 oranımız var elimizde. Yani eğer biz bu ödenekleri geçen yıl ödeneklerinin yüzde 25'i kadar yapmış olsaydık hiçbir enflasyon olmayacak varsayımıyla, geçen yılın ilk üç çeyreği için mevsimselliğin de olmadığını varsayalım, o kadar ödeneği bu sene vermiş olurduk. Yüzde 25 meselesi o. Şimdi, yüzde 37,9 dediğimiz geçen yıl ilk üç ayda bir kısım harcamalar yapılmış. Bu harcamaların içerisinde mevsimsel olarak, işte, sosyal güvenlik veya kara yollarında veya bir başka yerde eğer ilk aylara yığılmış bir kısım harcamalar varsa geçen yılın ilk üç ayında da var. Şimdi, bunun üzerine, biz burada değişik oranlar kullanarak, işte yüzde 20 ile yüzde 100 arasında değişen oranlar kullanarak bütçe için yeni bir tavan veriyoruz. Verdiğimiz tavan da 158 milyar TL toplam için ama ben faiz dışını konuşmaktan yanayım, çünkü faiz giderleri için hakikaten yapacak bir şey yok. İşte, önceki programlardan kaynaklanan faiz ödemelerini yapacaksınız, onun üzerinde bir politika geliştirecek durumumuz yok. 138,6 milyar liralık bir ödenek tavanı veriyoruz. Tavan olması tabii ki illa kullanılacağı anlamına gelmiyor muhakkak olarak ancak yedek ödenek için de para ayırdığımıza göre her tarafı da böyle "large" tutmaya da gerek yok.

Şimdi, beni kuşkulandıran veya beni biraz rahatsız eden şey şu: Buradaki geçen yıl ilk üç ayda 100 milyar liralık harcamaya rağmen şimdi 138 milyar lira faiz dışı ödenek veriyorsak burada yüzde 38'lik bir artış var. Şimdi, bu yüzde 38 artışı, ben, hani biraz geniş olsun diye konulmuş diye düşündüm fakat Sayın Bakanın açıklamalarından sonra, az önce, o kalem kalem açıklamalarından sonra irkildim doğrusu. Yani, söylediği bir kısım şeyler, açıklamalar bütün yılda kalan üç çeyrekte de gelecek türden harcamalar. O zaman sorum şu: Yani, biz 2015-2016 için kabaca aklımızda 2015'e göre ödenekleri veya harcamaları yüzde 30'un üzerinde artmış bir bütçe mi öngörüyoruz? Şimdi, yüzde 6-7 muhtemelen deflatörleri var, yüzde 4 büyüme olsa yüzde 10 civarında bir nominal millî gelir artışı vardır. Kabaca hiç yeni bir politika uygulanmayacak dersek, yüzde 10 civarında ödeneklerinizi artırırırsanız geçen yılki işleri, eski tas eski hamam çerçevesinde götürürsünüz.

Şimdi, ilave bir kısım, ekstra politikalar uygulayacak olabilirsiniz, onların muhakkak da olması lazım zaten; onlar da size ilave artış zorunluluğu doğurur. Fakat bu yüzde 38 çok yüksek. Ben o zaman şunu soruyorum: Yüzde 38 mesela yıllıkta biz nasıl bir bütçeyle karşılaşacağız? O konuda Sayın Bakanın bize bilgi vermesinde fayda var. Yüzde 38'in ilk çeyrekte hadi hepsini kullanmasak, bir kısmını kullanmayalım 5-10 milyarını, yüzde 8'ini kullanmayalım, 130 olsa yine yüzde 30 artışa gelir. Bu yüzde 30 artışı ilk çeyrekte yaparsak sonraki çeyreklerde biz ne yapacağız? Bunun açıklanmaya ihtiyacı var. Bu, piyasalar açısından son derece önemli yani yarın bunu gazeteler yazacak, yüzde 38'lik artışı yazacak ve bundan dolayı piyasalarda tedirginlik oluşma ihtimali de olabilir. Bunu görmemizde fayda var.

Şimdi, bunun içerisinde, ben umuyorum, bir miktar öncelikli dönüşüm programlarında –sabah da söyledim ama bunların hiç birisine cevap gelmediği için geneli üzerindeki sözlerle, bunları tekrar etmek durumundayım- yer alan eylemler için ilk üç ayda bir kısım harcamalar öngörüyor muyuz? Bu harcamalar bu rakamların içerisinde var mı? Bu konu son derece önemli. Bunların da olması gerekir, onu da ayrıca ifade ediyorum ama ilk üç ayda bir şeye başlayacaksak yani yılın tamamında yapacağımız işlerin hepsine ilk üç ayda başlamış olsak yılın kalanında da bunların hepsi gelecek. O zaman bu sefer yüzde 38'lik bir maliye politikasında bir genişleme... Yani gevşek bir maliye politikası mı öngörüyor? Çünkü Sayın Bakan da bir taraftan diyor ki tam kendi ifadeleriyle: "Bütçe disiplininin vazgeçmeyeceğiz." Ama yüzde 38 bir bütçe ödenek artışı öngörüyoruz geçen yılın gerçekleşmesine göre. Bu kritik bir konu.

Şimdi, ÖDÖP'lerde –siz konuşuyordunuz o esnada- yer alan eylemler için kaynak var mı diye onu da ayrıca sordum.

Şimdi, asgari ücret konusu... Sayın Günel'la konuşurken Sayın Bakan biraz da talihsiz bir şekilde "MHP'nin asgari ücret hesabı yanlış." şeklinde bir ifade kullandı. Böyle bir şey yok. Milliyetçi Hareket Partisi 1.400 lira...

Sayın Bakan, bu kısmı özellikle...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Size cevap yetiştirmeye, hazırlamaya çalışıyoruz.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Hazırlar, onlar zehir gibi.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben yön gösteriyorum.

ERHAN USTA (Samsun) – Gerek yok, o işleri biz çok yaptık orada. Arka taraf şakır şakır hazırlarlar, Müsteşarınız var, Müsteşarınız onları ayarlar, siz bizi dinleyin. Sizin bizi dinlemenizde fayda var. Şimdi usul değişti; yani burada milletvekilleri konuşur, milletvekilleri Hükûmete satışır filan, yerine göre eleştirir; şimdi usul değişti, Sayın Bakan muhalefet partisinin politikalarını eleştiriyor o zamanda bizim karşılık verme durumumuz doğru.

Şimdi, hemen çok tez canlı bir şekilde... "MHP'nin 1.400 lira... Asgari ücret artışı, vergi düşüşünden, asgari ücretin tamamının vergi dışı bırakılmasından mı geliyor?" dedi. MHP'nin hesaplarında da, fikirlerinde de bir yanlışlık olmaz Sayın Bakan, siz emin olun bundan.

Şimdi, bakın, ben size mailden aldım, elimde "hardcopy"si yok. Şimdi, bizim... Normal şartlarda gitmiş olsa 2016 yılının Ocak ayında asgari ücret yüzde 5 artırılmış olsaydı yani hiçbir şey olmasaydı 1.056 lira asgari ücret olurdu; bunun brütü, neti her biri var, vergi vergi bütün kalemleri var. Bunu 1.400 lira yaparken burada 344 TL'lik bir asgari ücretin netinde Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz baza göre bir artış öngörmüştük Ocak 2016 için. Bunun sadece 70 liralık kısmı vergi dışı bırakılmasından kaynaklanıyor, o kadarını ifade edeyim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 78

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Gerisi?

ERHAN USTA (Samsun) – Gerisi, asgari ücretin kendisinin artması.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Mehmet Günel Bey diyor ki: “Vergiden vazgeçerek biz özel sektöre üzerine hiç yük bırakmayacağız.” Ben onun üzerine söyledim onu.

ERHAN USTA (Samsun) – Hayır, vergiden vazgeçerek... Mehmet Bey onu söylemedi. Vergiden vazgeçilerek özel sektörün yükünün 70 lirasını alabilirsiniz, bundan sonrası...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Seçim beyannamesindeki yükün ne kadar...

ERHAN USTA (Samsun) – Soruyu müsaade ederseniz biz soralım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Seçim beyannamesinde açıklamalar olsaydı belki daha net görürdük.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sizin içinde çok var ya, okumamışın her hâlde o zaman! Getir bir göster bakalım AKP’nin seçim beyannamesinde var mı, asgari ücret var mı?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Eleştiri yapmak sizin hakkınız, ben cevap vereceğim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir dakika, asgari ücret var mıydı sizin seçim beyannamesinde? Asgari ücreti getirenlere “Bataarsınız.” diyen siz değil misiniz? Konuşturma bizi şimdi. Yeni Bakan olunca biz fazla ellemiyoruz Sayın Bakanım. Ama şimdi siz siyaset yapacaksanız ben soruyorum: Batacak kim? 1.200 lira olunca batmıyor mu? O zaman bunu da cevaplamak zorundasın.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sorulması gereken soru şu: Herkes “Asgari ücreti artıracam.” diyor ama vatandaşa soruyorsunuz: “Biz sadece AK PARTİ’nin söylediğini inandırıcı buluyoruz.” diyorlar. Sorulması gereken soru: Diğer taahhütler ve vaatler niye inandırıcı bulunmuyor?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Biz de soruyoruz: Niye 1.500 varken batıyorsun da 1.300’ü niye koydun o zaman? Söyle.

Sayın Bakan siyaset yapmak istiyor.

BAŞKAN – Sayın Günel, Sayın Usta, Sayın Bakan...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, siyaset yapmak istiyorsa o zaman...

BAŞKAN – Sayın Günel, siyaset yaparız, sıkıntı yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Daha altı ay geçmedi bunu söyleyeli, ne oldu da 1.300 lirayı kabul ettin, o zaman onu da söyle.

BAŞKAN – Efendim bütçeyi siyasallaştırıyor Sayın Bakan.

Sayın Usta, buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Bu da yeni usul olacak herhâlde, Sayın Bakan her konuştuğumuza hemen cevap veriyor aslında fena da olmuyor da ama biz konuşmıyoruz.

BAŞKAN – Bu ilk toplantı diye.

Buyurun.

ERHAN USTA (Samsun) – Olsun, bence bir ziyarı yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Usta, kusura bakma, Sayın Bakan böyle yapınca biz de ona uyduk.

ERHAN USTA (Samsun) – Şimdi, o zaman şöyle yapacağız:

Zamanın Sayın Başbakan Yardımcısı -Başbakan Yardımcısı değildi o esnada ama uzun süre Başbakan Yardımcılığı yapan- Sayın Babacan bir televizyon programında 1 Kasım seçimleri öncesinde şunu söyledi: “Biz seçim beyannamesini baskıya göndereceğimiz son yarım saatte kadar asgari ücret konusunu tartıştık.” Yani bu da aslında “Biz bu işe çok önem verdik, aramızda çok tartıştık.” şeklinde bir anlam içeriyor. Fakat seçim beyannamesini... Bakın, buradaki sıkıntı şu: Seçim beyannamesini –AKP’nin seçim beyannamesinden bahsediyorum- baskıya gidecek, son yarım saatte orada şu olsun veya olmasın kararı veriliyor. Ne oldu bunun diğer dengelere etkisi? Yani siz şimdi asgari ücretin 1.000 lira olmasıyla veya hani normal şartlarda 1.050-1.060 lira olmasıyla 1.300 lira olması arasında bir fark var; bunun, sizin enflasyonunuz üzerinde, kurunuz üzerinde, ne bileyim ben, işte rekabetiniz üzerinde, dolayısıyla ihracatınız üzerinde, ithalatınız üzerinde, ekonominin geneli üzerinde bir sürü etkileri olacak. Bu etkilerin hiç birisi AKP’nin seçim beyannamesinde hesap edilmemiş ve bunların hiç birisinin diğer tarafla ilişkisi kurulmamış. Yani bu çok net bir şekilde ortaya çıkmış oldu o ifadeden. Şimdi, yani Sayın Bakanın önce bunlara bir bakması lazım, ondan sonra yani MHP’nin seçim beyannamesi şöyle desin. Bizim seçim beyannamemizde bunların hepsi açıklanabilir ama yeri burası değil çünkü Hükümet olan sizsiniz. Bizim size şimdi şunu sorma hakkımız var.

Ben bu soruyu sabahleyin sordum, cevabını alamadığım için şimdi tekrar soruyorum: Bu 1.300 lira olan asgari ücretin bu dengelere yansımış kısmı nedir? Az önce “Asgari ücreti artıracam.” dedi. Sadece sosyal güvenlik... Biliyorsunuz, sosyal güvenlik primlerine asgari ücretin yani kayıt dışılıktaki bir artış olacak şeklinde olabilir, dirençli olabilir şeklinde bir varsayımımız olmazsa sosyal güvenlik gelirini patlatırsınız asgari ücreti artırarak. Çünkü orada her şeyin asgari ücrete endeksli bir gelir yapısı vardır. Yani harcamaları açıklarken Sayın Bakan “asgari ücret” dedi. Şimdi, bu kısmının harcamalarla alakası yok, tam tersine bu kısmının gelirleri artırıcı, harcamaları düşürücü... Niye harcamaları düşürücü? Çünkü biz sosyal güvenliğin açıklarını finanse ettiğimiz için yaklaşık 60-70 milyar, 80 milyar civarında, tam neyse, o rakamı finanse ettiğimiz için asgari

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 79

ücreti artırırsak, kayıt dışılığın da artmayacağı varsayımıyla primlerimiz artar, dolayısıyla açığı azalır, bizim harcamalarımızın düşmesi lazım. Şimdi, yüzde 38'i açıklayan şey yine bu değil. Dolayısıyla, ha, şu olabilir: Asgari ücretten kaynaklanan bir kısım yükün devlet tarafından üstlenilmesine ilişkin bir varsayım var mı? Esas merak ettiğim husus bu. Yani şu andaki getirdiğiniz geçici bütçenin içerisinde asgari ücret artışından kaynaklanan yükün tamamı işveren üzerine mi bırakılacak, bunların devlet tarafından bir kısmının üstlenilmesine ilişkin bir şey var mı yok mu, onu merak ediyorum. Bu konuya ilişkin bir açıklama getirirseniz sevinirim.

Ama Sayın Bakan, tekraren, bir daha kendimi tekrarlamamak için net bir şekilde bu yüzde 38... Bakın, bu yüzde 38 çok geniş bir maliye politikası anlamına gelir. Hepsini kullanmayacak olsanız bile yani yüzde 30 bile kabul etsek bu artış, çok ciddi bir şeydir. Eğer bunu yıllıkta falan düşünürsek Türkiye krize girer ben size söyleyeyim. Yani, dolayısıyla, yeni birtakım işler başlatacak -ki ülkenin ihtiyacı var- eski yaptığımız, önceliğini yitirmiş bir kısım işlerden de vazgeçmemiz lazım. Bu çok kritik bir husus.

Şimdi, sorduğumuz... Yani varsayımları önemli demiştik. Tabii bu gelir tarafına ilişkin sonradan açıklamanızı da tekrar bir şey olmadı. Ben açıklamalarınızın bir kısmında bulunamadım ama arkadaşlara sordum. Yani, bu üç ay için 158 milyar lira toplam gider öngörüyoruz ama toplam gelir nedir? Hadi kanuna koymadık, hadi konuşma metnine koymadık ama en azından bir açıklama yapabilirsiniz. Kabaca öngördüğünüz gelir miktarı nedir, açık nedir, bu açığın ne kadarı iç borçlanmayla, ne kadarı dış borçlanmayla karşılanacak? Bunların, piyasadaki belirsizliklerin azalması açısından kritik önemde olduğunu düşünüyorum çünkü yarından itibaren bunu gazeteler veya televizyonlar konuşmaya başlayacak Sayın Bakanım. Dolayısıyla, bütçe açığı ne olacak? Yani, geliri şey yapınca bütçe açığının ne olduğunu göreceğiz.

Şimdi, az önce Karayollarıyla ilgili bir tartışma oldu, orası da çok iyi anlaşılmadı bence. Şimdi, Karayolları... Daha doğrusu bizim bütçemizde şöyle bir husus var, bu, 5018'den sonra maalesef başlamış bir şey ve 5018'in ruhuna tamamen aykırı bir şey: 5018 bütçe yönetiminde öngörülebilirliği öngören bir kanun, bunun için yapılmış bir reform. Yani, eksisi olabilir, yanlışı olabilir ama özü itibarıyla iyi bir reform. Fakat, 5018'in talihsizlikleri oldu. Şimdi, eskiden 1050'de, burada burada dağınık dağınık olan hükümleri biz 5018'de bir yerlere topladık, böyle güzel güzel yazıldı, şimdi o hükümleri geçersiz kılmak kolaylaştı. Özellikle 2006'dan itibaren -yanlış hatırlıyorsam- hükümetler hep şunu yaptı: "Efendim, 5018 sayılı Kanun'un bilmem ne maddesinin şu hükümleri 2006 yılında uygulanmaz." Bütçe kanununa böyle hükümler koyarak biz şunu yaptık maalesef: İşte, 5018'in getirdiği ödenek aktarmalarındaki o elastikiyetleri kaldırarak, daha disipline eden veya ödenek üstü harcamaları disipline eden bütün hükümleri etkisiz hâle getirerek aslında mali disiplin açısından ciddi sıkıntı doğurabilecek şeyler oluşturduk. Tabii, bütçe gelirleri de paralelinde arttığı için belki bütçe açıklarına bunun olumsuz etkileri olmadı ama eğer bu Parlamentonun bütçe hakkı varsa Parlamentonun bütçe hakkını ihlal edecek, bu hakkı elinden alacak şekilde burada çok ciddi ihlaller yapıldı.

Bir örnek olsun diye elimizdeki Sayıştay raporundan söyleyelim şimdi. Mesela, Millî Eğitim Bakanlığının 2014 yılı başlangıç ödeneksi 55,7 milyar lira Sayın Başkan. Kurum dışı aktarmalarla düşürülen ödenek 16 milyar lira. Şimdi, 55 milyar ödenek veriyorsunuz, hop diye yıl içerisinde 16 milyar lirasını düşürüyorsunuz. Ondan sonra, yıl içerisinde 2,5 milyar ekleniyor, toplam ödeneksi 43,3 milyar oluyor fakat bunun karşılığında harcaması 54 milyar oluyor. Ödenek üstü harcama 14,1 milyar TL. Niye böyle yapıyoruz? Aslında başlangıçta ödeneksi vardı, ödenekini kestik, aldık Karayollarına aktardık, aldık bilmem nereye aktardık. Nasıl olsa "Millî Eğitim Bakanlığını öğretmenlerine maaş verilmesi." mi diyecek bir siyasi parti, bir muhalefet partisi? Bunu diyemeyeceği için Millî Eğitim Bakanlığına verdiğimiz ödeneksi yıl içerisinde keyfimize göre, Hükümetin keyfine göre, şu Parlamentonun hiçbir hakkı olmaksızın bunu istediğimiz yerde istediğimiz şekilde kullandık. Ondan sonra da ödenek üstü, Millî Eğitim Bakanlığı personel giderleri için 14 milyar harcama yaptı, sadece bir kalemde bu. Şöyle geriye doğru bakın -arkadaşlar çıkartabilir- yanlış hatırlıyorsam 15, 20, 25 milyar liraya kadar ödenek üstü harcamaların yapıldığı yılları yaşadık biz burada. Yani bunu biz bürokrat olarak yaşadık ve ben buna... Naci Bey bilir, bu toplantılarda filan da bu konuyu ben çok eleştirmiştir. Hakikaten, 5018'in ruhuna, 5018'in öncesinin de ruhuna... Ben burada 1989'dan itibaren bütün bütçe süreçlerinde bulunmuş birisi olarak söylüyorum. Eskiden 1 milyar lira filan ödenek üstü kullanım yapabilmek için mutlaka Medise gelinir, bir karşılığı gösterilir -geliri gerçekçi veya gerçekçi değil- ve bir ek bütçe kanunu çıkartılarak bu paralar harcanırdı. Yani, bu, Magna Carta'dan beri gelen yani demokrasi açısından son derece önemli olan Parlamentoların kuruluşu ilgili bu bütçe hakkı meselesi 5018 sayılı Yasa'dan sonra, maalesef, AKP hükümetleri tarafından sürekli ihlal ediliyor. Az önceki Karayolları meselesi de o. Şimdi, anlaşılmayan nokta şuydu: Yüzde 75'ini veriyor geçen yılki ödenek. Niye? Çünkü, kabaca, Karayollarının yatırım gideri -Habib Bey bilir- 4 milyar lira civarında son yıllarda, 4 milyar civarında başlangıç ödeneksi var. Yıl içerisinde, kabaca, bir 10 milyar veriyoruz, oluyor 14 milyar lira. Şimdi, ilk verdiğimiz bütün yıllık ödeneksi de hemen ilk aylarda, ocak-şubat aylarında müteahhit borçlarına ödeniyor. Dolayısıyla, bu yüzde 75'i -yani o 4 milyarın yüzde 75'i toplam harcamanın değil- hemen zaten, bir iki ay içerisinde -yani belki 1 Ocak olur olmaz- gidecek bir para olduğu için böyle yüzde 75 gibi yüksek bir rakamı oraya koymak durumunda kalıyoruz.

Bunlar bütçe hakkı açısından son derece sakıncalı hususlar. Ben bunu da özellikle ifade etmek istiyorum, sabrınız için de çok teşekkür ediyorum, sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 80

Sayın Tamaylıgil, buyurun lütfen.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, önce bu, vergi harcamaları raporu hazırlanacak mı diye sormuştum, bu konudaki cevabınızı alamadım ama bunun da çok önemli olduğunu düşünüyorum. Çünkü, vergi harcamaları sonunda vergilendirilmesi gereken ve vergi kaynaklarından vazgeçilerek sosyal ve ekonomik grupların desteklenmesini sağlayan bir uygulama ve sizin bir maliyeci olarak da inanıyorum ki bu raporun yayımlanması konusunda hassasiyetiniz olacaktır.

Şimdi, yine, Karayollarıyla ilgili konu gündeme geldiğinde ve Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığında da Karayolları Genel Müdürlüğüne gönderilecek hazine yardımı noktasındaki açıklamayı sizden dinlediğimizde dediniz ki: “Bu, eliminasyona tabi tutulan bir işlem, yapı olarak ikisinde de bunun gösterilmesi gerekiyor. Karayollarına bu aktarma sağlanacak ve bu elimine edilecek.” Ancak, yine bu incelediğimiz 2014 Yılı Faaliyet Genel Değerlendirme Raporu’nda -yine enteresan- Karayolları Genel Müdürlüğüyle ilgili Sayıştayın bir tespiti var, orada: “2014 Yılı Mali İstatistikleri Değerlendirme Raporu olarak konsolide mali tabloların doğruluk ve güvenilirliğini etkileyen yapısal problemlere kapsamlı bir şekilde yer verilmiştir.” diyor. “Kurumların detay hesap planlarının eliminasyona elverişsizliği kurumların karşılıklı işlemleri arasında tutar ve kayıp zamana ilişkin mutabakatın olmaması gibi sistem zafiyetlerinden dolayı hazırlanan konsolide mali tablolarda yer alan bazı hesaplar mükerrerlik içermektedir.” diyor. Bunu Sayıştay söylüyor raporunda. Ve Karayollarıyla ilgili olarak da “Karayolları Genel Müdürlüğü’nün kamu idarelerine mali borçlar hesabında 263 milyon 953 bin 110 liralık bir tutarın dış proje kredi kaydı detayıyla Hazine Müsteşarlığına borç olarak kayıtlı olduğunu ancak Hazine Müsteşarlığı mizanında dış borcun ikrazından doğan alacaklar hesaplarında Karayolları Genel Müdürlüğünden alacak görünmemektedir.” diyor. Ve devamı var, onu da söyleyeyim: “Kurumlar arasındaki mali ilişkinin tutar ve nitelik olarak değiştirilememesi konsolide edilecek tutarlar açısından belirsizlik yaratmaktadır.” diye de bir tespit ortaya konmuş. Şimdi, burada baktığınızda, işte onu sorguladığımızda bu hakkediş ödemeleri, hakkediş ödemelerinin tutarı ve ondan sonra tekrar Hazineden gelen yardım, bu mükerrerlik olmayacak ama yapılan işlemlerdeki yanlışlığın da kendini gösterdiği bir tespit var. Bu konudaki değerlendirmenizi dinlemek isterim.

Diğer taraftan, şimdi, elektrik ve elektrik üreticileriyle ilgili 44 milyon herhâlde bu dönemde ayrılan rakam. İşte “Peşin olarak ayrılmalı, alternatif bir yakıt kullanılması söz konusu olursa...” dendiği zaman bir tespiti de burada paylaşmanın ben faydalı olacağını düşünüyorum. Şimdi, Türkiye’deki kurulu elektrik üretim kapasitesi 2015 yılı itibarıyla, bildiğim kadarıyla 74 bin megavat civarında değil mi? Ve bu kurulu gücün de 22 bin megavatı doğal gazla işliyor ve yine elektrik üretim kapasitesinin de yaklaşık üçte 1’i doğal gaz santrali. Şimdi, bu 268 milyar kilovatsaat olan elektrik tüketimimizde şu anda mevcut ama bizim mevcut 74 bin megavatlık kapasitemizle üreteceğimiz elektrik şu anki kullandığımız elektriğin 2 katı. Yani, biz, 2000 yılından bugüne kadar ki... O da aşağı yukarı, şu anda baktığınızda, tükettiğiniz elektrik kapasitenizin yüzde 55’ini kullanarak bir elektrik üretimi söz konusu ve 2000 yılına bakıldığında bizim 4.900 megavat civarında olan kapasitemiz, son on üç on dört yıldır bir anda 22 bin megavata çıkıyor ve bir sürü santral açılışı söz konusu oluyor. O zaman şu sorgulamayı yapmamız gerekmiyor mu? Biz bu doğal gaz santrallerinin stratejik tespitinde büyük bir hata yapmadık mı? Yani, acaba, kuraklık olur da doğal gaz santralleri alternatif olur, yerine yenilenebilir enerji noktasındaki tercihler ve ona bağlı maliyetler açısından önümüze çıkacak olan tablo nedir ve nasıl olmalıdır? Ki biz geçici bütçe yapıyoruz. Ağırlıklı olarak yine doğal gazla üretim yapan ve alım garantileri olan bu santrallerin kurulması ve onlarla ilgili fiyatlandırmalar, ki döviz bazında fiyatlandırmalar -şimdi, serbest fiyattan yine döviz bazında sabit fiyata dönüş olan birçok santralin de olduğu bilgisi var- bir hata değil mi? Bu da ortaya çıkan bir sonuç olarak bir hata değil mi?

Diğer taraftan, bir de bildiğim kadarıyla bu özel gelirler açısından baktığınızda -Özelleştirme İdaresinden de herhâlde burada arkadaşlarımız var- bu Millî Piyangonun özelleştirilmesiyle ilgili süreç... Yani, ilk ihale sonucundaki yükümlülüklerin yerine gelememesi sonrasındaki sıradaki yatırımcı... Ve onun süresinin de bugün itibarıyla ya da bugünlerde bitmiş olması gerekiyor. Orada gelinen sonuç nedir?

Yani, biz netice itibarıyla önümüzdeki yıl için ödenekler ayırıyoruz; bu ödeneklerin sağlanması için de sonuçta kaynağa ihtiyacımız var. Yani, bu kaynak para arzı artışı mı olacak, vergi artışı mı olacak, ne yapılacak? Bunun ötesinde, yani, dış ticarete bakıyorsanız, işte, ihracatın geldiği nokta ortada, ithalatın gerilemesi ortada, orada dış ticaretten alınan vergilerin ortaya çıkarttığı tablo ortada. Şimdi, bütün büyüme ve ona bağlı olarak çıkan vergi gelirleriyle ilgili olabilecek alternatifler ortadayken biz harcama ve harcamaların esasında, yani, daha önce ilk konuşurken konuştuğumuz o fonksiyonlar içerisindeki eldeki kaynağın en rantabl bir şekilde kullanılması tercihlerini neye, hangi şartlara göre yapıyoruz? Benim sormak istediğim bunlardı.

Ve tekrar soracağım: Vergi harcamaları raporuyla ilgili düşünceniz...

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Tamaylıgil.

Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Tabii ki bu bir geçici bütçe. Burada bazı kalemler var ama esas olarak Cumhurbaşkanlığıyla ilgili ve diğer bakanlıklarla ilgili konuları önümüzdeki dönemde, önümüzdeki günlerde gelecek bütçeyle ilgili konuşacağız ama Cumhurbaşkanının maaş

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 81

artışıyla ilgili benden önce söyleyen arkadaşlarımızın söylediklerine katılıyorum. Gerçekten, yirmi yıl, yirmi beş yıl, otuz yıl burada çalışan, burada bulunan kamu görevlileri var. Hepsı görevlerini yapacaklar ve bir süre sonra emekli olacaklar. Şu anda aldıkları ücretler belli; emekli olduktan sonra alacakları ücretlerle ne kadar zor ve ne kadar güç koşullar altında yaşayacaklarını ve ister istemez başka işler yapmak mecburiyetinde kalacaklarını biliyoruz. Vatandaşın gözü de milletvekillerinin emekli maaşında, maaşlarında. İster istemez gittiğiniz yerde... Yarın gideceğim ben, seçim bölgeye gideceğim, ilçeleri dolaşacağım: "Vekilim, yine kendinize kıyak çektiniz, gene yaptınız kendinize işi. Vatandaşa gelince 'cart curt' ama kendinize gelince hemen, iki dakikada parmaklar kalktı, indi, iş bitti." Bu, gerçekten insanı çok rahatsız eden bir şey, çok üzücü bir şey bu yani. Bizim bundan kurtulmamız gerekiyor ama bundan kurtulabilmenin esas yolu... O kadar, yüzlerce kanun yapıyor bu Komisyon, bu Parlamento ama Türkiye Büyük Millet Meclisi milletvekillerinin kendi kanunu yok arkadaşlar. Mutlaka kendisinin bir kanunu olması gerekiyor; maaş, özlük hakları, emeklilik dâhil olmak üzere, bunların yeni baştan düzenlenmesi gerekiyor. Bu düzenlenmediği sürece sadece bu katsayılar, Cumhurbaşkanının maaşına bağlı olarak artan ücretler, maaşlar ister istemez vatandaşın gözüne batıyor.

Düşünün, eğer bugün emekli milletvekili maaşı 8 bin lira civarındaysa yüzde 10'luk bir artış olduğunda, bir anda otomatikman 800 lira artıyor ama 1.000 lira veyahut da 1.100 lira emekli maaşı alan bir BAĞ-KUR, SSK emeklisine yüzde 10 olduğunda 100 lira geliyor; biri 800 lira, biri 100 lira arkadaşlar. Dolayısıyla, bu, kamu vicdanını, toplumu gerçekten yirmi yıl, yirmi beş yıl prim ödeyip de emekli olan, Emekli Sandığından, BAĞ-KUR'dan, SSK'dan emekli olan yurttaşlarımızı, yaklaşık 11 milyon emekliyi -bunun yaklaşık 5,5-6 milyonu SSK'dan; 2,5 milyonu Emekli Sandığından, 2 milyonu BAĞ-KUR'dan emekli olan vatandaşlarımızı- gerçekten çok sıkıntıya sokuyor. Bunun mutlaka düzeltilmesi ve emekli milletvekili maaşlarıyla ilgili bu artışların da göz önünde tutulması gerekiyor, böyle bir haksızlığın yapılmaması gerekiyor.

İkinci konu: Benden önce Sayın Tamaylıgil -çok teşekkür ediyoruz kendisine- Karayollarıyla ilgili Sayıştay raporundan bahsetti, dem vurdu. Benim de zaten bununla ilgili kafamda birtakım kaygılar ve endişeler var. Burada hem maddenin gerekçesinde de diyor ki: "Karayolları Genel Müdürlüğü 2015 yılı bütçesinin 28 değişik '06. Sermaye Giderleri' tertibinde toplam 4 milyar 270 milyon 318 bin TL ödenek bulunmaktadır. Bunun yüzde 75'i olan 3 milyar 202 milyon 738 bin 500 TL'nin madde gerekçesinde belirtilen kara yolu yapım, bakım ve onarım işlerine ilişkin taahhüde bağlanmış sözleşmeler çerçevesinde yapılan imalatlar karşılığı hak ediş ödemelerinin gerçekleştirilmesi amacıyla, gerekçesiyle 2016 yılının ilk üç ayında uygulanacak geçici bütçesine konulması istenmektedir." Madde gerekçesi de bunu söylüyor. Ama benim kafamda birtakım soru işaretleri var bununla ilgili olarak. Tahsis edilmesi öngörülen ödeneğin yeni ihaleler için değil, ihalesi daha önce yapılan işlerin hak ediş ödemeleri için konulması öngörüldüğünden, ödenekler, ihale avansı ödemelerini değil, yapılan imalatlar karşılığı hak ediş ödemelerinde kullanılacaktır. Daha önceden Sayın Bakan da buna benzer bir açıklama yaptılar. Ancak, yapım işleri ve dolayısıyla, kara yolu yapım, bakım ve onarımları iş programlarına göre yürütülen işlerdir. İş programlarının düzenlenmesinde de yılı ödenekleri veri olarak kullanılır. Dolayısıyla, Karayolları Genel Müdürlüğü 2015 yılı bütçesine kara yolu yapım, bakım ve onarımları için 4 milyar 270 milyon 318 bin TL ödenek konulmuş ise ödenek kadar işin yapılması gerekir. Kaldı ki idare zorlarsa dahi yükleniciler ödenekten fazla iş yapmazlar, yapamazlar çünkü 2015'te yaptıkları işlerin karşılığını 2016 yılında 2015 fiyatlarıyla alacaklarından yapmaları zararlarındadır, aleyhlerinedir. Dolayısıyla, 2016 yılı geçici bütçesine konulması öngörülen ödenekler 2015 yılında yapılarak 2015 yılında hak ediş bağlanan işler içinde olmaz.

Her yılın sonunda yapılan işlerin imalat metrajlarının çıkarılması Yapım İşleri Genel Şartnamesi hükümlerinin gereği olduğundan 2015 yılında yapılan işlerin 2016 yılında yapılmış gibi gösterilip 2016 fiyatlarıyla hak ediş bağlanması da söz konusu olamaz zaten. Ancak, Karayolları Genel Müdürlüğü yol ve yol güzergâhının sanat yapılarını yapmaktadır. 2016 yılının ilk üç ayı kış mevsimine denk gelmektedir ve kış şartlarında yol güzergâhında yarma kazı ve dolgu yapılması fiilen mümkün olmadığı gibi teknik şartnameler bağlamında da asfalt kaplama yapılması da hiçbir şekilde mümkün olamaz. Sanat yapıları ise sulu ve harçlı imalatlardır. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı teknik şartnamelerine göre Türkiye'de 15 Aralık-1 Nisan tarihleri arası harçlı ve sulu imalatların yapılamayacağı dönemdir. Betonlar normal hava koşullarında dökülür. Betonun yapım, döküm ve bakım sırasında içinde bulunduğu ortamın ortalama sıcaklığı artı 5 ile artı 30 derece arasında olmak kaydıyla üç gün üst üste değişmemesi ve aşırı rüzgâr, yağış bulunmaması normal hava koşulları olarak tanımlanır. Bunun dışındaki koşullar ise TS 1248'de tanımlandığı üzere anormal hava koşulları olarak kabul edilir.

Şimdi, bu açıklamalar çerçevesinde 2015 yılı ödeneğinin yüzde 75'inin 2016 kara yolu yapımına ilişkin imalatlarda imalat yasağı olan kış mevsimi için konulmasının öngörülmesi, ödeneklerin, yapılan işlerin bedellerinin ödenmesine değil, yapılmayan işlerin yapılmış gibi gösterilip gerçeğe aykırı hak ediş ödemelerinde kullanılacağını ortaya koymaktadır ve bundan dolayı da kafamda çok ciddi sorular ve istifhamlar var. Acaba Karayollarında ve Ulaştırma, Haberleşme Bakanlığında trilyonlarca liralık ihaleler alan, yandaş medyayı oluşturan, o havuz medyasını oluşturan, o müteahhitlerin, hani "Milletin a...sına koyarız." diyen insanlara karşı acaba bu düzenlemeyle yeni bir kıyak mı yapılmaktadır? Bununla ilgili kafamda soru işaretleri olduğunu söylemem gerekiyor.

Dolayısıyla, bu eylemle edinim ifasına fesat karıştırma ve resmî belgede sahtecilik suçu oluşmaktadır, ki söz konusu ödenek kamu görevlilerinin bütçe kanunuyla suça teşvik edilmesi anlamına gelmektedir. O nedenle, burada -Sayın Habib Bey, Ulaştırma ve Haberleşme Bakanının Müsteşarı da buradadır ama- bu konuyla ilgili, özellikle bu üç aydaki iş yapamaz durumda olan, yapamayacak olan bu durumlarda acaba yapılmamış işleri yapmış gibi gösterip oradan birtakım insanlara bir

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 82

kaynak aktarımı mıdır? Bu konuda kafamda soru işaretleri var. Bunu Sayın Bihlun Tamaylıgil de Sayıştay raporlarını örnek göstererek gösterdi, çok teşekkür ediyoruz kendisine.

Bir sözüm de iktidar partisi milletvekili, çok değerli kardeşimiz Hamza Dağ'a. Bizimle birlikte İzmir Milletvekili, benim de sevdiğim genç bir arkadaşımız. Hassasiyetini anlıyorum. Sadece onun hassasiyeti değil, burada bulunan iktidar partisi milletvekillerinin ve aşağıda, Genel Kurulda görev yapan iktidar partisi milletvekillerinin, geçmişin Başbakanı, bugünün Cumhurbaşkanına bir söz söylendiğinde oradaki hassasiyetlerini anlıyoruz. Buradaki konuşmaların tamamının naklen oraya ulaştırıldığını, kendileriyle ilgili bir şey söylendiğini bildiğini de biliyoruz. Dolayısıyla, yarın öbür gün iktidar partisi milletvekillerine şunu söylemeleri mümkündür: "Benim hakkımda orada şunlar şunlar söylendi; kim ne dedi?" gibi bir sorguyla karşılaşacaklarını tahmin edebiliyorum. O psikolojik ruh içerisinde arkadaşlarımızın sarayda oturan Sayın Cumhurbaşkanına söz söyletmemelerini de anlayışla karşılıyorum. Ama bizim muhalefet partisi milletvekillerinin de, bizim görevimiz de bunları söylemek, dile getirmek ve tarihe not düşmektir diyor, saygıyla selamlıyorum.

İyi akşamlar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Sataşma var.

BAŞKAN – Sayın Dağ, lütfen, yeni bir tartışmaya vesile olmayacak şekilde buyurun.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Bir cümle sadece.

Yani Sayın Cumhurbaşkanımızın buradaki konuşmaları takip ettiği konusunda benim bilgim yok, Sayın Çam'ın var demek ki.

MUSA ÇAM (İzmir) – Dört yıldır var, var.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Sayın Cumhurbaşkanımızın gözüne girmek için herhâlde, kendisi bunları söyleme gereği hissediyor.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Aydoğan...

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Evet, tekrar merhaba.

BAŞKAN – Ara verdik de biraz...

NURSEL AYDOĞAN (Diyarbakır) – Üniversitelerdeki öğrenim kredileriyle ilgili birkaç şey söylemek istiyorum. Tabii, Sayın Bakan öğrenim kredilerinin arttığını, bu artışlarla ilgili arada doğacak farkın bütçeye yansıtıldığını söyledi. Tabii, 400 milyona çıkartılmış; Türkiye koşulları içerisinde çok kötü bir rakam değil öğrenciler açısından ama daha iyisi olamaz mı? Elbette ki daha iyisi olabilir. Bu nasıl olabilir? Tabii, onun üzerine biraz kafa yormak gerekiyor. Yani eğitime ayrılan bütçe nasıl fazlalaşabilir?

Biz, tabii, uzun yıllardan beri söylüyoruz, bu ülkede otuz yıldan beri süren bir savaş var. Türkiye Kürt sorununu çözmediği için, bu savaşa harcanan para artık 300-400 milyar dolarlarla ifade ediliyor. Belki daha fazladır, onu bilmiyoruz.

Şimdi, tabii, son dönemde yine çatışmalar var, yine savaşın boyutları yükseldi. Diyarbakır'da yaşıyorum tabii ki. Diyarbakır'da 8. Taktik Hava Kuvvet Komutanlığı var. 24 Temmuzda sınır ötesi operasyonla ilgili karar alındı. 24 Temmuz akşamı saat on birden itibaren Diyarbakır'dan savaş uçakları havalanmaya başladı. Bugüne kadar sanırım, edindiğimiz bilgiler kadarıyla 400-500 defa F16'ların Diyarbakır'dan kalktıkları ve sınır ötesi operasyon yapıp geldikleri söyleniyor. Biz de zaten Diyarbakır'da yaşadığımız için savaş uçaklarının kalkışından çok net olarak bunu biliyoruz.

Tabii, bir savaş uçağının kalkması, bir operasyon yapıp gelmesi ne kadardır bilmiyoruz. Sayın Bakan mutlaka bunun bedelini biliyor ama herhâlde, edindiğimiz bilgi kadarıyla en az 20 trilyon bir savaş uçağının kalkıp Kandil'i ve çevresindeki alanları bombalayıp gelmesi. Şimdi, tabii, sonuç alıcı operasyonlar mıdır? O da değildir. Herkes bunu bilsin yani. 500 F16 uçağı kalkıp geldiyse sonuç sıfırdır, hiçbir etkisi yoktur. Yani bu meselenin bitirilmesinde etkisi sıfırdır. Etkisi nedir? Bütçeyedir.

İşte, milyonlarca dolar para Türkiye'nin bütçesinden ne yazık ki bu çözümsüzlük nedeniyle savaşa aktarılmaktadır. Oysa aktarılacağı alanlar var. İşte çok önemli bir alan var, eğitim alanı, sağlık alanı, farklı alanlar var. Kadın istihdamı var, vesaire, gençlik istihdamı var. O nedenle bir kez daha, tabii, görüşmeler nedeniyle ifade ediyoruz; çözüm dışında farklı seçeneğimiz yok. Bu operasyonlarla, sınır dışı operasyonlarla sınır içi operasyonlarla çözülebilecek bir sorun değil. O nedenle, tekrar demokratik çözüm ve barış sürecine hızla dönmek Türkiye'nin bütçesini güçlendirecektir, onu ifade edeyim.

Şimdi, öğrenim kredisiyle ilgili gelen çok talep var bize. Yani İnternet'ten öğrendiğimiz bilgiler: 947 bin 173 öğrencinin kredisini ödeyemediği için icralık olduğu ve bütün banka hesaplarına, varsa... Tabii, icralık olduğuna göre muhtemelen yoktur çok keyfî bir ödeme söz konusu değilse. Böyle bir durum söz konusu ve biliyoruz, krediler üniversite bitirdikten sonra, iki yıl sonra alınmaya başlanıyor. İş bulması gerekiyor tabii kişilerin. Üniversite mezunlarında işsizlik oranlarının çok yüksek olduğunu biliyoruz. Genelde Türkiye'deki işsizlik ortalaması yüzde 10-11 civarında ama bunu bölge bazında düşündüğümüz zaman 3'e, 4'e katladığını, hatta 5'e katlayan iller olduğunu biliyoruz. Örneğin, Şırnak, Hakkâri gibi, Diyarbakır gibi yerlerde işsizlik oranı yüzde 60 düzeyinde. Şimdi, yüzde 50-60 işsizliğin olduğu bir yerde bu kredilerin geri dönüşü nasıl olacak? 947 bin kişi icralık olmuş durumda ve daha da ilginç yanı, sanki bankadan kredi çekmişsiniz gibi -yakinen şahit olduğum için

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 83

biliyorum- her ay, ödemediğiniz krediye faiz geliyor. Üç ayda bir şu anda geri dönüşü olan bir kredi biliyorum; 550' dir; ödemediğiniz zaman her ay 10 lira, 20 lira, 30 lira; üç ay sonra gidip 550' yi 600 lira gibi bir rakamla ödöyorsunuz, aynen bankadan kredi çekmişsiniz gibi. Yani bu, özellikle kredi alıp da eğitim öğrenim gören aileler için, o ailelerin çocukları için ve işsizler için son derece, tabii ki önemli bir durum. Plan Bütçe Komisyonu buna bir çözüm bulmalıdır diye ben düşünüyorum. Yani bu özellikle ödenmeyen krediler için mutlak bu faizler kaldırılmalı. Zaten ödeyememe durumu var, işsizlik nedeniyle ödeyememe durumu var. Bir de her gün artan günlük faizlerle bu, anormal rakamlara ulaşıyor. İşte bundan kaynaklı, insanlarda bir sürü gelişmiş stres hâli var. Buna bir çözüm bulunulabilir diye düşünüyorum.

Asgari ücret konusunda da birkaç söyleyeceğim. Asgari ücretin 1.300 liraya çıkması, tabii, özellikle 980 lira gibi bir parayla yaşamak durumunda kalan asgari ücretliler için önemli bir durum. Fakat Bakan söyledi, "Bu aradaki farkı biz bu geçici bütçeye yansıtıyoruz." dedi. Tabii, devlet açısından bir sıkıntı yok, yani yansıtılır. Fakat asgari ücretle çalışanın önemli bir kısmı özel sektörde, bunu biliyoruz. Özellikle İstanbul, İzmir gibi kentlerde önemli oranda asgari ücretle çalışan var. Türkiye'de özel sektörde SSK'lı çalışmama durumu söz konusu. 980 lira asgari ücret olduğunda bile, özel sektörün biz mümkün oldukça SSK'lı yapmayarak çalıştırma yoluna başvurduğunu biliyoruz. Şimdi, 1.300 lira olması durumunda bu daha da önemli bir sıkıntı yaratacak. O nedenle, tabii ki Hükümetin, özellikle Bakanlığın yani Maliye Bakanlığının ve aynı zamanda tabii ki diğer ilgili bakanlıkların özel sektörü çok iyi denetlemesi gerekiyor. Şeyi 1.300 lira yaptık, evet ama inanılmaz bir SSK'sızlar ordusunun da beraberinde gelişeceğini biliyoruz. Başbakanın söylediği bu, işte "Özel sektör korunacak." cümlesinin altında ne var, bilmiyoruz ama yani bir SSK'sızlar ordusu yaratmamak için de bunun bir tedbirinin ve önleminin alınması gerektiğini düşünüyorum.

Tabii, personelle ilgili bir şey de vardı bu bölümde. Personel yasasında mutlaka bir değişikliğin biz yapılması gerektiğini düşünüyoruz, kadınlar olarak düşünüyoruz, parti olarak düşünüyoruz. İstihdamda kadına mutlaka bir pozitif ayrımcılık sağlanması gerekir. Tabii, bu konuda itirazlar olur mu, olmaz mı erkeklerden, onu bilmiyoruz ama hâlen Türkiye'de önemli bir sorundur kadın sorunu. O nedenle, istihdamda mutlaka kadına bir pozitif ayrımcılık sağlanması gerekir. Yani şu koşullarda yüzde 50 düzeyinde olmasa bile yüzde 30-40 düzeylerinde istihdamda pozitif ayrımcılık sağlanması oldukça iyi olacaktır.

Şimdi, tabii, bugün 10 Aralık İnsan Hakları Günü'nü hep birlikte kutluyoruz. Türkiye'de de insan hakları açısından kötü bir dönem yaşandığını ben ifade edebilirim. AKP 2002'de iktidara geldiğinde "İşkenceye sıfır tolerans." demişti ve uzun yıllar bunun propagandasını da yaptı. Önemli düzeyde, tabii, bu işkenceye yol katedildiğini, mesafe katedildiğini, en fazla gözaltıların olduğu bir ilde yaşayan vekil olarak söyleyebilirim. Ancak son on bir aydaki rakamlar bir geriye gidişatın olduğunu gösteriyor. TİHV'in rakamlarına göre, on bir ayda 560 kişi işkence ve kötü muamele gördüğü için TİHV'e başvurmuş ve yine İHD'nin verilerine göre -ki İnsan Hakları Derneği, biliyorsunuz, uluslararası artık kabulü olan bir dernektir- on bir ayda 1.433 kişi gözaltında ya da gözaltından dışındaki koşullarda işkenceye ve kötü muameleye tabi olmuş. Bunu, özellikle insan haklarının tartışıldığı bu günde önemli bir veri olarak ben iktidara sunmak istiyorum.

Tabii, İnsan Hakları Haftası deyince insanın aklına ilk gelen yaşam hakkıdır. Bugün de kendi ilimdeki Sur'da sokağa çıkma yasağı kaldırılmadı. Dokuz gün, artık onuncu güne giriyoruz sokağa çıkma yasaklarında. Çok büyük oranda insanlar orada yaşam haklarının ellerinden alınmasıyla karşı karşıyalar. Karşıdan görüldüğü gibi değildir durum değerli arkadaşlar. Yani Ankara'dan bakarak oradaki tabloyu siz göremezsiniz. Şu anda Sur'da karşılıklı bir şehir savaşı yaşanıyor. Özel Harekâtçılar bomba atarlar atıyorlar ve havan topları atıyorlar. Tabii ki YDG-H da aynı düzeyde silahları kullanıyor. Yani, orada bir şehir savaşı var. Yani, şimdi, bir devlet, bir hükümet YDG-H orada gidip hendek açtı diye, barikat kurdu diye sivil yerleşim alanlarında, evlerin bulunduğu, yaşamın devam ettiği yerlerde bu şekilde ağır silahlarla oralarda operasyon yapamaz. Bu, uluslararası anlamda da sivil insanların yaşadığı merkezlere yapılıyorsa aslında bir suçtur, uluslararası anlamda da suçtur. O nedenle, yani insanlar orada şu anda yaşam haklarının ellerinden alınmasıyla karşı karşıya, aynı zamanda barınma hakkıyla karşı karşıya. Barınma hakları ellerinden alınmış. Bakın, bir saat önce bana bir telefon geldi, daha korunmalı bir ev diye, Sur'da, Sur ilçesinde 55 kişi bir evin bir salonuna saklanmışlar ve bulundukları eve de nereden gelmiş artık bilmiyorum, özel harekât mı atmış, YDG-H mı atmış, evin çatısı uçtuğu için bulundukları evden çıkmak ve beyaz bayraklarla bulundukları sokağı terk etmek durumunda kalmışlar. Telefon ediyorlar bana, "Ne olur emniyete haber verin, biz çıkıyoruz, biz ölmek istemiyoruz." diye.

Yani durum bu. Sağlık hakkı elinden alınmış, eğitim hakkı elinden alınmış. Buradan bir kez daha biz bu sokağa çıkma yasağının -tek uygulandığı yer şu anda Diyarbakır Sur- kaldırılmasını istiyoruz daha kötü olmadan. Yani orada yaşananların daha kötü bir tabloya dönüşmemesi açısından hızla, ivedilikle bu yasağın kaldırılması ve artık insanların orada normal yaşama dönmesi gerektiğini ifade ediyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Temizel...

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, geçici bütçenin ödenekleriyle ilgili olarak yapılan tartışmalarda temelde iki tane konu üzerinde herkes yoğunlaştı. Doğal, çünkü gerçekten de yoğunlaşılması gereken iki madde de oydu. Bunlar sadece bütçenin hazırlanması

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 84

sırasında değil, uygulanma süresinde de sizlere ciddi anlamda başağrısı yaratacak olan olaylar büyük ölçüde. Sâri yatırımlarla ilgili olarak; zaten sâri olduğu için gelecek yıllarda konulan ödeneklerle yapılacak işlerdir bunlar genellikle. Yılı bütçesi; daha bitmemiş olan bu işlerle ilgili ki bundan sonra da yıl sonuna kadar iki üç haftaları var, o sırada da eğer ödeneği var ise nakit konusunda da herhangi bir sıkıntı duyulmadığına göre zaten ödenir bunların hepsi.

Bu durumda Sayın Çam'ın ve Sayın Tamaylıgil'in dile getirdikleri hususu ister istemez buradaki bütün arkadaşların hepsi düşünüyorlar. Böyle olunca, yapılan ya da "Yap kardeşim, bir şey olmaz. Hem ben bunu hallederim." tavrının bir noktada bitirilmesi gerekiyor artık. Türkiye bundan çok çekti, birileri bedel ödedi, en fazla da bürokratlar ödedi bunun bedelini. O nedenle, hiç değilse bu geçici bütçede bu şekildeki yatırım ödenekleriyle ilgili kullanım oranlarını çok yüksek miktarlara çıkarttırılarak büyük miktarlardaki tutarlar nedeniyle dikkat çekilmemesi gerektiğini düşünüyorum ve size bunu çok net bir şekilde öneriyorum.

İkinci dikkat çeken husus da yedek ödenek. Yedek ödenek maliye bakanlarının başının belasıdır. Gerçekten belasıdır. Yani bu kadar büyük bir belayı niye üstleniyorsunuz bu kısa süre içerisinde, bunu bilmiyorum. Çünkü ödeneklerin özellikle yüzde 100'ünün kullanılması demek yani sonuç olarak 2016 bütçesinden bunlar mahsup edileceğine göre, bunları kullandığınızda ondan sonra geri kalan dokuz ay içerisinde kullanacağınız neredeyse tek kuruluş kalmıyor. Ha, buralara yeniden aktarmalar vesaireler söz konusu olacaksa o da zaten bundan sonra uygulayacağınız politikalar açısından maalesef, çok önemli sonuçlar doğuracak bir olaydır. O nedenle de bu 1'inci maddeyle ilgili olarak bu iki konuyu bir daha değerlendirmeniz gerektiğini düşünürüm ben. Ben olsam yapardım, bu iki konuyu gerçekten düşünür, bunlarla ilgili artışların da özellikle geleceğe dönük yapılacak işleri de göz önünde bulundurarak bir-bir buçuk ay içerisinde ikinci bir bütçenin de çıkartılacağını göz önünde bulundurularak bunu yapardım.

Bir defa daha söz almamak için bir şey daha söylemek istiyorum 3'üncü maddeyle ilgili. Siz yine getirdiniz, büyük bir olasılıkla çözeceksiniz. Zaten yazılış biçimi de ister istemez bütçeyle ilgili çok büyük tereddütler doğuruyor. Araç alımı konusunda finansman kaynağını Bakanlar Kurulu tarafından belirletme yetkisi. Herhangi bir harcama söz konusu olduğu takdirde ilave, bu durumda kesin olarak bütçeyi yapanlar onun kaynağını zaten göstermek zorundalar.

O nedenle, bu maddenin çıkartılması hâlinde, şu iki düzenlemenin de yapılması hâlinde diğer konulardaki eleştirilerin haklılığını asla yadsırmıyoruz ama çok büyük ölçüde geçici bütçeyle ilgili sağlıklı bir yapı oluşturulmuş olur diye düşünüyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, bu, demin yedek ödenekle ilgili olarak siz rakamı 1.547 dediniz ama sonra ben dikkat ettim 3-3,5 yani 3... Yedek ödenekler toplamı 3,5 milyar. Yüzde 25'i 2 milyar 432 milyon yapıyor, şeyi aşıyor yani dediniz...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Toplam yedek ödenekler...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Toplam yedek ödenekler o limiti aşıyor, o yüzde 2'lik limiti aşmış oluyor bu şekilde, toplam yedek ödenekleri aldığımız zaman. Sayın Bakan demin konuştu da "Bu yedek ödenekleri falan niye başınıza bela ediyorsunuz?" diye, siz hem 5018'i uyguluyorsunuz hem 1050'yi uyguluyorsunuz aslında, iki mevzuatı da, hangisi işinize geliyorsa onu uyguluyorsunuz, onu bilmiyor Sayın Bakanım, şimdi önümüzdeki ay göreceğiz detaylarıyla. Çift mevzuat uyguluyorsunuz artık.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Doğru.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Teşekkür ederim ikazınız için.

BAŞKAN – Sayın Erdoğan, lütfen buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, aslında geçici bütçe tasarısının en önemli maddesi 1'inci madde. Bütün şeyler burada yer alıyor.

Öncelikle şunu söyleyeyim: Biz de mesela seçime giderken halkımıza "Şunları yapacağız, bunları yapacağız." diye bir sürü şeyi vadettiğimizde, bize bütün herkes "Kaynağın nerede? Kaynağın nerede?" diye sordu. Biz de muhalefette olmamıza rağmen detayıyla kaynaklarımızı açıkladık. Şimdi, geçici bütçe geldi, bunun kaynağı gelirler. Gelirle alakalı hiçbir belge, bilgi yok. 5018 sayılı Kanun'daki bir imaya sığınarak... Şimdi Hükümettesiniz, bütçe ortada. Kaynak sadece bir madde ve bizim kaynakla ilgili hiçbir fikrimiz yok, harcamayla ilgili de aslında bir fikrimiz yok. Mesela, bu sizin şeyi çıkarttık biz, neler vadettiğiniz diye. Vallahi, asgari ücret 1.300, BAĞ-KUR emeklilerine 1.200 lira. Yani, biz bunları destekliyoruz, biz geniş halk yığınlarına verilecek her hakkı destekliyoruz ama şunu da ciddi bir şekilde diyoruz ki: Mesela, bunların ilk üç ayda kaynakları ne kadar? Şu bütçede bu vaatlerinizin toplam kaynakları, her bir vaadinizin satır satır bir tablo hâlinde... "Asgari ücret 1.300 olacak, kaynağı şu kadar işte, şuraya koyduk. Bunu vereceğiz, kaynağı şu kadar, şuraya koyduk." diye bir ayrı tablo... Bir de hani biz de muhalefetteyken bile bu ciddiyette kurumlarınız biz, kaynaklarımızı açıkladık. Sizin geliriniz olmayınca, bu geliri de 5018'teki bir imaya dayandırarak... Şu an bir bütçe görüşmüyoruz bence, bir gider bütçesi özeti konuşuyoruz biz. Bütçe geliriyle, gideriyle, borçlanmasıyla bir muhasebedir, öyle bir şey ortada yok.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 85

Gelelim buradaki yapılan harcamalara. Vallahi, Cumhurbaşkanlığı bütçesini gördükçe, biz ne kadar haksızlığa uğradığımızı düşünüyoruz. Yani, Cumhurbaşkanının, seçim sürecinde... Kişisel olarak ben çok üzülüm, moralim bozuldu çünkü tarafsız olması gereken Cumhurbaşkanı... Sanıyorum 400 milyon liraya yakın yıllık bütçe var, o 400 milyonun tamamı tarafsız olmayarak bize rakip olarak harlandı. Bu, haksız rekabet; bu, olmaması gereken bir şey. Onun için bu bütçeyi gördüğümüzde seçimde ne kadar haksızlığa uğradığımız aklıma geliyor benim.

Şimdi gelelim bu hizmet alımlarına. Hizmet alımı kabaca şu demek: Hizmet alımı taşeronluk demek. Eskiden kamu personeli eliyle güvenceli, sendikalı, yüksek ücretli yapılan işlerin taşeron aracılığıyla yapılmasının kamu maliyesindeki adı hizmet alımı. Burada yüzde 35'lik bir artış aslında taşerondaki yüzde 35'lik bir artış anlamına geliyor. Sayın Bakan bunu şöyle açıkladı: İlk yıllar, ihale dönemi ilk aylar olduğu için de yani yüzde 35...

BAŞKAN – Asgari ücretteki artışları da öngördü herhâlde.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Asgari ücrette... Ben şunu söylüyorum, diyorum ki: Taşeronluk kendisi kötü bir şey, bütçede bile olmaması gereken bir şey. Yani, asgari ücretin artışı olsun, taşeron demek hizmet kölesi. Adamların bir sürü taşeronluk sorunu var. Yemek öncesi vakit almamak için girmiyorum ama şunu gördüğümde taşeronluğun ne kadar berbat bir şey olduğunu paket hâlinde hatırlıyorum, size de hatırlatıyorum, vakit almamak için girmiyorum.

Bütçede Karayolları meselesi, Ulaştırma Bakanlığı meselesi... Şimdi, bir sürü bakanlığınız var, aslan payını Ulaştırma Bakanlığı almış. Ben bunun hani dedikodusuna girmeyeceğim ama siyasi güç dengesini uzaktan bakıp görebilecek durumdayım. Şimdi, Sayın Bakan, bu Ulaştırma Bakanlığı ihalelerinde bu yüzde 75 ödenecek. Bu bütçe mantığı içinde bu anlattığınız gibi olmuyor çünkü ilgili yılında hak ediş alınıyorsa, onu avans hesabına alma yöntemleri var. Kışın kara yolu imalatı yapılmayacağını biliyoruz, teknik anlamda biliyoruz. Üstelik şunu da biliyoruz: Kara yolları ve demir yolu ihalelerinde eğer doğru dürüst Sayıştay raporları görseydik, detayıyla görebilirdik ama anlattığım her şeyi de Sayıştay raporlarıyla da yine delillendirmeye hazırım. Şimdi, şöyle bir şey yapılıyor kara yolları ihalesinde: Diyelim ki 500 milyonluk bir iş ihale ediliyor. Bu 500 milyonluk işte 50 tane iş kalemi var. Bunun 30 tanesine 10 katı fiyat yazılıyor. Mesela, nedir? Diyelim ki işte kum çekilecek, kazı yapılacak, dolgu yapılacak, demir yolunda sinyalizasyon yapılacak, 10 katı fiyat yazılıyor, kalan işlere de yüzde 1'i yazılıyor. Yanınızda oturan Sayıştay Başkanına, Sayıştay denetçilerine de söylüyorum, buna dikkat ederseniz bunu göreceksiniz. Ondan sonra, 10 katı yapılan işler yapılıyor. Ondan sonra diyor ki: "Ben bu işi yapamıyorum, tasfiye ediyorum." İş yarım kalıyor. Diyelim ki 1 milyarlık bir demir yolu projesinde veya kara yolu projesinde 500 milyonluk iş yapılıyor, kalan 500 milyon yeniden ihale ediliyor 1,5 milyar liraya. Ve başlangıç projesine, son projeye bakıyorsunuz, 1 milyarlık iş 4 milyar liraya çıkmış. Hızlı tren işlerinde bitirilememesinin temel sebepleri bu, kara yollarında ağırlıklı karşılaştığımız bu. Bu söylediklerimin hepsini de Devlet Demiryolları raporuyla ve diğer raporlarla tevsik etmeye hazırım. Eğer hani bu konuda şey yapmak isteyen varsa, belgelerini de kendilerine sunmaya hazırım. Hâl böyleyken... Bu kara yolları müteahhitleri nasıl insanlardır bilmiyorum, ben bürokrasideyken de bunlar her zaman en öncelikli alacaklılar olurdu. Hatta para yetmediğinde İşsizlik Fonu'ndan alındı. İşsizlik Fonu'ndan alınan para başka yerlere vadedildi ama kara yolları müteahhitleri aldı. Hazine Müsteşarlığındaki bürokratlar bilirler, Kamu Finansmanı Genel Müdürlüğü'nün önünde sürekli bir kara yolu müteahhidi grubu vardır ödenek çıksın diye. Yol yapmak kötü bir şey değil, yol yapmak göreviniz. Yolu yapmak lüks de bir şey. Yol yapmak teknolojik de bir şey değil. Yani, ihalesini yaparsınız... İhale dediğiniz kâğıt evraktır. İlan veriyorsunuz, teklif veriyor, alıyor, metrajı belli. Geliyor, sanat yapısı, asfaltı döküyor, oluyor yol. Hani böyle "rocket science" değil. Aman böyle "Biz yol yaptık, yol yaptık..." Ya, yol yapılması gerekiyor. Mühim olan, bu yolun en düşük maliyetle en yüksek kalitede yapılabilmesi. Biz bundan emin değiliz ve elimizdeki kriterler bunların en düşük maliyetle en yüksek kalitede yapılmadığı gibi, bu müteahhitlere haksız para aktarıldığı yönünde. Ve yine söylüyorum: Bu haksız para sizin de, bizim de paramız ve biz bundan endişelenmekte, bunun ihale belgelerinin... Mesela, şöyle bir şeyi Hükûmetten bekliyorum: Bu tip şeyler hiç olmasın, hiç bunlarla muhatap olmayın. Bütün ihale belgelerini İnternet'e koyun çünkü ihale şeffaf ya, ilanını İnternet'e koyuyorsunuz; sözleşmesini İnternet'e koyun, hak edişini İnternet'e koyun, faturasını İnternet'e koyun. Bunun küçük eksikleri olabilir, buna birisi "ticari sır" diyebilir ama bunun faydası bunun eksikini çok aşar. Böyle olduğunda ne olur biliyor musunuz, bütün dedikodular sıfıra iner, herkes görür neyin ne olduğunu. Şimdi, ben bakıyorum, ağırlıklı olarak ihaleleriniz pazarlık usulü ihaleler. Pazarlık usulü ihale ne demek? Eğer deprem, yangın, sel, bilmem ne olursa... "Veya" diye bir şey koydunuz, "tehirinde mazarrat görünen hâller..." Ya, bu idare her şeyin tehirinde mazarrat görüyor. "Aman bu tehir olursa çok büyük mazarrat çıkar." diye ihale, açık ihale olması gereken işler -davetiye usulüydü eskiden- pazarlık usulü ihaleye dönüyor. Şimdi, açık ihale ile pazarlık usulü ihale arasında şöyle bir fark var: Açık ihalenin ilanını koyuyorsunuz. Tabii şartları açık ihalede firmayı tarif edemezsiniz, malı, şeyi tarif edemezsiniz. Koydun, 5 milyon lira ciron olacak, şu kadar iş tecrüben olacak. Gören geliyor, diyor ki: "Ben bu ihaleye girmek istiyorum." Böylece çok insan gelince daha düşük fiyatlarla daha kaliteli hizmet alıyorsunuz. Ama eğer diyelim ki kötü niyetli biri yolsuzluk yapacaksa ne yapıyor? Kendine 5 tane firma buluyor. Bu 5 firma Çankaya'da bir yerde. Sizden önce de böyleydi, hâlâ da böyle devam ediyor. 5 tane firmayı ayarlıyor. Bu 5 firma kendi arasında anlaşıyor, bu firmalara davetiye gidiyor sadece. Davetiye usulü bu, başka firmalar görülemiyor, ihale ilan edilmediği için başka firmalar ihaleyi görmüyor. Bu davetiyeler bu firmalara gidiyor. O firmalar da kuvvetle muhtemel kendi aralarında anlaşıyorlar ve 10 liralık işe 50 lira yazıyorlar, ona "çıkma parası" denir, ondan sonra ihaleyi kazanan firma diğerlerine çıkma parası ödüyor. Bunu nereden biliyorum? Ankara 11. Ağır Ceza

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 86

Mahkemesinde, 7. Ağır Ceza Mahkemesinde, Sayıştay raporlarında onlarca örneği var. Peki, bu çıkma paraları, bu ihaleler, bu kirli ilişkiler kimin parası? Demin anlattım ya, hani "Muharrem" denen bir çocukcağının cenazesi babasının sırtında köyüne doğru gönderiliyordu. Ayaz bebek öldü. İşte, bir sürü yoksul insanımız var. Hepimiz milletvekiliyiz. "İş istiyorum." diyor gencecik, üniversite mezunu çocuk, asgari ücretle temizlik firmasında bile çalışmaya hazır. Eğer bizim muhalefet partisine bir şekilde oy verdiği belliyse yani memleketi belliyse, başka bir şeyi belliyse, bu çocukların hakkı bu büyük büyük büyük müteahhitlere gidiyor. Demin konuşuyorduk ya "Bu memlekette bir gelir dağılımı adaletsizliği var, ölçemiyoruz." diye. Çünkü Türkiye'deki servet dağılımına yönelik elimizde bir veri yok, Hükümet de bunu ölçmek istemiyor. Bir Gini katsayısı var, ben samimiyetine inanmıyorum, o Gini de aynı şekilde gidiyor. Gelir dağılımının adaletsizliğini bu işlemler, mesela pazarlık usulü ihale yaratıyor. İşte biz de Medis olarak buna nasıl katkı sağlıyoruz? Hiç konuşmadan. Burada diyelim ki sizin o vaatlerinize kaynak aktarmanızı biz sizden daha çok istiyoruz. Emekliye vereceğiniz paraya kaynak aktarın, görelim. Biz hatta konuşma sürelerimizi kısaltalım. Çünkü bunlar bizim desteklediğimiz halkımızdır. Ama, Karayolları müteahhitlerine yüzde 75 de, niye Orman Bakanlığı müteahhitlerine değil? Niye diyelim ki Çevre ve Şehircilik Bakanlığı müteahhitlerine değil de, Karayolları müteahhitlerine? Şimdi, bütçe böyle bir şey, bunu görmeliyiz. Mesela, bu diyelim aktarıldı ya, biz bütün milletvekilleri olarak şunu sorabilmeliyiz: Mesela Konya ile Karaman arasındaki yol müteahhidine mi vereceksin? Biz aynı zamanda bu bütçede şunu görebilmeliyiz: Diyarbakır ile Mardin arasında bir yol var, yüzde kaç tamamlanmış, ne kadar ödenmiş, ne zaman tamamlanacak? O zaman bölge milletvekilleri o konuda müzakereye başlayacak, diyecek ki: "Bölgenin özelliği gereği Diyarbakır-Mardin'dense mesela Diyarbakır-Van arasındaki yola daha öncelik tanınmalıdır." İşte parlamentolar demokrasiye böyle müdahale ederler çünkü demokrasinin temeli kaynak dağılımına... Demin sizler çok kızarken ben bunu anlatmaya çalışıyordum. Bu, sadece benim değil, buranın değil, iktidar milletvekillerinin de hakkını Sayın Bakana havale etmek demek, arkadaki bürokratlara havale etmek demek. Ama, o bürokratların veya Sayın Bakanın siyaseten kendisi belki bir partiye mensup olabilir ama teorik anlamda halka biz hesap veriyoruz. Bunlar olmadığı için halka hesap veremiyoruz. Ben, bu kara yolları işlerinde bu yüzde 75'in hangi projelere aktarılacağını bütün milletvekillerine detaylı bir tablo olarak verilmesini Sayın Bakandan rica ediyorum.

Şimdi, bir de son olarak, biliyorum acıktınız ama bitiriyorum, önemli bir şey olduğu için, bilgilendirmek için konuşuyorum. Enerji ve tabii kaynaklar bütçesi tertibinin yüzde 100'ü, aslında ödenek çok yüksek değil, 30-40 milyon lira civarında bir şey. Ama, bizim önümüzde büyük bir problem var, hepimizin büyük bir problemi var. Yıllar yılı anlatmaya çalıştık, dedik ki: "Bakın, bu doğal gaz alım anlaşmalarında bir sürü şaibeli iş var." Ona girmiyorum, onu Enerji Bakanı geldiğinde anlatacağım. Ama, şunu söyledik, dedik ki: "Stratejik olarak bizim bir veya iki ülkeye bu kadar bağlanmamız çok tehlikeli bir şey. Bugün o tehlike gerçekleşiyor, nasıl gerçekleşiyor? Söyle ki: Millî çıkarlarımız, ekonomi dezavantajlarımız dolayısıyla tartışmalı bir hâle geliyor. Oysa biz Rusya ve İran'a bu kadar bağlanmamış olsaydık, özellikle tarihî rekabet içerisinde olduğumuz... Yani, tarihimiz boyunca, elbette ki dost yaşamalıyız, biz barıştan yana bir partiyiz ama tarihe baktığınızda Ruslar ile Türkler arasında genelde bir rekabet olmuştur. Böyle bir durum varken bu ülkeye bu kadar bağlanmayı, hatta bu ülkeye bu kadar bağlanırken de uluslararası anlaşmaların bile birtakım şirketlere göre yapıldığı, onu da detaylandırmayacağım vakit kaybetmeyelim diye... Şimdi, şu noktaya geldik: Biz hem doğal gazda hem petrolde iki ülkeye şu an bağımlı durumdayız. Sanayimiz de buna bağımlı durumda, konut, tekstil sektörümüz de buna bağımlı durumda. Eğer burada bu çatışma daha da ileri boyutlara... Çünkü Rusya'nın bu gazı kesmesi uluslararası hukuka aykırıdır, bizimle anlaşma yaptı, şartlar ne olursa olsun Ruslar ve İranlılar bu gazı kesmemelidir. Çünkü keserse başka alıcı ülkelere de yanlış mesajlar vermiş olurlar. Yani, elbette ki aramızda inişli çıkışlı ilişkiler olacaktır ama bunun uluslararası hukuk çerçevesinde, uluslararası meşruiyet çerçevesinde kullanılmaması gerekmektedir. Ama, eğer kullanılma şeyi olursa, uluslararası hukuku bu ülke ihlal ederse bizim de hazırlıklı olmamız gerekiyor. Onun için buraya daha fazla ödenek koyulması gerekebilir. Bu da şu amaçla gerekebilir: Belki Enerji Bakanlığıyla bu gece görüşmeniz gerekebilir. Doğal gaz kesildiğinde biliyorsunuz çevrim santrallerinde doğrudan başka bir enerji biçimine dönüşebiliyor. Doğal gazın kesilme senaryosunda elektrik tüketimi son derece artacak. Belki LNG ithalatındaki şeylere özel önlemler devlet tarafından alınması gerekebilir yani doğal gaz kesildi. Bir de arkadaşlar bizim bu hâle düşmemizin en önemli sebebi kendimiz. Biz eğer doğal gaz depolama tesislerini yapabiliydik, bugün elimiz daha güçlü olacaktı. Doğal gaz depolama tesislerinin yeri Tuz Gölü'ydü. Yani, tuz domları vardır orada, orada biz yaklaşık 5-6 milyar metreküp doğal gaz depolayabilecektik. Bunun için Dünya Bankasından 300 milyon dolar kredi aldık. Ama, ne yazık ki "Tuz Gölü Çetesi" diye yargılanıyorlar şimdi ve Ankara 11. Ağır Ceza Mahkemesinde hüküm de giydiler. Bu yolsuzluklar yüzünden ki çok yüz kızartıcı şeyler var, detayına... Bugün bizim Tuz Gölü depolama tesislerimiz yok. Bu depolama tesislerimiz yolsuzluklar yüzünden yapılamadı. İşte yolsuzluk sadece para kaybettirmiyor, bazen can alıyor, bazen millî çıkarlarımız elden gidiyor. Bugün yeniden "Biz doğal gaz depolama tesisleri yapacağız." diye gazetelerde haber görüyorum, minimum beş yıl. Keşke onu 2005 yılında -onun detayını Enerji Bakanına da anlatacağım- yapmış olabilseydik, bugün elimiz daha güçlüydü.

Selam ve saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bir adet önerge var, okutuyorum:

10/12/2015

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 87

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına,

2016 yılı geçici bütçe personel giderleri aylıkları Cumhurbaşkanlığı görev aylığının artış oranının kamu personeli artış oranının üzerinde olduğunu tespit etmiş bulunmaktayız. Artış oranının yüzde 10 olmasını arz ve teklif ederiz.

Nursel Aydoğan

Garo Paylan

Diyarbakır

İstanbul

BAŞKAN – Sayın Paylan, bir açıklama yapacak mısınız, yoksa önergede zaten var.

GARO PAYLAN (İstanbul) – Açıklamam aslında Cumhurbaşkanının şahsında değil, çünkü Cumhurbaşkanı deyince çok alınıyorlar. Cumhurbaşkanının 500 lira, bin lira fazla almış, ben farkında bile olmadığını düşünüyorum. Mesele milletvekillerine bir kıyak yapılması meselesi.

BAŞKAN – Emekli...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Emekli milletvekillerine. Ama, sonuç olarak milletvekili. Yani, burada emekli olan milletvekilleri de var, biliyorum.

BAŞKAN – Bir kıyak değil de yani kıyak dersek şey...

GARO PAYLAN (İstanbul) – Hayır, ekstra, kıyak dediğim şu: Böyle yafta olarak söylemiyorum bunu, bu, yafta da değil, bu, bir algıdır, kamuoyunda olan bir algı ve bu, kamu vicdanını yaralayan bir şey. Bunu artık durduralım.

Yani, bu anlamda özellikle Cumhurbaşkanıyla da ilgili değil. Cumhurbaşkanının maaşından dolayı olarak etkilenen başka kamu görevlileri de var, bunu da biliyorum, bu anlamda yüksek gelirli olan kamu görevlileri bunlar, bunlara ekstra yani normal memur maaş artışının üzerinde bir zam verilmesi kamu vicdanını yaralar. O anlamda oy birliğiyle bence bu önergeyi destekleyelim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Evet, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, tutanaklara geçsin, biz de kabul verdik.

BAŞKAN – Böyle bir şey tutanaklara geçmez.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – O zaman mikrofonu açın, geçecek şekilde söyleyelim.

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Değerli arkadaşlar, birleşime 20.45'e kadar ara veriyorum.

Kapanma Saati: 19.36

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 88

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.46

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: İbrahim Mustafa TURHAN (İzmir)

SÖZCÜ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

----- 0 -----

BAŞKAN – Kıymetli arkadaşlarım, 2'nci Birleşimin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Tasarı üzerindeki görüşmelere kaldığımız yerden devam edeceğiz.

2'nci maddeyi okutuyorum:

MADDE 2- (1) 2015 ve daha önceki yıllarda taahhüde bağlanmış iş ve hizmetlere ait ödemelere 1 inci maddede belirlenen ödenek sınırları çerçevesinde devam olunur. Kamu idareleri, ödemelerini 1 inci maddede öngörülen ödenekler çerçevesinde gerçekleştirmek kaydıyla, 6583 sayılı Kanunda söz konusu iş ve hizmetler için öngörülen ödenekleri esas alarak yüklenmeye girişebilir.

(2) Proje ve karakteristiği makine-teçhizat, bilgisayar yazılım ve donanımı, idame-yenileme, bakım-onarım, büyük onarım, tamamlama, etüd proje ile yayın alım ve basımı olan veya bunların bileşiminden oluşan yıllık toplu projeler hariç olmak üzere, 2015 Yılı Yatırım Programı ek yatırım cetvellerinde yer alan ve 2015 yıl sonu itibarıyla tamamlanmış projeler için 2016 yılında harcama yapılamaz. 2015 Yılı Yatırım Programı ek yatırım cetvellerinde yer alan; 2015 yılında tamamlanması öngörülen projelerden tamamlanamayanlar ile 2016 yılı ve sonraki yıllarda tamamlanması öngörülen projelere ilişkin ödemeler bu Kanunda sermaye giderleri ve sermaye transferlerine ilişkin verilen harcama yetkisi çerçevesinde yapılır. Yatırım projelerinin uygulanmasına ilişkin iş ve işlemler, 2016 Yılı Programının Uygulanması, Koordinasyonu ve İzlenmesine Dair Karar hükümleri çerçevesinde yürütülür.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir açıklama alabilir miyiz madde üzerinde?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Müsteşarımız kısa bir açıklama yaparsa...

BAŞKAN – Yapsın Sayın Bakanım.

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI SEYİT AHMET BAŞ – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli vekilleri; maddenin (1)'inci fıkrasıyla kamu kurumlarınca taahhüde bağlanmış iş ve hizmetlere ait ödemelere bu tasarıyla belirlenen ödenek sınırları çerçevesinde devam edilebilecektir. Ödenekler 1'inci maddede verilmiştir.

Ayrıca, kamu hizmetlerinin aksamadan yürütülebilmesi için tasarıda belirtilen ödenek sınırları çerçevesinde kalınmak kaydıyla mali yıl dikkate alınarak veya daha uzun süreli olarak kamu idarelerinin yüklenmeye girişebilmesini sağlamak amacıyla 2015 yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu'nda öngörülen ödeneklerin esas alınacağı düzenlenmektedir. Böylece kamu alımlarının kısa süreli ve daha maliyetli yapılmasının önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

(2)'nci fıkrada ise 2015 yılı Yatırım Programı ek yatırım cetvellerinde yer alan projelerin herhangi bir aksaklığa yol açmadan 2016 yılında da uygulanmasına devam edilebilmesi için projelere yönelik 1'inci maddede belirtilen limitler çerçevesinde ödeme yapılabilmesi amacıyla bir düzenleme yapılmaktadır. Buna göre, 2015 yılında yatırım programındaki kapsamı ve karakteristiği itibarıyla tamamlanmış projeler için harcama yapılmasının önüne geçilmektedir. Ancak, 2015 yılı Yatırım Programı ek yatırım cetvellerinde yer alan, proje ve karakteristiği itibarıyla makine teçhizat, bilgisayar yazılımı ve donanımı, idame yenileme, bakım onarım, büyük onarım, tamamlama, etüd proje ile yayın alım ve basımı olan veya bunların bileşiminden oluşan yıllık toplu projeler tamamlanmış olmalarına rağmen ihtiyaçlar doğrultusunda her yıl tekrar eden ve yatırım programlarında yıllık olarak projeler niteliğinde olduğundan kamu idarelerinin hizmetlerini aksamadan yürütebilmelerine ve bu ihtiyaçlarını zamanında karşılayabilmelerine imkân tanınmaktadır. Söz konusu iş ve projelere 2016 yatırım programında yer verilecektir. Diğer taraftan, 2016 yatırım programına yeni proje alınması, projelerin maliyet, yer, süre, karakteristik, ödemek gibi parametrelerinin revizyonu ve yatırım programının koordinasyonunun izlenmesi gibi iş ve işlemler 17/10/2015 tarihli, 29505 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 2016 yılı programının uygulanması, koordinasyonu ve izlenmesine dair 2015/8190 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı çerçevesinde yürütülmesi düzenlenmektedir.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan, bu madde üzerinde söz talebi yok ama 1'inci maddede arkadaşların belli soruları vardı, bunlarla ilgili cevapları alabilirsek ki zaten 2'nci maddeyi de içermiş olacak.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkanım, değerli vekillerim; gerek Sayın Günel gerek Sayın Usta 2016 yılı ilk üç ayı için öngörülen ödenek tavanlarının 2015 yılı ilk üç aylık gerçekleştirmelerine göre çok yüksek oranda arttığını, bunun bir mali gevşemeye işaret mi ettiğini, kendilerinin bu artışı açıklamak için çeşitli yöntemler kullandıklarını ama bir türlü bu artışı izah edemediklerini söylemişlerdi.

Öncelikle tekraren, baştan kuvvetli bir şekilde söylemem gerekirse 2016 yılı Geçici Bütçe Kanunu, bundan önceki hükümet bütçelerinde olduğu gibi mali disiplini esas alan, mali disiplinden asla taviz vermeyen, bütçe uygulamalarındaki ilkel yaklaşımları aynen devam ettiren bir bütçedir. 2015 yılının ilk üç aylık harcaması 2016 yılının ilk üç aylık ödenek

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 89

tavanı için bir gösterge olabilse de tek başına yeterli bir gösterge, yeterli bir açıklama ve izahat getiremez. Bunun çeşitli sebepleri var. Mesela, personel harcamalarını ele alırsak, 2015'in ilk üç ayında yapılan personel harcamaları 2016 yılının ilk üç ayındaki personel ödenekleriyle sadece belirli bir artış oranı dâhilinde mukayese edilmemesi lazım. Daha sonraki kalemlerde de benzeri izahatlar olduğu için burada en azından örnek olması bakımından vermemde fayda var. Mesela, 2015 yılı üç aylık harcaması içinde olmayan, daha sonra personel harcamalarını yukarıya çeken gelişmeler var. 2015 Temmuz ayında memurlara yüzde 4,76 zam yapıldı. Dolayısıyla, bu zammın 2016 yılı ilk üç aylık harcamaya ilave bir yansıması olacak. Mesela rakam vereyim: 1,8 milyar lira sadece ve sadece temmuz ayında yapılan zammın 2016'nın ilk üç ayına baz olarak getirdiği bir harcama var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – O, zaten yok muydu?

ERHAN USTA (Samsun) – 4,76'nın üzerine ocakta vereceğin 6'yı da koy, yüzde 10. Biz de diyoruz ki geçen yılın ocağına göre yüzde 10 artması normal, bunun üzerindeki artışı bize izah edin Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Doğru, doğru.

ERHAN USTA (Samsun) – Yüzde 38 artıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değerli vekillerim, izah etmekte hiçbir sıkıntı yok, endişe etmeyin, bunlar açıklamaları çok kolay hususlar. Yani, demin hiç açıklanamaz denilen bir kalemin 1'inci maddesini açıklayınca bir anda sanki o önemsizmiş gibi bir tavır takınıyor, bu, doğru bir tavır değil.

2016 yılının Ocak ayında bütün memurlarımıza yüzde 6 zam yaptık. Bu, 2015'in Ocak bazında olmayan bir kalem. Sadece buradan 2,4 milyar lira...

ERHAN USTA (Samsun) – 2,4'ü bırakın, yüzde 10 artış yapıyor bu. Şimdi, hiçbir şey bilmiyoruz pozisyonuna getirmeyin insanı. Zaten geçen yılın ilk üç ayının üzerine yüzde 10-15'i koymak normal, yüzde 38'i izah edin diyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Ben size diyorum ki yüzde 38 diye gördüğünüz rakamın kuruş kuruş hesabı var, endişe etmeyin. Müsaade ederseniz, istiyorsanız yaklaşık bir-iki saat bunları tane tane anlatabilirim, burada bir sorun yok ama belli başlı rakamları izah etmek suretiyle örnekler veriyorum. Bunun her birisinin detayı...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Örnekler verirken de bize çıkmayın Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Çakmıyorum canım, sadece şunu söylüyorum: Bakın, şöyle...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ama ben anlamıyorum, bana anlatın. Ben alınganlık yaparım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, şöyle: Anlamayanlara değil, herkes anlıyor burada ne olduğunu, herkes aslında ne olduğunu biliyor da anlamazlıktan geliyor.

2015 yılının ilk üç aylık harcamasıyla 2016'nın ödenek tavanını bölüp buradan bir oran çıkararak bunu yani elmayla armudu yan yana koyup burada bir mukayese çıkarmak anlamlı değil ama bakın, bunları bir...

ERHAN USTA (Samsun) – En temel yöntemiimizdir bu.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir müsaade ederseniz.

Bakın, bunları da bir satasın için veya bir karşı eleştiri olsun diye söylemiyorum, "İzah edin." dediniz, ben de izah ediyorum yani söylüyorum işte.

Bakın, sadece 2 kalemden gelen rakam yaklaşık 4 milyar lira. Yine, bakın, biliyorsunuz, biz 2015 yılında –yanlış hatırlıyorsa, arkadaşlar beni düzeltsin- 74 bin ilave personel alacağımızı söyledik. Dolayısıyla, 2015 yılındaki personel içinde olmayan ilave personel aldık. Onların, 2015 Martından itibaren aldığımız personelin hiçbirisinin aylıkları 2015'in bazında yok ama 2016'nın bazında var. Yaklaşık olarak -arkadaşların bana verdiği bilgi burada- 1 milyar gibi bir rakam oradan geliyor.

ERHAN USTA (Samsun) – Yeni personelden.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İlave personelden.

ERHAN USTA (Samsun) – Tamam, hepsini dinlemeye hazırız biz, bir anlatın şunları.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yine, akademik faaliyet ödeneği olarak...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ama ben burayı anlamadım Sayın Bakanım. Şimdi, 2,4 milyar yüzde 6 zamdan kaynaklanan dediniz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Doğru.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bu 2,4 milyar altı aylık değil mi? Bir yıllık mı? Toplam ne artışı? Benim biraz kafam geç alıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, şöyle: Bu, üç aylık döneme tekabül eden tutar.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 1,8...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O da üç aylık. Değil mi arkadaşlar, bütün bunlar 3 aylık.

ERHAN USTA (Samsun) – 4,76'nın üzerine 6 koyarsan bunun bileşiği yaklaşık yüzde 11'e gelir. Geçen yıl 32,3 olan personel giderini yüzde 11 artırırsan 3,3 milyar lira daha gelir, tamam mı, ne olur? 35,6 olur. Bir de yeni personel olarak...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Usta, sizin burada muhatabınız Bakan olarak benim, dolayısıyla bu soruya bir cevap verilecekse ben veririm.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sana soruyoruz zaten.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 90

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam, o zaman lütfen karşılıklı olarak, benim arkadaşlarıma karşı doğrudan doğruya soru sorarak meseleyi farklı bir yere çekmeyin. Ben size izah etmeye çalışıyorum. Gizli saklı, özel olarak mali disiplini bozma gayreti yok, hepsinin hesabı kitabı net belli. Bir gün sizin de odanıza gelirim, çay içerim, anlatırım bunu.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakanım, alınmayın, anlamayınca sana soracağız.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Alınmıyorum ama sadece açıklamama müsaade edilmiyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani, yeni Bakansınız diye çok kibar soruyoruz, yoksa alınacak bir şey yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, nezaketinize teşekkür ediyorum da ilk yaptığım izahatlardan sonra hemen “Bırakın Sayın Bakan, onları değil şunu anlatın.” dememek lazım. Biz burada tane tane anlatıyoruz, bir sıkıntı yok.

Yani, şöyle: Bakın, 2015 yılının üç aylık bazında olmayan harcama tutarı sadece personel harcamalarında 7,2 milyar lira, burada hepsi var.

Dolayısıyla, burada, işte, şubatta mesela...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – O zaman sizi niye yoralım, bize verseniz de anlamamız kolaylaşsın ne olacak.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, şöyle: Benim izah etmekten, vermekten bir sıkıntı olmaz, ondan endişe etmeyin.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Daha kolay anladık.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Burada yine, arkadaş, tabii, şöyle: Takdir edersiniz ki yani her bir kalemi teker teker değil, majör, büyük rakamları size izah edersem belki yol gösterici olur. Sosyal güvenlik harcamalarında mesela geçen seneye bu seneyi yan yana koyduğum zaman iki tane şey var. Bir tanesi açık finansmanında 10,5 milyar liralık, geçen senenin bazına göre yukarıya çıkan çıkan bir harcama trendi var.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 10,5 artış mı Sayın Bakanım?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, şöyle, bu nottan okuyayım müsaade ederseniz.

Sosyal güvenlik açık finansmanında beklenen konjonktürel yani mevsimsel, dönemsel 10,5 milyar TL'lik artış olması... Tasarı ödeneklerinin 2016 bütçesine oranı yüzde 26 olacaktı eğer bu 10,5 olmasaydı. Ancak, 2015 yılı açık finansman rakamı ilk üç ayda elde edilen 3,6 milyar TL... Yani, geçen sene yapılandırma geliri vardı 3,6 milyar lira, dolayısıyla sosyal güvenlik açık finansmanı ihtiyacı o kadar düşmüştü, açık gelir gider dengesine göre ben daha az kaynak aktarıyor idim geçen sene Sosyal Güvenlik Kurumuna fakat bu defa aynı gelir olmadığı için Sosyal Güvenlik Kurumuna 2016 yılının ilk döneminde yapacağım hazine yardımının miktarı artıyor. Dolayısıyla, burada her birisiyle ilgili detaylı bir şekilde analizler yapılabilir, açıklamalar yapılabilir. Özellikle Erhan Bey'in yıllardır hassas olduğu cari harcamalar var, ben de en az kendisi kadar hassasım. Yeni dönemde bu üç aylık süreçte kurumların cari harcamalarının bir genişletilmesi asla söz konusu olamaz, bunu özellikle ifade edeyim.

Bir de biliyorsunuz, bütçe harcamalarını yerine getirirken kurumlar yani merkez birimleri taşra birimlerine harcama yetkilerini ödeme emirleriyle dağıtıyorlar. Yani, siz Millî Eğitim Bakanlığı bütçesine mal hizmet ödeneği olarak 100 lira bile koysanız onu taşraya dağıtırken o ödenekleri teker teker dağıttığı için bir kısım ödenekler harcanmıyor. Önceki yıl, mesela 2015 yılındaki serbest bırakılan ödenek tutarı... Bakın, gösterge olsun diye söyleyeyim, serbest ödenek şu demek: Yani, biz geçen sene hiç geçici bütçe kanunu getirmemiştik, normal bir bütçe kanunu yapmışız, o bütçe kanununda biz Maliye olarak ilk üç aylık ayrıntılı harcama planı yapmışız, ödenekleri serbest bırakmışız. Bu serbest bırakılan ödenekler dışında ilave hiçbir harcama yapılamaz. Bu, bütçenin temel bir kuralıdır. Geçen sene serbest bıraktığımız ödenek tutarı, faiz hariç 139 milyar lira yani bugünkü aldığımız miktarla mukayese etmek için. Peki, bu sene biz şimdi sizden ne kadarlık bir yetki alıyoruz? 138 milyar lira alıyoruz. Yani, geçen sene serbest bıraktığımız ödenek tutarı 139 milyar lira, şimdi bir yıl sonra gelip şu anda bizim sizden istediğimiz rakam 138 milyar lira. Dolayısıyla, hakikaten detaylı bir şekilde çalıştık, daha detaylı da verebilirim ama bu bile bana göre önemli bir gösterge. Yani, biz şöyle yapıyoruz: Buradaki aldığımız ödeneklerin birçoğunu -özellikle Erhan Bey'in hassasiyetine ben de katılıyorum- cari transfer harcamalarında özellikle kurumlar bizim öngördüğümüz harcama programı dışına çıkmasınlar diye ödenekleri bloke ediyoruz. Yani, kurum, Maliye Bakanlığında ödeneği var, bütçede harcama yetkisi almış ama Maliye Bakanlığı serbest bırakmazsa o ödeneği harcamıyor. Dolayısıyla, onlara da dikkat ediyoruz.

İnanıyorum ki 2016 bütçesi zaten ocak ayında süratle yasalacak yani onu biz gönülden istiyoruz. Bir an önce esas bütçe kanununu getirelim, orta vadeli programı çıkaralım, orta vadeli mali planı çıkaralım. Piyasa onu bekliyor. Bakın, piyasa geçici bütçeyi beklemiyor, ben bunu açık ve net söyleyeyim. Piyasa bir an önce Hükümetin üç yıllık programını görmek istiyor, ekonomik programını görmek istiyor, hedeflerini görmek istiyor, bunun hedeflerine uygun olarak bir bütçeyi görmek istiyor. Biz de Hükümet olarak en kısa sürede orta vadeli programı ve mali planı hazırlayacağız ve Parlamente'ye getirip sizlere arz edeceğiz.

Sayın Günel'in Sayıştay raporlarıyla ilgili açıklamaları oldu. Uzlaşma konusunda, sanıyorum, yüzde 95 mertebesinde cezalarda indirim olduğunu...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İndirim değil, tahsil edilemiyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, şöyle, benim oradan anladığım, yanlışlıyorsam, normalde idarenin teamülüdür, Sayın Bakan da burada; öteden beri yıllardır Maliye Bakanlığında vergi aslının alınması ama cezalarda

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 91

yüzde 80-90 gibi -özel olarak ayırt edici bir sıkıntı yoksa- indirim yapıyor. Çünkü, zaten mükellef, Vergi Usul Kanunu'na göre hiç uzlaşmaya gelmeden belirli oranlar dâhilinde indirim alabiliyor, böyle bir teamül yerleşmiş yıllardır, bence önceki bütün hükümetlerde de böyle bir teamül vardı, tartışılabilir. Mesela, Sayıştay aslında bu yaklaşımı raporlarında değerlendirebilir. Sizin açıklamanızdan sonra bence bu da üzerinde düşünülmesi gereken, çalışmamız gereken bir alan. Yani, gerçekten, vergi kanunları, vergi cezaları caydırıcı olmalı, mükellefi vergi kaçırmaktan uzak tutacak bir efektif ceza öngörmeli. Ben de inşallah önümüzdeki dönemde sizin bu dikkatime getirdiğiniz konuyu çalışacağım.

Kamu zararları konusunda... Biliyorsunuz, kamu zararı, ancak 5018 sayılı Kanun'da -sanıyorum 74'üncü madde- tanımlanan kapsam dâhilinde ise bir şey kamu zararıdır. Yani, 74'üncü maddede bir kamu harcamasının, haksız ve yersiz bir kamu harcamasının hangi koşullarda olduğu bellidir. Ama, mesela, tebliğatların, ödeme emirlerinin tebliğinde genel anlamda bir gecikme olması, yavaşlama olmasıyla ilgili bir değerlendirme özel olarak bir kamu zararı tespiti yoksa Sayıştay denetimi bağlamında bu, bir noktada performans denetimi, derinlik denetimi benzeri bir eleştiridir. Zaten, daha çok örnek verdiğimiz İngiltere Sayıştayının -İngiltere'deki yapı, Avrupa'da da böyledir- en fazla üzerinde odaklandığı alan aslında bu alan. Yani, verimsizlikler, performans noktasında idarelerin uygulamalarına ilişkin eleştiriler. Ben Sayıştayın bu alandaki yani idarenin genel uygulamalarını, verimlilik, etkinlik, etkililik, ekonomiklik, uygunluk bakımından değerlendirmesini, idarelere sistematik riskler konusunda tavsiyelerde bulunmasını, görüş ve önerilerde bulunmasını önemsiyorum ve bence Sayıştayın bu alanda daha fazla katkı vermesi gerektiğini de düşünüyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Gelir kaybı var Sayın Bakanım, onun zararı ayrı, gelir kaybı ayrı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, şöyle: Ben de şimdi ona bakacağım yani tebliğatların geç gitmesi, ödeme emirlerinin geç gitmesi...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İyi de o değil benim söylediğim. Bunun mali boyutu raporda yok diyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, ona katılıyorum, o söylediğinize katılıyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani, raporda var, bize sunulanda yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sadece arkadaşların bana ilk verdiği bilgi...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Rapor Değerlendirme Kurulu, sizinle ilgili değil o, Sayıştayla ilgili.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bu, galiba 2014 raporu. İlk bana arkadaşların söylediği şu: Biliyorsunuz, geçen sene biz Yeniden Yapılandırma Kanunu çıkardık. Yeniden yapılandırma dönemlerinde ister istemez mükellefler Yeniden Yapılandırma Kanunu'ndan yararlanmak için müracaat edecekler. O ödeme emirlerinin tebliğatı kanunun çıkışına bağlı olarak bir miktar...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Onda değilim Sayın Bakanım, o kadarına gerek yok yani.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, ben bir miktar izah ediyorum.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ben sadece Sayıştayın raporunda mali konuların yer almadığını, gelir kaybına ve zararlarla ilişkin bize bilgi vermediğinizi söylüyorum. Bu, örnekti, sırf siz bildiğiniz için, belki Denetim Kurulu da olduğu için onların rakamlarını kullandım yani.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Doğru.

Bu şöyle ilgili, gelir tahmini konusunda yaptığınız eleştiriler ve değerlendirmeler önemli değerlendirmeler ama şuunu ifade etmeme müsaade edin: 2016 yılı bütçesine ilişkin orta vadeli program hazırlıklarına başladık, bir iki hafta içerisinde bu çalışmalarımızı tamamlamayı planlıyoruz, akabinde de bütün kamu kurumlarından orta vadeli plan tavanlarına göre bütçe teklifleri alacağız.

Sayın Usta'nın asgari ücretle ilgili söyledikleri hususlar var. Seçim beyannamemizde ve Hükümet programımızda olan konular var. Aslında bunların hepsinin yeni bir orta vadeli program çerçevesinde ve Hükümet programında ortaya konulan yeni plan ve projeler çerçevesinde değerlendirilmesi lazım. Bütçenin gelir tarafını da etkileyen tabii ki konular var. Ben şimdi üç aylık bir gelir tahminini yapmayı orta vadeli programa bir an önce sunacağımızı düşünerek çok gerçekçi bulmuyorum. Çünkü, bazı konularda henüz karar vermemişken, üzerinde çalışırken ve çok yakın bir zamanda orta vadeli program dokümanında hazırlayacağımızı düşünerek bir konuşmam sırasında bile bir gelir rakamı vermem bütçe yapma tekniği bakımından bana uygun gelmiyor. Çünkü her bütçenin gelir tahmini mutlak surette makroekonomik parametrelere ve varsayımlara dayalı olmalı. Çünkü ben size bir gelir tahmininde bulunsam bu defa da haklı olarak diyeceksiniz ki: "Bu gelir tahmininin dayandığı varsayımlar ne?"

MEHMET GÜNAL (Antalya) – "2013 mali bütçesi zaten sunmuş." dediniz, orada bir şey yok muydu?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Orada bir gelir tahmini var zaten.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Var.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, şimdi şöyle...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sizin yapacağınız da var, çalışıyor arkadaşlar.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Vekilim şöyle: Eğer, siz "2015 Ekim ayında sunulan bütçedeki gelir tahmini rakamlarını bizimle paylaşır mısınız? En son Hükümet olarak Parlamenta sunduğunuz tasarıdaki bilgiler onlar." dersanız memnuniyetle 2016 bütçesine ilişkin daha önce sunulan tasarıdaki gelir tahminlerini sizinle paylaşırım, memnun da olurum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 92

ERHAN USTA (Samsun) – Belki üç aylığını, üç aylığını vermek lazım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 5018’in 13’üncü maddesine ne diyorsunuz?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Nedir?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – “f) Tüm gelir ve giderler gayri safi olarak bütçelerde gösterilir.” Bütçeler fıkrası (h) maddesi de “Bütçelerde gelir ve gider denkleğinin sağlanması esastır.” diyor. Yani, 5018 bunu emrediyor. Yani, 5018’e göre bunu yapmak zorundasınız.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – “Bu da bir bütçe.” diyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle: Sizin ile bizim...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Tahminin esaslarını biz size sormuyoruz, “Yok.” diyoruz.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Kanun “Yapamam.” demiyor, “Yapmak zorundasın.” diyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, hayır şöyle...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Gelir göstermek zorundasınız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bir gelir göstermek zorundasınız Anayasa’ya göre.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, şöyle: Bakın, mesela, biz bir bütçe görüşüyoruz, eğer bir bütçe görüşüyorsak niye bakanlık bütçelerini görüşmüyoruz?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yetki veriyoruz.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Bütün bakanlıkları görüşüyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bir dakika...

Siz eğer “Bu kanun bir bütçe kanunudur, şu madde de burada uygulanmalıdır, bu madde de burada uygulanmalıdır.” dersanız, ben size diyorum ki: O zaman niye ben bunu getirip 4 madde olarak sunuyorum? Hiçbir bakanlık gelip...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bütün bakanlıkların bütçeleri var Sayın Bakan.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, şunu söylemek istiyorum: Bakın, sizinle...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bütün bakanlıklara bütçe tahsis ediyoruz, bu da 5018’i gösteriyor.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Gideri de verelim, bunu da verelim yani.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, şöyle: Yani, görüşlerinize saygı duyuyorum ama benim kanaatime göre geçici bütçe kanunları, en fazla, yürütme organına esas bütçe yapılandırma kadar gündelik harcamaları, gündelik işleri yürütmek üzere harcama yetkisi vermek üzere hazırlanan ve onaylanan bir kanundur. Biz geçici bütçe kanununu bu amacın dışında, ayrı bir politikası olan, orta vadeli bir perspektifi olan, kamu maliyesi ilkelerine uygun bir yaklaşım dersek farklı bir yere gider. Bir de şimdi söylediğim cümleden farklı bir anlam...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Nereye gider, nereye gidecek?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, şöyle...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Doğru bir yere gider, yanlış bir yere gitmez ki.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, şöyle, bakın, son cümlemi tekrarlayayım: Bana kamu maliyesi ilkelerinin olduğu maddeyi söylüyorsunuz, değil mi, gayrisafilik ilkesi?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hayır, bütçe ilkelerini söylüyorum.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tamam, tamam, bütçe ilkeleri.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 5018’e göre bütçe ilkeleri.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 2016 yılı Geçici Bütçe Kanunu, tamamen söylediğiniz maddedeki ilkelere uygun bir bütçedir. Gayrisafilik ilkesi vardır, genellik ilkesi vardır.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – “Vardır.” deyince olmuyor işte.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bütçenin denkleği ilkesine, prensibine uygun olarak hazırlanmış bir bütçedir.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Denklik yok.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hayır, hayır, şöyle: İlkesel olarak. Bakın, bunlar ilke maddeleridir. Yani, bütçe denkleği bir kamu maliyesi ilkesidir. Her Hükümet maliye politikasının çerçevesini oluşturan ekonomi politikalarına uygun olarak bir bütçe açığı, fazlası veya denk bütçe getirmek ister.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – E işte, denk değil.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Bakın, bizim en fazla övündüğümüz bütçe açıklarının azaltılması, kamu borç yükünün azaltılması. Yani, bugün birçok ülkede bütçe açıklarının yüzde 3’lerde, yüzde 5’lerde; borç seviyelerinin yüzde 90’larda, yüzde 100’lerde seyrettiği bir dönemde Türkiye olarak bizim bütçe açıklarımız yüzde 1 seviyesindedir. Önümüzdeki üç yıllık periyotta söylediğiniz o denk bütçeye yakın bir bütçe perspektifi öngörüyoruz, kamu borç yükünü azaltan bir perspektif öngörüyoruz. Dolayısıyla, bunlar önemli şeyler.

BAŞKAN – Sayın Bakan, toparlayalım lütfen.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Toparlıyorum.

Kısa kısa... Soruları atlamamak için... Çünkü vekillerime haksızlık etmek istemem.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 93

Sayın Tamaylıgil'in vergi harcama raporu... Ben de çok önemsiyorum. Yıllardır bunun teorisi vardır, doğru bir şeydir, belki de en fazla hesap verebilirliği burada sağlamamız lazım. Çünkü bir vergi alacağından vazgeçiyorsak o zaman tüm vergi mükelleflerinin alınmasından vazgeçilen vergiyi bilme hakkı vardır, hükümetler de bunu mutlak surette kamuyla paylaşmalıdırlar. Bizim her yılki bütçe kanunlarımızda vazgeçilen vergilere ilişkin bir vergi harcama tablomuz vardır. Orada çalışmalarımıza dayalı bir tabloda bu rakamı ifade ediyoruz ama sizin söylediğiniz manada çok daha kapsamlı, analize açık, hesap verebilir tarzda bir kamu vergi harcama raporunun yayımlanması lazım. Arkadaşlar bana burada söz verdiler -normalde çalıştıklarını biliyorum- inşallah 2016 Eylül ayında bir vergi harcama raporunu Bakanlık olarak yayımlarız. Şeffaf, hesap verebilir, bütün mevzuattaki vergi harcamasına konu mevzuatı ortaya koyan, bunların... Bence şey çok önemli yani bir vergiden vazgeçiyorsanız mutlaka bir sosyal veya ekonomik amaç gütmüş olmanız lazım. Eğer o sosyal veya ekonomik amaca hizmet edip etmediğini de analiz etmişseniz o harcama raporunda gerçek vergi harcaması raporu odur. O gözle de diğer bütün kamu kurumlarıyla -bu konuda arkadaşlar çalışıyorlar- inşallah güzel bir rapor ortaya çıkar ve her yıl onları yayımlarız.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Eylülü takip edeceğiz.

BAŞKAN – Biz de Sayın Tamaylıgil'e teşekkür edeceğiz tabii, bu raporu görünce.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Musa Çam Vekilimizin... Yani, şu Karayolları bütçesiyle ilgili olarak "Yapılmayan işlerin yapılmış gibi gösterileceğinden endişe ediyorum." dediniz verilen ödenekle ilgili olarak.

MUSA ÇAM (İzmir) – Doğrudur.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani, bundan önceki dönemleri biliyorum. Bizim üç aylık ödenek almış olmamız dışında her yıl ödenek alıyoruz Karayolları Genel Müdürlüğüne. Sayıştay denetiminden geçiyor. Yani, Sayıştay denetim raporlarının hiçbirisinde hayali hak ediş raporları düzenlendiğine dair bir rapor açıkçası görmedim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ben gördüm.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Olması da mümkün değil, asla aklımıza getirmek istemeyiz. Dolayısıyla, bizim buradaki üç aylık ödenek tavanımız kesinlikle ve kesinlikle gerçekleştirilen yatırım harcamalarının hak edişlerinin ödenmesine ilişkindir.

Bir de müteahhitler, yatırımcılar, müteşebbisler, özel müteşebbisler bizim insanlarımızdır, bu ülkeye yatırım yapan, kazanç elde eden, insanları istihdam eden, ekmek veren, aş veren insanlardır. İşçimiz de, memurumuz da, emeklimiz de başımızın tacıdır; müteahhit de, yatırımcı da, üreten de, imalatçı da, sanayici de başımızın tacıdır. Mutlaka bu işler yapılırken, devlet bu işleri yaptırırken yetimin hakkına dikkat edecek; müteahhitler de burada işleri yaparken devletin bir kuruş parasını çalmaya tamah etmeyecekler. Baştan hiçbir meslek grubunu suçlamayı doğru bulmam. Her meslek grubunda doğrular olur, yanlışlar olur, genelleme yapmamakta fayda var ama hakikaten son on üç yılda bu ülke baştan başa inşaat ve şantiyeye dönüşmüşse bunun gerçek sahibi millettir. Millet on üç yıl boyunca bu ülkede taş üstüne taş koyan, yatırım yapan, refahını artıran, yoksulluğunu azaltan, ortadan kaldıran, gelir dağılımını iyileştiren AK PARTİ Hükümetine destek veriyorsa ve AK PARTİ hükümetlerinin de bu desteğe karşılık bütün bu yatırımları artırarak devam etmesi gerekir diye düşünüyorum.

Bir şey atlıdysam özür dilerim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Ağbal.

MUSA ÇAM (İzmir) – Çok çabuk uyum sağlamışsınız AKP'ye.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, değil.

BAŞKAN – Sayın Günel, buyurun.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkan, Sayın Bakan güzelce bir...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Atladıysam özür dilerim yani.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Millî Piyangoyu?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Millî Piyangoya cevap vereyim, demin zaten basın da sordu.

Millî Piyango özelleştirmesinde 2'nci firma, sözleşme yapmakla ilgili bugün son günüydü, sözleşmeye gelmedi. Dolayısıyla, daha önce sözleşmeye uygun olarak idareye vermiş olduğu teminat idare tarafından gelir kaydedildi.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Ne kadar bu teminat Sayın Bakan?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 10 milyon dolar bir teminat paraya çevrilecek.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Allah bereket versin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Millî Piyango özelleştirmesi noktasında özelleştirme irademiz devam ediyor. En kısa sürede yeni ihale hazırlıklarına başlayacağız ve inşallah Millî Piyangoyu özelleştirme noktasında yakın zamanda bir ihaleye çıkacağız.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Günel, buyurun lütfen.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, kısa bir açıklama yapmak için söz aldım. Teknik konuları diğer maddede yine konuşuruz ama şimdi Sayın Bakanın bitişine de bakınca böyle bir garabet var gibi. Baştan bu kuralları bir daha söyleyeyim Sayın Bakanım çünkü uzun çalışacağız, arkasından büyük bütçe gelecek.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – O zaman daha çok konuşacağız.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 94

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Şimdi, bizim buradaki sorularımız, sorgulamalarımız kimseyi töhmet altında bırakmak, kimseye bir şey söylemek için değil.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Hiç öyle bir kastım yok.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Medisin en önemli şeyi, buradaki bizim hakkımız bütçe hakkı ve bunu da biz Plan ve Bütçe Komisyonu ve Sayıştay aracılığıyla yapıyoruz, yapmamız gerekiyor daha doğrusu yani yazıyor, öyle yazıyor tüzükte ve kitapta. Biz de bunu elimizden geldiğince millet adına sorguluyoruz. Bizim sorguluyor olmamız her şeyin usulsüz, yolsuz olması değil, anlamadığımız yerleri soruyoruz ki tam tersine sizin de otokontrol olarak bunları yapmanıza vesile olmak istiyoruz. İyi niyete eğer bakarsak yani hiç kimseye bir şey söylememiz lazım yani her söylediğimizde altında...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – İzah ettim.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok, size, özellikle hemen... Bak, şimdi, konuşurken bile dayanamıyorsunuz. Birazcık, Bakan olarak az daha böyle bir dinleyeceksiniz. Şimdi, yeni Bakansınız diye demin dedim ya siyasi kısma...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Tecrübeliyim, merak etmeyin.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok, siyasi tecrübe ayrı bir şey, bürokratik tecrübe ayrı bir şey. Öyle olsa susar cümlelerin sonunu bir dinlersiniz de...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Aynı şey sizin için de geçerli.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bize bakmayın siz, biz burada konuşuyoruz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Siz de sürekli benim sözlerimi...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ha, siz bilirsiniz, siz devam edebilirsiniz, biz konuşuruz o zaman.

Şimdi, şunu söylüyorum Sayın Bakan, bizim burada söylediğimiz, tabii ki gerekçelerini soruyoruz yani anlamadığımız zaman, eğer... Siz biliyor olabilirsiniz, siz arka planda yapıları biliyorsunuz, biz, bize verilene biliyoruz. Bize verilenden eğer anlayamıyorsak bunu sormamızdan daha doğal bir şey yok ve de sorarken sadece anlamadığımız için değil, aslında anladığımız için sorduğumuzu da üstüne basarak söyleyeyim. Şimdi, siz sadece bu defalık bütçe getirmiyorsunuz, biz de sadece bu defa bütçe rakamına bakmıyoruz. Gördüğümüz zaman yani neyin nereye konulabileceğini, neyin nereye gizlenebileceğini, hangi ödenekten ne aktarıldığını, neyin aktarılabilceğini görüyoruz, yeni yapmadık. Müsaade edersen, sekiz yıldır sen buradasın biz de buradayız. 2006'dan beri sen oradasın, biz de buradayız, daha önce de masanın öbür tarafındaydık. Ha, orada polemiğe girersek bu iş uzar. Ben diyorum ki...

BAŞKAN – Ben masanın bu tarafına hiç geçmedim ama biliyorsun, ben hiç geçmedim öbür tarafa.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sen hep yukarıda oturuyorsun, senin sorunun yok, zaten hiç görmedin oraları, onun için rahat konuşuyorsun.

Şimdi, derdimiz burada size bir şey söylemek değil, onu yapacağımız zaman anlarsınız. Siyaseten konuşursak yani amiyane tabirle size çarpmak istiyorsak onu çok rahat hissedersiniz, zaten öyle söyleriz, burası teknik. Genel Kurulda konuştuğumuz ayrıdır, burada konuştuğumuz ayrıdır. Onun için baştan bunlara bakalım.

Şimdi, “vergi harcaması” diyoruz “Ya, ekonomik ve sosyal bir nedeni vardır.” diyorsunuz. Şimdi, ben size ayrıntısını söylemedim ki onu sonra söylerim. Vergi Denetim Kurulunun sizce uzlaşma rakamlarını niye söyledim? Yani ne kadarının tahsil edildiğini ne kadarının tahsil edilmediğini söyledim. Ama siyaset yapmaya başlarsak ben size vergi denetim uzmanlarınızın hangi şirketle ilgili, hangi tarihli, hangi denetimi yaptığını ve onun ne kadar uzlaşmasından vazgeçildiğini, o şirketlerin iktidarla ilişkisini de sormaya başlarım. Ben bunu teknik soruyorum, sadece genel olarak Sayıştayın bunlara girmedeğini soruyorum. Şimdi, bunu sorarken “Anlamadım.” derken bir şey anlatmaya çalışıyorum. Bizim elimizde tarihi, sayısıyla elemanlarınızın yaptığı... Ya, bir şey söylüyorum: Siyasete girersek ben onları çıkarır, size onları da sorarım.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Her türlü suç oluşturan bir şeyi görürseniz savcılığa gidin.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Bakan...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Siyaset yapmayın, savcılığa gidin!

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bak, yine başlıyorsunuz.

Diyorum ki: Biz burada... Ben Sayıştaydan bilgi istiyorum kardeşim, onun cevabını da Sayıştay Başkan Yardımcımız bir versin, sizinki ayrı. Diyorum ki burada: Bana sadece... “Ben denetim yaptım.” “İyi yaptın da bana ne söylüyorsun?” diyorum. Gelir kaybı... Sizin söylediğiniz ayrı, ben ne söylediğimi bilerek söyledim, daha o rakamların hepsine bakacağım, raporlar daha yeni geldi, bu söylediğimiz 2014’ler, daha arkadaşlara yeni dağıtıldı. Ama biz zaten geçen seferden, bir önceki seferden, bir önceki seferden hangi maddenin ne olduğunu bildiğimiz için şöyle bakınca görüyoruz. Yani anlamadığımız: “Siz niye bize anlatmıyorsunuz?” diye “Anlamadık.” diyoruz. Burada en önemli şeyin daha önce... Şimdi, ne güzel “Çıkartıyoruz.” diyorsunuz. Bizim sistemimiz yok diye siz Gelir İdaresinin denetimiyle ilgili, sonra Maliyenin hesaplarıyla ilgili, döner sermayelerle ilgili, hepsini ayırtıramıyoruz dediğiniz için yapamadıklarını söylediler “Hadi, eyvallah.” dedik. Bir sene geçti, gene yapamadılar; bir sene geçti, şimdi de “Yaptık.” diyorlar. 2014 geldi, yaptık, güzel ama orada diyor ki: “Vergi kaybı var, gelir kaybı var.” Ama ne kadar, onu soruyorum. Kamu zararının oluşması ayrı bir şey, onu biliyoruz, zararların kamuoyuna açıklanmaması ayrı bir şey ama biz kamuoyu değiliz. Yani burada konuşmasanız da bize o bilgileri vermek zorundasınız, en azından toplu olarak vermek zorundasınız diyorum, bir şey yok. Yani gelir idaresi, tamamen vergi toplama, maliyeyle ilgili, harcama kısmı sizinle ilgili, ben oradaki toplanan gelirlerin kaybını göremiyorum. Neyi denetleyeceğim ben burada, ne

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 95

bütçesi yapacağım? Şimdi siz de aynı mantıkla diyorsunuz ki: "Ya, bizim gelir dağılımı yapmamıza gerek yok." Ha, o gelir tahmininin ne kadar gerçekçi olduğu ayrı bir şey, yani onu ayrı tartışırız. Demin dediğimiz gibi "Giderlerde şunu anlamadık." deriz ama neticede bir gider ortaya koymuşsunuz, siz de anlatıyorsunuz. Ama gelirden de bir şey olması lazım, vergi gelirleri şu kadar, vergi dışı gelirleri bu kadar, bunun içinde demin söylediğiniz gibi bir defalık af varmış, işte 3,5 milyar oradan gelmişti dediniz, falan gibi. Yani, onları bizim orada görmemiz lazım ki... Deriz ki: "3,5 değil bu, 4 olması lazımdı, niye az tahsil ettiniz?" Ayrı bir konu. Ama, orada onları bizim görmemiz lazım. Sayıştaydan da beklentimiz o. O konuda bir şey yaparsa, teknik konuları Erhan Bey söyleyecek ama... Yani benim derdim şu: Yeniden bütçenin tamamını görüşmeden önce eğer bu raporları yeniden ele alabilirseneiz bu söylediğimiz minval üzere, onu ayrı sonra tartışacağız ama hazır siz burada iken ve yeniden bütçenin tamamı gelinceye kadar... Yeni rapor istemiyoruz, yapılan raporlardan Rapor Değerlendirme Kurulunda en azından bize bir şeyler... Çünkü, Genel Kurulda ne görüşüldüğünü biz biliyoruz. Dışarıya verilmesi de ne kadarının kuşa döndürüldüğünü, kaç sayfanın kaç sayfaya düşürüldüğünü biliyoruz. Bize o kadarı lazım değil, falanca şirket demesi de gerekmiyor ama toplamda şu kadarlık bir inceleme yapıldı, şu oldu, bu kadar oldu, bitti, istediğimiz odur.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Günel.

Sayın Kuşoğlu, buyurun lütfen.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli arkadaşlarım; Sayın Bakanım, siz söylediğiniz için tekrar gireceğim. Şimdi, şu 3'üncü maddeye bakar mısınız, 3'üncü maddenin başı diyor ki: "6583 sayılı Kanun'un hükümleri, şu hüküm saklı kalmak kaydıyla devam olunur." Böyle bir madde olur mu? Şimdi, neden buna ihtiyaç duyuyorsunuz? 6583 geçen yıllık bütçe kanunu. Neden buna ihtiyaç duyuyorsunuz? Çünkü, bir bütçe kanununa ihtiyaç var 4794'e göre, 5018'e göre. Yani, yeni mevzuat bunu gerektiriyor.

BAŞKAN – Bir bazınızın olması gerekiyor.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi, 6583'ün neden 12'nci maddesini dikkate almıyorsunuz burada, borçlanmayla ilgili limitleri neden zikretmiyorsunuz burada? Mesela 4749 diyor ki daha amaç maddesinde: "Bu kanunun amacı ülkenin kalkınma hedeflerini dikkate alarak..." Yani, ne olursa olsun... Bakın, biraz önce dediniz ya "Çok ayrıntı gerektiriyor." diye. Ama şöyle diyor: "Ülkenin kalkınma hedeflerini dikkate alarak, piyasalarda güven ve istikrarı koruyarak ve makroekonomik dengeleri gözeterek devletin iç ve dış borçlanmasına, hibe almasına, borç ve hibe vermesine, nakit yönetimi, mali para politikalarına..." falan diyor "...ilgili bütçe hesaplarına kaydedilmesi ve raporlanmasına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir bu kanunun amacı." Şimdi, böyle düzenlemeler varken, 5018 bütçe ilkelerini saymışken, burası ayrıntılı olarak bütçede bu konuların gösterilmesini zikrediyorken, bu kanunlar sizin zamanınızda özellikle, sizin hükümetleriniz zamanında çıkmışken bunları dikkate almamak diye bir şey söz konusu olamaz. Ya, bu, gurur meselesi değil, yani bunu bu şekilde yapmamız gerekirdi...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Değil, yaklaşım farkı.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – ...devam etmemiz de buna göre olmalıydı. Benim düşüncem budur ve birçok eksiklik söz konusu olacaktır, hukuki olarak eksiklikler olacaktır, uygulamaya yönelik de eksiklikler olacaktır bunlar.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kuşoğlu.

Sayın Usta, buyurun lütfen.

ERHAN USTA (Samsun) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Şimdi, Sayın Bakanın açıklamalarından sonra ben biraz daha fazla korkmaya başladım.

Şimdi, temel problemimiz ne? Şunu anlamaya çalışıyoruz: Biz 2016 yılında, özellikle 2015 yılından yaptığımız bir kısım uygulamalarla acaba 2016'ya çok yüksek bir bütçe harcama bızıyla mı giriyoruz, bunu anlamaya çalışıyoruz. Bu konuda da Sayın Bakandan bu yüzde 37,9'luk, geçen yılın ilk üç aylık harcamasına göre bu yıl verilen ilk üç aylık ödeneklerin o mukayesesinde ortaya çıkan o yüzde 37,9'u açıklayalım diye gayretimiz bundan.

Şimdi, birazdan o elma armut meselesine geleceğim. Burada amacım hiçbir şekilde Sayın Bakanı veya kimseyi sıkıştırmak falan değil ama bir şeyi anlamamız lazım. Yani burası Parlamentoysa, Parlamentonun bütçe hakkı varsa, Parlamento buradan bir şey anlayacaksa yani bundan AK PARTİ Grubundaki arkadaşların da... Bunu ayrıca onlar biliyorsa bilmiyorum ama bu 37,9'luk artışı onların da aslında bilmesi gerekiyor, muhalefetin bilmek istediği kadar. Şimdi, birinci husus bu. Tabii, bunun cevabının Sayın Bakanın elinde olması, yani ikide bir "Hepsi var." diyorsunuz, iki tanesini açıkladı, kalanlarını bıraktı. Hâlbuki "Sabaha kadar dinlemeye hazırız." dedik. Yani olabilir de ben zaten bunun hiçbir cevabı yoktur falan demiyorum ama oradaki şeyleri görelim. Yani nelerden ilave ne geliyor? Yıl içerisinde, yılın ikinci yarısında, yılın üçüncü çeyreğindeki uygulamalardan mı kaynaklanıyor? Yoksa, mesela bir kısmını kendim soruyorum, diyorum ki: Öncelikli dönüşüm programları için, oradaki tedbirlerin hayata geçirilmesi için ilk üç çeyreğe koyduğunuz ne kadar para var? Hani bunların da olduğunu söylersiniz, ondan sonra dersiniz ki: "Geçen yılın bir bazı var." Değil mi?

Şimdi, elma-armut meselesine gelelim. Bir bütçe nasıl yapılır, bunu bir konuşmamız gerekiyor. Yani bu elma-armut meselesi çok talihsiz bir şeydir kesinlikle. Yani Maliye Bakanımızın ağzından ben bunu duymak istemezdim. Şimdi, bu yılın

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 96

bütçesini yaparken bakacağımız en birinci endikatör, geçen yıl aynı dönemde, yıllıksa yıllıkta, çeyreklikse çeyreklikte geçen yıl, bir önceki yıl ben ne harcama yapmışım, buna bakarsınız.

BAŞKAN – Gerçekleşmeye.

ERHAN USTA (Samsun) – Tabii, gerçekleşmeye.

Bunun üzerine neyi koyarsınız? Dersiniz ki: “Orada o günden bugüne şu kadar enflasyon oldu, enflasyon farkını bir koyayım.” Onu koyarsınız. Hizmet genişlemeleriniz vardır veya yerine göre gelirden büyüme vardır, büyüme farkını koyarsınız. Yeni programlar başlatmışsınızdır, geçen yılın ilk çeyreğinde yoktur ama bu yıl başlattığınız programlar vardır, onları koyarsınız ama bakın, baz hep geçen yılın ilk harcamasıdır. Ondandır, “full year effect” dediğimiz, işte yılın ikinci yarısında personel almışsındır, ilk yarısında yoktur, onun tam yıl etkisi gelir. Ömrümüz bu işlerle geçti Sayın Bakan yani buna elma-armut dersiniz talihsizlik olur. Bakın, arkanızdaki bu işleri bilen personelin hepsi size güldü elma-armut derken. Çünkü, gidin, bakın, exel dosyalarına, bütün hepsinin tahmin yöntemleri budur, bunun üzerinden hesap eder, üzerine ekstraları koyar, oradan bir artış bulursunuz. Bu artış tabiatıyla enflasyon ve büyümenin üzerinde bir artış olacaktır. İşte, onu diyorum ben. Bunun normal artışı, beklenen artışı yüzde 10’ dur geçen yılın ilk çeyreğine göre. Yüzde 37,9’ sa, 38’ se, yüzde 10’un üzerindeki farkı alın, kabaca yüzde 28’ lik bir fark bir ekstra demektir. Şimdi, basın burada yani anlamaya çalıştığım şey şu: Bunu bütün yıl boyunca mı göreceğiz, ilk çeyrekte sadece kalacak bir şey midir, yoksa hakikaten kurumlarınız sıkışmasın diye çok gevşek gevşek verdiğimiz ödenekler midir? Bunun açıklamasını istiyoruz. Bu açıklama hâlâ yapılmış değil. Personelde bir miktar yapıldı ama aynen dediğim yere geldi. Diyorsunuz ki: “4,76 temmuz zammı, yüzde 6 ocak zammı.” Nedir? Yüzde 10,76. Bileşimini alırsanız 1-1,2 daha koyarsınız, yüzde 11. Ben de zaten ne diyorum? Yüzde 11’ i koymak meşrurdur diyorum, onun üzerini bana izah etmeniz lazım diyorum. Şimdi, mesele bu.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Erhan Bey, o yüzde 25’ i üç aylık dönem değil miydi?

BAŞKAN – O farklı bir şey.

ERHAN USTA (Samsun) – Efendim, işte, hep o karıştırılıyor. Bu yüzde 25’ ten farklı bir şeyi konuşuyoruz.

Şimdi, yüzde 25 dediğimiz geçen yılın ödeneğinin yüzde 25’ ini almak...

BAŞKAN – Peki, Sayın Usta, serbest bırakılan ödenek bir yerde gerçekleşme olarak karşınıza çıkmıyor mu?

ERHAN USTA (Samsun) – Gerçekleşme var elimizde, serbest bırakılan ödenek ayrı bir şey, hayır. Şimdi oraya geleceğim.

BAŞKAN – Asıl kilit nokta orası çünkü.

ERHAN USTA (Samsun) – 139 milyar geçen yıl serbest bırakılmıştır, 100 milyar harcamışsınızdır. Esas olan harcamadır. Ha, nakit bulamamışsındır, harcamamışsındır, ödenekleştirememişsindir falan, onlar varsa işte onları da izah edersin, dersin ki: “Ya, benim aslında geçen yıl 100 milyar değil de 110 olmalıydı harcamam. Nakdimiz yoktu, parasını ödeyemedik, ödeneği yoktu, şöyle oldu, onun ekstrasını koyuyorum.” Ama 100’ den 138’ e çıkışın bu şekilde izah edilmesi lazım. Yani bu çok basit bir uzmanlık işidir, bunun hesabı, bu bilginin de ben Maliye Bakanında olduğunu düşünüyorum ama ya Sayın Bakan bu konuyu çalışmadı veya vermek istemiyor, bilmiyorum ama netice itibarıyla biz bu yüzde 38’ lik artışı hâlâ akşamın bu vaktinde anlayamamış durumdayız.

Şimdi, “Efendim, geçici bütçe sadece bir endikatördür.” Efendim, geçici bütçe çok önemlidir. Şimdi, bakın, bizim bir tane ağızımızdan çıkacak laf önemli yani Hükümet için söylüyorum, muhalefetin ne dediğine kimsenin çok fazla baktığı yok. Yani orada bir bakanın ilk üç ay için, yarın için söyleyeceği şey önemlidir. Şimdi, yıl zaten on iki ay. Hadi bunun üç ayı ve üç aydaki harcamalar, tam yıl etkilerinden, birtakım şeylerden dolayı gelecek üç aylar için de kalan dokuz ay için de önemli bir endikatördür. Geçici bütçeyi küçümsemeyelim. Eğer hakikaten Maliye Bakanlığımız yani bu 158 harcanmayacak bir paraysa, mesela bu 110’ da, 120’ de kalacaksa -tutanaklara da geçsin, bunları yarın ömrümüz sağ olursa göreceğiz üç beş ay sonra, bir sene sonra konuştuğumuzda- yani 110, 120 milyar lira harcayacaksa hakikaten 158 isteyip piyasaların kafasını bulandırmayalım.

“Efendim, OVP’ nin çıkması bekleniyor.” Zaten piyasa OVP’ yi bekliyor, biz de OVP’ yi bekliyoruz yani OVP’ yi çıkarmayan biz değiliz. Çıkarılan OVP’ ye de “Bunun ben yenisini yapacağım.” deyip tekrar piyasalarda başka bir belirsizlik yaratan da zaten Hükümetin kendisi. Çünkü OVP’ nin ikinci paragrafına veya üçüncü paragrafına “Bu OVP’ deki şeyler güncellenecektir.” şeklinde bir ifade koyunca “Acaba ne yapacaklar? Büyüme daha mı düşürülecek veya şu mu olacak, bu mu olacak?” şeklinde piyasalarda ciddi belirsizlikler oluştu.

Şimdi, “Serbest bırakılan ödenek geçen yıl 139’ du.” denildi. Şimdi anlayabiliyor muyuz? Yani 100 harcamamız var, 139 serbest bırakılmış. Şimdi, bazı ödenekler yıl içerisinde ilk üç ayında tamamı, bütün yıl harcanacak para serbest bırakılır, bazılarında üçer aylık üçer aylık bırakırsınız. Bu şimdi hiçbir şekilde... Yani 139’ luk serbest bırakma şu anda 158’ i açıklamak için hiçbir şekilde bir endikatör olamaz.

Netice itibarıyla Sayın Bakanın açıklamalarından ben şunu anlıyorum: Maalesef o zaman biz yıllık bütçede de yüzde 38 olmasa bile, böyle yüzde 20’ leri, 25’ leri, 30’ ları aşan herhâlde bir harcamayla karşılaşacağız gibi geliyor. Piyasaların da bunu bilmesinde fayda olacağını ben düşünüyorum. Bunun anlamı da tabii, gevşek bir maliye politikasıdır. Bu durumda mali disiplinden de bahsedemeyiz, hiçbir şekilde bizim gelirimiz... Bakın, göreceğiz getirilen gelir tahminlerinde, ana gelir kalemleri için söylüyorum yani konjonktürden etkilenir veya bir defalık gelirler, işte, özelleştirmeleri, şunu, bunu koyarsın,

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 97

onu demiyorum ama ana gelir kalemlerinde hiçbir şekilde biz yüzde 10'un daha üzerinde -belki bazı gelir kalemlerinde ufak tefek olabilir ama- bir gelir tahsilat artışıyla geleceğiz gerçekleşmenin üzerine, yüzde 10 olur, 12 olur, bilemediniz 13 olur. Harcama tarafında yüzde 38'le gelirsek bunun piyasa üzerinde yaratacağı etkiyi şimdiden hesaba katmakta fayda var.

"Efendim, üç aylık bir gelir tahmini yapmayı çok gerçekçi bulmuyorum." Niye bulmuyorsunuz Sayın Bakanım? Yani bunlar hep yapılıyor, bunlar var. Yani bunlar yapılamayacak şeyler de değil, bunlar konuşulması ayıp olan şeyler de değil. Tam tersine, geçici, şu, bu, Bütçe Kanunu yapıyoruz, bir bütçeden bahsediyoruz. Bunun gelirini konuşmak... "Ya, biz bunu koymadık, düşünmedik. Bunu bu şekilde yaptık." deyip savunup bırakmanız bence daha güzel olurdu, daha şık olurdu. Yani bunun yapılması, talep edilmesi sanki ayıp, acayip olan bir şeymiş gibi üç aylık gelir tahmini yapmayı... Aylık gelir tahminleri yapıyoruz, sizde yoksa Kalkınma Bakanlığında vardır bu, aylık gelir tahmini yapıyoruz. Üç aylık gelir tahmini niye yapmayalım? Bütçenin tahmini, nihayetinde iki taraf, bu tarafı ödenek olduğu için daha gerçekçidir ama diğeri tahmindir. İşte, o zaman varsayımdan istedim. Zaten ben ilk konuşmamda istedim, dedim ki: Dış konjonktüre ilişkin varsayımlarınız nelerdir, bize bunları bir söyleyin. 158 milyar lira para harcamaya izin verecekse bu Parlamento bunu bilmek hakkı. "İlk çeyrek büyümesi nedir?" dedim. Yani bunları zaten ben baştan sordum. Bunları bilmemiz lazım, bunlardan sonra geliri bilmemiz lazım. Gelirle bağlantılı olarak da "Bu harcama uygundur." veya "Uygun değildir." diye gerek iktidar tarafının gerek de muhalefet tarafının kafasında bir fikir oluşması lazım.

Şimdi, dolayısıyla, artık daha fazla tabii, bu tartışmayı uzatmanın bir anlamı yok, yapılacak bir şey yok. Şimdi, bir tane benim dikkatimi çeken çok teknik bir şey yani bu tür şeyleri söylemekten hazzetmiyorum ama doğrusu hangisidir, onu bilelim diye söylüyorum, eğer yanlış bakmadıysam sizin konuşma metninizdeki şu verdiğiniz tabloda ödenek tavanı -toplam yok burada ama- topladığınız zaman 173,7 milyar. Şu tablolarda, çünkü verdiğiniz tablolardaki toplam da 158,1 milyar. Şimdi, bu büyük ihtimal, bunu biliyorum ama bunun yazılması lazım. Şimdi, böyle bir açıklama bence olmaz. Bu brüt-net farkından falan gelecek bir şey tahmin ediyorum, duplikasyon yapılmış ama büyük ihtimal şu gerçekçi değil, bu yanlış ama Maliye Bakanının bütçe konuşma metninde böyle bir yanlışlığın olmaması gerekir diye düşünüyorum. Farklı bir şey varsa onu bilelim yani bunu, tabii, ben kendi kendime böyle izah ettim çünkü cari transfer ve sermaye transferlerinde var yani iki tarafa verilen ödeneğin ikisi de burada gösteriliyor. Eğer bu doğru bir yöntemse niye burada vermiyorsunuz? Yani önümüze aynı günde verilen iki tablonun birbirleriyle aynı olması lazım.

Şimdi, bu yatırımlarla ilgili hususta da çok kısa şunu söylemek istiyorum, özellikle kara yollarında biz şunu görüyoruz: Maalesef 5018 sayılı reformu düzgün işletmediğimiz için Türkiye'de, özellikle yatırımlarda, özellikle kara yolları yatırımlarında önceliği Hükümet belirlemiyor, önceliği Ulaştırma Bakanlığı da belirlemiyor, Kalkınma Bakanlığı da belirlemiyor. Önceliği ne belirliyor biliyor musunuz? Önceliği müteahhidin finansman durumu belirliyor. Parası olan, finansmanı iyi olan müteahhit hızlı gidiyor. O sizin için çok öncelikli bir iş olmayabilir çünkü şeyler hep geriden geliyor. Bugün konuştuğumuz yüzde 75'in açıklaması da bu çünkü parayı veremiyorsunuz, müteahhide diyorsunuz ki: "Kardeşim, sen yap, ondan sonra biz sana bunun parasını gelecek yıl bütçesinin başında vereceğiz, sonunda vereceğiz." Bu doğru bir yöntem değil. Ben hep Planlamada çalışırken de söylemişimdir, bunun bütçesini hakikaten başlangıçta verelim ve bu önceliği Kalkınma Bakanlığı mı belirleyecek, Maliye Bakanlığı mı, kim belirleyecekse o belirlesin. Müteahhidin finansman durumu Türkiye'nin yatırım önceliklerini belirlemesin. Bunun önemli bir husus olduğunu düşünüyorum.

Çok teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, burada bir matematiksel karışıklık söz konusu. Sayın Usta diyor ki: "Burada yüzde 38 var. Bunun deflatörü, yüzde 10, kalan yüzde 28 artı gibi." Bizse ilk anladığımızda başlangıç ödeneğinin yüzde 25'i, artı ondan sonraki kalan kısmı açıklıyorsunuz diye düşünüyorduk.

ERHAN USTA (Samsun) – Ama, farklı şeyler onlar.

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Çok farklı.

BAŞKAN – O ikisi birbirinden farklı.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Vallahi, bir anlatsınlar o zaman ikisi birbirinden farklıysa, enteresan bir matematik şeyi var. Vallahi anlamıyoruz yani.

BAŞKAN – Matematikle alakası yok.

Evet, teşekkür ederim.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Üniversitede ders şey yapmıyoruz şu anda.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sen önceden almışsın bu dersleri herhâlde.

HAMZA DAĞ (İzmir) – Ben aldım tabii.

BAŞKAN – Bakın, arkadaşlar, rica ediyorum, kişisel bazda eleştirilere... Lütfen...

BİHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Sayın Bakan, bir şey sorabilir miyim. Burada en ağırlıklı değişen kalem cari transferler. Bu cari transferlerin içeriğindeki rakamı verseniz biraz daha açıklayıcı olur herhâlde. Yani, personel giderlerini verdiniz, zam oranlarının etkisini verdiniz ama burada en ağırlıklı oransal olarak baktığınızda cari transferler.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Şöyle Sayın Vekilim: Demin ifade ettim ama belki arada yeterince izah edemedim. Sosyal Güvenlik Kurumunun, biliyorsunuz, açığını...

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 98

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Yapılandırmayı da söyleyin.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) –...biz finanse ediyoruz devlet olarak. Sosyal Güvenlik Kurumun finansman açığı ne demek? Geliri ile gideri arasındaki fark demek. Geliri nedir? Prim gelirleri, devlet katkıları. Bir de harcama tarafında emekli aylıkları var ve sağlık harcamaları var.

Biz 2016'nın başında, biliyorsunuz, emekli aylıklarına yıllık 1.200 liraya tekabül eden bir artış yapmayı öngörüyoruz, bunu geçici bütçenin içerisine koyduk.

Ayrıca, memur emeklilerine geçen sene toplu sözleşme görüşmeleri çerçevesinde bir aylık artışı yaptık, onu da getirdik. Dolayısıyla, bizim Sosyal Güvenlik Kurumunun geçen 2015'in ilk üç aylık döneminde geliri daha fazlaydı çünkü o zaman Yeniden Yapılandırma Kanunu'ndan gelen daha fazla bir gelir vardı, bu artışlar yoktu. Dolayısıyla, açığı daha düşüktü.

BIHLUN TAMAYLIGİL (İstanbul) – Orada açık arttı.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Açık arttı, o yani. Temelde cari transferdeki en önemli kalem o. Nisandan itibaren asgari ücret artışına bağlı olarak prim gelirleri artışı meydana geldikten sonra Sosyal Güvenlik Kurumunun gelir gider projeksiyonuna göre yıl sonuna kadar yapılmış bir çalışma var.

Bu 17 Ekimde sunulan bütçe tasarısında ortaya konulan bir sosyal güvenlik dengesi yaklaşımı var. Biz burada farklı bir şey yapmadık. O dengeyi ilk üç aylık döneme tekabül eden, gerçekten, emekli aylığı ocakta ne ödenecek, şubatta ne ödenecek, martta ne ödenecek ona baktık.

Sağlık harcamalarında 2016 Bütçe Tasarısı'nda bir projeksiyon vardı, ilaç harcamalarında, sağlık harcamalarında. Onu aldık, ilk üç aya koyduk. Devlet hastanelerine yapılan ödemeler vardı. Dolayısıyla, gelir eksi gider eşittir açık finans. Onu da koyduk yani şimdi belki rakamları...

BAŞKAN – Burada 18 milyarlık bir açıkta yüzde 60'lık yani 10 milyar liralık bölümü ilk üç ayda...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet, 10 milyar liralık bir artış meydana geliyordu, doğru.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Değerli arkadaşlar, 2'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

3'üncü maddeyi okutuyorum.

MADDE 3- (1) 6583 sayılı Kanunun hükümleri, 1 inci ve 2 nci maddeler ile bu maddenin ikinci, üçüncü ve dördüncü fıkraları saklı kalmak kaydıyla ve içeriklerine göre tarihler güncelleştirilmek suretiyle uygulanmaya devam olunur.

(2) 6583 sayılı Kanunun;

a) 13 üncü maddesinin beşinci fıkrası ve bağlı (E) işaretli cetvelinin (9), (23), (25), (30) ve (73) sıra numaralı hükümleri ile (İ) işaretli cetvelinin "II-Kamu Görevlilerine İlişkin Toplam Atama Sayısı Sınırları" bölümünün "Kamu Görevlilerine İlişkin Atama Sayısı Sınırı" sütununda yer alan son iki cümlesi, (K) işaretli cetvelinin "III. Fazla Çalışma Ücreti" bölümünün "(A) Saat Baş Fazla Çalışma Ücreti" kısmının ikinci fıkrasının (ğ) bendi ve (T) işaretli cetvelinin "5018 Sayılı Kanuna Ekli (I), (II) ve (III) Sayılı Cetvellerde Yer Alan Kamu İdarelerinin Yıl İçinde Edinebilecekleri Taahhütler"a ilişkin bölümü uygulanmaz.

b) 6 ncı maddesinin sekizinci fıkrası "Özel bütçeli idareler ile düzenleyici ve denetleyici kurumlar, devreden kullanılabilir finansman karşılıklarını mevcut veya yeni açılacak tertiplere ödenek olarak eklemeye Maliye Bakanlığınca belirlenecek usul ve esaslar çerçevesinde yetkilidir." şeklinde uygulanır.

(3) 1/1/2016-31/3/2016 dönemi için, 6583 sayılı Kanuna bağlı;

a) (H), (İ), (M), (O), (P) ve (T) işaretli cetvellerinde yer alan tutar ve parasal sınırlar, (K) işaretli cetvelin "II. Konferans Ücreti" ile "III. Fazla Çalışma Ücreti" bölümleri ile aynı cetvelin "IV. Diğer Ödemeler" bölümünün dördüncü, onaltıncı, onyedinci, onsekizinci ve yirminci fıkralarında yer alan tutarlar yüzde 6,8 oranında artırılarak uygulanır.

b) (İ) işaretli cetvelinin "II-Kamu Görevlilerine İlişkin Toplam Atama Sayısı Sınırları" bölümünde yer alan "36.000" ve "40.000" rakamları sırasıyla "51.000" ve "55.000" olarak uygulanır.

(4) 1/1/2016-31/3/2016 dönemi için edinilebilecek taşıt sayısı 500 adedi geçmemek üzere, 5018 sayılı Kanuna ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan kamu idarelerinin edinebilecekleri taşıtların cinsini, adedini, nerede kullanılacağını ve finansman kaynağını belirlemeye Bakanlar Kurulu yetkilidir.

(5) Bu Kanunun uygulanmasında ortaya çıkabilecek aksaklıkları ve tereddütleri gidermeye, gerekli tedbirleri almaya, bütçe ve muhasebe işlemlerini yapmaya Maliye Bakanı yetkilidir.

BAŞKAN – Evet, bir adet önerge var, onu okutayım önce, önergenin işlemini yapacağım.

MUSA ÇAM (İzmir) – Sayın Başkan, konuyla ilgili, maddelerle ilgili bir açıklama istiyoruz.

BAŞKAN – Vereceğim, şu önergenin işlemini yapayım. Oradaki bir hususu şeyden çıkaracağız.

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Görüşülmekte olan 2016 Yılı Merkezî Yönetim Geçici Bütçe Kanunu Tasarısı'nın 3'üncü maddesinin dördüncü fıkrasının madde metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

İbrahim Mustafa Turhan
İzmir

BAŞKAN – Sayın Bakan, önergeye katılıyor musunuz?

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 99

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Katılıyoruz Sayın Başkanım.

MUSA ÇAM (İzmir) – Bu konuda önerge sahibinden bir bilgi alalım. Neden çıkarılmasını istiyor?

BAŞKAN – Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

2016 yılı ilk üç aylık dönemde kamu idarelerine taşıt satın alabilmelerine imkân sağlayan ilgili hükmün madde metninden çıkarılması amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkanım, söz istiyorum.

BAŞKAN – Maddeyle ilgili Sayın Bakandan bir açıklama alalım, ondan sonra size söz vereceğim Sayın Usta.

Arkadaşlar, kim yapacak açıklamayı?

Sayın Müsteşar, buyurun.

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI SEYİT AHMET BAŞ – Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri; esas itibarıyla 1'inci ve 2'nci maddelerde 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu'nun yerine düzenlenmiş olan ödenekler ve yatırımlara ilişkin düzenlemelere yer verildi. (2)'nci fıkrası ile 2015 Yılı Merkezî Yönetim Bütçe Kanunu'nun 13'üncü maddesinin (5)'inci fıkrası ile aynı kanuna bağlı (E) işaretli cetvelin 2016 yılında ihtiyaç duyulmayan ve uygulama imkânı kalmayan 9'uncu, 23'üncü, 25'inci, 30'uncu ve 73 sıra numaralı hükümlerinin uygulanmayacağı düzenlenmektedir. Ayrıca, ekli cetveller olan (İ), (K) ve (T) işaretli cetvellerde yer alan hükümlerden uygulanmayacak olanlar belirtilmektedir.

MUSA ÇAM (İzmir) – Nedir bunlar acaba?

MALİYE BAKANLIĞI MÜSTEŞARI SEYİT AHMET BAŞ – Bütçe Genel Müdürümüz açıklasın.

MALİYE BAKANLIĞI BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜRÜ İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Müsteşarımız bahsetti, hangi maddelerin uygulanmayacağına ilişkin ben kısaca bilgi arz edeyim. Bu 13'üncü maddenin (5)'inci fıkrası, geçen sene bir defalık mahsus olmak üzere getirilen bu “Muallimköy Teknoloji Geliştirme Bölgesi”nin yönetici şirketiyle alakalı bir hüküm vardı. Bu TÜBİTAK, KOSGEB, Gebze Teknik Üniversitesinin Muallimköy Teknoloji Geliştirme Bölgesi yönetici şirketinin sermayesine katkı sağlamasını düzenleyen bir hükümdü.

BAŞKAN – 100 milyon liraydı.

MALİYE BAKANLIĞI BÜTÇE VE MALİ KONTROL GENEL MÜDÜRÜ İSMAİL İLHAN HATİPOĞLU – Evet efendim.

Dolayısıyla, bir defalık bir düzenlemeydi, buna ihtiyaç kalmadığı için bu maddenin 2016 yılı Geçici Bütçe Kanunu'nda uygulanmamasını öngören bir düzenleme.

6'ncı maddenin (8)'inci fıkrası değiştirilerek uygulanacak hüküm. Bu özel bütçeli idareler ile düzenleyici denetleyici kurumların gelir tahminleri üzerinden gerçekleşen tutarları aşan finansman fazlalarını, finansman karşılıklarını devretmeye imkân veriyordu ama gelir tahmini geçici bütçe kanununda olmadığı için burada devreden kullanılabilir finansman karşılıklarını eklemeye Maliye Bakanlığına yetki veren, Maliye Bakanlığının düzenleyeceği, belirleyeceği esas usuller çerçevesinde yetkili kılınması şeklinde değiştirilerek uygulanması benimsendi bu yeni kanunda.

Geçici bütçe kanununda uygulanmayacak, (E) cetvelinin 9, 23, 25, 30 ve 73'üncü maddeleri uygulanmayacak şekilde düzenleme var. (E) cetvelinin 9'uncu maddesi Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğünün 2014 yılı kesin bilançosunun öz kaynaklar kısmında geçmiş yıllar kârları hesabından izlenen Hazine Müsteşarlığının bağlı bulunduğu Bakan tarafından belirlenecek olan kısmının tebligatının Atatürk Orman Çiftliği Müdürlüğüne yapılmasını takiben en geç bir ay içinde Hazineye aktarılacağını düzenleyen bir hükümdü. Dolayısıyla, bir defalık bir düzenlemeydi ve ihtiyaç kalmadığı için bunun çıkarılmasını öngörüyoruz.

23'üncü maddesi yine (E) cetvelinin Kalkınma Bakanlığı bütçesinde yer alan Yüksek Planlama Kurulu kararı çerçevesinde kabul edilen İstanbul Uluslararası Finans Merkezi Stratejisi ve Eylem Planı kapsamında Kalkınma Bakanlığı tarafından yürütülecek faaliyetlerde kullanılacak tertibin nasıl kullanılacağını belirleyen bir düzenlemeydi, ona da ihtiyaç kalmadığı için çıkarılması öngörüldü.

25'inci maddesi yine Kalkınma Bakanlığı bütçesinde yer alan Birleşmiş Milletler Kalkınma Programı iş birliği ile İstanbul'da kurulan UNDP İstanbul Uluslararası Kalkınmada Özel Sektör Merkezi faaliyetlerinde kullanılmak üzere UNDP Kalkınmada Özel Sektör Kurum Fonu'nu 1 milyon dolar karşılığı Türk lirasına aktarmaya Kalkınma Bakanlığına yetki veren bir düzenlemeydi. Bu da bir defalık bir düzenleme olduğu için, ihtiyaç kalmadığı için kaldırılması öngörüldü.

30'uncu madde yine Kalkınma Bakanlığı bütçesinde yer alan bir tertipteki ödeneğin bölgesel plan ve programlar, eylem planları ve Onuncu Kalkınma Planı'nda birleştirilen öncelikli dönüşümlü programları kapsamında eylem ve yatırımlar için kullanmaya Kalkınma Bakanlığına yetki veren bir düzenlemeydi. Dolayısıyla, buna da ihtiyaç kalmadığı için 30'uncu madde geçici bütçe kanununda yer almadı.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 100

73'üncü madde ise Sosyal Hizmetler Kanunu'nun ek 7'nci maddesinde belirtilen esas ve usullere göre özel bakım merkezlerinde bakım hizmeti verilen, bakıma ihtiyacı olan engellilere ilişkin, bakım ücretinin nasıl ödeneceğine ilişkin bir düzenleme getiriyordu. Bu ilgili kanuna taşındığı için ihtiyaç kalmadı.

Ve (İ) cetvelinde kamu görevlilerine ilişkin toplam atama sayısı sınırlarının değiştirilerek uygulanmasını öngören bir düzenleme var. Geçen yıl 36 bin ve 40 bindi malumunuz, bunun 51 bin ve 55 bin olarak uygulanacağına ilişkin bir düzenleme var 30 bin öğretmen sayısını da içeren. 55 bin atama sayısı öngörülüyor.

Yine, (K) cetveli fazla çalışma ücretine ilişkin düzenlemenin devam etmesine ihtiyaç kalmadı çünkü toplu sözleşmelerde toplu sözleşme metnine girdi; 1/1/2016'dan itibaren toplu sözleşme metni kanun hükmünde olduğundan oraya taşınmış oldu, bütçe kanununda ihtiyaç kalmadı.

Yine, 5018 sayılı Kanun'a ilişkin (T) cetvelinde, edinilebilecek taşıtlara ilişkin hükümdü. Onu da bu 500'e ilişkin yetki alınması çerçevesinde uygulanmayacağını dedik ama şimdi de 500'le ilgili de önerge gündeminizde. Dolayısıyla, (T) cetvelinde de 2016 yılının ilk çeyreğinde herhangi bir taşıt edinilmesine, satın alınmasına ihtiyaç kalmadığı için o hükmün de çıkmasını takdirlerinize arz ettik.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Önerge kabul edildi zaten.

Teşekkür ederim.

Sayın Usta...

ERHAN USTA (Samsun) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Çok kısa, en son Sayın Bütçe Genel Müdürünün söylediği... Diğer şeylerin hepsi gayet güzel, tafsilatlı oldu fakat bu 500 taşıt işi... Yani bu kaç gün önce gelmişti? Birkaç gün önce elimize gelen bu tasarıda ihtiyaç vardı, 8/12'de gelmiş. Bugün ihtiyaç mı yok? Hakikaten bu taşıt meselesini anlayamadık, burayla ilgili Sayın Bakan bize biraz daha açıklayıcı bilgi verirse memnun oluruz. Yani, dün koyduğumuz 500'ü bugün niye çıkarıyoruz?

BAŞKAN – Komisyon iradesi diyelim efendim.

ERHAN USTA (Samsun) – Komisyon iradesi? Ama Sayın Bakanın konuşma metninde var, bu Komisyon iradesi değil pek yani bizden kaçmaz o. Bakan kendisi söyledi, size iş verdi, siz de işi tutunuz.

BAŞKAN – Yok, yok. Tabii, Sayın Bakan açıklasın, sadece dün grup sözcümüzle yapmış olduğumuz toplantıda zaten bu konuyla ilgili gerekli açıklamalar yapılmıştı ama tekrar Sayın Bakandan açıklama alacağız.

Sayın Torun, buyurun.

SEYİT TORUN (Ordu) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, çok değerli Komisyon üyeleri, değerli bürokratlar; hepinize iyi akşamlar diliyorum.

Tabii, biliyorsunuz 2013 yılında büyükşehir yasası çıkarıldı ve Türkiye yerel yönetimi ikiye bölündü; bir kısmı büyükşehir yasasına göre, bir kısmı da il belediye yasasına göre. Birisi tabii ki 5393'e göre, birisi de 5218'e göre yönetiliyor. Maalesef, birbirine komşu 2 il, biri büyükşehir -asında bütünşehir demek lazım- yasasına göre yönetilirken diğeri il belediye yasasına göre yönetiliyor. Bakıyorsunuz, işleyişi, geliri ve yönetim şekli apayrı ve birbirine yakın, sınır olan iki köyde, birinde büyükşehirle bağlı su işletmesi kaynak sularını dahi ücretlendirirken hemen komşu köyde maalesef böyle bir şey yoktur ve iki köy arasında ciddi anlamda haksız rekabet söz konusudur. Ve, bakıldığında maalesef iki komşu il aracınızın kaskosundan tutun da birçok vergi kaleminde ciddi ayrımlar yaşamaktadır. Bir ildeki uygulama hemen komşu ile geçtiğinizde değişmektedir. Kaldı ki yasa Türkiye'nin ihtiyaçları değerlendirilerek de yapılmamıştır. Bugün dünyada gelişmiş ülkelere baktığımızda yerel yönetimler güçlendirilirken, belediye sayıları artırılırken maalesef ülkemizde 3.300 civarındaki belediye 1.800'e düşürülmüştür; yerinden yönetim merkeze çekilmiştir. Ve bu yapıyla hem hizmet verimliliği hem hizmet akışındaki sağlıklı yapı kurulamamaktadır ve maalesef ciddi anlamda da gelirlerin harcanmasında ve toplanmasında da ciddi sıkıntılar ortaya çıkmaktadır.

Tabii, şunu da belirtmem gerekiyor: Maalesef belediyelerin, iktidar belediyesi ve muhalefet belediyesi ayrımı da, her geçen gün şiddeti artmaktadır. Maalesef, görüldüğünde iktidar belediyesi hazine garantili krediyi çok çabuk bulurken krediyi bulmasına rağmen muhalefet belediyesi hazine garantisini bile alamamaktadır. Bu yapılan sadece kredilendirilmelerde değil, Millî Emlake ait olan ve yerel yönetimlere devredilmesi gereken hazine arazilerinde de aynı sıkıntı yaşanmaktadır. Maalesef, bu ayrım her geçen gün daha da sorunu derinleştirmektedir.

Bir de şunu belirtmem gerekir ki: Bugün büyükşehir olan kentlerimizde altyapı ve üstyapı anlamında belli bir noktaya gelinmişken buna sahip olmayan, zorla büyükşehir yapılan, taşıma nüfuslarla büyükşehir yapılan illerde kentlerimizde büyük bir sorun yaşanmaktadır. Böyle çift başlı bir yapı olmaz. Ülke yerel yönetimde ikiye bölünmüştür, ayrıştırılmıştır. Maalesef, 30 ilimiz büyükşehir, geriye kalan 50 belediyemiz de il belediyesi statüsündedir. Bu ayrışma her geçen gün iller arasındaki gelişmişliği de tehdit etmektedir. Bu anlamda, bunun mutlaka ama mutlaka yeni bir yasal düzenlemeyle değiştirilmesi şarttır.

Bakın, ben zorla büyükşehir yapılmış, taşıma nüfusla büyükşehir yapılmış bir kentten geliyorum ve o kentte de yıllarca yerel yöneticilik yaptım. Şu anda vatandaşımız maalesef vergi yükünün, mali yükün altında ezilmekle birlikte karşılığında o hizmeti alamamaktadır. Artık yapı öyle bir hâle gelmiştir ki merkezden yapılan bütün yatırımlar amacına uygun değildir. O yörede yaşayan insanların düşünceleri alınmadan, ihtiyaçları belirlenmeden maalesef keyfî bir şekilde yapılmaktadır. Ve

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 101

bugün gerçekten, hani diyoruz ya tüyü bitmemiş yetimin hakkını korumak, her kuruşu viodani olarak harcamak, her kuruşu yerinde harcamak maalesef şu anda özellikle büyükşehirlerimizde, çakma büyükşehirlerimizde yerine gelmemektedir. Bunun bir an önce düzeltilmesi gerekmektedir. Biz, bunu iki komşu il olarak örneğin, Ordu ve Giresun olarak çok yoğun yaşıyoruz. Düşünebiliyor musunuz bir kentin valisinin il özel idaresi yetkileriyle en ücra köşelere hizmet götürme yetkisi var, bir kentin valisi de sembolik olarak orada duruyor ve hiçbir yetkisi yok. Bu gerçekten her geçen gün daha da ciddi ayrışmaya, ciddi farklılaşmaya yol açmaktadır ve bunun bir an önce düzeltilmesi gerekmektedir.

Demim de söylediğim gibi, maalesef, iktidar belediyelerinde kamu kaynakları çok daha rahat, özellikle merkezî kaynaklar sağlanırken muhalefette bu olmamaktadır. Muhalefet belediyelerinde gerek mülkiye müfettişleri gerek Sayıştay müfettişleri hiç eksik olmazken maalesef iktidar belediyelerine şu ana kadar müfettiş dahi gitmemiştir. Bu ülkede hep beraber yaşıyoruz ve yerel yönetimlerin önemini en iyi Sayın Cumhurbaşkanı bilir, kendisi yerel yönetimden geliyor. Bu anlamda, gerçekten ülkemizde yerel yönetim anlamında ciddi bir sorun yaşanmaktadır. Eğer bu sorun tez elden ele alınıp çözülmezse önümüzdeki günlerde bu ayrıştırmanın bedelini hep beraber ödeyeceğiz ve yarın işin içinden de çıkılmaz hâle gelecek. Bu anlamda, gerek gelir gerek harcama anlamında bu düzeltmelerin yapılması gerekmektedir.

Çok teşekkür ediyorum akşamın bu saatinde beni dinlediğiniz için ve inanıyorum ki Sayın Bakanım, 2016 bütçesinde yerel yönetimlere kaynak dağıtmada, yerel yönetimlerin eşitlik ve hakkaniyet ölçüsünde pay almasında titizlikle duracağınıza olan inancımı belirtiyor, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Torun.

Evet, Sayın Erdoğan, buyurun.

AYKUT ERDOĞDU (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Komisyon üyeleri, sayın bürokrasinin temsilcileri; başka bir konuşma yapacaktım ama maddede bu fazla çalışma ve harcırahları görünce Türkiye'nin ekonomi bürokrasisiyle alakalı sorunu konuşmanın zamanın geldiğini söyleyeyim ve bu konuşmayı Plan Bütçe Komisyonu üyesi olduğum sürece de -Maliye bürokrasisini özellikle söylüyorum, diğer bürokrasi- sürekli tekrarlayacağım.

Değerli arkadaşlar, bir devletin okulları vardır. Bizim devletimizin en önemli okulları; Maliye, Hazine, Gümrük, eski DPT -eski adı daha iyiydi- şimdi Kalkınma olan bu bürokrasilerdir. Bu bürokrasilere giren personel bizim zamanımızda en gözde kurumlardı, en zor sınavlardan geçtik ve bu zor sınavlara hazırlanırken ömrümüzden önemli fedakârlıklar yaptık ve biz girdiğimizde devlet bürokrasisinin en iyi ücreti alan kurumlardıydı. Ben stajyer hazine kontrolörü iken maliye müfettiş yardımcısı, stajyer gelirler kontrolörlüğü, DPT uzman yardımcısı, dış ticaret uzman yardımcısı, bütün bunlar, mesela özel banka müfettişleri geldiklerinde bize özenirlerdi. Özel sektörden bize geçmek için sınavlara girerlerdi insanlar. Şimdi, genç kardeşlerime bakıyorum, hâlâ kendilerini korumaya çalışıyorlar ama kıyafetlerinde, diğer şeylerinde bu uzun zamandan beri gelen ve bu ücretlerindeki azalma, özlük haklarındaki azalma, atamalarında yapılan haksızlıklar -KPSS meseleleri falan var, onları daha sonra konuşacağız- devletin kökü olan bu bürokrasiye büyük zarar veriyor. Çünkü bir devletin kökü hazinedir aslında baktığınızda, hazine geniş anlamda, maliyeyi ve diğerlerini de içerir ve son dönemde baktığımda mesela bizim girdiğimizde Sayıştay denetçilerinden yüksek alırdık. Sayıştay denetçileri daha yüksek almalı, o ayrı mesele ama şu an itibarıyla ücretler neredeyse yarisına gelmiş durumda ve bu da Hazinesinin, Maliyenin, DPT'nin üst yöneticileri ve bağlı oldukları bakanlar yüzünden oldu çünkü mum dibine hiçbir zaman ışık vermedi. Bu personelin ciddi oda sıkıntısı var. Hazine Müsteşarlığında hepsi yurt dışı eğitilmiş 4 kişi 10 metrekaarelik odada oturuyor, 3 tane koltuk var. Tahmin ediyorum Maliye Bakanlığında da benzer sorun var, Dış Ticaret Müsteşarlığında da benzer sorun var. Yani sorun sadece ücret haklarıyla değil, oturdukları yer, özlük hakları ve diğer şeylerle baktığınızda... Bütün bu bürokrasiyi sizin döneminiz atadı -yani baktığımızda on dört yıldan şeyler olanlar, bizim arkadaşlarımız da var ama- ve sizin bunları korumanız gerekiyor Sayın Bakan. Sizin Hazineden sorumlu bakanla bir araya gelip... Örneğin harcırah meselesi. Denetim elemanına veya bürokratınıza verdiğiniz harcırahla ne yazık ki Sultanahmet'te en kötü otelde bile kalamıyor. Bu sefer göreve giden... Elbette ki bunlar görevinin getirdiği bilinçte bürokratlardır ama eziliyorlar, ceplerinden harcamak zorunda kalıyorlar. Üç aylık turnelere giden denetim elemanları var. Şimdi, yüzde 76 Karayolları müteahhitlerine verilen bir bütçede son derece cömert, diğer yerlere son derece cömertse Hazine Bakanının, sizin, ekonomiden sorumlu Başbakan Yardımcısının koordinasyonunda ama bu sefer adım atmak üzere çünkü belki 20 kere bir araya gelinmiştir, bir tane adım yoktur -diğer bakanlıklarda bu arada özel adımlar atıldı ve o bürokrasinin çalışanları bunların hepsini geçti- ekonomi bürokrasisine özel bir düzenleme yapılması gerekmektedir. Bu ekonomi bürokrasisine özel düzenleme, çalışma koşullarından yurt dışı eğitimine, harcırahlarından maaşlarına kadar olan dönemi kapsamalı ki bu insanlar kitap okuyacak parayı bulabilsinler. Bu insanlar gittiğinde banka müfettişleriyle karşılaştığında, özel sektörde toplantıya, göreve gittiğinde, teftişe gittiğinde o firmalara karşı bağımsız kalabilmelidir. Bu konuyu yakından takip edeceğim, genç arkadaşlarım siz de takip etmemi sağlayın, sizden de rica ediyorum, bana da bildirin, ben de bir Komisyon üyesi olarak elimden geleni yapacağım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kuşoğlu, buyurun.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 102

Sayın Bakanım, size veya değerli bürokratlarımıza sorayım, şöyle madde 3'ün ifadesi: "6583 sayılı Kanun'un hükümleri..." Diğer tarafını geçiyorum. "...tarihler güncelleştirilmek suretiyle uygulanmaya devam olunur." diyor değil mi, aynı şekilde?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – 2015, 2016 için.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Peki, bu maddede şey var, bu gelir ve kurumlar vergisiyle ilgili istisna var ya önümüzdeki hafta görüşeceğimiz, o da var yani onu da düşmemiş oluyorsunuz, istisna kılmamış oluyorsunuz yani burada da o gelmiş oluyor o zaman. Yanlış mıyım?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Evet.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Şimdi, 13'üncü maddenin, 6583'ün...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, biz 2015 yılı Bütçe Kanunu'nda o yıla bağlı yani 2015'e bağlı tarihleri 2016 olarak güncelliyoruz ama vergi kanunlarındaki istisnaları...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Burada yer alıyor ya, 13'üncü maddede yer alıyor.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, siz şeye bakıyorsunuz, biz onları çıkarttık yani 17 Ekimdeki tasarıda, bakın biz onları -sizin de benim de hassasiyetim- vergi kanunlarındaki süre uzatmalar tasarısının içerisinde iken biz bu defa onları ayrı bir kanun tasarısı olarak Meclise sevk ettik, inşallah önümüzdeki hafta da onlar ayrıca görüşülecek, bütçe kanunu dışına çıkarttık.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – 6583'te yok mu?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yok, yok, hayır, geçen sene onlar yoktu.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yok muydu? Bu sene koymuşsunuz.

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Yani, bu seneki tasarıya onu koyduk uzatmak üzere ama onları bu geçici bütçe kanunu içerisine koymadık, ayrı. Neden? Onu da söyleyeyim: "Bütçe kanununa bütçe kanunu hükümleri dışında hüküm konulamaz." ilkesine riayet ederek bunları yapacaksa ayrı bir kanunla yapmamız gerektiğini düşündüğüm için onları ayrı sevk edeceğiz.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakan.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Yani 2016 için koydunuz ama şimdi çıkardınız, koymayacaksınız.

BAŞKAN – Şimdi, şöyle bir şey yapabiliriz aslında eğer Komisyon da uygun görecektse: Bu tasarı gündemimize geldi. Yani yeni bir çalışma yapmak yerine, bu 6 madde, bu süre uzatımlarıyla ilgili olan tasarımı da bir önergeyle bunun arkasında devam edebiliriz tabii yani, bu bir seçenektir.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – On iki saat olmuş.

BAŞKAN – Peki, peki, yani bu bir şeydi.

Sayın Bakan, bir soru daha kaldı, bu taşıtlarla ilgili Sayın Usta'nın sorusu, isterseniz ona... Yani niye bu kadar hızlı bir önerge değişikliği var gibi, sizin konuşma metninizde de olduğu için, onu bir açıklığa kavuşturursanız...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Doğru, Komisyon Başkanı olarak sizin nezaretinizde grup sözcüleriyle yapmış olduğumuz toplantıda bu konunun Hükümet tasarısının içerisinde ihtiyaten, sadece ve sadece zorunlu hâllerde ihtiyaç duyulan durumlarda kullanmak üzere tasarıda yer aldığını ifade ettik ama kendileri haklı olarak dediler ki: "Bu konuyla ilgili olarak, yeni bütçe kanunu geldiğinde bu konunun kurumlar itibarıyla düzenlenmesi daha doğrudur." şeklinde değerlendirmeler oldu, biz de sizinle beraber bunu uygun değerlendirdik, hep birlikte bunu yapma kararı aldık.

BAŞKAN – Buna uygun olarak yaptık, teşekkür ederiz.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Mütekip 4'üncü maddeyi okutuyorum:

MADDE 4- (1) Bu Kanun 1/1/2016 tarihinde yürürlüğe girer.

BAŞKAN – Evet, madde üzerinde buyurun Sayın Karabıyık.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Şimdi, bu az önce geçti mi, bunu tam olarak gördük mü fark edemedim ama özellik arz eden hususlar konusunda ÖYP'yle ilgili bir madde var, onunla ilgili ben görüşümü bildirmek istiyorum.

Şimdi, 2016 yılında açıktan atanacak öğretim elemanı sayısı 4 bin olarak belirlenmektedir, bunlardan öğretim elemanı yetiştirme programı kapsamında atama yapılmayacaktır.

BAŞKAN – Doğru...

LALE KARABIYIK (Bursa) – Uzun yıllar Öğretim Üyesi Yetiştirme Programı Koordinatörlüğü ve Enstitü Müdürlüğü yaptığım için buradaki sıkıntıları çok yakinen biliyorum. Bu 4 bin olarak belirlenen öğretim elemanı sayısı 50/D olarak mı alınacaktır?

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – Açıktan atama...

LALE KARABIYIK (Bursa) – Açıktan atama. Peki, şu ana kadar 15 bin kadro vardı ÖYP'de, yaklaşık 13.800'ü doldurulmuştu ve onlar da ödeneklerini alamamışlardı. Onların gerçekten geriye dönük ödeme hakları var. Bunlar ne olacak? Hatta mahkemeye veren çok sayıda kişi olduğunu biliyorum. Geriye dönük haklarını nasıl alabilecekler? Hem yüksek lisans aşamasında hem de doktora aşamasında biri 20 bin, biri 30 bin olmak üzere ödenekleri söz konusuydu. Yüksek lisans 20 bin

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 103

-bir kısmı tebliğ sunmak üzere verilen, bir kısmı da sarf malzemesi olarak verilen- doktorada ise 30 bin yurt içi ve yurt dışı ödenekti, bunun bir kısmı da yine sarf malzemesiydi. Üst üste üç dönem boyunca paralarını alamadılar, ödeneklerini alamadılar.

Burada başka bir sorun daha vardı Sayın Bakanım. Özellikle kamu kurumundan kamu kurumuna geçmek isteyenler. Örneğin, hâkimlik sınavını kazanmış ve yine hâkimliğe geçiyor ama çok büyük tazminat ödemek zorunda kalıyorlardı ve bu her üniversitede farklı uygulamalarla belirlenmişti. Şimdi, yaklaşık 14 bir küsur ÖYP'linin durumu ne olacak? Geriye dönük haklarını alabilecekler mi? Onların şöyle bir hakları da vardı, gerçekten, 50/D'den farklı olarak kadro hakları vardı ama bunlar nasıl uygulanacak ve bu açıktan alınan yeni 4 bin kişi nasıl alınacak, bu konuda biraz ayrıntılı bilgi alabilir miyiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Günal, sizin midir söz talebi?

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Evet.

Şimdi, bir taraftan elimdeki notlara bakıyordum, diğer tasarı deyince... Ben arada birkaç tane soru sordum, Sayın Başkan Yardımcımız bir şey söylesin dedim ama konuşurken duymadım mı, söz verdiniz de ben mi kaçırdım? Konuşmadı değil mi? Bir de, yani bize de arada bilgilendirme yapsınlar, sorumuza bile cevap vermediler ama KİT Komisyonuna gidip her şeyi anlatmış, briefing de vermişler. Bize de hem raporlardan hem bilgilerden bilgi verebilir mi arkadaşlar? Yeni arkadaşlarımız var, yeni dönem başladı.

BAŞKAN – Başkan Yardımcımızdan bir açıklama alacağız.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Bir açıklama alırken onu da eklemiş olayım diye söyledim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Tabii, teşekkür ediyorum.

Sayın Bakan, açıklamayı...

MALİYE BAKANI NACİ AĞBAL (Bayburt) – YÖK'ten bir arkadaşımız yapacak.

BAŞKAN – Kendinizi lütfen tanıtır öncelikle.

YÖK STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANI ZERRİN EKİZ – Zerrin Ekiz, Yükseköğretim Kurulu Strateji Geliştirme Daire Başkanı.

ÖYPLerle ilgili atamalardan sonra, daha doğrusu, Yükseköğretim Yürütme Kurulunda karar alınıyor her bir öğretim görevlisi, araştırma görevlisi için belirli bir miktar para kaynak aktarılacağına ilişkin. Buradaki sıkıntı, Yürütme Kurulu kararlarının kaynak transferi yapılmadan üniversitelere intikal etmesi sonucunda araştırma görevlilerinin görevlendirme ya da seyahat ödemeleri ya da proje ödemeleriyle ilgili harcamaların yapılması, sıkıntı buradan kaynaklanıyor. Yani kaynak aktarımı yapılmadan harcamalar yapılmış gözüküyor. Bunda birçok üniversiteden bize zaten şikâyet geldi, bununla ilgili bir düzenleme yapıyoruz bu aşamada.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Söz alabilir miyim efendim?

BAŞKAN – Buyurunuz.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Şimdi, demek istediğim o değil. Ben dört yıl boyunca harcama yetkilisiydim üniversitenin. Zaten o ödemeler ve harcamaları yaptırmıyorduk, yani önce paranın hesaplara yattığı tespit edildikten sonra harcama yetkilisinin onayıyla bu harcamalar yapılıyor. Çoğu üniversitede böyle bir durum zaten söz konusu değil, çünkü gerçekten ödeme yaptırılmıyor.

Benim sormak istediğim, hiç kaynak aktarılmayan üniversiteler oldu, yani hem özellikle büyük üniversitelerde hem de yeni kurulan üniversitelerde. Bildiğiniz gibi, yeni kurulan üniversitelerde yüksek lisans, doktora yapamadığı için büyük üniversitelere yönlendiriliyor. Yani kadro bir tarafta, kontenjan bir tarafta dediğimiz ve bu ödenekleri kontenjanının olduğu, yani eğitimi yaptığı üniversiteden alıyordu ama buraya da aktarılmış olması gerekiyordu. Çok sayıda ÖYP'li mağdur oldu, hatta ÖYP'liler Platformu da söz konusudur.

Şimdi, onların yüksek lisanstan doktora geçtiklerinde yüksek lisansta alamadıkları ödenekler bekliyor. Bir de, doktora geçtikten sonra da doktoradan alabilecekleri 30 bin liralık ödeneklerini de almadılar. Yani demek istediğim şu: Zaten ödenekler hesaba yatmadan harcama yetkilileri harcatmıyor ama bunların hesaba geçmemesi durumu söz konusu. Çok sayıda kişinin geriye dönük olarak bu mağduriyetleri giderilecek mi, bunun için bir planlama, hazırlık var mı?

BAŞKAN – Hazırlıklarınız var mı?

YÖK STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANI ZERRİN EKİZ – Tabii ki.

LALE KARABIYIK (Bursa) – Ve şu anda onların kadrolarına dönük bir çalışma söz konusu mu?

YÖK STRATEJİ GELİŞTİRME DAİRE BAŞKANI ZERRİN EKİZ – Sondan başlayayım.

Kadrolarına ilişkin çalışma söz konusu değil şu aşamada ama o harcamalarla ilgili geçen yıl gerçekten bir kaynak sıkıntımız vardı. Maliye Bakanlığı tarafından 2015 yılı içerisinde bu kaynak sıkıntımız çözüme ulaştı, peyderpey zaten üniversitelere kaynak aktarımında bulunuyoruz, yapacağız, devam da edeceğiz, yani almayanlar da alacak. Bu aşamada bir de o yüksek lisans tamamlayıp doktora eğitimine geçenlerle ilgili de üniversitelerden bu taleplerini, güncellemesine ilişkin taleplerini aldık daha doğrusu, onları tekrar değerlendirmeye alacağız.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 104

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5'inci maddeyi okutuyorum:

MADDE 5 - (1) Bu Kanunun;

Türkiye Büyük Millet Meclisi ile ilgili hükümlerini Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı,

Cumhurbaşkanlığı ile ilgili hükümlerini Cumhurbaşkanlığı Genel Sekreteri,

Sayıştay Başkanlığı ile ilgili hükümlerini Sayıştay Başkanı,

ç) Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri ile ilgili hükümlerini ilgili bakanlar ve Maliye Bakanı,

Özel bütçeli idarelere ilişkin hükümlerini idarelerin bağlı veya ilgili olduğu bakanlar ve Maliye Bakanı,

Düzenleyici ve denetleyici kurumlara ilişkin hükümlerini kendi kurulları ve/veya kurum başkanları,

Diğer hükümlerini Maliye Bakanı, yürütür.

BAŞKAN – Sayın GÜNAL...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Sayın Başkanım, bu maddede Sayıştay geçiyor, burada konuşturabilirsin Başkanım yani, yoksa bitiyor.

BAŞKAN – Tabii, aslında kapatacağım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Görüşme bitiyor zaten.

BAŞKAN – Niyetim o zaten, ona doğru gidiyorum. Çünkü kesin hesabı görüşmediğimiz için...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – İki cümle söylesin bari yani buraya geldi, sabahdan beri oturuyor.

BAŞKAN – Efendim, bu da ayrı bir tecrübe.

Tabii, kesin hesaplar üzerindeki görüşmeleri...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Ama Sayıştayın yürütmesiyle ilgili kısım var.

BAŞKAN – Peki.

Ben Sayın Başkan Yardımcımızdan soru ve eleştirilere çok kısa bir cevap rica ediyorum.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI MİKDAT ÖZKAN - Sayın Başkanım, saygıdeğer komisyon üyelerimiz; sizleri saygıyla selamlıyorum. Yeni yasama döneminin Komisyonumuza hayırlı olmasını diliyorum.

Değerli komisyon üyelerimizin Sayıştay raporlarıyla ilgili olarak yapmış oldukları değerlendirmeler ve katkılardan dolayı kendilerine teşekkür ediyorum.

Efendim, bizim kamu idareleriyle ilgili olarak düzenlemiş olduğumuz yargılamaya esas raporlarımız var, bir de Medisimize sunmuş olduğumuz denetim raporlarımız var, mali denetim raporlarımız. Bu mali denetim raporlarımızı Medisimize sunmuş bulunmaktayız. Yargılamaya esas raporla ilgili, yani kamu zararıyla ilgili olarak düzenlemiş olduğumuz yargılamaya esas raporlarımız ise Sayıştay içerisinde yargılama dairelerinde görüşülmekte olup kararı yargılama daireleri vermektedirler, süreç bu şekilde işlemektedir. Temyiz de yine kendimizin içerisinde olmaktadır.

Sayın vekilimizin, zannedersem gelir kaybıyla ilgili -neden yer almıyor diye- bir şeyi vardı. Ben bunu not aldım.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani yargılamaya esas olanın da ayrıntısını istemiyoruz, şu kadarlık var deseniz...

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI MİKDAT ÖZKAN - Efendim, kısa bir şey vereyim, toplam olarak şöyle...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yani raporun içine koyarken, uygunluk bildirimine.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI MİKDAT ÖZKAN - Efendim, mevzuat gereği kesinleşmediği için şimdi şöyle bir not vereyim: Yargılamaya esas raporlarımız yazıldıktan sonra, kısım sonuna kadar dairelerimize sunuluyor, bizim denetçi arkadaşlarımız sorgu dediğimiz şekilde soruları soruyor. Kamu idarelerinden cevap aldıktan sonra raporlarını yazıyorlar. Kamu zararı tutarı olarak 24/11/2015 tarihi itibarıyla 496 milyon 588 bin 509 TL'lik sorgu yazılmış, kamu zararı sorgusu yazılmış toplam olarak. Tabii, bu sorgu dediğimiz kısım kesinleşmemiş efendim.

BAŞKAN – Arkadaşlar, hareketlenmeyi... Lütfen... Daha görüşmelerimiz devam ediyor.

SAYIŞTAY BAŞKAN YARDIMCISI MİKDAT ÖZKAN – Kurumlardan alınan cevaplar sonucunda, sorumlularda alınan cevaplar sonucunda kalkmış olabilir bu sorgu dediğimiz şey, rapora girmemiştir. Rapor sonucunda, dairede yargılanması sonucunda kalkabilir. Tazmin değildir bu, sadece sorgu miktarıdır efendim.

Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyoruz.

Evet, değerli arkadaşlar, 5'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Bütün maddelerimiz oylanmış ve kabul edilmiştir.

Görüşülmekte olan tasarı metninde kanunların hazırlanmasında uygulanan esas ve usuller çerçevesinde kanun tekniğine uygunluğunun sağlanması için gerekli düzenlemelerin yapılması ve madde numaralarının yeniden düzenlenmesi, önergelerle yapılan değişikliklerin kanunun sistematığına uygun olarak metne yerleştirilmesi, anlama açıklık kazandırılması amacıyla

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Plan ve Bütçe Komisyonu

Tarih : 10/12/2015

Saat :

Kayıt:

Stenograf :

Uzman :

Sayfa: 105

redaksiyona tabi tutulması, yürürlük maddesinin kabul edilen maddelere göre yeniden gözden geçirilmesi hususlarında Komisyon Başkanlık Divanına yetki verilmesine; ayrıca, muhalefet şerhlerinin 14 Aralık 2015 Pazartesi günü saat 11.00'e kadar Başkanlığımıza teslim edilmesine; özel sözcüler olarak da Mehmet Şükrü Erdiñ, Emine Nur Günay, Hamza Dağ, Mustafa Savaş, Şahap Kavcıoğlu, İbrahim Aydemir ve Ebubekir Gizligider'in belirlenmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Tasarının tümünü oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. Hayırlı uğurlu olsun.

Sayın Bakanın bir teşekkür konuşması var.

Buyurun.

MALİYE BAKANİ NACİ AĞBAL (Bayburt) – Sayın Başkan, size ve tüm Komisyon üyelerine, yapılan katkılardan, eleştirilerden dolayı herkese ayrı ayrı teşekkür ediyorum. İnşallah Bütçe Kanunu memleketimiz için hayırlı olur.

BAŞKAN – Teşekkür ediyor ve birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.23

